

DOKLEJ SE TEMNI OBLAKI NAD RUDNIKI?

Prihodnost je tlakovana z glino

Keramična industrija prinaša rudarjem upanje na boljši kos kruha

Z nadaljnjo usodo Senovega je tesno povezana tudi usoda rudnikov Globoko in Laško. To so 20. oktobra ugotovili predstavniki krške in brežiške občine ter predstavniki rudnika Senovo in rudnika Globoko na posvetu v Krškem.

Komisija za preusmeritev premogovnika na Senovem se je lotila dela pred dve letoma. Našla je rešitev. Namesto rudnika predlaga na Senovem tovarno keramičnih ploščic in obrat za izdelovanje gradbenih žerjavov. Za oboje so študije že napravljene.

Čimprej preusmeriti rudnik

Delegacija občine Kočevje je bila pri predsedniku izvršnega sveta Stanetu Kavčiču

17. oktobra je obiskala predsednika izvršnega sveta Slovenije Staneta Kavčiča delegacija občine Kočevje in se z njim pogovarjala o pokrivanju izgube na kočevski železniški progi, o preusmeritvi Rudnika, modernizaciji cest na Kočevskem in drugem.

Franc Korelec, direktor Rudnika, republiški poslanec in član delegacije, nam je povedal, da so na razgovoru sprejeli med drugim tudi naslednje sklepe:

■ Izvršni svet bo pet let pokrival polovico izgube na tej progi; za prizadete občine in za Rudnik pa bo najkoristnejše, če bo preusmeritev Rudnika izvršena čim hitreje.

■ Tudi izvršni svet se bo prizadeval, da bodo za preusmeritev prišli najprej na vrsto tisti rudniki, ki jim je preusmeritev najbolj nujno potreben.

■ Zaradi bližnje ukinitve

zaupali mariborski METALNI, kakor hitro bodo zagotovljeni potrebni krediti. Ker pa so v republiki tudi predlogi za polovično reševanje senovskega problema, so udeleženci ponedeljkove seje v Krškem, na kateri so bili navzoči tudi poslanci s tega območja, poudarili, da to ne bi bilo smiselno. Po-

železniške proge je nujno, da dobi kočevska občina boljšo povezavo s svetom Cesta Kočevje-Dejnice naj bi prišla čimprej v plan modernizacije cest. Čimprej pa je treba pripraviti tudi programe za modernizacijo ostalih cest drugega reda v občini.

sledice takega ukrepanja bi bile slino neprijetne ne le za kraj in občino, ampak tudi za širšo družbeno skupnost. Nenadoma bi se znašlo na cesti polovico delavcev iz rudnika. Kovinski obrat ne

(Nadaljevanje na 23. strani)

S krampom nad blagajno!

V ponedeljek, 20. oktobra, dve uri po polnoči so neznanci vlomili v pisarno novomeške opekarne Zalog in ukradli železno blagajno, v kateri je bilo 9000 din (denar podjetja, sindikata in menze). Preiskovalni organi so že v prvih jutranjih urah preiskave našli v grmovju okoli 300 m od opekarne razbito in prazno blagajno, poleg nje pa kramp. Sledovi kažejo, da so storilci blagajno porinili skozi okno, da bi jo odprli kje zunaj, ker je v pisarni niso mogli. Preden pa so dobili denar, so blagajno dobro zdelali s krampom. Med tem, ko to poročamo, se preiskava še nadaljuje.

S SOBOTNE MODNE REVIIJE SEVNIŠKE KONFEKCIJE »JUTRANJKA«

„JUTRANJKINA“ pomlad in poletje 1970

Nekaj nad 200 poslovnih partnerjev, predvsem pa predstavnikov trgovine, si je v soboto popoldne v zdravilišču Čateške Toplice ogledalo najnovejšo modno revijo, ki jo je pod geslom »POMLAD – POLETJE 1970« pripravila »JUTRANJKA« iz Sevnice – »Miss Evrope 1969« Saša Zajc: v kopalkah sevniške konfekcije!

»Dobro se zavedamo, da bomo samo s kvaliteto, s pravočasnimi dobavami in z doslednim upoštevanjem

želja potrošnikov in kupcev tudi v bodoče uspevali.« je med drugim dejal v kratkem otvoritvenem nagovoru in pozdravni besedi direktor konfekcije »JUTRANJKA« iz Sevnice tovariš Karel Vehovar, ko je odprl modno revijo »Pomlad – poletje 1970«. Sodelovanje otroških prikupnih manekenčkov iz Sevnice, manekenk v režiji Centra za sodobno oblačenje iz Ljubljane, napovedovalke Dušice Eržnovce, pevca Ivica Šerfija in humorista Boža Podkrajška, v odmoru pa še nastop ansambla Berger s priljubljeno pevko Melitko Avsenak – vse se je zložilo v prigrčen in uspešen nastop, ki je prav gotovo dosegel svoj namen.

Če lahko zberemo vtise z modne revije pod skupnim imenom »sežina, domiselnost, vsestranska praktičnost«, potem smo prepričani, da bi je bile vesele predvsem tudi vse tiste mamice

in zaskrbljene družine, ki dostikrat ne vedo, kaj in kako obleči malčka, otroka ali odrasčajočo dekle in fanta. »Jutranjka« pa, tako znova kaže, misli na vse; njena konfekcija se odlikuje po

(Nadaljevanje na 20. str.)

Prisrčne čestitke doktorju Mihi Japlju

V četrtek, 16. oktobra, je magister Miha Japelj, šef oddelka za kemijo v inštitutu za raziskave in razvoj v tovarni zdravil KRKA uspešno zagovarjal na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani svojo doktorsko disertacijo z naslovom »Sinteze in reakcije poliazaheterociklov«. Prizadevnemu in sposobnemu članu kolektiva novomeške KRKE, ki je s tem postal doktor kemijskih ved, iskreno čestitajo prijatelji, nekdanji sošolci ter sošolke, znanci in vsi sodelavci!

S pomembnimi delovnimi uspehi in s pogumnimi načrti za bodočnost bodo praznovali prihodnji teden prebivalci občin Brežice in Novo mesto svoj občinski praznik, Semič z okolico pa svoj vsakoletni krajevni praznik. Spomin na slavne dni revolucije častimo z delom in zadovoljstvom delovnih ljudi, ki si s samoupravljanjem gradijo jutrišnji še bogatejši čas. – Vsem občanom v naštetih občinah in krajih naše prisrčne čestitke za praznike!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

V Črnomlju bo važen posvet

V petek, 24. oktobra, se bodo v Črnomlju sešli predsedniki in tajniki občinskih sindikalnih svetov celotne Dolenjske. Obravnavali bodo poslovanje zdravstvenega sklada za zavarovanje delavcev in priprave na spremembe financiranja zdravstvenega zavarovanja v letu 1970. Na dnevnem redu pa je še problematika zaposlovanja v dolenjskih občinah ter zaposlovanje delovne sile v tujini.

V nedeljo kros na Čatežu

V nedeljo, 26. oktobra, ob 14. uri na Čatežu po dveh letih spet zanimivo tekmovanje najboljših vozačev motokrosa iz Slovenije in Hrvaške. Dvojbo organizira v počastitev občinskega praznika AMD Brežice. Vsak tekmovalec bo v treh vožnjah prevozil 10 krogov. Prijavilo se je že 24 motoristov, med njimi brata Rotar in Milko Vesenjak.

OD 23. OKTOBRA
DO 2. NOVEMBRA
Nekako od 24. oktobra dalje nestalno s pogostnimi padavinami in ohladitvijo zlasti med 27. in 30. oktobrom.
Dr. V. M.

Prikupne skupine otrok v novih oblekah in plaščih sevniške »JUTRANJKE« so predstavile pisano zbirko otroške konfekcije, glede katere sevniški proizvajalci prav gotovo vodijo v državi. (Foto: M. Vesel)

rašica

100% pure
Lambswool
spun in
Scotland

golt

miss
vel.

miss iz kolekcije GOLF na strani 32

Zajamčene cene

Jamstvo velja le za omejeno število prašičev - Kako naj gospodarijo drugi kmetje? - Mesa je še vedno premalo, čeprav je koruza poceni

PROČ Z BARAKAMI — Starka v predmestju Rima ogleduje ruševine svoje kolibe, v kateri je stanovala. Kakor mnogo drugih so jo porušili stanovalci barak, ki so se na silo vselili v nova stanovanja. Da jih ne bi mogla policija nagnati nazaj v barake, so jih podrli. Na transparentu piše: »Ne zahtevamo lune, pač pa dostojno stanovanje za razumno ceno!«

nih prašičev in svinjskega mesa, čeprav je poletna turistična sezona že minila. Brez organiziranega pitanja prašičev z zajamčeno odkupno ceno ne more nihče napovedati niti za prihodnje mesece niti za prihodnje leto, koliko jih bodo dobili mesarji in če bo dovolj mesa. To pa škoduje enako porabnikom mesa in gostiščem, ki so že letos tožila, da podražitve niso mogla vračunati v svoje cene, kot rejcem prašičev, ki po izkušnjah zadnjih štirih let ne upajo veliko tvegati. Nobeno urejeno gospodarstvo ne more biti odvisno od slučajnosti.

Potrošniški krediti pri trgovskih podjetjih

Po najnovejših vesteh zveznega sekretariata za finance bo kmalu izšel predpis, po katerem bodo lahko trgovska podjetja, ki kreditirajo svoje kupce iz lastnih poslovnih skladov, odobrila posojila samo takrat, če bo potrošnik plačal 20-odstotno soudeležbo. Potrošniških kreditov torej ne bodo omejili, prav gotovo pa bo v bodoče pri vseh vrstah potrošniških kreditov tudi v trgovinah potrebna obvezna soudeležba.

Pred kratkim smo poročali, da je republiški zavod za rezerve dal pobudo za pitanje 10.000 goved pri kmetih. Poskrbel je tudi potrebna sredstva. To je lep prispevek, vendar ne dovolj, da bi postavili govedorejo in prašičerejo na trdne temelje. Sicer to tudi ni naloga zaveda za rezerve. Zato bodo morali še drugi organi prispevati, da se bodo razmere v živinoreji in preskrbi prebivalstva izboljšale.

TELEGRAMI

BEOGRAD — Neil Armstrong, Edwin Aldrin in Michael Collins, ameriški astronauti, ki so osvojili Luno, so doživeli med obiskom v Beogradu navdušen sprejem. Sprejel jih je tudi predsednik Tito, ki jim je podaril visoka jugoslovanska odlikovanja.

MOSKVA — V ponedeljek so se začela v Pekingu pogajanja med sovjetsko delegacijo, ki jo vodi namestnik sovjetskega zunanjega ministrstva Kuznjecov, in predstavnik kitajske vlade. Pogajajo se o mejnih vprašanjih.

LA PAZ — Novi bolivijski predsednik Alfredo Ovando Candia je presenetil Američane in dokazal, da misli resno posnemati vojaško vladno v Peruju, ki je stopila na prste ameriškim interesom. S posebnim dekretom je nacionaliziral ameriško petrolejsko družbo »Gulf Oil« v Boliviji.

LONDON — Iz britanskega obrambnega ministrstva se je zvedelo, da je SZ nenadoma umaknila s Sredozemlja večino svojih vojniških ladij. Do nedavnega je bilo v Sredozemlju 55 do 60 sovjetskih vojniških ladij, zdaj pa je njihova navzočnost v tem območju samo simbolična.

DUNAJ — Ernsta Fischerja, enega izmed najuglednejših zahodnoevropskih marksističnih teoretikov, so 13. oktobra izključili iz KP Avstrije, ker ni hotel preklicati svojega mnenja o intervenciji v CSSR lani avgusta.

BEJRUT — Na sedež palestinske osvobodilne organizacije v libanonskem glavnem mestu so izstrelili šest raket. Poročajo, da je bilo ranjenih sedem oseb.

VATIKAN — Predsednik konference belgijskih škofov kardinal Suenes je na sinodu v Vatikanu govoril o dveh prizadevanjih v rimskokatoliški cerkvi. Ni spodbijal načela o prednosti papeža in kardinalskega kolegija, pač pa je opozarjal na praktično uporabo tega načela. Po njegovem je struja v Cerkvi, ki želi, da bi se vse versko življenje odvijalo kakor v kraljevski absolutistični monarhiji.

BUDIMPEŠTA — Začel se je sedmi kongres svetovne sindikalne organizacije, ki se ga udeležuje 700 delegatov in opazovalcev nad 200 sindikalnih organizacij iz 124 držav, a tudi predstavniki 33 mednarodnih organizacij. Kongres bo trajal deset dni.

Na pobudo Zvezne gospodarske zbornice in Sklada za pospeševanje živinoreje in izvoza mesa so v minulih dneh veliko razpravljali republiški in zvezni organi, kaj bi bilo treba storiti. Nekaj so predvideli in predlagali. Podoba pa je, da bodo njihovi predlogi izboljšali le nekatere razmere, ne bodo pa odpravili vseh problemov. Kmetovalci so prejšnja leta dokazovali, da ne morejo piti več prašičev, ker je koruza predraga. Na nekaterih kmetijskih območjih naše države pa zdaj bijejo plat zvona, ker ne morejo prodati koruze niti po zajamčeni ceni. Zakaj ne pitajo več prašičev? Cena koruze je namreč padla že od letošnje pomladi. Medtem pa bi si rejci lahko poskrbeli tudi dovolj plemenskih svinj in pujskov za pitanje. Seveda če bi verjeli, da se razmere na trgu ne bodo prehitro spremenile.

Pitanih prašičev je še vedno premalo. Rejci pa upravičeno sprašujejo, po kakšni ceni jih bodo lahko prodali čez nekaj mesecev ali v prihodnjem letu. Ali ne bo odkupna cena spet zdrnila na pet dinarjev za kilogram, kot je bila lani, ali celo nižje?

Odgovora ne dobijo. Kdo ve, kaj se lahko zgodi. Družba — ali država — sicer jamči za prašiče, ki imajo 32 odst. mesa, 6,24 din za kilogram žive teže. Toda ne za vse prašiče. Kmetje bi morali skleniti pogodbe. Mnogi pa zaman iščejo organizacijo, ki bi bila pripravljena skleniti tako pogodbo z njimi. Brez kooperacijske pogodbe pa ni zajamčene cene.

Sklad za pospeševanje živinoreje in izvoza mesa — to je zvezna organizacija — predvideva, da bo za prihodnje leto lahko sklenil pogodbe z zajamčeno ceno za dva in pol milijona pitanih prašičev. Kmetovalci pa so jih pitali tudi po šest milijonov in še več. Toliko jih potrebujemo in bi jih morali spiti, da jih ne bi bilo treba uvažati. A kdo bo jamčil odkupno ceno za vse?

Taka negotovost pri prodaji je glavni povzročitelj, da še vedno ni dovolj pita-

mešli pri Dornavi v ptujski občini, na nezavarovanem železniškem prehodu, tovorni vlak zaletel v avtobus, s katerim so se šolski otroci iz Tomaža pri Ormožu peljali v Ptuj, da bi si tam ogledali pokrajinski muzej. Nesreča je terjala šest otroških življenj (na kraju nesreče so umrli trije), 32 pa so jih odpeljali v ptujsko bolnišnico. Šoferja so pripripli. Republiški izvršni svet je v zvezi s to hudo nesrečo naročil republiškemu prometnemu inspektoratu, da čimprej predloži poročilo o nezavarovanih železniških prehodih in sestavi predloge za pospešeno zavarovanje teh prehodov na območju Slovenije.

OSVAJALCI LUNE V JUGOSLAVIJI — V Beogradu so v soboto veličastno sprejeli v goste herojsko vesoljsko trojico iz »Apollo 11«, ki je letos poleti poletela na Luno. Astronavte Neila Armstronga, Edwina Aldrina in Michaela Collinsa s soprogami je sprejel tudi predsednik republike Tito.

MANJ GOSPODARSKEGA KRIMINALA — Na Bledu je bilo prejšnji teden štiridnevno posvetovanje o kriminalu v gospodarstvu, ki se ga je udeležilo kakih 200 jugoslovanskih pravnikov. Na posvetovanju so poudarili, da se je v zadnjih petih letih zmanjšalo število kaznivih dejanj in prekrškov v gospodarstvu za 13 odstotkov.

Britanska lahkoživka, ob kateri je pred leti izbruhnil škandal, ker je zaradi zvez z njo moral odstopiti minister Profumo, je začela zdaj objavljati spomine v tedniku »News of the World« v nadaljevanjih. Milijonske množice bralcev uživajo ob ponovni zadregi visoke družbe, lastnik tednika pa ob povečani nakladi že tako in tako donosnega tednika... Britanski konservativci so sicer samozavestno govorili na letni konferenci stranke, da bodo zagotovo zmagali prihodnje leto, na volitvah, toda njihov voditelj Edward Heath jih je opozoril, da »zmaga ne bo lahka«. Pri tem je imel v mislih neprijeten podatek, da je v zadnjih tednih priljubljenost konservativcev nad laburisti padla od 25 odstotkov na 4 odstotke. In do volitev je še eno leto... Predsednik mednarodne organizacije kriminalistov je na kongresu Interpola v Mehiki med drugim dejal: »Kriminalna policija je v položaju zdravnik, ki zdravi po zunanjih znamenjih hude bolezni, ne da bi poznal njen izvor. Ugotavljamo zločinsko dejanje, ne da bi pravzaprav vedeli, zakaj je bilo storjeno.« Torej nekako tako kot gasilci... Austin Coates, 74-letni angleški pisatelj, ki živi v Hong Kongu, vtrajno trdi, da je Mao Ce Tung umrl že leta 1966 in da zdaj nastopa njegov dvojniki. Njegov glavni argument: Mao ne bi nikoli dovolil svoji ženi, da bi javno nastopala ali celo prišla na pomemben politični položaj. Njegovi dvojniki — trdi Coates — ne govorijo v hunanskem narečju kakor »spokojna« Mao. Tisti Mao, ki se je pojavil na tribuni v Pekingu ob 20-letnici LR Kitajske, je bil seveda »dvojniki«. V središču preiskave senatnega pododbora ZDA je William Wolridge »najupliverjši« narednik v ameriški armadi. Podjetni narednik je upravljal vojaške klube v južni Nemčiji in potem v Vietnamu. Na leto zasluži 150.000 dolarjev. Najbolj se je »odrezala«, ko se je z osebnim letalom ameriškega poveljnika v Vietnamu pripeljal v ZDA. Toda še takrat mu podjetna žilica ni dala miru — v svoji priljagi je prinesel 61 steklenic neocarinjenegega viskija...

tedenski zunanjepolitični pregled

Samo na enem mestu v Bostonu se je zbralo sto tisoč ljudi, v Washingtonu 50.000, v Los Angelesu, San Franciscu, Detroitu, Minneapolisu in drugod na desetisoče in stotisoče. Bil je dan protesta proti vojni v Vietnamu, ki se je razširil po vsem ozemlju ZDA in drugod po svetu, kjer živijo ali delajo Američani. To je bila doslej največja demonstracija proti vojni v Vietnamu, čeprav je niso organizirali iz enega središča in čeprav so še nekaj dni pred 15. oktobrom govorili o njej kot o »otroški krizarski vojni«, kot o političnem nepomembnem in celo praznem protestu političnih zanesenjakov in celo »hippijev«.

»Dan vietnamskega moratorija«, kakor so imenovali 15. oktober, je sprožil 26-letni Sam Brown, bivši študent bogoslovja. Moratorij pomeni odlog ali odložitve plačila, podaljšanje plačilnega roka dolžniku. In prav v tem zadnjem pomenu je bil mišljen dan protesta, ki je prvič v tolikšni meri združil staro in mlado generacijo v ZDA v zahtevi po miru v Vietnamu.

Ko je predsednik Nixon tetos januarja prevzel oblast, je obljubil svojim volilcem in ameriškim ljudstvu, da bo končal vojno, da bo izvajal politiko, ki se bo v tem pogledu bistveno razlikovala od politike predsednika Johnsona. Pozval pa je Američane, naj mu dajo nekaj odloga, da bo lahko izpolnil svojo obljubo. Javnost mu je dala ta »moratorij«, ki je trajal devet mesecev. V zadnjih mesecih je postajala čedalje bolj nestrpna in razočarana.

Nixon je v tem času res umaknil nekaj ameriških vojakov iz Vietnamu — do konca leta se jih bo umaknilo 60.000 — toda ostalo jih bo tam še vedno skoraj pol milijona. Nikakor pa ni hotel povedati javnosti razumnega roka, do katerega bi se morali umakniti vsi »fantje« iz Vietnamu. Čedalje očitneje je tudi postajalo, da se tudi »jastrebi« ogrevajo za tako postopen umik, saj bi po sedanjem ključu lahko trajal leta in leta. »Jastrebi« so spoznali, da je to njihova najboljša taktika: ob zelo postopnem umiku čimbolj zavlačevati pogajanja v Parizu, hkrati pa skrbeti za »vietnamizacijo« vojne.

Ta izraz pomeni prizadevanje ameriške vlade in Pentagona, da bi tako okreplila saigonski režim, da bi se lahko sam obdržal, potem ko bi se ameriške čete v glavnem umaknile. Hkrati »jastrebi« rotijo ameriško javnost, naj samo še malo potrpi, ker da je zmaga na vidiku. Zagotavljajo javnosti in

predsedniku Nixonu, da se sovražnik bojuje še z zadnjimi močmi in da je treba samo še malo vzdržati. Njihov najmočnejši argument, ki je namenjen omahljivemu delu ameriškega javnega mnenja, se na kratko glasi: »Mar homo zdaj vrgli puško v koruzo, ko se nam po toliko žrtvah in izdatkih vendarle nasmilja zmaga?« »Jastrebe« prav nič ne moti dejstvo, da že leta in leta nastopajo s takimi argumenti. Računajo, da je v ZDA še vedno dovolj naivnežev. Toda množični protest 15. oktobra je pokazal, da jih je čedalje manj. Dubček in Smrkovsky sta prejšnji teden odstopila s

Moratorij

položaja predsednika in podpredsednika zvezne skupščine CSSR. Tako se je uresničila napoved o čistki vseh »desničarskih« elementov, ki jo je bilo slišati na plenumu CK KPC v dneh 25. do 27. septembra letos, na tistem plenumu, na katerem je bil Dubček med drugimi izključen iz CK. Čistka je zajela tudi druge osebnosti, med njimi nekdanjega gospodarstvenika Ota Sika, ki je kriv, da so pred trgovinami v CSSR reple, kakor je dejal generalni sekretar CK KPC Gustav Husak.

Kaj bo zdaj z Dubčkom, Husakom in drugimi? Kaže, da jim vsaj za zdaj poleg politične smrti ne grozi tudi proces in ječa. Husak je na plenumu partije dejal: »Ni smo krvniki, naša partija ni mesnica«. Govoril je tudi o »higienski kopeli«. Vendar je malo dvoma, da bi sledilo še kaj hujšega, če bi bilo po volji stalinistov, kakor so Bilak, Kolder, Indra, Strougal in drugi. Husak ni stalinist ne nestalinist, ampak »realist«. Izpolnjuje tajni in ne tako tajni dolg do Moskve.

Kljub temu je tragično in neznanstvo žalostno poslušati očitke, da so ljudje, kakor je Dubček, prepričan komunist iz mladosti, pomagali kontrarevoluciji in podobno. Kdaj bo prišel čas, ko bodo tudi na Vzhodu jemali politične boje v partiji kot politične boje, ne pa kot mračne zarote, rovarjenje, kontrarevolucije, izdajstvo in podobno?

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

CK ZKS KONČAL SEJO — Centralni komite ZK Slovenije je končal svojo osmo sejo, ki je začela 9. t.m., ter se je nadaljevala 13. ni 20. t.m. Sprejel je stališča in sklepe o neposrednih nalogah komunistov v Sloveniji. Ti sklepi obravnavajo širok krog odprtih idejnopolitičnih in ekonomskih problemov v Sloveniji in nakazujejo akcijo komunistov pri razreševanju te problematike. Seja CK je sledila »vročim« razpravam, ki so nastale v zvezi s financiranjem gradnje nekaterih cestnih odsekov, vendar se je kmalu pokazalo, da gre za dosti globlje in obširnejše probleme kot so ceste in da te probleme živo čuti vsa Jugoslavija, ne samo Slovenija. Zato je razprava na tej seji CK ZKS zaobjela zlasti odnose med republikami oziroma nacionalnimi skupnostmi in federacijo, državni kapital, nelikvidnost, vlog bank, delitev dohodka in vpliv teh problemov na položaj samoupravljavcev. Centralni komite ZKS se je na svojo osmo sejo sestal, kot že rečeno, trikrat. S takšno metodo dela se je CK izognil nepotrebnemu hitenju in si omogočil temeljito, stvarno proučitev idejnopolitičnega in družbenoekonomskega položaja v Sloveniji. Stališča in sklepi so nastajali v stvarnih razpravah med članstvom ZK, kar ustvarja razpoloženje za sistematično zastavljeno razreševanje problemov ter

idejno politično in akcijsko enotnost pri izvajanju njihovih nalog v neposredni prihodnosti. Hkrati pa so ti sklepi spodbuda za poglobljene priprave na bližnjo prvo sejo konference ZK Slovenije.

PROSLAVA 25-LETNICE SVOBODNEGA BEOGRADA — Dne 20. t.m. je Beograd slavil 25. obletnico osvoboditve. Svečane seje

Stvarna napotila za akcijo

mestne skupščine in beograjskih družbenopolitičnih organizacij se je udeležil tudi predsednik republike Tito z ženo Jovanko. Ob tej priliki so predsedniku Titu izročili zlato »Spominsko plaketko mesta Beograda.«

SEST MRTVIH NAPREHODU — V ponedeljek 20. t.m. zjutraj je na nezavarovanem železniškem prelazu v Sopotnicah pri Sesvetih blizu Zagreba ekspresni vlak trčil v kombi. Pri nesreči je izgubilo življenje šest potnikov v kombiju. Nesrečista potrovala tudi megla in nezkušenost voznika.

VLAK V ŠOLSKI AVTOBUS — Prejšnji terek zjutraj se je v gosti

Gibanje in razvoj družbe nimata konca

Naši narodi so upravičeno ponosni na svoje borce iz vojne, ki so v velikanski večini postali tudi prvi borci naše socialistične preobrazbe – Domovina vedno potrebuje pogumne in vsestransko usposobljene ljudi, ki z osebnimi vrtilinami in ustreznim delom gradijo vse svobodnejšo in bogatejšo družbo

Predsednik republike je bivšim borcem poslal tople tovariške pozdrave in izrazil svoje prepričanje, da bo tudi ta kongres nekdanjih borcev pomembno prispeval k boju delavskega razreda in vseh socialističnih sil naše države za nadaljnje razvijanje velikih pridobitev revolucije. Prav tako je kongres ZZB NOV Jugoslavije pomemben prispevek za utrjevanje in poglobljanje samoupravnih ter demokratičnih socialističnih odnosov. Po svoje pa je prav tako tudi prispevek k vsestranskemu napredku enakopravnih in pobratenih narodov in narodnosti socialistične Jugoslavije, kakor tudi k boju za ohranitev miru na svetu.

Tovariš Tito je nato opozoril na izredno pomembno vlogo organizacije ZZB pri reševanju danes zelo zapletenih in pomembnih nalog. Prav Zveza borcev naj bi postala še v večji meri ena iz

med osnovnih opor ZK v njenem boju na nadaljnji družbeni napredek. Za ZK in za vso našo družbo so bili revolucionarni kadri vselej izredno dragoceni. Imeli so nadvse pomembno vlogo v oboroženem delu naše revolucije in v povojni socialistični izgradnji. Tovariš Tito je s tem v zvezi dejal tudi tole:

Škodljive teorije o spopadu generacij v naši družbi

»Nujnega obnavljanja in pomlajevanja vseh forumov in vodstev v naši družbi ne moremo razumeti kot zamenjavo tistih, ki po svojih letih sodijo k starejši generaciji, še manj pa kot soodenje generacij. Raznih teorij o spopadu med generacijami v naši družbi ne moremo sprejeti. Proti takim teorijam se moramo odločno bojevati, ker ne ustrezajo naši staro

sti; take teorije niso le napačne, temveč tudi škodljive.»

Predsednik republike je nadalje opozoril na pomembno vlogo borcev pri varovanju, razvijanju in posredovanju svetlih tradicij NOB in revolucije mlademu rodu. Vsi se moramo najodločneje upreti raznim pokušom podcenjevanja, omalovaževanja in neposrednega blatenja našega osvobodilnega boja in revolucije. Nekateri so začeli zlorabljati demokracijo in svobodo, je dejal tovariš Tito, vendar jim je treba to odločno prepričati. Odločno se je treba tu

di bojevati za znanstveno in umetniško resnico o narodnoosvobodilnem boju in revoluciji.

Tovariš Tito je med drugim pozval vse borce, naj se neposredno in prizadevno skupaj z vsemi občani angažirajo pri nadaljnji razširitvi zamisli o vseljidski obrambi in za vsestransko krepitev obrambne sposobnosti države. Ponovno je tudi poudaril, da je Zveza borcev predvsem politična organizacija in eno izmed osnovnih oporišč delavskega razreda in ZK v boju za samoupravno in demokratično socialistično družbo.

Za železniško posojilo že 148.366.400 din

Na področju ZZTP Ljubljana so delovne organizacije do 29. 9. 1969 vpisale za 22.886.500 din obveznic Skupnosti JZ, kar je največ med petimi združenimi železniškimi podjetji v državi. V Sloveniji je vpisalo obveznice že 250 delovnih organizacij. Železničarji v Sloveniji so do istega dneva vpisali 11.600.200 din posojila; obveznice je vpisalo 16.226 železničarjev. Hkrati je 4.194 drugih občanov vpisalo za 3.434.600 din posojila. V državi je do 29. 9. bilo med delovnimi organizacijami 613 vpisnikov za 65.359.500 din, medtem ko so 104.554 železničarji vpisali 67.470.200 din posojila oz. 2 milijona din več kot delovne organizacije! V SFRJ je razen tega 16.594 drugih občanov vpisalo do konca septembra za 14.682.200 din obveznic.

O SKLEPIH PREDSEDSTVA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Ukinitev državnega kapitala

Predsedstvo ZKJ je na svoji 5. seji pretekli teden obravnavalo razvoj družbenoekonomskih odnosov v luči uresničevanja stališč IX. kongresa in izpolnjevanja reforme. V ospredju so bila najbolj pereča vprašanja: likvidnost v gospodarstvu, položaj gospodarstva v delitvi družbenega proizvoda in ukinitev ostankov tako imenovanega državnega kapitala – Daljnosežni sklepi predsedstva ZKJ

Vsi tisti, ki so zlasti zadnje čase dosti govorili o tem, kako sprejemamo samo resolucije, premalo pa je konkretnih sklepov o čisto določenih vprašanjih, so z zadovoljstvom prebrali sklepe predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije o perečih vprašanjih družbenoekonomskih odnosov, ki jih je bilo sprejeto pretekli teden. V njih so povsem določno opredeljene naloge komunistov – tako tistih, ki delajo na ravni federacije, kot tistih v republikah, občinah in vsaki delovni organizaciji posebej.

Sklepe bi lahko razdelili na štiri velika področja: prvi govori o tem, kako odpraviti nelikvidnost v gospodarstvu, drugi o tem, kako povečati delež gospodarstva v delitvi družbenega proizvoda, tretji je s tem neposredno povezan in govori o ukinitvi tako imenovanega državnega kapitala, v četrtem delu pa so sklepi, kaj je treba storiti za izpolnitev gospodarskega sistema. Glede teh zadev so sklepi zelo jasni in ne dopuščajo nobenega dvoma, nobenega izgovora ali kakšnega drugačnega tolmačenja, kar bi za resolucije, ki smo jih doslej sprejemali, ne mogli povsem trditi, saj so bile pogostokrat plod kompromisov in se je nanje lahko skliceval vsak – tudi tisti, ki jih ni hotel upoštevati.

Poglavitni smisel tistega dela sklepov, ki govori o odpravljanju nelikvidnosti, je v tem, da mora vsak porabiti le toliko, kolikor ustvari in da nihče ne more živeti na račun drugega s tem, da svoja bremena prevzame na druga ramena.

Bistvo sklepov, ki obravnavajo položaj gospodarskega proizvoda, pa je v tem, da je treba reproduktivno sposobnost gospodarstva povečati, in to takoj, se pravi že z ekonomsko politiko v naslednjem letu. Nobenih novih dajatev ne sme biti, še sedanje je treba pregledati. Federacija naj konec letošnjega leta ukine prispevek na Skopje, konec prihodnjega leta pa še obresti na poslovni sklad. Najti pa je treba druge trajne vire za kreditiranje razvoja gospodarsko nerazvitih republik in pokrajin.

Vse oblike odtujevanja sredstev neposrednih proizvajalcev je treba postaviti tako, da bodo le-ti

imeli vpliv na njihovo razporeditev. Gre za banke, razne sklade in podobno. Predsedstvo je dalje sklenilo, da je treba ukiniti tako imenovani državni kapital na vseh ravneh. Tistega pri federaciji je treba takoj potegniti iz bank in naj služi le za odplačilo dolgov v tujini, za preostali del pa naj se zmanjšajo obveznosti gospodarstva.

V četrtem delu sklepov je cela vrsta nalog, ki jih je treba uresničiti za izpolnitev gospodarskega sistema.

Izhodišče sklepov pa je v oceni, da smo sicer dosegli velike uspehe pri uresničevanju reforme, nekatere naloge pa uresničujemo neenakomerno in premalo.

Sklepi so sprejeti, zdaj gre za to, da jih uresničimo, in to vsak po svoji pristojnosti. Prav zato, ker so tako določni, je njih uresničevanje možno tudi kontrolirati. Tega naj se zaveda vsak, ki je za kakoli odgovoren, kajti ljudje hočejo dejanja in ne besed.

V. J.

»Pridobitve revolucije je mogoče ohraniti samo, če jo homo neprestano bogatili s še večjimi revolucionarnimi dosežki. Kakor gibanje in razvoj družbe nimata konca, tako je nenehen tudi revolucionarni boj. Ta boj je neizogiben, trajen in vse bolj zapleten, njegove oblike, metode in sredstva pa se neprestano spreminjajo. Načelni, iskreni in predani borci bodo v tem boju v vseh okoliščinah našli svoje mesto, vredno njihovega revolucionarnega boja v preteklosti.«

TITO

(Iz pozdravnega pisma VI. kongresu ZZB NOV)

— Tovariši, kako bi pokrili naše nepokrite investicije?
— Jaz mislim ... s cerado!

(Karikatura iz »JEZA«)

NAŠI TRGOVCI NE UPOŠTEVAJO DOMAČEGA SADJARSTVA

Še vedno: z grabljami po jabolka...

Za sadje ni kupcev, čeprav ga pojemo povprečno na prebivalca za dve tretjini manj kot v sosednjih državah – Kaj bi bilo treba narediti, da bi bili zadovoljni sadjarji in porabniki?

Veje sadnih dreves se globoko pripogibajo pod težo plodov. Poleti so jih sadjarji še podpirali, da se ne bi polomile. Zdaj pa marsikateri zamahne z roko, češ naj se lomijo veje, saj ni nobene koristi od sadja. Oni ga bodo imeli še vedno dovolj, mestni prebivalci pa naj sami skrbijo zase.

Zagrenjenost sadjarjev, ki ne morejo prodati sadja, se nekoliko prepleta s škodoželjnostjo. To pa ni prav. Krivi niso mestni prebivalci, temveč kratek stik med njimi in sadjarji. To nalogo pa je po ukinitvi poslovnih zvez kmetijskih združenj prevzela trgovina. Opraviča pa jo slabo Trgovska podjetja skrbijo predvsem za lastni dohodek. Koliko s tem koristijo sadjarjem in porabnikom sadja v mestih, je za njih drugotnega pomena.

Neka ljubljancanka se je pred dnevi hotela postaviti pred znanca, češ da vedno kupi le jabolka jonatan in nobena druga. Pa se je nekoliko osmešila. Jabolka jonatan so dve ali tri leta ve-

ljala pri nas za najboljša in so bila najdražja. Letos pa so zdrknila na drugo mesto. Na prvem mestu sta spet rdeči in zlati delišes, za katere plačajo odkupovalci tudi višjo ceno. Kdor tega ne spremlja, pač ne ve, kako se stvari spreminjajo. Ne ve, ker sam ne zna oceniti kakovosti jabolka, ampak posluša le reklamo.

Tako se je pri preskrbi s sadjem zgodilo že veliko škodljivih. Uvožena jabolka iz Italije, ki so jih tam odkupovali od pridelovalcev po najnižji ceni – letos 30 lir za kilogram (60 naših par) – so nekaj pomladki kupovali naši porabniki po enaki ceni kot domače jonatanke. Jabolka jonatan pa so v Italiji najmanj dvakrat dražja od tistih jabolka. Letošnja odkupna cena pa ni nič višja kot pri nas. Naši mestni porabniki so torej plačevali manj kakovostno sadje po visoki ceni le zaradi tega, ker ne poznajo dovolj niti domačega niti tujega sadja in so nasledili reklamo.

Nekatere sorte jabolka, ki

smo jih še precej let po vojni visoko cenili in veliko izvažali, res nimajo več take veljave kot takrat. Izrivajo jih nove sorte. Tako slabe pa spet niso, da lepi, zdravi plodovi ne bi bili dobri za namizno sadje. Naša trgovina pa jim noče priznati tega. V svojih prodajalnah ponuja kupcem le jonatan in zlati ter rdeči delišes. Seveda prodaja ta jabolka po visoki ceni, cenejših pa nima. Zato si mestni ljudje ne morejo privoščiti veliko sadja, če si ga ne pripeljejo sami od pridelovalcev z dežele.

Odkupne cene jabolka v Italiji se gibljejo za enako velike in nepoškodovane plodove od 30 do 80 lir. Cena je odvisna od sorte. V naših trgovinah pa prodajajo vsa jabolka po skoraj enaki ceni. Cene znižajo le za poškodovano sadje. Naši trgovci torej ne upoštevajo domačega sadjarstva, porabnike sadja pa vzgajajo po svojem okusu, ki temelji na njihovem dohodku. Zato se sadjarji ne smejo preveč zanašati na trgovce, ampak bodo morali iskati neposredne stike s porabniki sadja. Če jim to ne bo uspelo, bodo tudi v prihodnjih letih lahko z grabljami pobirali sadje za sadjevec in žganje.

JOŽE PETERK

Če kupimo pomanjkljivo blago...

O kupčevih pravicah in dolžnostih v maloprodaji blaga vemo na splošno prav malo, čeprav gre tudi pri tem, le na videz nepomembnem vprašanju, za prav resne trgovske in pravne odnose — Kaj je »jamčevanje za napake«? — Ali bomo od prodajalca lahko izterjali nastalo škodo, če kot kupci blaga nismo izpolnili naših dolžnosti?

V modernih časih smo prisiljeni veliko večino stvari, ki jih potrebujemo, kupiti. To ne velja samo za »meščane«, temveč tudi za kmete. Ti se že zdavnaj ne morejo več zadovoljiti samo s tem, kar sami pridelajo. Danes se nam zdi tak položaj čisto razumljiv. Pozabljamo namreč da še v začetku tega stoletja ljudje marsikatero stvari niso kupovali, temveč so jih naročali pri obrtnikih ali izdelovali doma. Moderna industrija pa proizvaja vse. Naročila pri obrtnikih so skrčena le na nekaj proizvodov. Med industrijo in potrošnjo posreduje trgovina. Tako so naši stiki z njo vedno pogostnejši; vedno več kupujemo, vedno manj naročamo izdelavo posameznih proizvodov.

Pred leti, ko je blaga primanjkovalo, smo bili zadovoljni s tem, da smo sploh kaj dobili. Danes pravimo drugače: moj dinar je trdo in pošteno prislužen, zato hočem blago, ki bo vredno tega denarja. Za skromnejšo ceno hočemo enostavnejši proizvod, za višjo ceno boljšega, lepšega, trpežnejšega. Skoro smo v zadregi, kaj naj kupimo. Podjetja nam v reklamah priporočajo proizvode, ki so vsi »najboljši«, tehnično najbolj dognani, najtrpežnejši, najlepši, imajo največji učinek. Ze smo v trgovini, da kupimo proizvod, ki ga želimo. Plačamo ga in odnesemo domov. Toda kaj kaže se pomanjkljivost, napaka proizvod ni tak kot bi moral biti, ni nam všeč, zdi se nam, da ni vreden plačanega denarja. V zadregi smo, kaj naj storimo. Kakšne možnosti imamo v takih in podobnih primerih kot kupci pri nakupih v trgovini? O drugih nakupih (na primer zemljišč, električne energije, vode, plina, stavb) tu ne bomo govorili. Toda tudi pri nakupih na drobno (zakon to imenuje maloprodaja) položaj ni tako enostaven, kot se zdi na prvi pogled.

Vsak dan kupimo mnogo stvari: hrano, cigarete, pižamo, obleke, včasih tudi pomembnejše stvari: gospodinjske aparate, radijski ali televizijski sprejemnik. Pri tem se skoro ne zavedamo, da smo sklenili eno izmed pogodb: kupno-prodajno pogodbo. Tudi nakupi v trgovini temeljijo na taki pogodbi. Pogodba je sklenjena, ko se kupec in prodajalec dogovorita o blagu in ceni. Odtlej dalje je za obe strani obvezna. V trgovini po navadi kupno-prodajno pogodbo ističasno sklenemo in spolnimo. Blago izberemo, zvezmo za ceno, ga plačamo in vzamemo. Sedaj pa pride vprašanje, na katerega bomo poskušali odgovoriti v naslednjih vrsticah: kako ravnati, kadar mislimo, da je blago pomanjkljivo, da ima napake?

Blago nam ni všeč

Včasih se zgodi, da nam blago po nakupu ni več všeč

ali ugotovimo, da ga ne bomo potrebovali: izbrana srajca premajhna ali prevelika. Ugotovili smo, da sorodnik, ki smo mu darilo namenili, že ima prav tak brivski aparat, mlinček za kavo ali knjigo. Za otroka smo kupili drugačno slovnico, kot je za ta razred predpisana. V vseh teh primerih nam blago ne bo moglo služiti tako kot smo želeli pri nakupu. V trgovini bomo poskušali blago vrniti. Vendar v takih primerih podjetje ni dolžno vzeti blaga nazaj in vrniti denarja. Zanj namreč v večini primerov ni važno, za kaj bo kupec potreboval blago. Strokovno rečeno: kupčev motiv se normalno ne upošteva. Vendar je naša trgovina — to ji lahko priznamo — v zadnjih časih močno napredovala. Večkrat nam v takih primerih vrnejo denar, še večkrat pa so pripravljene zamenjati blago za drugo (z doplačilom morebitne razlike). Vendar naredijo to iz uslužnosti, zaradi dobrih odnosov s kupci, ne pa zato, ker bi bila to njihova dolžnost.

Podobno je z razmerjem med blagom in ceno. Nič nam ne pomaga, če smo kasneje ugotovili, da je prav tako blago drugje cenejše ali da ni vredno plačanega denarja. Samo če bi bila cena izrazito neutemeljena ali nepoštena, bi vsaj pred sodiščem uspeli doseči razveljavitev pogodbe. Sicer pa se mora vsak kupec sam pobrihati, da bo kupil blago po ustreznih ceni. Včasih so cene resda določene s predpisi. Vendar je sporno, ali bi lahko na podlagi teh predpisov kupec dosegel razveljavitev pogodbe.

V vseh navedenih primerih torej ne bomo mogli zahtevati od podjetja, da vrne denar in blago zamenja.

Blago ima »resne« pomanjkljivosti

Pravna pravila torej ne upoštevajo vseh okoliščin, zaradi katerih kupcu blago ne more služiti. Kupeca ščitijo le, če ima blago — zaenkrat jih tako imenujemo — »resne«

napake. O tem, kakšne so te napake, pa je potrebno malo več besed.

Najprej nekaj o tem, kako se sploh določi kakovost blaga.

Največkrat se posebej ne dogovarjamo o kakovosti blaga. Če kupujemo na primer margarino, nas kot običajne potrošnike ne zanima podrobneje, po kakšnem postopku je proizvedena, kakšen je odstotek pesemskih snovi v njej. Pričakujemo, da bo blago srednje, povprečne kvalitete. Ta domneva velja tudi v pravu, če se stranki nista posebej dogovorili. Blago mora imeti vse tiste lastnosti, ki so potrebne za njegovo normalno uporabo: dežnik se mora brez težav odpirati ali zapirati, krovno blago mora biti dovolj napeto in gosto, da ne prepušča dežja, palica mora biti ravna in podobno.

Včasih je kakovost blaga določena s predpisi o standardih (jugoslovanski standard — JUS). Zvezni zavod za standardizacijo je namreč z zakonom pooblaščen, da izda podrobne predpise o lastnostih posameznega proizvoda. Ti standardi zelo podrobno opisujejo blago. Okensko steklo na primer mora imeti določeno debelino, prozornost, trdnost, odpornost proti toploti in mrazu, prožnost, itd. Če je kakovost blaga določena s standardom, potem mora biti ta natanko taka kot jo je standard predpisal. Na nekaterih proizvodih beremo »NI po JUS-u«. Ta označba pomeni, da proizvod nima lastnosti, ki jih predpisuje standard, ker za določen proizvod takega standarda sploh ni ali ni obvezen, ali pa sme proizvajalec od standarda odstopiti.

Podobno kakor s standardi je kakovost lahko določena tudi z ušancami, s posebnimi sanitarnimi ali z drugimi predpisi. To je zlasti pogosto pri prehrabnih proizvodih.

Včasih sam prodajalec ali proizvajalec zatrjuje, da ima blago določene lastnosti: zobna krema čisti tudi rjavo barvo, ki nastane na zobeh zaradi kajenja; posoda je taka, da je v njej mogoče pečiti meso brez dodane maščobe.

Mnogokrat pa se kupec in prodajalec še posebej dogovorita o kakovosti ali lastnostih blaga: prodajalcu povem, da kupujem varovalko za električni štedilnik ali drug močnejši potrošnik električnega toka; povem mu, da kupujem blače za enajstletnega otroka; prodajalec obljubi, da mi bo našel prav tako blago.

Tako je torej lahko določena kakovost (vrsta, lastnost) blaga. Če blago takih lastnosti ne bi imelo, lahko rečemo, da ima napake, da je pomanjkljivo. Prodajalec ni pravilno spolnil svoje dolžnosti. Sedaj smo na vrsti mi. Vedeti moramo, kaj bomo storili v takem primeru. Odgovor spet ni tako enostaven.

V strokovnem pravnem jeziku govorimo o jamčevanju za napake. Te napake so lahko več vrst. Nekatere so pravne (na primer, če je prodajalec prodal blago, ki ni njegovo), druge dejanske ali stvarne. Pravne napake v maloprodaji skoro ne pridejo v poštev, zato jih niti ne bomo obravnavali. Bolj pogostne so stvarne napake. Tudi te so različne. Vse namreč niso enako pomembne. Po splošnih pravnih pravilih jih določimo v glavne in postranske. Vendar imamo poseben predpis, ki ureja tudi prodajo blaga na drobno. To je temeljni zakon o blagovnem prometu iz leta 1967. Ta pa govori le o »pomanjkljivosti« blaga. Rekli bi torej lahko, da je blago pomanjkljivo vedno takrat, kadar nima običajnih, dogovorjenih, z zakonom ali drugimi predpisi določenih lastnosti, ne glede na to ali se pomanjkljivost da odpraviti ali ne.

1967. Ta pa govori le o »pomanjkljivosti« blaga. Rekli bi torej lahko, da je blago pomanjkljivo vedno takrat, kadar nima običajnih, dogovorjenih, z zakonom ali drugimi predpisi določenih lastnosti, ne glede na to ali se pomanjkljivost da odpraviti ali ne.

nih lastnosti, ne glede na to ali se pomanjkljivost da odpraviti ali ne.

Kaj lahko zahtevamo od prodajalca?

Če gre za pomanjkljivosti blaga kot smo jih malo prej opredelili, ima kupec po 1. odst. 23. člena Temelnjega zakona o blagovnem prometu več možnosti. Predvsem sme kupec zahtevati, da prodajalec blago zamenja, t. j. da vzame blago nazaj in izroči kupcu enako, toda brezhibno blago. Druga možnost je, da kupec vrne blago in zahteva od podjetja, da mu vrne kupnino. Pravniki niso enotnega mnenja o tem, kdaj mora podjetje blago zamenjati ali vrniti plačani znesek. S tem pa seveda ni rešeno vprašanje, kdo odloča o tem. Pravilno bi bilo, da bi kupec smel zahtevati vrniti kupnino le, če podjetje ne bi moglo dati drugega brezhibnega blaga. Zakon nadalje dopušča možnost,

da podjetje napako na kupljenem blagu odpravi. Vendar sme to storiti le, če je kupec privolil. Če smo kupili konfekcijsko izdelano obleko, sme podjetje predlagati, da očisti madež na kupljeni obleki. Od nas pa je odvisno, ali bomo s tem zadovoljni, ali pa bomo izbrali drugo možnost. Pravniki tudi niso enotnega mnenja, ali sme kupec zahtevati zmanjšanje kupnine, če ima blago napako. Zakon te možnosti ne omenja, dopustna pa je po splošnih pravnih pravilih.

mogli sklicevati, če nas je prodajalec nanje opozoril ali bi moral kako drugače sklicevati, da gre za pomanjkljivo blago. Mnogokrat je blago že označeno kot »blago z napako«, kot blago II. vrste ali podobno. V takih primerih moramo z nekaterimi pomanjkljivostmi tudi računati. Včasih se že iz cene vidi, da gre za slabše blago. Če bi bile npr. pomaranče na splošno po 5 dinarjev, nekateri pa so po 1,50 dinarja, potem lahko sklepamo, da gre za poškodovano, toda še užitno blago. Vendar tudi pri proizvodih, ki se prodajajo kot blago z napako, nismo dolžni trpeti večjih pomanjkljivosti kot so napovedane, kot so primerne znižani ceni ali kot to določajo predpisi. Srajca z »napako« ima lahko npr. napako v delu tkanine, ne more pa biti brez levega rokava.

Ostane še vprašanje, kako ravnati, da se bomo lahko sklicevali na pravice, ki jih imajo nasproti prodajalcu, če ima blago napake. Posebne pravne norme, ki veljajo v gospodarskem poslovanju (pri nas t. i. Splošne ušance za blagovni promet) predpisujejo nekatere kupčeve dolžnosti v takih primerih. Splošna pravna pravila pa določajo šestmesečni rok od prevzema blaga za prodajalčovo jamčevanje za napake. Pri kupni pogodbi mora — tako kot tudi pri drugih pravnih poslih — tudi druga stranka ravnati s potrebno skrbnostjo.

Predvsem bomo morali biti skrbni pri samem nakupu blaga. Morali ga bomo pregledati kolikor je pač mogoče natančno. Če bomo napako opazili, bomo morali to takoj sporočiti podjetju, t. j. kar na licu mesta prodajalcu.

Nekaterih napak seveda od prevzema ne bomo mogli odkriti. Pojavile se bodo šele kasneje, najpogostneje ob uporabi stvari: čevlji bo npr. ob prvem dežju odstopil podplat. Take napake moramo podjetju sporočiti takoj, ko se pokažejo.

Uveljavljanje svojih pravic bomo močno olajšali, če bomo imeli na voljo dokaze o nakupu blaga. V nekaterih prodajalnih piše, da blago zamenjamo samo na podlagi računa ali paragonškega lističa. To ni povsem točno. Podjetje je dolžno zamenjati ali vrniti blago tudi brez tega. Vendar bo moral kupec dokazati, da gre za blago, ki ga je kupil prav v tej trgovini in prav tega dne. To pa bo pogosto zelo težko brez računa ali blagajniškega lističa.

V naših podjetjih se vedno bolj utrjuje prepričanje, da bodo kupca pri tегnili le z dobro kvaliteto, zmerno ceno in solidno postrežbo. Kupci imamo do tega tudi pravico. Vendar v medsebojnih razmerjih ne sme vladati samovolja. Obe strani se morata zavedati svojih pravic in dolžnosti. Temu je namenjen tudi ta članek.

Sklicevanje na napake — in na naše pravice!

Na napake se ne bomo

Dr. B. Z.

Oktober 1969

V minulem letu so bili na porci delovnih ljudi v občini usmerjeni v krepitve njegove gospodarske moči. S tako usmeritvijo smo bili vključeni v tokove reformnega časa. Kljub prizadevanju delavcev, kmetov in inteligence, kakor tudi vseh organiziranih činiteljev v občini pa gospodarstvo še ni doseglo take ravni, da nam ne bi bilo potrebno razmišljati o razširitvi in modernizaciji obstoječih delovnih organizacij ter iskati nove vrste proizvodnje in uslug. Po likvidaciji KOVINE Bizeljsko in POSAVJA Brežice, katerih ni bilo mogoče rešiti, ugotavljamo, da dosega samorastniška podjetja dobre poslovne rezultate. Ti rezultati pa nam še ne omogočajo, da bi lahko hitreje razširjali proizvodnjo in povečevali družbeno porabo. Prav zato moramo programsko pospešiti organsko povečevanje delovnih organizacij, katere že imamo, ob tem pa razmišljati o novi dejavnosti, ki bi omilila nezaposlenost. Zato smo odprto področje za slovensko gospodarstvo.

zemljiščih, ob tem pa pomagala zasebnemu sektorju kmetijstva z lastno in zaručeno proizvodnjo. Zdravstveni turizem, turizem in gostinstvo imajo pri nas dobre pogoje za razmah, zato predvidevamo intenzivni razvoj Čateških Toplic, restavracije in motela na Čatežu, gostinske enote pri Ljudski potrošnji Brežice, gostišča Mokrice in zasebnih gostišč. Obrtna dejavnost družbenega in zasebnega sektorja ima še mnogo možnosti; za-

grozdja, obnovo vinogradov ter prodajo vina nam daje program Slovenija-vina, obrata Brežice, po katerem bo zgrajena predelovalna in komercialna klet v Brežicah. Gozdno gospodarstvo Brežice mora v okviru tako občinskega in republiškega programa razvoja dobiti primernejši položaj. Ta prizadevanja kolektiv je s pomočjo Tovarne celuloze Krško in kreditov že uredil 1000 ha topolovih plantaž. Na tisoče hektarov gozdnih površin pa še čaka na obnovo.

PREVOZ Brežice in poslovna enota SAP Brežice, ki si delita tovorni in polniški cestni promet, naj bi predvidoma obnavljala prometna sredstva in v skladu s potrebami nabavljala nova. Z elektrifikacijo proge predvidevamo modernejši železniški promet. S povečanjem prometa in razširitvijo postaje Dobova bo narasel tudi obseg dela v Podjetju za popravilo železniških voz v Dobovi.

V našem perspektivnem razvoju bomo intenzivneje morali vzdrževati in modernizirati ceste. Menim, da je treba s pomočjo občanov, krajevnih skupnosti, občine in cestnega sklada SRS urediti ceste III. reda in vse najvažnejše ceste IV. reda.

Preskrba z vodo, tem dragocenim virom življenja, se tudi ni urejena, zato bomo v bodoče morali nadaljevati gradnjo vodovodov ob sodelovanju koristnikov.

Vsi v korak z gospodarstvom

Vzporedno z razvojem gospodarstva in njegovo ekonomsko močjo, bomo rezultirali tudi stanovanjsko komunalno gospodarstvo, urbanizacijo, šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo, socialno skrbstvo, kulturo in prosveto, sredstva informacij, spomeniško varstvo, obrambno sposobnost, civilno zaščito, požarno varnost in druge, za občane pomembne dejavnosti.

K tem pomembnim nalogam pridružujemo še razvoj samoupravnega sistema v delovnih organizacijah, občinski skupščini in krajevnih skupnostih. Prepričani smo, da bomo s sodelovanjem občanov, združenih v družbeno političnih organizacijah v občini in z zbori volivcev tudi na tem področju dosegli napredek.

Za občinski praznik vsem občanom iskreno čestitam in jim želim mnogo usreha pri delu!

VINKO JURKAS, predsednik občinske skupščine Brežice

MIROSLAV KUGLER: Pod brežiškim obzidjem (flomaster, 1964)

OBČINSKA SKUPŠČINA BREŽICE

pozdravlja v imenu vseh družbeno-političnih organizacij v občini vse prebivalce in jim čestita za 28. oktober – naš občinski praznik. Spominu borcev BREŽIŠKE ČETE iz prvih dni revolucije se oddolžujemo s tem, da gradimo čvrste temelje svobodne domovine in srečne bodočnosti naših mladih rodov.

SPORED PROSLAV IN PRIREDITEV

- CETRTEK** – 23. oktobra: ob 15. uri turnir v malem nogometu v Cerkljah ob Krki
- PETEK** – 24. oktobra: ob 15. uri otvoritev vodovoda Gaj – Ribnica
- SOBOTA** – 25. oktobra: ob 10. uri otvoritev vodovoda v Pišecah ob 16. uri otvoritev vodovoda Zakot – Bukošek ob 16.30 tek mladosti po Ulici 21. maja v Brežicah ob 18. uri republiški rokomet: Brežice : Gorenje (ženske) ob 19. uri republiški rokomet: Brežice : Kranj (moški)
- NEDELJA** – 26. oktobra: ob 9. uri rokometni turnir učenec in učencev osnovnih šol brežiške občine ob 10. uri otvoritev ceste Velika Dolina – Ponikve ob 14. uri motokross na Čatežu ob Savi: dvoboj Hrvatska – Slovenija ob 16. uri otvoritev vodovoda na Vinjem vrhu
- PONEDELJEK** – 27. oktobra: ob 18. uri promenačni koncert godbe na pihala iz Kapel pred brežiškim prosvetnim domom ob 19. uri slavnostna akademija v prosvetnem domu: recital PO POTI BREŽIŠKE ČETE
- TOREK** – 28. oktobra: ob 8.30 promenačni koncert godbe na pihala pred prosvetnim domom v Brežicah ob 9. uri razglasitev rezultatov športnih tekmovanj sindikalnih podružnic in podelitev pokalov v veliki dvorani brežiškega prosvetnega doma ob 9.30 slavnostna seja občinske skupščine Brežice v veliki dvorani prosvetnega doma; podelitev OKTOBRSKIH NAGRAD za 1969 ob 9.30 štafetni tek športnikov v pozdrav občinskemu prazniku in 50-letnici KPJ, SKOJ in sindikatov ob 11. uri otvoritev rastlinjaka št. 5 AGRARIE Brežice na vrtnariji Čatež V počastitev občinskega praznika bodo od 20. do 28. oktobra proslave in prireditve v vseh krajevnih središčih občine Brežice.

PRIŠRČNO VABLJENI NA VSE PRIREDITVE, TEKMOVANJA IN DRUGA SREČANJA!

Vinko Jurkas, predsednik brežiške občinske skupščine: »Za naš praznik – iskrene čestitke vsem občanom, združene z najboljimi željami za nadaljnji vsestranski napredek naših krajev!«

to želimo da Agroservis Brežice, obrtna zadruga Metla s svojim obrati, OKP Dobova, Kovinoplast Jesen in Les Brežice in zasebni sektor storitvene in proizvodne obrti.

Trgovske poslovalnice Krke, Ljudske potrošnje in Agrarie Brežice, Kolonata Maribor, Metke Klanjec, Keramike Zagreb in drugih dobro zadovoljujejo potrošnike. Pogrešamo le specializirane trgovine, zato bo vsako trgovsko podjetje izven občine, ki je pripravljeno imeti trgovski prostor v Brežicah, dobrodošlo.

Obnova vinogradov in vinska klet

Upanje na boljše sodelovanje, odkup in predelavo

Na kmetijah je preveč ljudi

Ne smemo prezreti dejstva, da se s kmetovanjem preživlja še zmeraj 39,8 odst. prebivalstva. To je odločno preveč, saj na obdelovalne zemlje ne more zagotoviti sodobnega življenja 10.096 ljudem. Prav zato so nam potrebna nova delovna mesta in napredek sferne delovne organizacije.

V tem letu smo pričeli pripravljati srednjeročni program, s katerim se želimo vključiti v program razvoja socialistične republike Slovenije. V prihodnjih letih predvidevamo močnejši industrijski razvoj Tovarne pohištva v združenem podjetju SLOVENIJALES. Opekarne Brežice, Rudnika Globoko obrata PETI Metlika v Dobovi, obrata nožarske IMV v Brežicah in obrata sevniške MITRANJKE v Brežicah.

Kmetijsko trgovsko podjetje AGRARIA Brežice in Kmetijska zadruga Bizeljsko bosta razvijala sodobno kmetijsko proizvodnjo na svojih

Sezimo v žep za ceste!

Za 52 kilometrov cest bomo v občini potrebovali poldrugo milijardo dinarjev – En sam kilometer asfaltne prevleke nas stane 30 milijonov Sdin – Samo ena pot do najhitrejše rešitve: krajevni samoprispevek

V občini Brežice je 97 kilometrov cest četrtega reda. Asfaltiran je samo odsek od Budiča do Čateških Toplic in odsek od Ribnika do Lipa pod Mokricami. Pri inšpektorju inž. Jožetu Ajstru smo dobili vrstni red za modernizacijo občinskih prometnih žil. V njem so strokovnjaki upoštevali prometno obremenjenost in pomembnost cest.

Na prvem mestu je cesta Dobova – Kapele – Zupelevec, sledijo pa ji ceste Velike Malence – Dvorče, Mokrice – Bregana, Cerklje – Zasav, Dečna sela – Sromlje, Spodnja Pohanca – Zg. Pohanca, Nova vas – Velika Dolina, Dvorce – Sobinja vas, Brežice – Dečna sela, Dobova – Bukošek, Bizeljsko – Pišce in nazadnje Globoko – Bojsno

Zupelevec.

Vseh naštetih cest je 52 kilometrov, za kar je pri sedanjih cenah potrebnih poldruga milijarda starih dinarjev. To že deloma pojasnjuje občanom, zakaj asfaltiranje tako počasi napreduje. En sam kilometer asfaltne prevleke velja trideset milijonov Sdin. Do asfalta na občinskih cestah vodi samo ena pot: krajevni samoprispevek, h kateremu bo dala svoj delež občina in ponekod tudi podjetja.

Občinska skupščina Brežice je letos prispevala 520.000 dinarjev sodeležbe za republiško cesto Brežina – Pohanca. Prebivalci ob njej bodo morali nekoliko preložiti slavje, ker se bodo dela zavlekla za teden ali dva, toda nič zato – asfalt je že na pragu. J. T.

Kaj pokažejo številke v občinskem zrcalu

Naložbe vzbujajo upanje na hitrejši napredek – Obrtništvo ubira bližnjico – V občini manjka še 1500 delovnih mest – Obeti za ženske v konfekciji

Predstavo o občini bodo bralcem nekateri številčni podatki gotovo znokrožili, čeravno jih bolj redko pokličemo na pomoč. Marca letos so našli v tej občini 28.497 prebivalcev, od tega nekaj nad 10.000 kmečkih ljudi. Občina meri 26.760 hektarov. 21.241 ha površin je v zasebni lasti in 5519 ha v družbeni lasti.

Gozdov je 12.000 ha, vinogradov 1178 ha, sadovnjakov 575 ha in njiv 6900 ha. Od zasebnih kmetovalcev so lani odkupili v občini 165 ton prašičev, 821 ton klavnih goved in 309 ton klavnih telet, razen tega pa še 344.000 jajc

en milijon litrov mleka, 53 ton krompirja, 27 ton namiznih jabolok, 898.000 litrov vina itd. Vrednost vsega odkupa je bila nekaj nad 12,3 milijona dinarjev.

Augusta letos je bilo zaposlenih v občini 4922 delavcev, od tega 1349 žensk. V občini bi potrebovali vsaj še 1500 novih delovnih mest. Samostojnih podjetij ima brežiška občina 23, razen tega pa še 25 obratov, katerih matična podjetja imajo sedež zunaj nje. Zasebnih obrtnih delavnic je 434.

Bruto produkt je znašal lani 265.282.000 dinarjev. Industrija je bila udeležena v njem z 18 odst., kmetijstvo z 32 odst., obrt s 17,1 odst., promet s 4,2 odst., gozdar-

stvo z 2,6 odst. itd. Razmerje med osebnimi dohodki in skladi se slabša v škodo skladi. Lanj je bilo porabljenih za plače 81 odst. dohodka, letos v prvem polletju pa že 84 odst.

V gospodarstvo se je lani povrnilo v obliki naložb 10.756.000 dinarjev in približno toliko znašajo tudi letošnje naložbe. Za druge namene je bilo lani porabljenih 4.155.000 din investicij, prihodnje leto pa bo v gospodarske panoge vloženih že 12 milijonov dinarjev. Investicije v gospodarstvo bodo leta 1970 močno poskočile, in sicer na 40.578.000 dinarjev. To daje upanje za hitrejši napredek občine.

Meteorski vzpon gospodarstva

Novomeško gospodarstvo je v zadnjih dveh letih toliko napredovalo, da vzbuja upravičeno zanimanje strokovnjakov – Reforma novomeških delovnih organizacij ni prizadela, temveč jim je pomagala!

S podpredsednikom občinske skupščine Novo mesto Avgustom Avbarjem smo se pogovarjali o nekaterih vprašanih, ki še bolj osvetljujejo nezadržno rast gospodarstva v občini.

■ Znano nam je, da zadnja leta, bolj natančno po reformi, gospodarstvo v ovomeški občini doživlja hitri vzpon. Kaj menite, d takšen polet?

»Po mojem mnenju so za to trije vzroki:

1. Vse delovne organizacije v občini so svoje slabosti na srečo rešile že pred reformo. Na primer: vključevanje v mednarodno delitev, uskajevanje cen itd. Zato nam reformski ukrepi niso povzročili kakšnih večjih pretresov.

2. Posrečena proizvodna usmeritev (morda pametno načrtovanje, lahko pa tudi naključje), tako da imamo sedaj proizvodne organizacije, ki se dobro držijo.

3. Zavzetost vodilnih kadrov in neposrednih proizvajalcev, ki se želijo za vsako ceno razviti.

■ Smo v obdobju povečanih investicijskih vlaganj. Kaj mislite, smo v občini glede tega še vedno v dovoljenih mejah?

»Trenutno so ugodni pogoji za hiter razvoj delovnih organizacij, zato smo morali ujeti, kar se je dalo, ker le tako lahko zagotavljamo nadaljnji nemoten razvoj. Povzpeli smo se v tisti krog proizvajalcev, ki so upoštevali na jugoslovanskem tržišču. Razveseljivo je, da so vsi nad povprečjem svojih konkurentov, zato lahko uspevajo! Naložbe delovnih organizacij gredo v glavnem iz lastnih sredstev, medtem ko se pojavljajo zahtevki za obratna sredstva pri poslovnih bankah. Naše delovne organizacije so po bančnih podatkih ob polletju samo iz letošnje ustvarjene akumulacije vložile 71 milijonov dinarjev v razširjeno proizvodnjo. Seveda pa so dobile investicijska sred-

stva tudi od zunaj, kar kaže na zaupanje do naših podjetij.

■ Nekateri ljudje imajo pomislek, da toliko gradimo; je njihova bojazen upravičena?

»Menim, da je vsaka bojazen odveč. Le tako lahko gremo po hitrejši poti razvoja. Zal ne gre vzporedno z ostalo gradnjo rast družbenega standarda, ki je v precejšnjem zaostanku.

■ Kako gledate v tem sklopu na INIS?

»Skupna želja je, da se čimprej spet pokadi iz to-

»Gospodarstvo novomeške občine je sredi svojega največjega poleta, kakršnega drugje v tako veliki meri ne zaznavamo,« je med drugim dejal v pomenku za naše bralce podpredsednik Obs Novo mesto tovariš Avgust Avbar.

varniškega dimnika. Vendar ne smemo biti nestrpni, nočemo se zaleleti. Treba je razviti proizvodnjo, ki bo šla. Kljub temu da je bilo ob ukinitvi proizvodnje veliko različnih mnenj, se je pokazalo, da je takšna rešitev (žrtev) pripeljala do ugodnega stanja, v katerem se je znašlo gospodarstvo v naši občini.

■ Sedaj je gospodarstvo v prvi etapi izgradnje; kaj pomeni druga etapa?

»Druga etapa, ki mora

čim hitreje slediti prvi, bo namenjena modernizaciji in povečanju storilnosti. V tem sta dosedaj največ naredila NOVOTEKS in NOVOLES; ostali grede tudi v tej smeri, vendar zaradi objektivnih vzrokov nekoliko počasneje.

■ Kaj pa zaposlovanje?

»Občinska zgornja meja zahteva približno 16.000 zaposlenih (sedaj jih je 13.000); večina na novo zaposlenih ne bo prišla v mesto, temveč se bo vozila na delo iz bližnje okolice. Na ta način vsaj nekaj časa ne bo večjega pritiska na obstoječi družbeni standard (šola, prehrana, otroško varstvo itd.), ki je že tako pomanjkljiv. Seveda bo treba tudi v tej smeri takoj ukrepati.

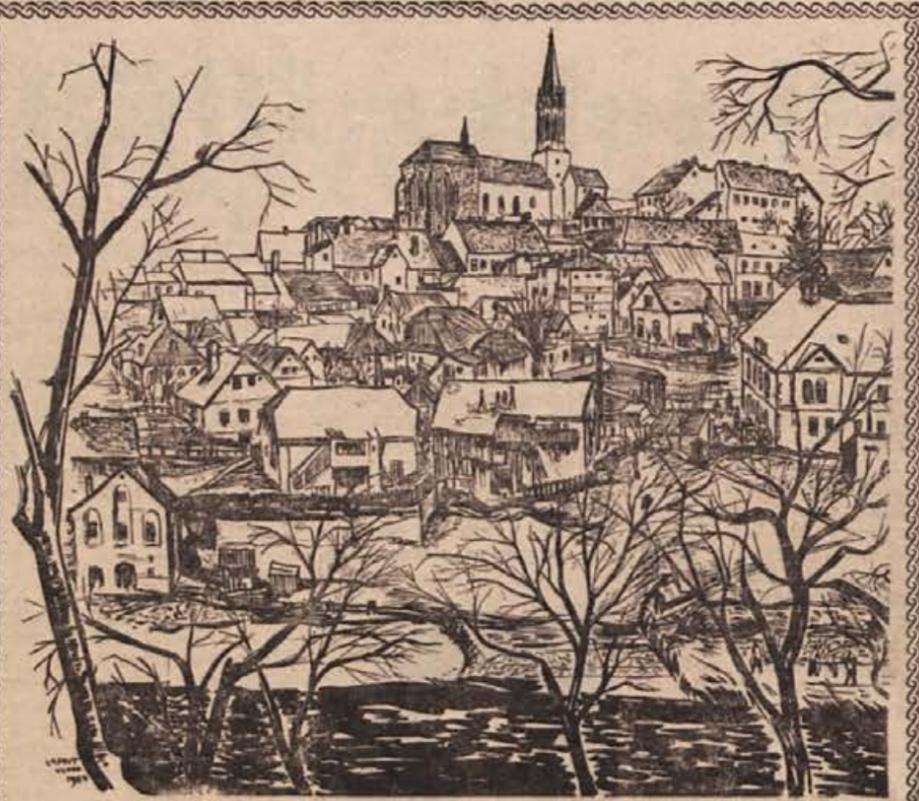
■ Kaj pa kmetijstvo in odliv ljudi v industrijo?

»Že sedanjí odliv kmečke delovne sile je zahteval razmišljanja. Povečalo se je kooperacijsko sodelovanje med kmeti in zadrugami, zaznaven je napredek v nabavi kmetijske mehanizacije. Morda je to znak za boljše življenje na kmetih. Družba kot celota naj stori svoje, da se bodo kmečka gospodarstva okrepila in da se bo dalo na kmetih živeti. Občinska skupščina je že dala predlog za spremembo dednega zakona in za povečanje zemljiškega maksimuma.

■ Kaj boste naredili, da bo ugodje ljudi čim boljše?

»Zgradili bomo dve novi šoli v Novem mestu ter šolo v Smarjetih. Cedalje več je zasebnih gradenj, odpira pa se vprašanje komunalne ureditve. V zaostanku so storitvena dejavnost, otroško varstvo, kulturne institucije, zabavna dejavnost in še marsikaj. Vse to bo treba čimprej urediti, da se bodo ljudje čimbolje počutili. Pri tem pa računamo tudi na nekoliko širše sodelovanje z večjimi delovnimi organizacijami, ker je ključ rešitve teh vprašanj tudi v njihovih rokah.

SLAVKO DOKL

Vlado Lamut: Novo mesto iz Ragovega loga (1954)

Občinska skupščina Novo mesto

in vodstva vseh družbeno političnih organizacij v občini iskreno čestitajo vsem prebivalcem za 29. oktober – praznik občine!

Za gospodarstvo v novomeški občini je značilen razmeroma hiter razvoj, ki tudi po sprejetju družbene reforme ni uplahnil. Nasprotno, prav v tem obdobju je občinsko gospodarstvo doživelo največji razmah. Ugotovitev velja za vse panoge, razen za družbeno kmetijstvo.

Najvišji vzpon je gospodarstvo doseglo lani. Družbeni brutoprodukt se je v tem letu v primerjavi z 1967 povečal za 31,9 odstotkov, družbeni proizvod za 28,4 odstotkov, netoprodukt za 23,7 odst. in brutoakumulacija za 41,5 odst. Splošna konjunktura, ki je vladala lani na jugoslovanskem tržišču, ni edina vplivala na hitro rast; domači dvig je bil namreč večji kot v zveznem in republiškem merilu.

V tem času se je močno povečal tudi izvoz; podjetja niso samo proizvajala, ampak tudi prodajala na zahtevnem zunanjem tržišču. Leta 1967 je znašal izvoz 5.480.939 dolarjev, lani pa že 9.348.898 dolarjev. V letošnjih 9. mesecih je izvoz

narasel že na 10.197.207 dolarjev; od tega je bilo prodanega blaga na konvertibilno področje za 7.007.000 dolarjev. Podjetja, ki izvažajo, so izvozila več kot 20 odst. svoje letne proizvodne vrednosti v tujino.

Tudi podatki za prvo polletje 1969 kažejo, da je gospodarstvo doseglo izredne proizvodne in poslovne uspehe, ki še vedno presega jugoslovanska poprečja. Realizacija se je v prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala za 27,8 odst. oziroma v industriji za 23,2 odstotka. V republiškem merilu se je vrednost industrijske proizvodnje povečala za 13 odst., v zveznem merilu pa za 11 odst.

Tudi na področju zaposlovanja je bil dosežen napredek; letos se je na novo zaposlilo 800 ljudi, kar predstavlja povečanje v primerjavi s povprečjem preteklega leta za 5 odst. ali v primerjavi z enakim obdobjem lani za 8 odst. V Sloveniji znaša povečanje v tem času 2,8 odst., v Jugoslaviji pa 3,6 odstotka.

Asfalt je res suhega zlata vreden!

V tem zapisu govorimo predvsem o večjih komunalnih delih, ki so bila opravljena ali pa še bodo do konca letošnjega leta. Vseh podatkov o vrednosti teh del nismo mogli dobiti, po približni oceni pa vsota presega 10 milijonov dinarjev

»Če dočakam, da bodo tudi cesto skozi naš kraj polili s tisto črno rečjo, bom dal ob prvem Martinu za pet štefanov, sem spomladi omenil sosedu čez cesto, zdaj pa me ta duša že lovi za besedo. Kakopak, pili ga bomo in poplaknili prašna grla! Cesta brez prahu je zlata vredna, jaz to vem!«

Mokro polje je zdaj videti čisto drugačno kot mesto. Mož, posestnik T., ki je dovolil zapisati samo prvo črko svojega priimka – »da se ne bi predalec razvedelo, kdo daje za pijačo!« je pokazal redke zobe in s težaškimi čevlji poštrkljal po črni gladki cesti, češ: »Petite že obrusiš, prašen pa nisi.« Na kratko sem se poslovil.

Voznja po novem asfaltu je pravi užitek. Prestavljaš iz tretje v četrto ali iz četrte v tretjo. Stroj poje. Avtomobil se v breg ne napreza. Zlahka in hitro premaguje kilometre...

Cesta Rateč-Sentjernej je

asfaltirana. Tako se zdaj pride iz Novega mesta v Sentjernej in Kostanjevico po asfaltu tudi po desnem bregu Krke.

Del pogodbe med republiškim cestnim skladom, novomeškim cestnim podjet-

jem in novomeško občino je z modernizacijo Sentjernejske ceste uresničen. Cesti Soteska-Podturn in Podturn-Dolenjske Toplice bosta po tej pogodbi asfaltirani do 30. junija 1970. Projekti za njiju bodo v kratkem narejeni. Če bo še kaj levega vremena se bodo dela na omenjenih cest začela letos.

Od lanskega do letošnjega oktobra je bilo asfaltiranih precej ulic in cest v Novem mestu ter neposredni okolici, poleg tega so dobila zaporni sloj že prej asfaltirane mestne in izvenmestne ceste. V Novem mestu so take: Ulica talcev, Smiheljska cesta, cesta skozi Zabjo vas, Slakova ulica, Prešernov trg, Mestne njive itd.

Trdinova ulica bo od križišča s Kristanovo še precej časa zaprta. Modernizacija se

je zavlekla zaradi obsežne kanalizacije, ki je projektirana tako, da bo možno nanjo priključiti celotno naselje pod grnsko šolo.

Se letos bodo asfaltirali Jerbovo ulico in oddalni dela za obnovo ter asfaltiranje Kotarjeve in Gubčeve ulice.

V gradnji je ta čas cestno križišče pred Plonirjem v Bršlino. Križišče so razširili, razširili pa so tudi precejšen del ceste do garaž podjetja GORJANCI v Bučni vasi in do tam uredili pločnike.

Kanalizacija, črpalke, luči...

Zdravo in urejeno življenje omogoča kanalizacija. Leto je v zadnjem letu dobilo več naselij: Zabja vas, Otočec, Sentjernej in Novotransovo naselje v Bučni vasi, v samem Novem mestu pa so jo uredili: v Trdinovi ulici, na Smiheljski cesti in v Bršlini. V Vavti vasi kanalizacija še urejajo.

Nekateri kraji so dobili

prve luči javne razsvetljave (Otočec, Mačkovec). Do konca leta bodo svetile živo srebne žarnice v Sentjerneju, Bučni vasi, na Smiheljski cesti ter v Trdinovi in Kristanovi ulici. (Za modernizacijo Kristanove ulice je sklenjena pogodba s SGP Plonir).

Veliko truda je bilo vloženo v obnovo nekaterih mostov čez Krko (železni in leseni most v Novem mestu ter leseni mostovi v Lokah pri Zalogu, na Otočcu, Dobravi, v Gornjem Polju, v Smihelu pri Žuzemberku itd.).

Motorizirane občane prav gotovo veseli to, da gradi Petrol dve novi bencinski črpalke: v Vavti vasi in poleg novomeškega seljščiča.

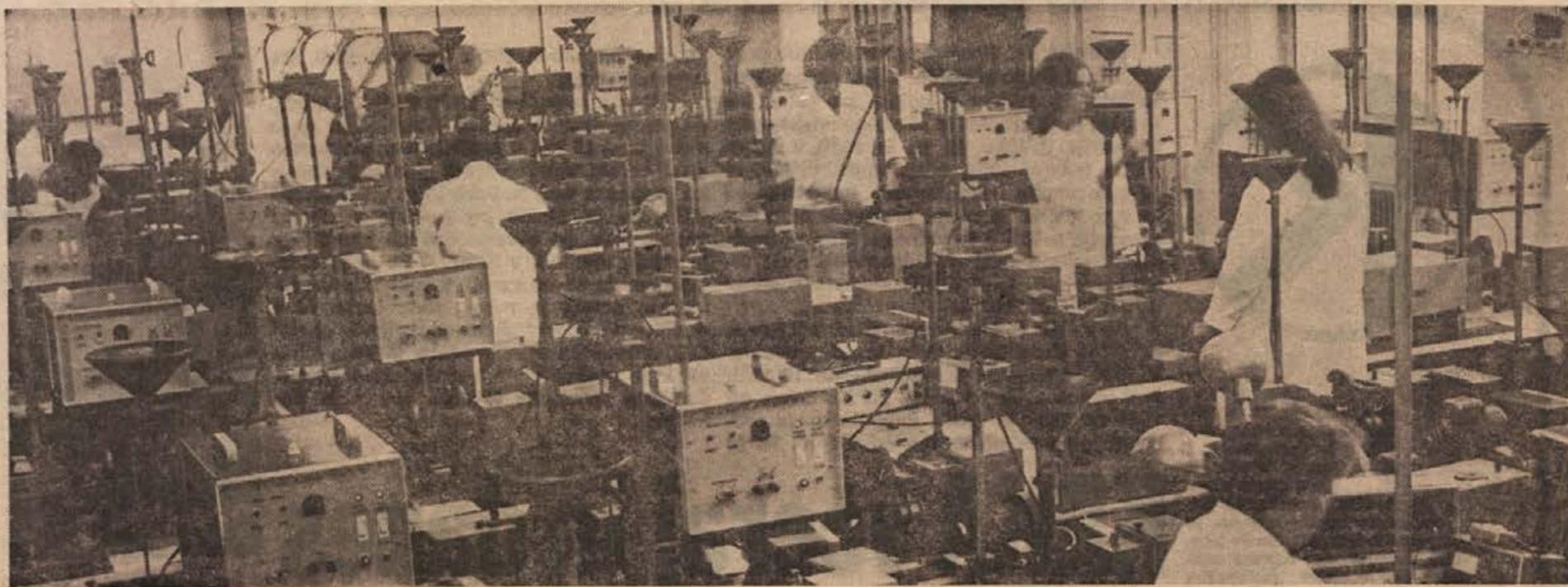
... in obdobje novih vodovodov

Se najbolj razgibana je bila vodovodna dejavnost. Desni breg Novega mesta je dobil ragovski vodovod. Ta bo znatno razbremenil glavni cevovod, ki napaja mestno središče s Bršlinom. Več vodovodov so zgradili v krajevnih skupnostih ob izdatni pomoči prebivalstva. Pred

kratkim je pritekla pitna voda v šestih vaseh pod Rogom (v krajevni skupnosti Dolenjske Toplice), v škocjanski okolici je dobila pitno vodo že deseta vas, v Sentjernejski okolici pa so dali pitno vodo še eni vasi. V to dejavnost je znaten delež vložilo podjetje Vodovod. Čeprav nismo izčrpali vseh podatkov, velja zapisati, da so mimo časi, ko so ljudje nosili pitno vodo samo iz studencev ali jo vlekli samo iz vodnjakov.

Ni natančnih podatkov o vrednosti vseh naštetih in drugih del, ki jih tu v stiski s prostorom nismo mogli omeniti. Brez pridržka pa smemo zapisati, da je leta presegla 10 milijonov din. Prav tako še niso obrani podatki o dolžini asfaltiranih cest, novih vodovodov, kanalov, napeljav za javno razsvetljavo, kakor tudi še ni znano, koliko brezplačnih delovnih ur so opravili za vse to prebivalci. Zdaj to ni ni najbolj bistveno. Ko se ozremo nazaj, se razveselimo opravljenega dela. In napredka razpetega med anskim in letošnjim oktobrom.

IVAN ZORAN

V ŠENTJERNEJU PROSLAVLJENA 20-LETNICA SLOVENSKE ELEKTRONIKE

Velika bitka je dobljena - samo 5 sekund za upor!

Z otvoritvijo prenovljenih in novih prostorov v obratu za proizvodnjo uporov in potenciometrov in slavnostno sejo delavskega sveta v Šentjerneju je Tovarna elementov za elektroniko iz Ljubljane v soboto, 18. oktobra, proslavila 20-letnico ustanovitve. Da bi dobil dogodek še večji pomen, so po sklepu samoupravnih organov nagradili s 1.000 oziroma 2.000 din več kot 300 delavcev in delavk, ki so v tovarni najmanj 10 oziroma 20 let, s tem pa so jim dali najlepše priznanje za njihovo dolgoletno zvestobo osrednji proizvodni hiši.

Slovesnim trenutkom so poleg članov delavskega sveta, direktorjev vseh ISKRINIH tovarn, direktorja Združenega podjetja ISKRA Vladimira Logarja, predstavnika republiškega sekretariata za gospodarstvo, zastopnikov novo-meške občine in Šentjerneja prisostvovali domači in tuji poslovni partnerji, med katerimi so posebej pozdravili vodilne osebnosti iz EI NIŠ in direktorja londonske firme GUEST ELECTRONICS g. Petra Browna.

Na seji delavskega sveta je o razvoju in uspehih Tovarne elementov za elektroniko govoril direktor inž. Vladimir Klavs, o šentjernejskem obratu pa vodja Stefan Simonič. Tovarni in obratu je za jubilej izrekel čestitke generalni direktor ISKRE Vladimir Logar, enako pa so storili še nekateri udeleženci slavlja.

V imenu občinske skupščine Novo mesto je tovarni čestital za jubilej, šentjernejskem obratu pa za otvoritev in uspešno uresničene proizvodne načrte predsednik Franci Kuhar. Ko je opisal pomen tega dogodka za gospodarstvo v občini in se zahvalil za pomoč tovarni in obratu pri urejanju šentjernejskih problemov, je izročil spominski plaketi Novega mesta:

- Rudiju Jančarja, pionirju naše elektronike in vodji predhodnika tovarne elementov, Inštituta za elektro zveze,
- ter g. Petru Brownu, direktorju firme, prek katere prodajajo šentjernejske upore na angleškem trgu.

G. Peter Brown se je najprej zahvalil za pozornost, ki mu je bila izkazana s podelitvijo plakete, nato pa je obvestil svoje slovenske partnerje, da bo njegova firma še bolj razširila uvoz šentjernejskih

uporov in da je Anglija odprto tržišče tudi za znatno večje količine šentjernejskih potenciometrov, kot jih tja zdaj pošljejo.

Po seji delavskega sveta so si vsi udeleženci ogledali prenovljene prostore za proizvodnjo uporov, ki je zdaj skoraj povsem avtomatizirana. Delavski svet je sejo nadaljeval na Otočcu, kjer so jubilatantom podelili denarne nagrade.

Gredoč na Otočec so se udeleženci slavlja ustavili na Otočku pri Dobravi, kjer jim je arheolog dr. Vinko Stribar iz Narodnega muzeja v Ljubljani pokazal dosedanje izsledke pri raziskovanju srednjeveškega freisinskega trga Gutenwertha.

Tovariš Tito je podpisal odlok

Marca 1948 je tovariš Tito na pobudo pokojnega Borisa Kidriča podpisal

odlok o ustanovitvi Inštituta za elektro zveze. Pod vodstvom Rudija Jančarja so se v inštitutu zbrali navdušenci in postavili temelje elektroniki, tehniški zvrsti, ki se je rojevala že med NOB v okupirani Ljubljani in v partizanskih delavnicah na osvobojenem ozemlju. Inštitut je dobil nalogo, da brezžično poveže državno vodstvo za gospodarstvo z najvažnejšimi gospodarskimi območji in industrijskimi podjetji. Da bi to zapleteno in težko nalogo inštitut lahko opravil, je moral pridobiti elektronske elemente in merilne naprave. Že po nekaj letih razvojnega dela v laboratorijih je inštitut usposobil za industrijsko proizvodnjo serijo sestavnih delov, s tem pa so že bile dane možnosti za razvoj nove industrijske veje v Sloveniji in Jugoslaviji.

Partnerji onstran Atlantika

Tovarna elementov za elektroniko je največja med nasledniki inštituta. Direktor inž. Vladimir Klavs je na seji delavskega sveta v Šentjerneju med drugim povedal:

»Po krizi leta 1967 je dosegla tovarna lani in letos velik napredek. Ne obotavlja se je šla na pot posodobljanja in avtomatizacije proizvodnje. Proizvodnjo je tolikanj povečala, da ne more vseh izdelkov prodati doma. Izvoz je nujen. Vzemimo za primer šentjernejski obrat, kjer se je proizvodnja v zadnjih štirih letih petkrat povečala in bo prihodnje leto pripravila za trg že 300 milijonov uporov. Ker porabi vsa Jugoslavija letno le 60 do 70 milijonov uporov, mora obrat 70 do 80 odstotkov proizvodov izvoziti.«

In dalje:

»Poleg tega, da že več kot deset let sodelujemo s poslovnimi partnerji v Jugoslaviji, navezujemo v zadnjem času trdne vezi tudi s tujimi sodelavci. Prek izvozne službe PSO (prodajno servisne organizacije) smo dosegli spodbudne uspehe zlasti v sodelovanju s firmo GUEST ELECTRONICS, ki jo je ustanovil in jo vodi g. Peter Brown.

Naša dejavnost ne zaje-

ma le izvoza izdelkov, ampak tudi izvoz sistemov (ingeniring, know how). V Indiji že več let dela tovarna keramičnih telesc in uporov, za katero je ingeniring in glavno opremo dobavila naša tovarna. Pripravljamo pa še nove projekte za Indijo ter za Turčijo in Čile. Z ugledno italijansko firmo ZANUSSI se dogovarjamo za izgradnjo skupne tovarne uporov v Italiji, za katero bi spet prispevali naš ingeniring.«

Za upor manj kot 5 sekund!

Šentjernejski obrat je največji med obrati Tovarne elementov za elektroniko. Zrasel je v preurejenih hlevih, njegovih začetki pa so bili skromni. Značilna je rast z lastnimi sredstvi, kadri, tehnologijo ter doma zamišljeno in izdelano opremo. Iz zgodnjega obdobja je podatek, da so člani kolektiva vložili v izgradnjo več kot 100 tisoč ur prostovoljnega dela, medtem ko so strokovnjaki prebedeli na desetine noči pri reševanju nalog. Obrat je doživel vzpon in padec, krize in uspehe, vendar so ljudje vztrajali...

Leto za letom so v obratu povečevali proizvodnjo samo tako, da so sprejemali v službo nove delav-

Pogled v oddelek za spiralizacijo uporov v šentjernejskem obratu (zgoraj)

ce. Uvedba druge in tretje izmene pa je že pomenila prelomnico in proizvodni stroški so se začeli zmanjševati. To pa še vedno ni zadostovalo in zadovoljilo. Če so hoteli prodajati izdelke tudi zunaj jugoslovanskih meja, je bilo treba proizvodnjo močno povečati, pripraviti pošiljke neoporečnih izdelkov in jih kupcu ponuditi po ugodni ceni.

O tem, kaj je sledilo, je vodja obrata Stefan Simonič na delavskem svetu med drugim poudaril tole:

»S sodelovanjem strokovnjakov v tovarni smo začeli temeljite spremembe v mehanizaciji in tehnologiji proizvodnje. S svojimi sredstvi smo izdelali prototipe strojev, jih preizkusili ter pripravili investicijski načrt. Stroje smo pomnožili in zdaj omogočajo letno proizvodnjo 300 milijonov uporov. Ti stroji tudi omogočajo, da bomo za izdelavo enega upora porabili celo manj kot 5 sekund, medtem ko je bilo še letos potrebno 12 sekund, lani 18, pred petimi leti 38, leta 1960 pa še kar 92 sekund.«

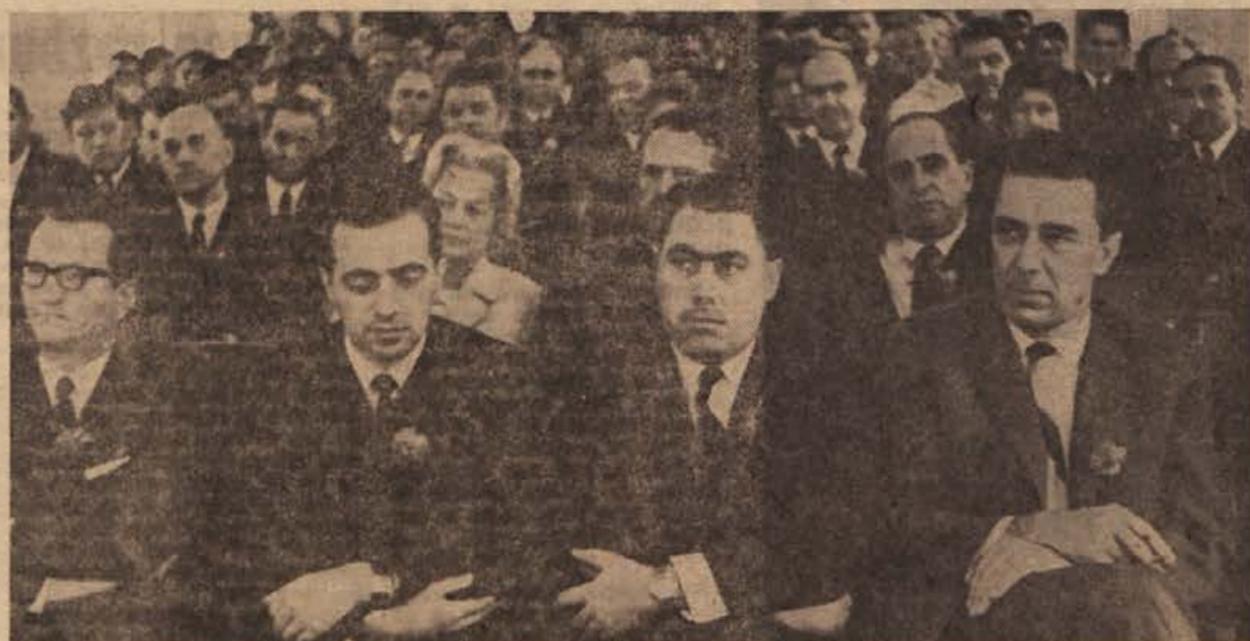
Če bo šlo po zamisli, bodo v obratu po novem letu uvedli četrto izmeno, letno proizvodnjo pa povečali na 400 milijonov uporov. Kajpak bodo morali zaposliti še nove delavce. V takih okoliščinah bodo lahko dosledno uveljavili 42-urni delovni teden in povečali osebne dohodke.

Pa izvoz?

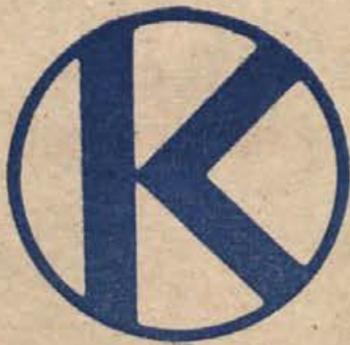
»Letošnji izvoz bo 100 milijonov uporov ali 65 odst. vseh izdelanih. 75 odstotkov izvoza kupi firma GUEST ELECTRONICS. Največji domači kupec pa je EI (elektronska industrija) NIŠ. Poleg tega,« je nadaljeval Stefan Simonič, »smo v 10 mesecih izdelali opremo za 100 milijonov uporov za indijsko tovarno ASIAN ELECTRONICS. Ker nismo imeli prostorov v obratu, smo večje stroje zmontirali v kartuziji Pleterje.«

Podobne načrte, kot so jih uresnili v proizvodnji uporov, imajo tudi za potenciometre, ki jih bodo letos izdelali 9 milijonov in od tega 8 milijonov prodali na tujem trgu.

IVAN ZORAN

Slavnostne seje DS tovarne elementov za elektroniko ob njeni 20-letnici in otvoritve prenovljenih prostorov v šentjernejskem obratu so se udeležili med drugim tudi (z leve proti desni): generalni direktor ZP ISKRA Vladimir Logar, preds. Obs Novo mesto Franci Kuhar, direktor GUEST ELECTRONICK g. Peter Brown in drugi gostje (Foto: Ivan Zoran)

Petnajst let tovarne zdravil KRKA prav gotovo ni dolgo obdobje. Kljub skromnemu začetku in težkim pogojem pa je v teh kratkih letih zrastel iz »Farmacevtskega laboratorija KRKA«, ki se je rodil v novomeški lekarni 1954, eden izmed velikanov jugoslovanske farmacevtske industrije, ki je v tem času s svojo proizvodnjo in dejavnostjo prišel s takratnega 11. na današnje 3. mesto med jugoslovanskimi tovrstnimi podjetji. Pred KRKO sta danes samo PLIVA in GALENIKA.

Še v 1963 je imela tovarna zdravil KRKA približno 3 milijarde Sdin bruto produkta. V 1966 je dosegla 6 milijard, lani 15 milijard in letos jih bo imela že 23. Samo od 1966 do 1969 je KRKA dvignila svojo proizvodnjo za približno 400 odstotkov. To je

KRKA včeraj in danes

Priročnost, da se stoletna tradicija proizvodnje zdravil, ki sega v Novem mestu v drugo polovico 15. stoletja, razmahne in praraste okvire mestne apoteke, se je ponudila takrat, ko je obdobje po končani prvi obnovi in prvi petletki okoli 1954 razgibalo gospodarsko življenje Dolenjske. Začela se je izgradnja, delno pa rekonstrukcija vrste pomembnih gospodarskih objektov. Farmaceutski laboratorij »KRKA« v novomeški lekarni je začel v sila skromnih razmerah, toda s pogumnimi načrti, da delovni ljudje Dolenjske pokažejo, da so sposobni ustvarjati, proizvajati in gospodariti drugače in boljše, kot se je delalo nekoč.

Petnajst let ni dolgo obdobje, pa vendar je novomeška tovarna zdravil prehodila prav v tem času tako pomembno pot kot le malo katero naših podjetij, ki so zrasla v zadnjem poldrugem desetletju. Ko je letos 22. maja tovariš Sergej Kraigher, predsednik skupščine SRS s sodelavci obiskal kolektiv KRKE, mu je generalni direktor tovarne mr. ph. Boris Andrijančič predstavil podjetje v številkah in z dejstvi, ki so na-

pore mladega kolektiva pokazali v razveseljivi in mnogo obetajoči luči. Če jih danes nekaj ponovimo, delamo to z željo, da pred občinskim praznikom Novega mesta in občine seznanimo javnost z rastjo in načrti podjetja, ki ga še vse premalo poznamo.

Letos že 23 milijard Sdin bruto produkta

Ze v uvodu smo povedali, da se KRKA samo v zadnjih treh letih povečala svojo proizvodnjo za približno 400 odstotkov, kar je izreden skok. Če dodamo še razveseljiv vzpon KRKE v vrsti jugoslovanskih farmacevtskih proizvajalcev, je doseženo tretje mesto v SFRJ tako pomemben dogodek, da je treba celotnemu kolektivu in njegovemu vodstvu izreči vsaj pred občinskim praznikom zaslužno priznanje.

Ze kratak sprehod skozi tovarniške oddelke prepriča tudi nestrokovnjaka, da življenje v KRKI ne pozna zastoja. Vse kipi in vre,

vse je sredi načrtov za še hitrejši in kar najbolj vsestranski razvoj. Samo letos bo KRKA izvozila za 5 milijonov dolarjev svojih izdelkov, kar pomeni 6 milijard Sdin oziroma že skoraj 30 odstotkov proizvodnje.

Se pred tremi leti je delalo v KRKI približno 700 ljudi; zdaj jih je že skoraj 1100. V KRKI je skoraj 250 ljudi z visoko izobrazbo, nad 220 pa jih ima srednjo izobrazbo. V KRKI delajo farmacevti, kemiki, biologi, zdravniki, ekonomisti, veterinarji, pravniki in razni inženirji; tu je tudi precej farmacevtskih, kemijskih in ekonomskih tehnikov ter raznih drugih poklicev. Ze dolgo je znana pametna študentska polit-

lužbenca. Letos rešuje kolektiv 153 novih stanovanjski gradenj; do 1970 je delavski svet odobril za te gradnje 326 milijonov Sdin. Znana je prizadevna skrb podjetja za rekreacijo zaposlenih, za obratno menzo in za nenehno izboljševanje delovnih pogojev.

Ni napredka brez znanstveno-raziskovalnega dela

Zahuga za hiter in kvaliteten razvoj v KRKI gre tudi njenemu inštitutu za raziskave in razvoj; tu se rojevajo ideje in realizacije za osvajanje novih področij, tu se bogati izbira zdravil in vseh drugih proizvodov, ki jih daje KRKA na domači in tuji trg. S pomočjo svojega inštituta je KRKA poslovno povezana z različnimi drugimi inštituti, univerzami in klinikami v Jugoslaviji in v tujini. Sodelovanje z najmanj 39 ustanovami v SFRJ ji zagotavlja nenehno dviganje kvalitete in napredka, brez katerega farmacevtska in kemijska proizvodnja ne more izhajati.

KRKA sodeluje z 8 znanstvenimi ustanovami v inozemstvu, poslovno-tehnično pa s 16 svetovno znanimi podjetji s področja farmacije, kemije in deloma tudi kozmetike. Med njimi so največje in najpomembnejše tuje tovarne kot: Sandoz iz Švice, Bayer iz Nemčije, Pfizer, Parke-Davis in Squibb iz Amerike, Bracco iz Italije, Byk-Gulden iz Nemčije in druge. V razvoj svojega inštituta vlaga KRKA ogromna sredstva in je glede tega na vodilnem mestu v jugoslovanski farmaceut-

Proizvodnja zdravil se v Novem mestu naslanja na skoraj 500-letno tradicijo, saj so prvo samostansko lekarno ustanovili 1470 že frančiškani. Prva mesnarska apoteka je bila ustanovljena natančno pred 400 leti: prvi lekarnar je bil Peter Klaus leta 1569 oz. 1570. Sto let kasneje je v mestu nastala še tretja lekarna; ustanovljena je bila med leti 1680 do 1688. — Bogata, skoraj pol tisočletja stara tradicija, je pred 15 leti ponovno zažvela v skromnem farmacevtskem laboratoriju pri novomeški lekarni, iz njega pa se je razvila zdaj tretja največja jugoslovanska farmacevtska industrija, naša KRKA.

Na sliki: Novo mesto v 17. stoletju (po Valvasorju, izrez.)

ski industriji. Bodočnost podjetja je neločljivo povezana z vsestranskimi načrti inštituta, ki so osrednji del vseh KRKINIH programov.

Investicije za najsodobnejšo proizvodnjo

Sedanji prostori in premajhne delovne kapacitete že nekaj časa ovirajo še hitrejšo in večjo proizvodnjo v KRKI. Podjetje je v svoji najbujnejši rasti, zato je program investicij zanimiv in vsestransko obsežen. Iz lastnih skladov, s pomočjo bančnih kreditov in deloma inozemskih komercialnih kreditov, pripravlja KRKA investicijo v šini 8,5 milijard Sdin. Na novih lokacijah v Ločni že raste velik obrat za kompletno galeniko oz. farmacevtsko industrijo z vsemi oddelki. Tu bodo poslej ampulni, antibiotični, mastni, sirupni, tabletini in dražejni oddelki ter kozmetika. Približno 2 milijona dolarjev bo oziroma je že vložila KRKA v svojo moderno opremo, tako da bo novi obrat res najsodobnejši farmacevtsko-galeniski proizvajalec.

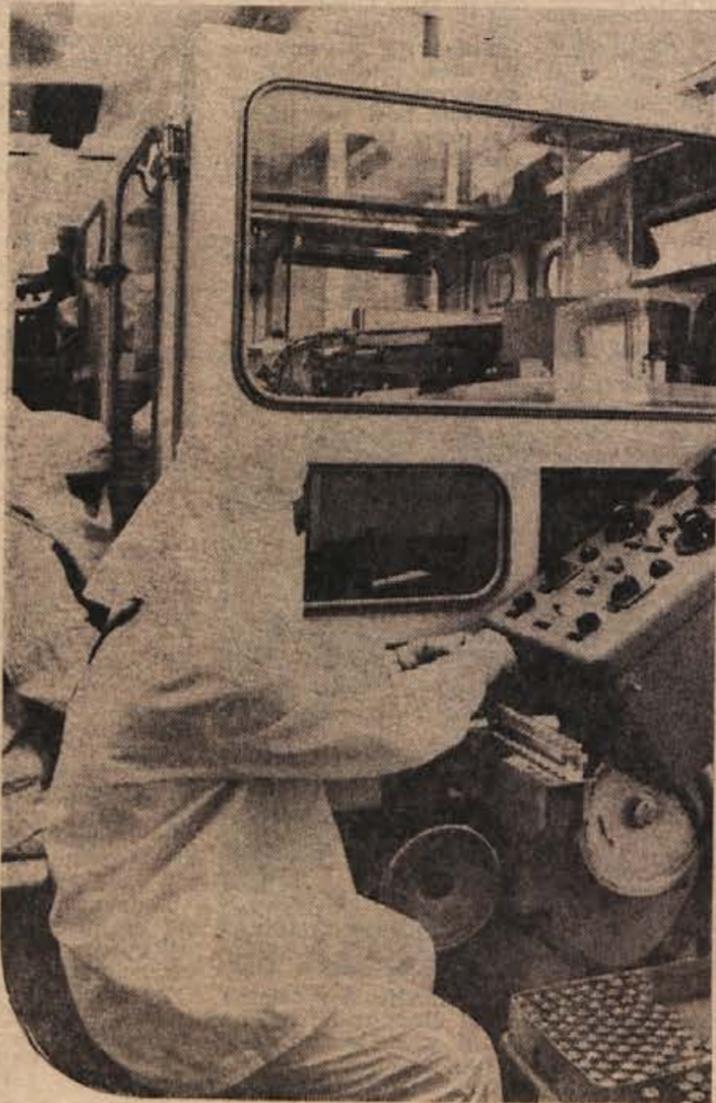
Od obrtniške proizvodnje do moderne tehnike in tehnologije

inž. Rado Cimerman, tehnični direktor KRKE:

Ze 15 let se KRKA v vseh ozirih nenehno širi. Tehnični razvoj tovarne je doživel vse etape razvoja: od obrtniške do maloserijske proizvodnje, vse do moderne, na znanstvenih osnovah grajene tehnike in tehnologije. Začeli smo s skromnim izborom farmacevtskih proizvodov. Razširitev v Ločni pa nam je omogočila modernizacijo podjetja. Leta 1960 je bil zgrajen nov objekt za proizvodnjo farmacevtskih surovin s pomočjo kemijske sinteze, v 1967 pa nov objekt za proizvodnjo antibiotikov na fermentativni osnovi. Lani je stekla tudi manjša proizvodnja kozmetičnih in tehničnih proizvodov. Danes ima KRKA štiri vrste proizvodnje, ki se med seboj dobro dopolnjujejo:

proizvodnjo farmacevtskih gotovih izdelkov, sintetsko-kemijsko proizvodnjo farmacevtskih surovin, bio-sintetsko ali fermentativno proizvodnjo kozmetičnih ter tehničnih proizvodov. Po nazivu in obliki ima KRKA zdaj približno 350 farmacevtskih, kozmetičnih in drugih proizvodov.

Med najtežjimi deli v tovarni je nedvomno proizvodni postopek na oddelku za aseptično polnjenje antibiotikov. Odgovornost strokovnega kadra in fizičnih delavcev je prav v teh prostorih največja. V zadnjih šestih letih so strojno opremo v tem oddelku že dvakrat zamenjali s sodobnejšo. Nenehna rast, modernizacija in izpopolnjevanje dela na tem oddelku bodo dosegli nov vzpon s preselitvijo v najmodernejše proizvodne prostore v sklopu novih obratov v Ločni.

tika KRKE, brez katere danes te tovarne v Novem mestu sploh ne bi bilo. Doslej je KRKA štampilirala že 220 ljudi za svoje potrebe. Se zdaj štampilira tovarna 37 zunanjih in 38 internih bodočih strokovnjakov. Glede načrtne vzgoje kadrov je KRKA prav gotovo med prvimi v pokrajini in med najboljšimi v Sloveniji.

Na prvem mestu: predvsem skrb za delavce

Poslovni uspeh podjetja omogoča KRKI ugodno delitev na osebne dohodke in sklade. Lani je znašal ta odnos 60:40, letos pa se bo še izboljšal v korist skladov in v KRKI računajo na delitveno razmerje 54:46. Medtem ko je znašal povprečni čistni osebni dohodek 1966. leta 96.000 Sdin, se je lani povečal na 144.000 Sdin, letos pa bo za približno 9 odstotkov večji, torej v poprečju okoli 156.000 Sdin.

Sorazmerno visoko povprečje osebnega dohodka temelji na velikem številu kadrov z visoko in srednjo izobrazbo, hkrati pa je odraz nenehne rasti proizvodnje, povečevanja izvoza in razširjanja vrste proizvodov.

Podjetje ima že zdaj 60 lastnih stanovanj za svoje delavce in us-

Profesor dr. Miha Likar:

„Nadvse razburljivi poizkusi“

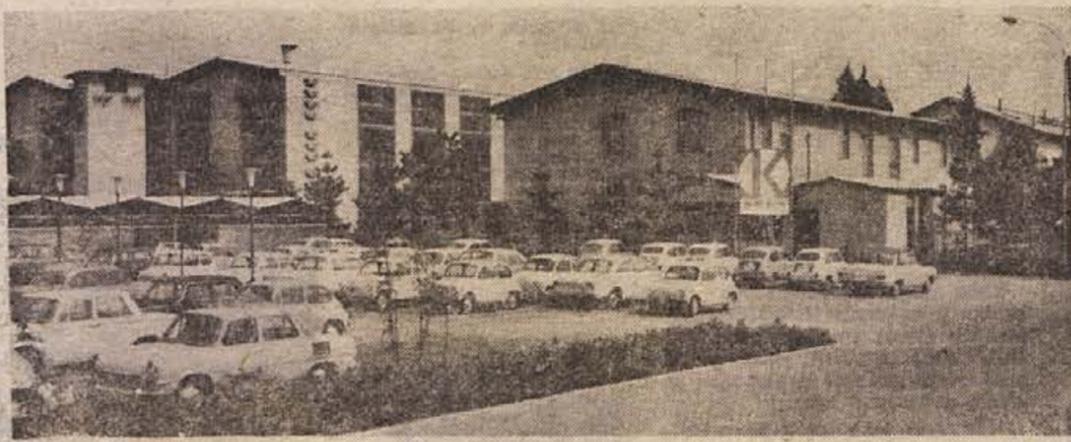
Enega izmed zunanjih sodelavcev KRKINEGA inštituta za raziskave in razvoj, profesorja dr. Miha Likarja z inštituta za mikrobiologijo medicinske fakultete v Ljubljani, ki v okviru svojih viroloških raziskav sodeluje s tovarno zdravil KRKA, smo prosili za kratko oceno tega sodelovanja. Tovariš profesor Likar nam je za uvod pojasnil, da s svojo skupino raziskovalcev že skoraj 10 let proučuje vplive vnanjih činiteljev na razmnoževanje virusov. Osrednji problem virusnih boleznih pri človeku pa je, da zanje pravzaprav še ne poznamo učinkovitih zdravil. Nato je nadaljeval:

»Ze v začetku naših poizkusov smo iskali snovi, ki bi ovirale viruse pri njihovem razvoju. Pri tem nam je zlasti pomagal prof. dr. inž. Tišler s kemičnega inštituta univerze v Ljubljani. Snovi, ki jih je sintetizirala Tišlerjeva skupina, tiazolidini, so močni antiviralni strupi. O tem delu smo objavili več razprav skupno s prof. Tišlerjem in sodelavci doma ter v tujini.

Spoznanje, da tiazolidini ovirajo razmnoževanje virusov v poskusnih okoliščinah, pa nas ni zadovoljilo. Najučinkovitejšo med temi snovmi smo začeli preizkušati tudi proti herpesu na ustnicah. Vsakdo pozna neprijetne mehurčke in kraste na ustnicah, ki jih ne-

teri ljudje dobivajo ob vsaki povišani telesni temperaturi ali tudi zaradi drugih vzrokov. Uspehi so nas presenetili, saj snov se ni bila do kraja preizkušena. Imeli smo le podatek, da za laboratorijske živali ni posebno strupena in da skoraj docela ovira razmnoževanje virusa herpesa v celičnih kulturah.

V tem obdobju našega dela pa je prof. dr. inž. Tišler prišel pri svojem delu s temi snovmi tako daleč, da jih ni več vključeval v svoje delovne programe. Ker ni bilo več sredstev za nadaljnje delo, sem se obrnil na KRKO. Spomnil sem se na kolego s fakultete dr. Hönigsmana, direktorja medicinskega in informativnega sek-

V Ločni pri Novem mestu se bodo v prihodnjih letih zbrali vsi oddelki novomeške tovarne zdravil, tu pa bo tudi upravna stavba podjetja. Načrti predvidevajo še nujno potrebne objekte družbenega standarda (kuhinjo, menze, sodobno zdravstveno ambulanto, družabne prostore in potrebne prostore za izobraževanje kadrov). Levo od vhoda že rastejo stene bodočega centralnega skladišča KRKE.

lec v Jugoslaviji in na enaki ravni, kot je podobna proizvodnja v zahodni Evropi.

Povečali bodo oddelke za antibiotike, ki bo v istih prostorih, vendar bodo njegove kapacitete razširili za 300 odstotkov, kar omogoča na novo razvita tehnologija. V Ločni že raste novo, moderno skladišče, saj so zdaj KRKINA skladišča posejana po vsem mestu. Stekel je tudi novo urejeni obrat za proizvodnjo aerosolov (WD-40, lak za lase, PIPS itd.). Nad reko gradijo čistilne naprave za industrijske odpadle.

Pomembna je KRKINA investicija za ureditev centra za avtomatizirano obdelavo podatkov. Z mehanografijo bo delo tovarne zelo modernizirano in olajšano. Z novim IBM sistemom bo vsakomur v tovarni takoj na voljo sleherni podatek, ki ga zahteva nemoteno uresničevanje vseh služb v podjetju.

In biznija bodočnost?

Ze dosedanja razvoj je v celoti potrdil, da KRKA ni samo dosegla svojih dosedanjih napovedi in razlicnih programov, temvec je vse to celo močno prehitela. Nepoučenemu sta nagel razvoj proizvodnje in izvoza KRKE skoraj nerazumljiva. Uresničene investicije in izboljšani programi naj bi leta 1972 povečali sedanjo vrednost proizvodnje od 25 milijard na 50 milijard Sdin. Ze čez tri leta namerava KRKA izvažati za 10 milijard Sdin svojih izdelkov oziroma na leto nekaj nad 8 milijonov dolarjev.

Do 1971 bi morali dokončati tudi upravno stavbo podjetja, tako da bi se celotna KRKA preselila v Ločno. Tam bodo poskrbeli tudi za objekte družbenega standarda: za kuhinjo z menzami, zdravstveno ambulanto, družabni

prostor za približno 300 ljudi, kakor tudi za prostore za notranjo šolo podjetja. V KRKI se zaposleni nenehno izpopolnjujejo, dobro vedo, da je predvsem v znanju moč kolektiva.

Nekaj denarja bo KRKA vložila tudi v upravne prostore, ki jih bodo uredili v Beogradu, manjše prostore pa bi morali imeti tudi v vseh republiških središčih, kot jih v Ljubljani deloma že imajo. Kasneje bo na vrsti še skladišče za zdravilna zelišča, ki je prav tako ena izmed pomembnih dejavnosti KRKE.

Kaj bo z novomeško steklaro?

Znano je, da na predlog občinske skupščine strokovnjaki

Zdaj izvažamo že 30% vse naše proizvodnje

Mr. ph. Miloš Kovačič, komercialni direktor KRKE:

«KRKA je imela v zadnjih letih precej močno komercialno ekspanzijo tako na domačem, kakor tudi na inozemskem trgu. Prodaja naših izdelkov stalno narašča doma in na tujem. Zaradi vedno večjega zanimanja inozemskih in domačih kupcev smo letos in v naslednjih letih predvideli večje rekonstrukcije naše proizvodnje in investicije v nove obrate. S tem si obetamo še večje ekonomske učinke v naši komercialni dejavnosti.

Ze letos znaša izvoz 30% od celokupne proizvodnje v KRKI. Predvsem izvažamo farmacevtske proizvode, pa tudi kozmetična sredstva, antibiotična krmila, zdravilna zelišča, eterična olja itd. Približno 50% izvažamo v zahodne države, ostalih 50% pa na področje konvertibilnih valut. Na vzhod prodajamo največ v Sovjetsko zvezo, kamor izvažamo zdravila že več kot 5 let in imamo tam registriranih precej naših preparatov. Z državami SEV sodelujemo tudi sicer na področju farmacevtske grupe; pri tem gre za razne oblike sodobnega sodelovanja.»

KRKE že od lani rešujejo tudi vprašanje proizvodnje v prejšnjem podjetju INIS. Več možnosti je, kaj bi lahko naredili z velikimi stavbami INISA. V KRKI so pripravili za domačini in s tujimi strokovnjaki ter firmami več predlogov, izmed katerih pa ni še noben do kraja preštudiran, niti ne sprejet. Ko bodo vsi načrti znani in pripravljeni, bo glede njih kolektiv dokončno odločil. Stališče KRKE pa je izraženo v tehle besedah:

«Naša želja je prav gotovo, da INIS ponovno usposobimo bodisi za steklarstvo ali za naše potrebe. S tem bomo izbrisali madež v naši občini, ki je črna pika slovenske gospodarske politike.»

Se daleč nismo mogli našteti vsega, kar je novega v KRKI samo letos in lani. Se bo treba seznanjati javnost z zanimivimi načrti, uspehi in težavami novomeških farmacevtov in kemikov. Samo bežen sprehod skozi KRKIN inštitut ponuja n. pr. bogato gradivo, ki ga v tem skopem zapisu ni mogoče niti približno omeniti. Eno pa drž: KRKE res ne poznamo ali pa jo poznamo le malo. Njen kolektiv je sredi največjega delovnega polja in gospodarskega vzpona, ki ga številke in dejstva prikazujejo samo v skokih.

Zdi se, kot da bi KRKA prehitela sama sebe s svojo izredno ekspanzijo. Sredi te njene rasti in programov je vsakomur težko trditi, da njen kolektiv in njegovo vsestransko delo res pozna. Pred občinskim praznikom pa lahko povemo še tole:

- ponosni smo na sposobne farmacevte, kemike, ekonomiste,
- inženirje, veterinarje, na njihove tehničke, kot na vse delavce in delavke v KRKI, ki tako uspešno gradijo enega izmed čvrstih stebrov gospodarstva in razvoja Dolenjske.

TONE GOŠNIK

KAJ PROIZVAJA KRKA?

Ni tako redko vprašanje, ki ga večkrat slišimo: «Kaj pa pravzaprav delajo v KRKI, da se tako širi?» Vprašali smo v podjetju in zvedeli, da proizvaja tovarna KRKA naslednja zdravila oz. preparate:

- za zdravljenje tuberkuloze,
- za zdravljenje raznih infekcijskih obolenj,
- za zdravljenje kožnih obolenj,
- za zdravljenje želodčnih obolenj,
- za zdravljenje srčnih obolenj,
- rentgenska kontrastna sredstva in
- preparate za odstranjevanje parazitov, za profilakso pred arteriosklerozo, za psihična obolenja in preparate za zdravljenje revmatičnih obolenj.

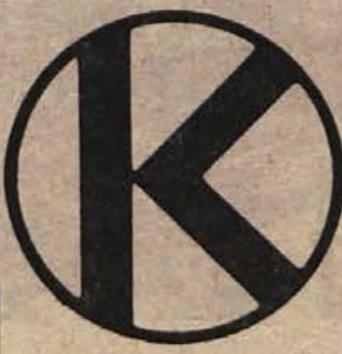
TOVARNA ZDRAVIL KRKA se zadnja leta čedalje uspešneje vključuje v mednarodno delitev dela tudi s pospeševanjem svoje izvozne dejavnosti. Izvozno-uvozno službo vodi posebno izšolan in specializiran kader, ki ima sedež v Ljubljani. KRKA je začela izvažati leta 1963 in je takrat iztržila prvih 20.000 dolarjev. Ze leta 1966 je svoj izvoz povečala na 600.000 dolarjev. V zadnjih 3 letih, ko je KRKA razširila svojo proizvodnjo skoraj za 400%, pa je močno razvila tudi asortiman, kvaliteto in kvantiteto svojega izvoza. Lani se je dvignil na 3.300.000 dolarjev; od tega je KRKA izvozila na konvertibilna področja za 1.400.000 dolarjev in na tržišče SEV za 1.900.000 dolarjev. Letos je planiran iz-

Letos že 5 milijonov dolarjev izvoza

voz za 5 milijonov dolarjev, od tega polovico na zapadna in polovico na vzhodna tržišča. Pogodbe za teh 5 milijonov dolarjev so podpisane, izvoz poteka v redu.

IN V BODOČNOSTI? Ze zdaj izvažata KRKA v 27 držav. Močno narašča izvoz v Sovjetsko zvezo, Poljsko, ČSSR, Vzhodno Nemčijo, Bolgarijo in Romunijo. Čedalje bolj si odpira tržišča v Afriki, Aziji ter v Severni in Južni Ameriki. Največ izvažata v Etiopijo, Gvinejo, Sudan, Nigerijo, Gano in Aden. Močan pa je seveda tudi izvoz na klasična zapadna tržišča, čeprav je konkurenca tam najhujša. Na zapadu se uveljavlja KRKA zlasti z antibiotiki in zdravilnimi zelišči, ki jih izvažata v Francijo, Švico, Italijo, Holandijo, Zapadno Nemčijo, Avstrijo, Dansko, Anglijo in v ZDA.

Proizvodnja v KRKI pa nenehno narašča, širi se izbor blaga za domači in tuji trg. Ze v prihodnjih 3 letih naj bi znašal bruto produkt v KRKI 55 do 60 milijard Sdin, njen izvoz pa naj bi se povečal na 15 do 16 milijonov dolarjev.

„Ne, iz KRKE pa ne bi šla nikamor!“

KRKA je mlad kolektiv. Ze bežen sprehod skozi proizvodne oddelke hitro pove, da je skoraj povsod v ospredju mladi rod, ki se vključuje v delo enega največjih domačih podjetij v zadnjih letih. Pred občinskim praznikom Novega mesta pa smo želeli slišati, kaj meni o spremembah v podjetju v zadnjem desetletju kdo izmed onih, ki so rasli s «KRKO» že v njenih prvih, najtežjih časih. Poslali so nas v tabletni oddelku, ki je bil eden izmed prvih v novomeški tovarni zdravil.

Oddelku za proizvodnjo tablet, dražej, granul in posipov nam je najprej predstavila tov. Morosinijeva, diplomirana farmacevtka, ki vodi oddelku že vrsto let. Tu pripravljajo maso za tabletiranje, nato pa zdravila tabletirajo, dražirajo in opramljajo. Oddelku, ki ima nov, moderen strojni park, predstavlja več kot polovico celotne proizvodnje vseh oblik zdravil v tovarni. Zaradi različnih terapevtskih področij, ki potrebujejo razna zdravila, je izbira blagov ali asortiman proizvodov, kot temu pravijo v tovarni, prav tu sila velika.

«Vsak preparat mora ustrezati svetovnim standardom. Tudi naš oddelku si močno prizadeva, da so vsi njegovi izdelki stalno na najvišji ravni sodobne farmacevtske industrije nam je med drugim dejala tov. Morosinijeva in nas nato odpeljala v veliko, svetlo delovno dvorano, kjer tiho ali polglasno brne različni stroji, iz njih pa tečejo v stekleničke, škatlice in različne vrečke in ovitke iz umetnih mas neskončne vrste, potoki in oči potoki najrazličnejših tablet, tablet in dražej raznih barv in oblik. V oddelku, ki ima največ starih (seveda le po letih službe, da ne bo zamere!) delavcev, smo povabili na kratek pomenek tovariščice

CVETKO KOCJAN, staro 34 let, mater dveh otrok, ki dela pri KRKI že od 2. decembra 1959. Lepo po domače in brez zadrege je povedala:

«Vsa ta leta sem še v tabletnem oddelku. Doma sem z Bateža pod Gorjanci; na delo se vozim v mesto z avtobusom, domov pa nas odpelje kombi iz naše tovarne. Za prevoz plačamo delavke samo po 10 dinarjev, razliko pa nam povrne tovarna. Prej sem se vozila na delo s kolesom. — Pred desetimi leti nas je bilo v tabletnem oddelku morda 15 ali 20. Takrat smo imeli majhne, tesne prostore. Vse smo se šele priučevale, bilo pa je tudi še zelo veliko ročnega dela. Zdaj

Tako zadovoljnih delavk, kot je Cveta Kocjan v tabletnem oddelku, je v KRKI precej. Vse cenijo pridobitve 15-letnega razvoja in napredka svojega podjetja.

je vse drugače: delamo z modernimi stroji, dvorana pa je velika in svetla. Marsičesa smo se ta leta v tovarni naučile.

Tu mi je všeč; zares ne bi rada zamenjala delovnega mesta, sploh pa ne bi šla iz tovarne. Najraje imam delo, ki ga zdaj opravljam. Zdaj sem polkvalificirana delavka; s tovariščicami se dobro razumemo in res sem zadovoljna s delovnim mestom v oddelku.

«Namejala sem nam je, ko smo vprašali, če morda mož zasluži več kot ona:

«To pa ne! Domov prinesem več kot on, ki je kvalificiran delavec v nekem drugem novomeškem podjetju.»

Tudi tu se je pokazala enakovrednost ženskega dela v naši družbi. V KRKI, ki ima veliko šenskih, med katerimi je največ mladih mater, je dobro počutje delavk v kolektivu toliko pomembnejše. Cveta Kocjan je nadaljevala:

«Če sem zadovoljna s delovnimi pogoji? Seveda sem! Tu se da delati! Imamo dobro obratno menzo, kjer dobimo za en dinar odlično in pestro enolončnico ali pa različno drugo toplo in mirno hrano. V oddelku imamo štiri kopalnice s tuši, urejeno garderobo, srak lahko ohladimo oz. zamenjamo z ventilatorji. Na vsakem koraku občutimo, kako vodstvo podjetja in celoten kolektiv nenehno skrbi za napredek tovarne. Is leta v leto smo s proizvodnjo modernejši, hitreji pa imamo čedalje ugodnejše delovne pogoje. V našem oddelku delamo udaj v dveh izmenah; naročil je veliko in vse vemo, da potrebuje tovarna vedno več proizvodov tudi za izvoz.

Ne, iz KRKE pa res ne bi šla, ker sem tu zadovoljna s delom, s odnosi in zaslužkom. Radla imam to delo, ki sem se ga naučila prav v KRKI!»

To, kar nam je povedala Cveta Kocjan iz novega tabletnega oddelka, pa bi nam povedal tudi vsak drugi delavec ali delavka v naši tovarni zdravil. Ni namreč šloveka v podjetju, ki se ne bi z veseljem zavedal izredno hitre rasti mlade tovarne, v kateri vsi z velikim zaupanjem gledajo v jutrisnji dan.

torja v KRKI, ki me je povezal z direktorjem inštituta magistrom Jermanom. Spoznali smo se z mladimi kemiki KRKINEGA inštituta za raziskave in razvoj. Za nas so bile možnosti za sodelovanje že od vsega začetka nad vse mikavne. Kmalu je postalo očito, da bo skupina kemikov pri KRKI pod vodstvom dr. mag. inž. Japlja izdelala za nas mnogo več snovi, kakor smo pričakovali. V letu dan smo se približali že stoti kemični spojnini, ki smo jo za KRKO preiskali.

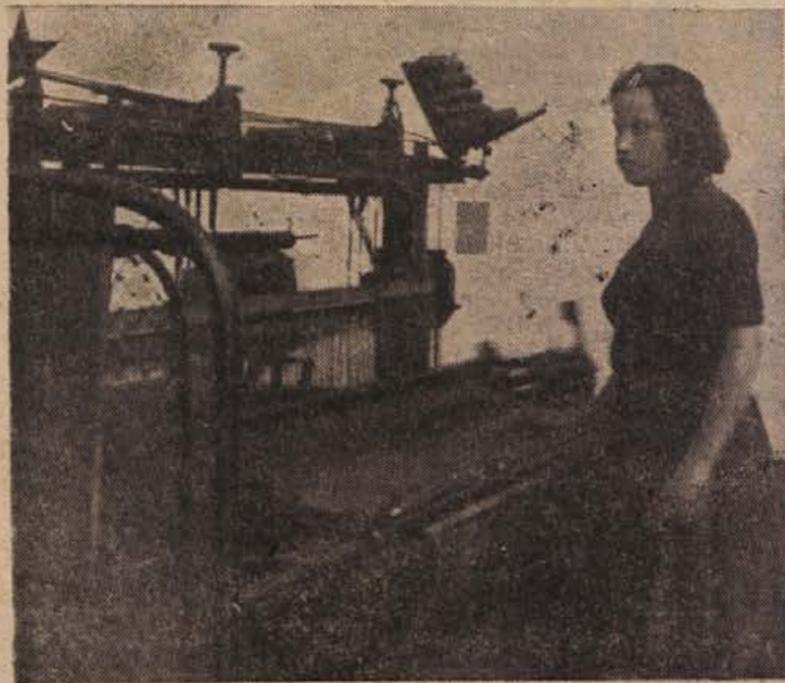
Ob nekem predavanju, ki sem ga imel na KRKINEM inštitutu v Ločni, so mi sodelavci inštituta predlagali, da bi njihove nove kemijske snovi preizkušali tudi glede učinkov na nekatere bakterije in glivice, ki povzročajo različne bolezni. S strokovnega stališča to za nas ni bilo posebno veliko opravilo, manjkalo pa nam je tehničnih moči. Kmalu smo dobili od KRKE tehničnega sodelavca, ki se ukvarja s temi preiskavami, posebej pa še znanstvenega sodelavca, ki se zdaj časovno v našem inštitutu pripravlja, da bo kasneje prevzel vodstvo virusnega oddelka v KRKINEM inštitutu.

Učinki teh dodatnih raziskav so prekosili vsa naša pričakovanja. Skoraj lahko rečem, da najdemo vsak mesec novo sredstvo,

ki deluje proti tej ali oni bakteriji ali glivici. Med temi so tudi zanimive snovi, ki so že preizkušene kot nestrupene, pa delujejo n. pr. proti skupini bacilov tuberkuloze. Pred dobo antibiotikov bi bili naši poizkusi nad vse razbuljivi.

Tako imamo danes mnoge snovi, ki delujejo v poizkusih proti tem ali onim virusom, bakterijam ali glivicam. Rezultate smo začeli objavljati, umevno skupaj, in o njih predavati doma in v tujini na strokovnih sestankih. Menim, da je doslej največji uspeh in priznanje povabilo newyorške Akademije znanosti, da smo predavali o tiazolidinih letos nunita na simpoziju v New Yorku.

Pri tem pa je poglavitno, da za enega izmed derivatov tiazolidinov, ki ga imenujemo «snov 8» v obliki, ki so jo pripravili v KRKI, pričakujemo, da bo izvrstno zdravilo proti herpesu na ustnicah ali licih. Ker zahtevajo tovrstne raziskave veliko časa in truda, še posebno glede na preizkušanje te snovi z ozirom na njeno strupenost na poizkusnih živalih, nam prav najtesnejše sodelovanje jamči uspeh. Upamo, da bomo s to snovjo preprečili nastajanje opisanih neprijetnih mehurčkov in krast na ustnicah in da bo tako «snov 8» postala zdravilo.»

Kliše tega zgodovinskega posnetka iz nekdanje NOVOTEKSOVE tkalnice (levo) smo našli v arhivu DOLENJSKEGA LISTA. Tiskan je bil pred dvajsetimi leti in pod njim je pisalo dobesedno takole:

»Nenehno teko stroji za petletko... Brigadirka Marija Hostnik, ki visoko presega vsak dan svoj proizvodni plan»

Če so presegale plan v tistih pogojih in na takih strojih, kako ga ne bi danes! Da so tisti časi v NOVOTEKSU le še zgodovina, sta potrdili tudi dve delavki iz današnje popoldanske izmene (desno), ki se jih še spominjata... Temu velikemu napredu smo pravzaprav posvetili ves prostor na tej strani.

JOZA SENICAR, 21 let tkalka v NOVOTEKSU:

»Ko sem prišla v tovarno, je bilo delo res težko. Stroji so bili slabi, slaba je bila surovina, najslabši pa so bili prostori. Nismo mogli imeti pravega reda, saj je bilo vse umazano in razkopano, čeprav smo se trudili, da bi bilo na svojem mestu. Kurili smo s premogom, zmeraj se je kadilo in če je bil zunaj mraz, smo zmrzovala tudi mi, če je bilo vroče, pa smo se dušile v znoju...»

CVETA MILANOVIĆ, 23 let zaposlena v NOVOTEKSOVI apreturi:

»Če se spomnim na to, v kakšnih pogojih smo delali pred 20 leti, me kar znoj obide. Ni bilo ne prostora, ne zraka, ne svetlobe — ta stiska je sedela tudi v nas. Razlika med tistim in današnjim časom je nepopisna. Izboljšal se je tudi delovni postopek, s tem pa storilnost in zaslužek. Če bi prišli nazaj tisti, ki so šli pred leti iz tovarne, bi mislili, da se jim sanja...»

MED TEKSTILCI NA PARKETU

Tleskajoči ropot čolničkov sega v vsak kotiček prostrane, bleščeče dvorane. To pa je tudi vse, kar je ostalo od nekdanje zatohle in vroče, v špalir votkov stisnjene tkalnice. Pa še ropota bo vse manj: 24 najmodernejših stavev vrste Schulzer, brez klasičnih čolničkov, ki tako značilno pokajoč švigajo med nitkami, naznanja nov čas, ko se bodo tkalke in tkalci lahko tudi pogovarjali med seboj in ne le mahali z rokami, saj grmenja tkalnice do zdaj ni mogel prevpiti noben krik...

Kdor je videl tkalnico še pred letom dni in kdor stopi vanjo danes, je ne bo več prepoznal. Morda se bo še spomnil znanega obraza, morda bo ugotovil, da niti statve niso vse nove — vendar bo moral priznati, da je prišel v nov svet, v katerem je prvič pri nas dovolj prostora ne le za stroj, ampak tudi za človeka.

Ljudje, ki so bili po osvoboditvi veseli, da so dobili streho nad delovnim mestom, so spoznali, da pri vse hitrejšem napredu gospodarstva lahko shajajo v svoji stroki samo z vedno večjo storilnostjo in vedno boljšo kakovostjo izdelkov.

Vsega tega pa samo s streho nad glavo, nad delovnim mestom, niso mogli doseči. Rekonstruirali so 2000 kv. metrov delovnih površin in to med neprekinjenim obratovanjem vseh oddelkov. Zrtvovali so 2 milijona 600 tisoč dinarjev ter postopoma prelevili tovarno v industrijski kompleks, ki se lahko postavi v štirih z vsemi podobnimi v srednji Evropi, vsem domačim tovarnam pa je šolski primer in zgled. Začeli so leta 1966

s predilnico, nadaljevali 1967 z apreturo in zaključili letos s tkalnico. 1160 zaposlenih ima zdaj tekstilno tovarno, kakršno lahko z lučjo iščemo pri bellem dnevu daleč na okoli.

Treba je bilo namreč najprej sploh dokazati, da manjšega delovnega uspeha kot na tujem, ni kriv samo »leni narod« ali morda socializem, če ne že kar legendarno prekletstvo in zaostalost dolenskega konca. Da so dobri delovni pogoji osnova za poslovni uspeh, so po svetu vedeli že zdavnaj, pri nas pa je to treba šele — dokazati! In novomeški tekstilci so dokazali...

Pri sorazmerno majhnem številu zaposlenih bodo letos naredili skoraj 2 milijona metrov tkanin ali blizu 2.000 metrov na zaposlenega, kar je relativni in absolutni in kakršenkoli hočete tekstilni rekord v državi. Na prvem mestu v Jugoslaviji so po storilnosti predilnice in na prvem mestu po storilnosti tkalnice, najboljše imajo izkoriščene klasične statve (95 odst.) in na prvem mestu so v vseh izračunih o storilnosti pri meter votkih (vse po podatkih tekstil-

nega inštituta v Beogradu!).

Povprečni osebni dohodek v NOVOTEKSU je 1.070 din. Odlično je poskrbljeno za družbeno prehrano, za varstvo otrok, imajo svojo ambulanto in zdravnika, gradijo svoje zaključeno stanovanjsko naselje in za novo šolo v Bršlinu, so prispevali levji delež.

»Danes je premalo dati ljudem samo delo,« pravi direktor NOVOTEKSA inž. Avgust Fajfar, »priznati jim je treba tudi njihovo človeško dostojanstvo, da jih ni niti pred svetom, niti pred samim seboj sram svojega delovnega mesta in svojega kolektiva!«

To je ena bistvenih skrivnosti NOVOTEKSOVEGA uspeha. Morda bo vsa ta prva mesta in odlike lažje ovrednotiti, če vemo, da v naši državi ostro tekmuje več kot 30 tekstilnih tovarn, da bi se pretolkle vsaj v prvo polovico na lestvici oblačilne lige! To jim pomeni »biti ali ne biti,« kar pa za NOVOTEKS že dolgo ni več vprašanje...

Vrnimo se torej v tkalnico in si od blizu poglej-

mo ta čudež. O poreformni specializaciji ter preišlje-ni organizaciji dela ter prodaje pri NOVOTEKSU smo v našem listu že večkrat pisali, prav letos pa so v Bršlinu dokončali še eno že zdavnaj zastavljeno nalogo: nekdanj najbolj izkoriščenemu in zapostavljenemu tekstilnemu delavcu so uredili delovno vzdušje in okolje tako, da mu ga marsikdo na bolj »uglednem« delovnem mestu lahko zavida. Sodobne, velike, svetle in zračne dvorane so nadomestili nekdanj tako značilne »sedee« z nagnjenimi strehami, ki mečejo pusto jetniško svetlobo na vse pod seboj. V strop novih dvoran vdeleni dušilci zvoka in naprave za izenačevanje vlage in toplote krote ropot, vročino, mraz in pritisk. Delovni postopek je urejen, vzdrževanje strojev in prostorov zavidljivo, položeni tlak in parket sta zamenjala vlažne betonske plošče in vegaste počrnele deske, prepojene z zadržljivim prašnim oljem. Delavcu ne ostane drugega, kot da se prepusti utripu tovarne in se ves preda delu, ki ga zdaj lahko tudi z veseljem opravlja.

»TOVARNE DELAVCEM!« so 30. avgusta 1950 med prvimi v Jugoslaviji prav novomeški tekstilci vklesali v marmorno ploščo na pročelju upravnega poslopja. Danes, po 20 letih zorenja in odpovedovanja, pa so te črke vklesane tudi v srcih...

Pogled v novo tkalnico

(Foto: M. Moškon)

Na travniku pod Grmom proti Gotni vasi, kjer so predvčerajšnjim še brskale kološki, kjer se je včeraj nagubala dobra stara ilovica pod noži rumenih buldozerjev, grmi danes najživahnejše novomeško gradbišče, jutri pa bo tu stala največja dolenjska dvorana z 21.000 kvadratnimi metri pokrite površine. Skoraj bodo pozabljeni žulji, znoj in dvomi, skoraj bo nastanek IMV le še otroška povestica — nekaj, o čemer so Novomeščani sanjali 20 let, postaja vse oprijemljivejša. V prvi tretjini te nove dvorane že teče montažni trak za avstine. Po novomeške osebne avtomobile že roma kupci iz vse Jugoslavije . . .

Prihodnje leto 25000 vozil!

Vedeli so, kaj hočejo in to so si priborili z zobmi in rokami brez najmanjše naklonjenosti, brez najmanjše milosti!

Zrasli so v vetru in zdaj gredo z vetrom iz Kukove gore!

Morda preveč pohvale? Priljubimo dejstvom!

Dostavni avtomobil, včasih z motorjem DKW, danes s solidnim angleškim Leylandom nad pogonsko osjo, je prvi serijski avtomobil na Balkanu z originalno obliko — zasnovali in izdelali so jo konstruktorji IMV! Če danes popularni novomeški kombi postavimo ob bok Volkswagnovemu, Fiatovemu ali Fordovemu, nas ni treba biti prav nič sram. Še posebno, če vemo, da so oni trije velikani, trije najmočnejši na svetu, trije, ki so se jih ustrašila dosti bolj znana imena avtomobilskih družčin.

Naši kombiji dobro služijo svojim gospodarjem, zvesto poskakujejo po naših slovskih cestah, ubogljivo poslušajo tudi groba povelja in si končno samj delajo najboljšo reklamo. Največ jih prodajo v Srbijo (65 odstotkov!) in celo za tu jino so zanimivi!

Odlično organizirana prodajna servisna služba v domovini ima 10 lastnih poslovalnic, 35 pogodbenih servisnih delavnic v vseh večjih jugoslovanskih mestih (še 35 pa jih

Morda je bila največja zanimivost za angleško gospodarsko delegacijo, ki jo je pretekli teden na obisku v Jugoslaviji vodil ugledni lord Ebbisham, prav montaža avstinov v novomeški IMV. Povpraševali so o možnostih za še večjo razširitev sodelovanja, posebno gospod L. Friedman (z očali), direktor velike avtomobilске organizacije OWEN (dirkalni avtomobili B.R.M.), je bil navdušen nad napredkom naše tovarne.

je v pripravi) in 30 vozil za terenske servisne ekipe. V največ 48 urah lahko pridejo na pomoč v najoddaljenejši kot države in pomagajo svojim varovancem, da spet odbrže naprej. Ni čuda, da je švedska avtomobilska revija primerjala (kar povzemamo po Ljubljanskem dnevniku) IMV servis z Rolls-Royceovim in ju skupaj dajala za zgled vsem drugim avtomobilskim tovarnam. Kaj v avtomobilskem svetu pomeni jo Svedi in angleški Rolls-Royce, pa najbrž ni treba razlagati.

Ko je pred dnevi stekel montažni

trak osebnih avtomobilov avstin IMV 1300 super saloon de luxe, je bila javnost presenečena, čeprav so v tovarni to napovedali že pred dobrim letom ali kaj. Še bolj so bili kupci ob sapo, da je IMV dr-

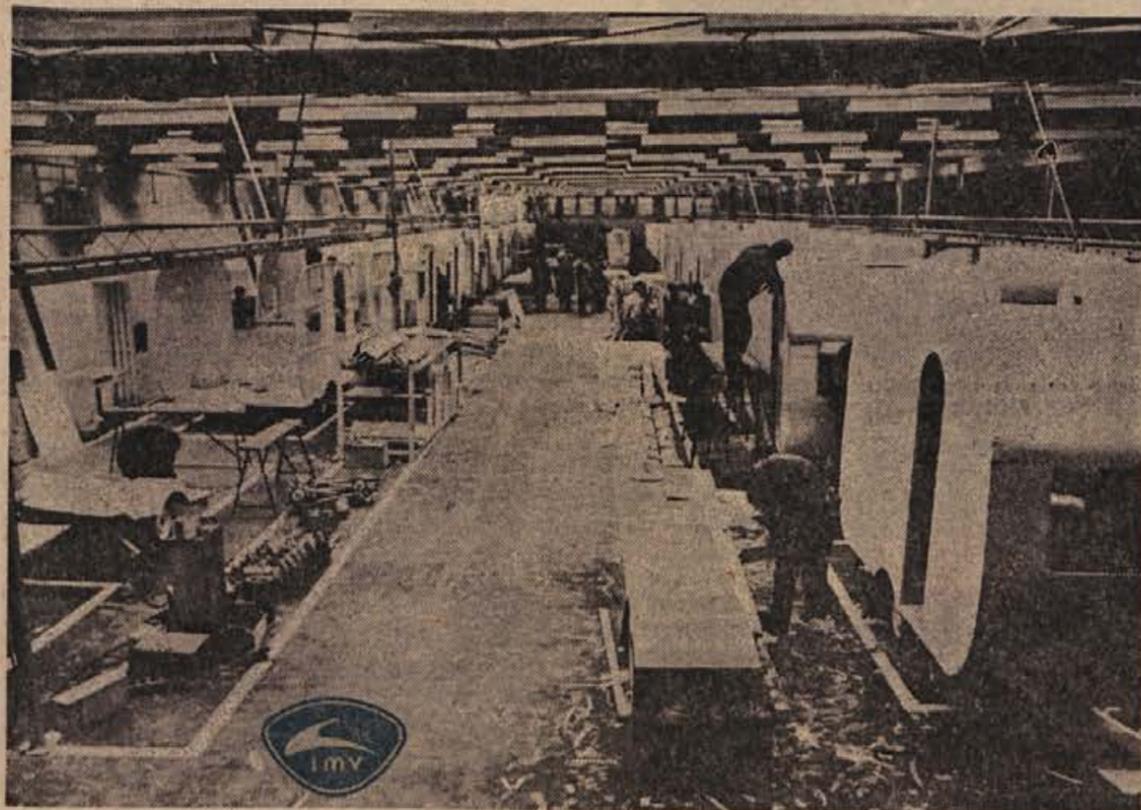
žala tudi obljubo, ki jo je dal generalni direktor Jurij Levičnik novinarjem na avtomobilskem sejmu v Beogradu: cena bo manj kot 30 tisočakov, dobavni rok manj kot tri mesece. Take obljube ni zmogla obdržati še nobena jugoslovanska avtomobilska tovarna.

Zdaj sestavijo 20 avstinov IMV na dan, prihodnje leto jih nameravajo prodati 6.000, že zdaj pa mislijo na razširitev izbire (več vrst avtomobilov iz skupine British Leyland Motor Corporation — BLMC), kar bo to predvideno število, verjetno še povečalo!

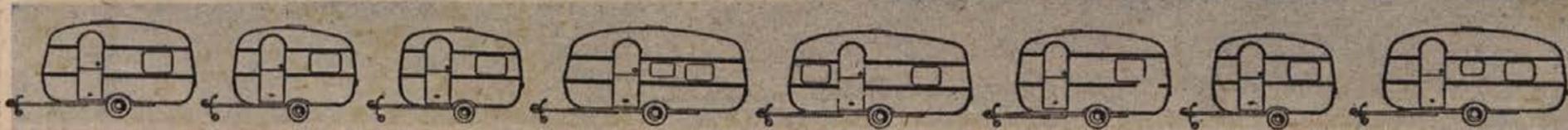
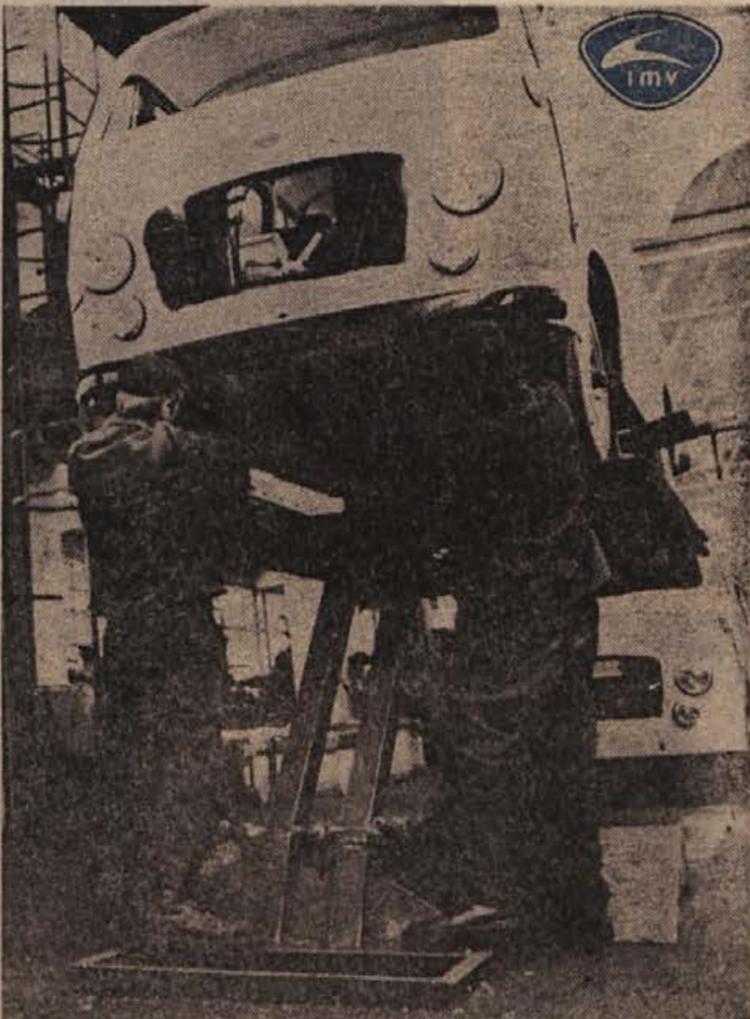
Prikolice, na katere so Novomeščani in najbrž vsi Slovenci dolgo časa gledali skoraj omalovažujoče, so še danes glavni vir deviznega dohodka IMV Sloves, ki so si ga pridobile v nič manjši konkurenci kot je avtomobilska, je edinstven in komaj verjeten! Zato so tudi na velikem sejmu prikolic v Essenu (Zah. Nemčija) pretekli teden lahko prodali 3000 prikolic za leto 1970 in to prav v Nemčiji, ki je najbolj stroga in zaprta, kar za konkurenco iz uvoza, saj imajo sami več kot 100 izdelovalcev prikolic. Ker prodaja Adria IMV karavanov tudi na Švedskem in v drugih zahodnoevropskih državah stalno narašča, organi samoupravljanja že razmišljajo, da bodo morali letošnji plan 10.000 prikolic za prihodnje leto povečati na 15.000, če bodo hoteli zadostiti vsemu povpraševanju.

Tako bodo morali do konca tega leta povečati število zaposlenih na več kot 3.000, vzporedno z matično tovarno pa razširiti zmogljivosti tudi v tovarnah na Suhorju in v Crnomlju. Povečali bodo proizvodnjo servisne opreme v obratu v Brežicah za okrog 10 milijonov novih dinarjev in povečali proizvodnjo v mirovski tovarni na 5.000 šivalnih strojev na mesec. Samo vozil za na cesto nameravajo v letu 1970 narediti 25.000: 15.000 avtomobilskih prikolic, 6.000 osebnih in 3.000 dostavnih avtomobilov. Z malo več sreče, kot so jo imeli dosedaj, pa bo celo ta številka lahko presežena!

M. MOSKON

Pogled v montažno dvorano prikolic ADRIA (levo), tekoči trak montaže kombijev (desno).

PIONIRJEVO LETO — DOLGO TRISTOPETINŠESTDESET DNI

V poreformnem obdobju so za PIONIRJEVA prizadevanja značilne tri stvari: razen v Sloveniji, kjer so že gradili, so želeli prodreti na tržišče v Zagreb in ob Jadranu in kot tretje: s povečanjem gradbene mehanizacije in z uporabo sodobne elektronike pri pisarniškem poslovanju povečati proizvodnost in poslovnost. V razmeroma kratkem času so ta prizadevanja že uresničena. PIONIR je prodrl na tržišče v Zagrebu in že štiri leta uspešno gradi ob jadranski obali. Letos dajejo veliko denarja za gradbeno mehanizacijo, kupili pa so tudi elektronski računalnik DATA-Philips. PIONIR je prodrl na tržišče izven slovenskih meja, kar je za tako veliko podjetje v današnjih tržnih razmerah neizogibno. Razen že ustaljenih gradbišč v Sloveniji je ustvaril v zadnjih štirih letih nova, obsežna gradbišča ob jadranski obali in gradbišče v Zagrebu. Vodilo: gospodarstvo ne pozna meja, je s tem uresničeno, čaka pa jih samo še napor za uveljavitev na mednarodnem evropskem tržišču, s čimer so šele začeli.

Reforma je zavrla investicije in 1965 se je splošno gradbeno podjetje PIONIR iznenada srečalo z dejstvom, da ni bilo naročil. Dotlej so komaj zmagovali gradnje.

Začela so se razmišljanja o trgu. Kaj storiti? Začasno so se usmerili v gradnjo stanovanj in hkrati iskali dolgoročne rešitve.

Velik hotelski sklop v Zeleni laguni pri Poreču (spodaj) je bil pred dvema letoma ena izmed najobsežnejših PIONIRJEVIH gradenj. Tudi tu so si pridobili pohvalo investitorja z doslednim upoštevanjem dogovorjenih rokov za gradnjo, čeprav tudi investitor ni verjel, da je mogoče tako veliko gradnjo uresničiti v 6 mesecih.

Prizadevanja za gradnje na novih tržiščih

V podjetju, ki zaposluje 1000 delavcev in ustvarja 10 milijard starih din na leto (tako je bilo l. 1965), ni mogoče živeti od upanja. 1966 se je PIONIR že pojavil na jadranski obali. Vstopnico za tja si je pridobil s kvaliteto del in z doslednim upoštevanjem rokov.

Jadranska obala pomeni za povprečnega zemljana dopust, sončenje, počitek in podobne stvari, ki so s tem v

Obilo sreče in blaginje želimo občanom brežiške in novomeške komune in jim čestitamo za njihov praznik!

zvezi. Za PIONIRJEVE gradbince je pomenila, ko so se prvič srečali z njo, krepko in težaško delo. Naleteli so na mnoge dotlej neznanе težave.

Organizirati gradbišče nekaj sto kilometrov od sedeža podjetja ni majhna stvar. Treba je oskrbeti prevoz, zagotoviti nastanitev in prehrano delavcev, prepeljati na gradbišče gradbene stroje in opremo, zagotoviti na tujem neznanem trgu cement, opeko in vse drugo, kar je potrebno pri gradnji. Takšnih, popolnoma novih nalog je bilo za cel koš.

Ob Jadranu za 92 milijonov hotelov in drugih stavb

Srečavali so se z njimi, se spopadali in gradili. Ko so

zgradili prvi hotel, je bila to zlasti za kolektiv velika zmagaja, čeprav se en sam hotel zgubi v množici gradenj. Zda, po štirih letih krepkega dela, lahko pokažejo veliko več: gradnjo na Reki za 9 milijonov din, hotel Ičić pri Opatiji za 6 milijonov din, hotele v Poreču za 14 milijonov, hotele v Uvali Scott za 4 milijone, gradnje v Mošenički Dragi za 2 milijona din, gradnjo na otoku Lošinj za 1 milijon din, hotele Solaris pri Šibeniku za 16 milijonov din,

hotele na otoku Hvaru za 18 milijonov din, letos pa se tem gradnjam pridružuje še hotel Materada v Poreču v vrednosti 25 milijonov din.

PIONIR si je pridobil vstopnico za jadransko obalo. Naložb v turizmu in gostinstvu bo ob Jadranu vedno več. Ta vstopnica je zato toliko več vredna. Odprlo se je novo tržišče, za katerega se je bilo treba potegovati štiri leta. V teh štirih letih pa so z gradnjami ob jadranski obali ustvarili za 92 milijona

nov din vrednosti, kar je dve tretjini enoletne PIONIRJEVE proizvodnje.

Zagreb kot drugo novo tržišče in nakup težke mehanizacije

Druga prizadevanja so bila usmerjena v Zagreb. Po štirih letih naprezanj so lani dobili v Zagrebu prvo večje naročilo in letos dogradili SLOVENIJALESOVO blagovno hišo, ki je po splošni sodbi ena najbolj atraktivnih zgradb v Zagrebu. Za prihodnje leto ima PIONIR v Zagrebu že za blizu 3 milijone dinarjev naročil.

V gradbeništvu je vedno težje dobiti delavce. Človeško delo je tudi dražje od stroj-

To stran smo odstopili splošnemu gradbenemu podjetju PIONIR, Novo mesto

nega. Vedno večja naročila naravnost zahtevajo stroje. Letos so namenili 7 milijonov din skladov za nakup težke gradbene mehanizacije. Tudi to bo razen vsega drugega pripomoglo k temu, da bo PIONIR lahko obdržal tista tržišča, na katera je prišel s tolikšnimi napori.

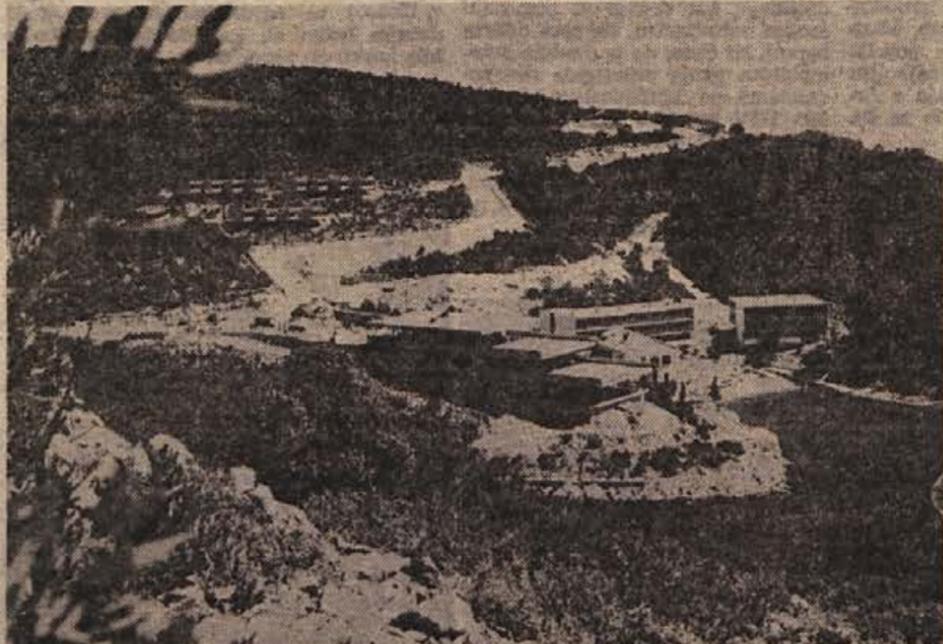
Elektronski računalnik bo pripomogel k večji poslovnosti

Pri poslovanju na obsežnem območju se stekajo po-

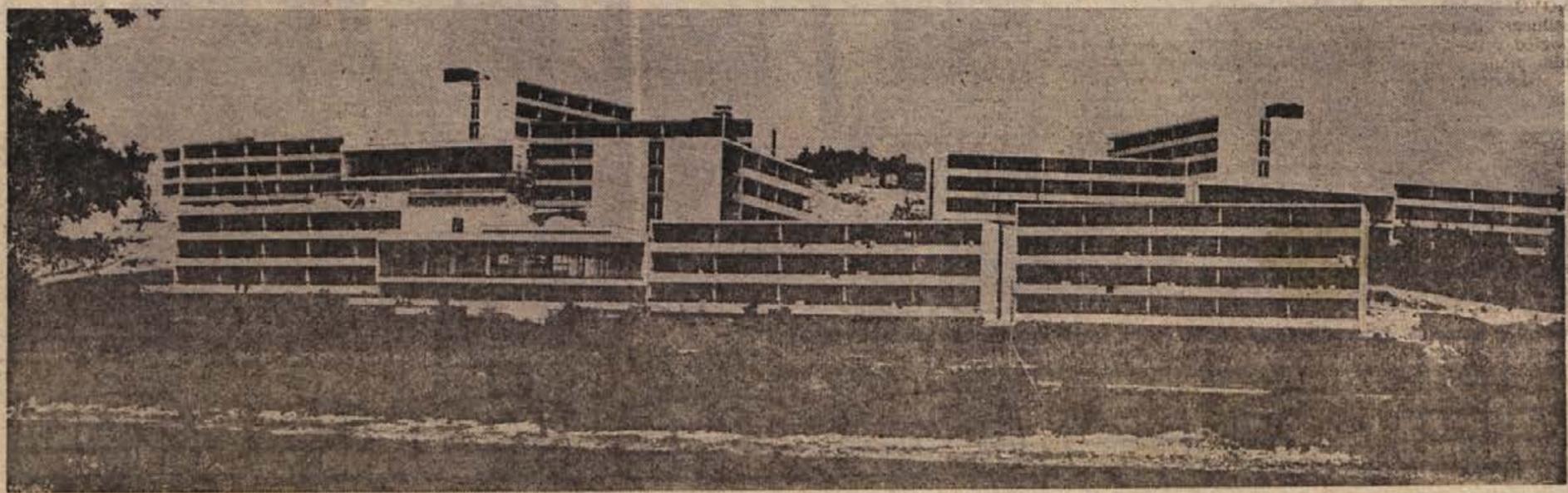
datki z raznih gradbišč in delovnih enot sorazmerno počasi. Ko so zbrani, mine spet nekaj časa, preden so obdelani. Na ponudbe naročnikov je treba odgovarjati čim hitreje s predračuni, ker je tudi to ena izmed odlik poslovnosti in konkurenčnosti.

Letos bo PIONIR dobil elektronski računalnik DATA-PHILIPS. Zanj bodo odšteli 600.000 din. Elektronski računalnik bo v nekaj urah izdelal predračune in kalkulacije, ki so jih do zdaj pripravljali uslužbenci po starem načinu po nekaj dni.

PIONIRJEV zaščitni znak je trikotnik. Ta trikotnik razen vsega drugega nahote simbolizira tudi glavna današnja tržna prizadevanja podjetja. En krak predstavlja PIONIRJEVE gradnje v Sloveniji, drugi gradnje v Zagrebu in tretji gradnji ob jadranski obali. Gradnje ob jadranski obali so največ pripomogle, da je tudi PIONIRJEVO leto postalo dolgo 365 dni. Tam ni zime in ti stih ovir, ki drugod prisilijo gradbince, da prenehajo z deli v pozni jeseni in z njimi vnovič začenjajo šele spomladi. Tako kot industrija lahko zdaj delajo vse leto in vse leto uporabljajo svoje proizvodne zmogljivosti.

Nova restavracija, tri hotelske stavbe, dovozna cesta in letne hišice za CSSR so del letošnje gradnje in velikega uspeha, ki ga je SGP PIONIR doseglo na otoku Hvaru

TRIJE NOVOLESOVI MEJNIKI

V začetku več kot dve tretjini žaganega lesa. Prvi mejnik: naložba v tovarno vezanih plošč. Drugi mejnik: tovarna drobnega pohištva se seli v Stražo. Tretji mejnik: s preureditvijo v podvojeno proizvodnjo. Nekaj besed o izvozu in smotrih preureditve proizvodnje delovni enoti

Če bi iskali podjetje, ki na našem območju najdlje izvaža, bi bil to gotovo NOVOLES. Od vojne opustošena Evropa je v prvih letih miru, ko si je še celila rane, potrebovala veliko lesa. Tudi ta nuja je odprla lesni industriji in NOVOLESU pot na svetovno tržišče. Najprej smo izvažali samo napol obdelan les — žagarske proizvode. Kaj kmalu je tudi do nas prodrlo spoznanje drugih narodov, da je les zelo dragocena surovina. Drevje raste prepočasi in gozdov je premalo, da bi lahko z lesom ob vedno večji porabi razmetavali. To spoznanje je sililo k boljši in gospodarnejši obdelavi te dragocene surovine in k temu, da jo uporabljamo samo tam, kjer je nenadomestljiva. NOVOLESOV razvoj, svojevrsten in zavidljiv, vsebuje v tej ali oni obliki vsa ta spoznanja. Njegovi izdelki so odhajali v svet vedno bolj oplemeniteni z delom, ob tem pa je NOVOLES preraščal iz majhne tovarne v kombinat lesne industrije.

NOVOLESOV rojstni datum je težko določiti. Kot mnoga naša podjetja je nastal s spojitvijo več manjših podjetij. Kot lesnoindustrijsko podjetje šteje za svoj začetek dan, ko so 1945. leta na obnovljeni žagi v Soteski spet zarezala rezila žag v hlode. Prihodnje leto bo od tega poteklo že 25 let. Svoj uradni začetek pod sedanjim nazivom pa ima NOVOLES 1954. leta, ko je nastal z združitvijo Lesnoindustrijskega podjetja in Tovarne lesnih izdelkov Novo mesto.

V začetku več kot dve tretjini žaganega lesa

Ob uradni ustanovitvi je imel NOVOLES žago s parketarno v Straži, žago v Soteski in tovarno drobnega pohištva v Novem mestu. Vse njegovo imetje je bilo vredno nekaj več kot 2 in pol milijona din. S pol manj delavci je takrat proizvajal štirinajstkrat manj kot danes, 69 odst. vsega, kar je kolektiv ustvaril, so bili žagarski proizvodi. Izvoz je že takrat predstavljal 52,2 odst. celotne NOVOLESOVE proizvodnje, izvažali pa so predvsem žagani les. Srečanje z inozemskim tržiščem je bilo najboljša spodbuda za razmišljanja o tem, v kaj usmeriti proizvodnjo v podjetju in kako zastaviti na-

Levo: za podvojeno proizvodnjo bo potrebne tudi več energije, zato v NOVOLESU preurejajo energetska centralo; v sredi: stilna jedilnica, eden izmed zelo iskanih izdelkov NOVOLESOVE tovarne stilnega pohištva; desno: pogled v del tovarne vezanih plošč z novo, najsoodnejšo opremo

črte. Prva spoznanja o tem, da je treba prodajati zlasti v tujino izdelke, ki so čim bolj oplemeniteni z delom, sega še v to obdobje.

Prvi mejnik: naložba v tovarno vezanih plošč

1959 je bila v Straži dograjena tovarna vezanih plošč. Hkrati se je tudi parketarna preselila iz žage v druge prostore, razen vezanih plošč pa je začel NOVOLES izdelovati še en nov izdelek: šivane furnirske zaboje. Surovina za te zaboje je bil manjvredni luskenc iz tovarne vezanih plošč.

S sorazmerno majhno naložbo v tovarno vezanih plošč se je NOVOLESOVA proizvodnja povečala po vrednosti za polovico ob domača enakem številu zaposlenih. Straža, kjer je bil novi obrat zgrajen, pa s tem že postaja žarišče, v katerem se bo v prihodnosti osredotočila večina NOVOLESOVIH obratov. Ustvarjena je prva stopnica k smotru: posodobiti proizvodnjo in jo preusmeriti iz žagarske v takšno, ki bo dajala na tržišče čim bolj dokončane izdelke. Žagi v Soteski in tovarni drobnega pohištva v Novem mestu se zdaj pridružujeta še parketarna z novo zabojarno in tovarna vezanih plošč.

Drugi mejnik: tovarna drobnega pohištva se seli v Stražo

1964 so bili dograjeni v Straži novi proizvodni prostori za tovarno drobnega pohištva, ki se preseli iz Novega mesta. S tem so bili zagotovljeni pogoji za nemoten raz-

mah proizvodnje drobnega pohištva, ki je končni izdelek. Tovarna drobnega pohištva se je s tem rešila mnogih težav, neizogibnih v starih, neprimernih in premajhnih prostorih v Novem mestu.

NOVOLESOV kolektiv se je povečal za polovico, vrednost proizvodnje pa je že 3,3-krat večja kot 1954. leto ob ustanovitvi. Proizvodni obrati so zdaj osredotočeni na dveh krajih: v Straži in v Soteski, kar v veliki meri olajšuje organizacijo dela, zmanjšuje stroške prevozov itd.

Ob načrtih za nadaljnji razvoj proizvodnje se v NOVOLESU vedno bolj in bolj ukvarjajo z izobraževanjem ljudi, ki naj že v bližnji prihodnosti zagotovi primeren strokovni sestav. Z načrtnim štipendiranjem, z izobraževanjem zaposlenih na višjih in srednjih strokovnih šolah in v osnovni šoli si zagotavlja NOVOLES strokovnjake in usposobljene delavce, ki jih

bo potreboval za oživetev naložb v proizvodnjo.

Večletno zavestno štipendiranje in izobraževalno delo je pripomoglo k temu, da imajo v NOVOLESU danes 18 strokovnjakov z visoko šolo, 26 z višjo šolo, in 66 s srednjo strokovno izobrazbo. Skupaj z republiško izobraževalno skupnostjo so letos pri Zavodu za izobraževanje in produktivnost dela v Novem mestu ustanovili redni lesni oddelek tehniške srednje šole, ki ga obiskuje 34 dijakov.

Tretji mejnik: s preureditvijo v podvojeno proizvodnjo

Z obsežnim načrtom preureditve proizvodnje so začeli že 1968, z naložbami pa bodo končali prihodnjo spo-

mlad. V NOVOLESU so že vili zaposlenih za desetkrat večja, kot je bila 1954. Tolikšen učinek bosta omogočili zlasti uskladitev zmogljivosti kot posledica naložb ter večja storilnost dela. S tem bodo ustvarjeni pogoji za še večji izvoz, za večje osebne dohodke in za večjo akumulativnost NOVOLESOVE proizvodnje.

Hkrati s tem so v NOVOLESU že lani začeli z obširnimi naložbami v skupni vrednosti okoli 25 milijonov din. Gradijo novo sodobno žago, ki bo imela enake zmogljivosti kot obe dosedanjiji žagi skupaj. Z novo, sodobnejšo strojno opremo za tovarno drobnega pohištva, tovarno vezanih plošč in tovarno stilnega pohištva bodo v teh obratih podvojili proizvodnjo. Povečane zmogljivosti v proizvodnji bodo zahtevale več energije in zato gradijo tudi novo energetska centralo.

V dveh stopnjah bodo preusmerili proizvodnjo na žagi v Soteski. 1970 bodo v Soteski začeli s proizvodnjo sredic, po drugi stopnji preusmeritve pa bodo izdelovali panel plošče kot končni izdelek.

Z naštetimi preureditvami bodo v NOVOLESU, kot že rečeno, podvojili proizvodnjo, ki bo ob dvakrat večjem šte-

Nekaj besed o smotrih preureditve proizvodnje

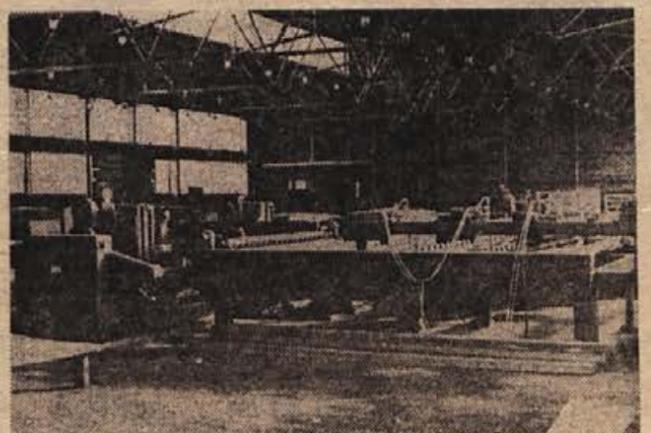
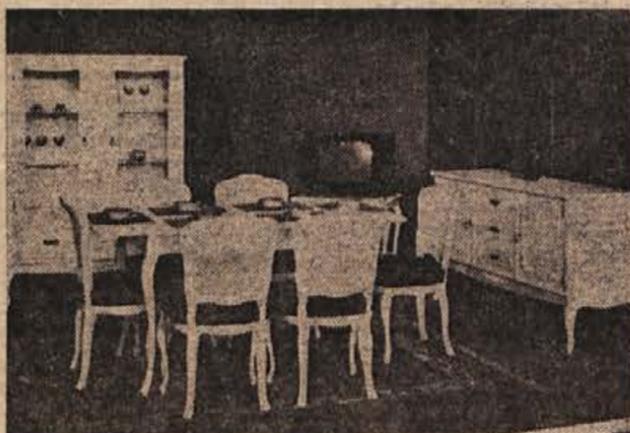
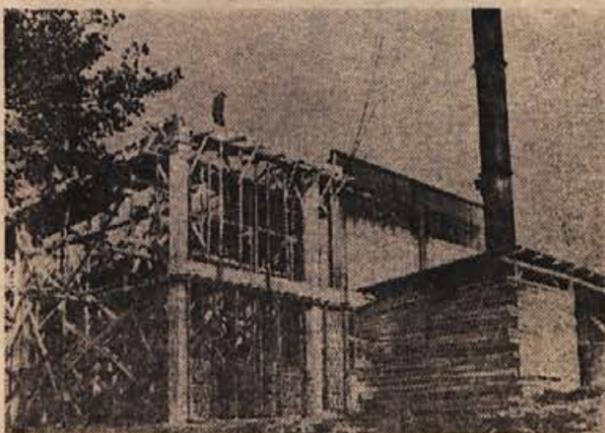
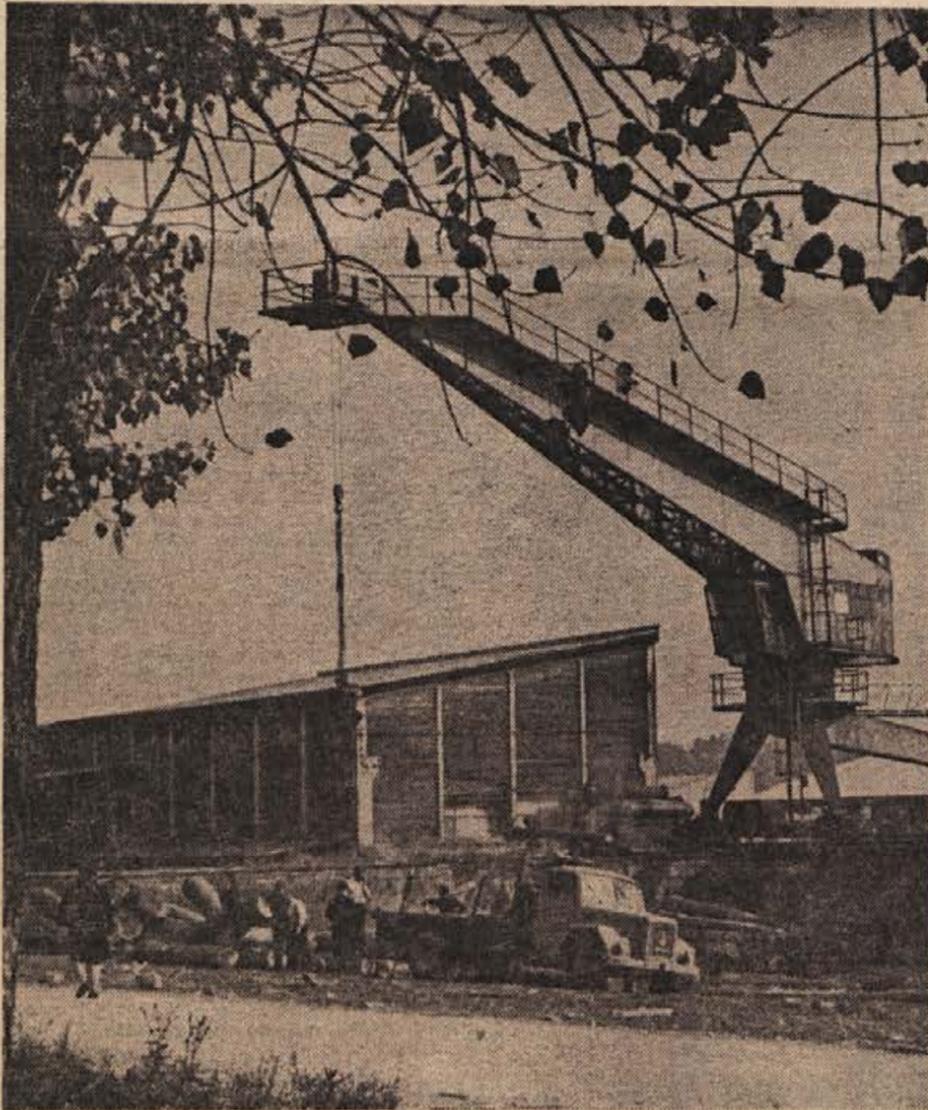
Najboljše zagotovilo za smotrnost omenjenih naložb pa je že to, da sodeluje v njih z 850.000 dolarji Mednarodna banka za obnovo in razvoj. V tujini so NOVOLES spoznali in spremljali njegovo delo več kot desetletje. Pričljivi podatki o rasti njegove proizvodnje in o njegovih sodobnih prizadevanjih so pripomogli k odločitvi, da tudi udeležencem sodeluje v naložbi s svojim posojilom. 53,3 odst. celotne NOVOLESOVE proizvodnje je namenjena izvozu. V poldrugem desetletju zavestnega dela se je razmerje med žagarsko proizvodnjo in končnimi izdelki izpremenilo od poprejšnjih 69:31 v 39:61 odst.

NOVOLES je ob izredno hudi konkurenci na svetovnem trgu ves čas skoraj v celoti izvažal na Zahod. V letošnjem izvozu so končni izdelki zastopani s 65,4 odst., polkončni pa s 34,6 odst. Med

Ta prostor smo odstopili lesnemu kombinatu NOVOLES iz Straže

polkončnimi izdelki pa je 50 odst. vezanih plošč. Vse to dokazuje, da je NOVOLES v svojih prizadevanjih dejansko težil k proizvodnji, ki bo dajala na trg izdelke, kar najbolj oplemenitene z delom. Pri naložbah je manj kot polovico denarja uporabljal za stavbe in več kot polovico za strojno opremo. Ob hkratnih prizadevanjih za večjo gospodarnost in rentabilnost poslovanja je zdaj pred končno ostvaritvijo smotrov, ki so se zdeli dolga leta neuresničljivi.

Ob praznovanju občinskega praznika občine Novo mesto želimo še veliko delovnih zmag in iskreno čestitamo!

?
kaj
je
dominvest
kaj
je

Okoli 40 zaposlenih — med njimi so v večini inženirji arhitekture in gradbeništva, komunalni inženirji, diplomirani pravniki in gradbeni tehniki — bo ustvarilo letos v DOMINVESTU s pravkar naštetimi dejavnostmi 15 milijonov din. S takim strokovnim sestavom se lahko pohvali malokatero podjetje.

Pojdimo zdaj lepo po vrsti in si podrobneje ogledimo posamezne dejavnosti. Se prej moramo povedati, da deluje DOMINVEST v sedanjih obliki od leta 1966.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Stanovanjsko gospodarstvo je tudi nam kot občanom najbližje. Vseh stanovanj v družbeni lastnini, s katerimi gospodarja DOMINVEST, je v občini okoli 1400, ocenjena pa so na 75 milijonov din (dejanska vrednost je znatno večja). DOMINVEST je ob ustanovitvi prevzel veliko slabih stanovanj in zanemarjenih stavb. Najprej se je lotil obnove tistih osnovnih stvari (strehe, električne in vodovodne napeljava itd), ki jih hišni sveti niso mogli.

Stare stavbe niso s stanarini nikoli ustvarjale do-

Če bi rekli, da je DOMINVEST podjetje, ki se ukvarja s stanovanjskim gospodarstvom in urejanjem naselij, bi povedali premalo. DOMINVEST opravlja štiri dejavnosti; te so:

- gospodarjenje s stanovanjskimi in poslovnimi prostori
- komunalno urejanje stavbnih zemljišč
- urbanizem in projektiranje
- inženiringi za tuje investitorje

volj denarja za obnovo in vzdrževanje. Z osredotočenjem denarja od stanarin v enih letih je bilo omogočeno prebivanje. V štirih letih je porabil DOMINVEST za 300 večjih popravil 3.400.000 din. Okoli 30 starih, stanovanjskih stavb, ki se jih ne izplača popravljati, bodo prodali. Mnogi stanovalci nimajo pravega odnosa do stanovanj. To se kaže pri selitvah, ko ugotavljajo, da so kuhinjska oprema in nekatere naprave izrabljene veliko bolj, kot bi bile ob pravilnem ravnanju.

Stanarine so ves čas enake (od 1966 pa do danes se je izpreminjalo le razmerje med tistim delom stanarin,

ki ga je plačeval stanovalec, in delom, ki ga je prispevala družba), gradbene in obrtniške storitve pa so se podražile za 100 odst. Izvajalec za manjša gradbena in obrtniška dela je težko dobiti. Raje se lotevajo novih gradenj, kjer je zaslužek večji, DOMINVESTOVA naročila pa odlagajo na zimo.

Pri DOMINVESTU zelo pogrešajo dejavnost hišnih svetov. Izkušnje kažejo, da so vsa popravila opravljena bolj kvalitetno tam, kjer nadzorujejo izvajalca hišni sveti. Ker želijo boljših stikov med stanovalci, hišnimi sveti in DOMINVESTOM, uvajajo zdaj oskrbnike naselij in pobiralce stanarine. Pred štirimi leti so začeli s stanovanjskim gospodarstvom brez vseh izkušenj in tudi zato je tu napredek počasnejši.

V novih stanovanjskih naseljih, ki se nastajajo, je na pretek težav s kurjavo, neurejenim okoljem in neurejenimi komunalnimi napravami. Za vse to je potrebna velika denarja. Ta se zbira v te namene toliko let, kot nastaja naselje, zato ni mogoče urediti vsega naenkrat.

Nova stanovanja je DOMINVEST do zdaj kupoval (gradnja za trg). Kvaliteta in uporabnost teh stanovanj nista bili najboljši, zato bo DOMINVEST v bodoče sam nastopal kot investitor novih stanovanjskih stavb. Gradili jih bodo po svojih načrtih, za gradnjo pa uporabljali svoj denar in združeni denar podjetij, ki bodo takšna stanovanja kupila za svoje potrebe. Prva takšna gradnja — 36-stanovanjski blok — bo v Jerebovi ulici, načrte zanjo pa že pripravljajo.

POSLOVNI PROSTORI

Poslovni prostori, s katerimi gospodarja DOMINVEST, so vredni 14 milijonov din.

Napredek je tu najbolj viden, saj se je obnova poslovnih prostorov, namenjenih trgovini in obrti, prav razmahnila šele v zadnjih štirih letih. Večja obnovitvena dela so bila opravljena v 30 poslovnih prostorih (okoli 3000 kvadratnih metrov), razen tega pa je bilo na novo zgrajenih okoli 2500 kvadratnih metrov teh prostorov. V te namene so porabili 8 milijonov din, zbranih z najemninami od poslovnih prostorov. DOMINVEST je sodeloval pri obnavljanju vseh lokalov — največ je bilo narejenega v trgovini — razen pri obnavljanju in preurejanju MERCATORJEVE blagovnice na Glavnem trgu.

V obnavljanju je več prodajal, za nekaj prodajal pripravljajo načrte, med večjimi posegi pa bo blagovnica v Sentjerneju. Čeprav je, kot že rečeno, prav pri gospodarjenju s poslovnimi prostori narejenega največ bi bil napredek lahko še večji. Večje posege in ureditve obsejnejšega programa obnove ovira velika razdrobljenost trgovskih in gostinskih podjetij v občini. Ob tem je težko združiti interese in denar, nemalokrat pa se kot dodatna in nepotrebna ovira pojavlja še neutemeljeni strah pred konkurenco med podjetji iste stroke...

ZA KOMUNALNO UREJANJE STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Za komunalno urejanje stavbnih zemljišč je porabil DOMINVEST doslej vsako leto po 500.000 din, zbranih s komunalnim prispevkom. Letos so začeli s komunalnim urejanjem večjih kompleksov in bodo vlagali v te namene po 2 milijona din

Ta prostor smo odstopili podjetju DOMINVEST Novo mesto

na leto. Tako že urejajo zemljišče za bodoče naselje ob Ragovski in pri novi pekarni v Ločni. Letos je v načrtu prestavitev sejmišča na Veliko Cikavo, ki bo veljala 820.000 din. Spomladi bodo začeli urejati zemljišča za bodoča naselja pri novi bolnišnici, v Gornji Straži in v Mačkocvu ter za bodoče komunalno obrtniško območje ob Cesti herojev. Predvsem bodo gradili ceste in kanalizacijo.

DOMINVEST JE POOBlašČENA STROKOVNA ORGANIZACIJA

DOMINVEST je pooblaščen strokovna organizacija za urbanizem v občinah Novo mesto in Trebnje. V treh letih je izdelal 34 zazidalnih načrtov, več kot 900 lokacijskih dokumentacij in kopice drugih urbanističnih rešitev.

Urbanistična programa občin Novo mesto in Trebnje, ki sta v delu, sta v tej dejavnosti najpomembnejša. Izdelujejo zazidalne načrte za industrijske rezerve za KRKO, NOVOTEKS in LABOD, za IMV pa so ga že izdelali.

Lani so začeli tudi s projektivo in izdelovanjem investicijsko-tehnične dokumentacije. Izdelujejo načrte za proizvodne in poslovne prostore (trgovske in gostinske), za stanovanjske stavbe in letne hišice. Razpolagajo z

Štirje DOMINVESTOVI arhitekti v ateljeju v pomenku o načrtih (zgoraj)

8 tipskimi projekti za enostanovanjske hiše in jih z vračunanimi stroški potrditve prodajajo po zelo nizki ceni od 650 do 950 din.

INŽENIRINGI ZA INVESTITORJE

Inženiringi za investitorje so nova dejavnost DOMINVESTA. V okviru tega izdelujejo:

- zazidalne načrte,
- lokacijsko dokumentacijo,
- projekte,
- in opravljajo:
 - pravne posle, ki so potrebni za pridobitev zemljišča,
 - sofinanciranje družbene gradnje ter
 - gradbeni nadzor in druge investicijske posle.

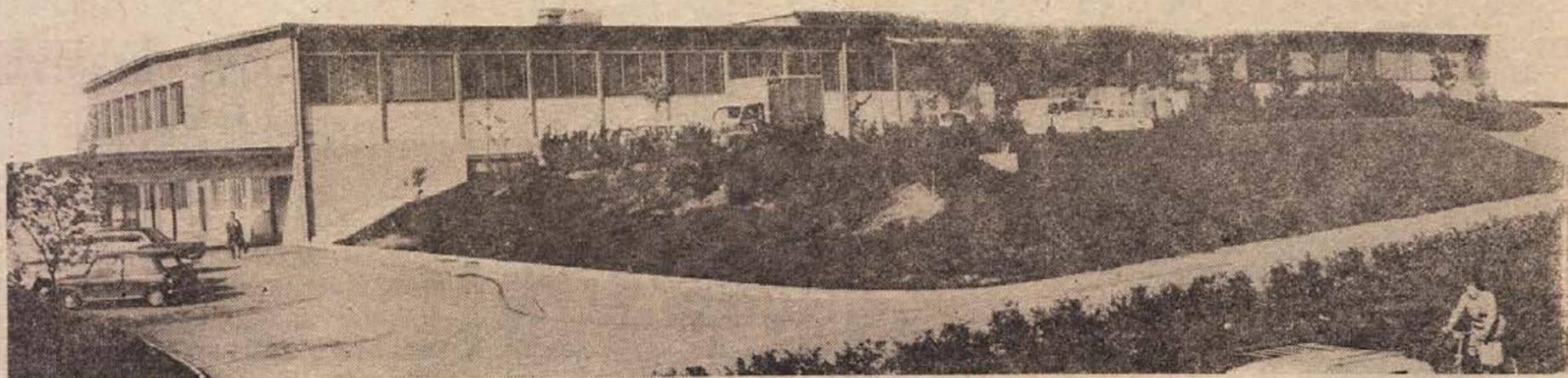
Novo mesto skoraj neopazno, toda vztrajno spreminja svojo podobo in postaja urejeno mestno naselje. Težav pri tem ne manjka, saj raste na zelo razgibanem zemljišču, ki ne ponuja lahkih rešitev. K napredku mesta in drugih večjih naselij v občini je prispeval svoj častni delež tudi DOMINVEST. Zelje in potrebe so žal večje od možnosti, ker tudi tu dinar postavlja meje, prek katerih ni mogoče.

Stavba OBRTRNIKOVE blagovnice na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu je domiselno napolnila med hišami vrzel, ki je zijala celih 20 let po vojni. Za gradnjo te stavbe je prispeval del denarja tudi DOMINVEST

Po preselitvi NOVOLESOVEGA obrata z Ragovske ceste v Stražo je DOMINVEST s preureditvijo dela nekdanjih tovarniških prostorov pridobil 16 družinskih stanovanj

8000 kvadratnih metrov proizvodnih prostorov, 580 zaposlenih in 70 milijonov vrednosti v proizvodnji so stvari, o katerih si je LABODOV kolektiv pred petimi leti ko maj upal sanjati.

Obdobje naložb je zdaj mimo in pred kolektivom so predvsem razmišljanja o ustalitvi. Skozi zajetna vlaganja v zadnjih petih letih so usvarili dva sodobna obrata — enega v Novem mestu in enega v Krškem. Oba obrata zagotavljata najnujnejše osnove za rentabilnost in gospodarnost.

Proizvodni obrat mora biti dovolj velik

Obrat mora imeti vsaj 300 zaposlenih. Zakaj? Varnost prevoženja v obratu morajo čuvati vsaj štirje vratarji. Štirje vratarji kot neproizvodni delavci porabijo v obratu za 1,25 odst. tega, kar ustvarja 300 ljudi. Neobhodno so potrebni električar in strojni mehanik. Tudi teh se ne izplača imeti za manj kot 300 ljudi. Delitev dela je v tehnološkem postopku v manjšem podjetju težje izvedljiva. Nujno potreben je tekoči trak, pri manj kot 300 delavcih pa daje proizvodnja na traku precejšnje ekonomske učinke.

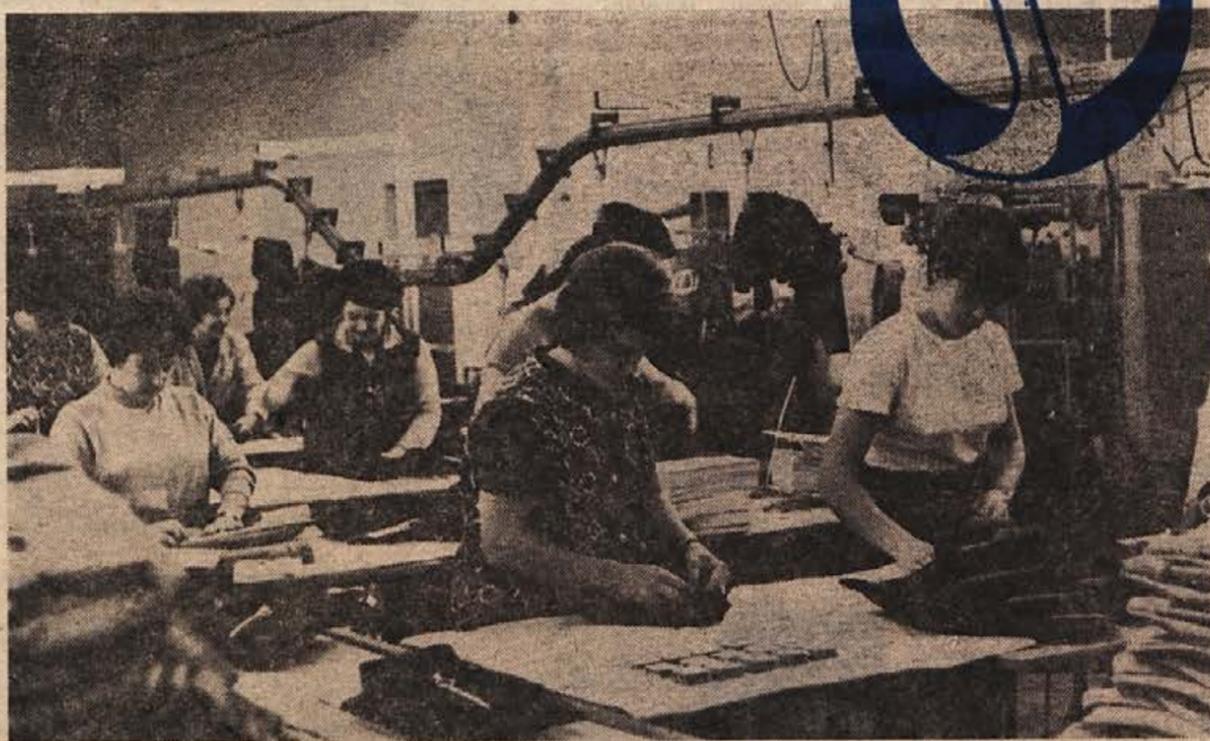
Ta prostor smo odstopili tovarni perila LABOD Novo mesto

V LABODU so zaposlene pretežno ženske. To pomeni veliko bolniških dni in porodniških dopustov, ki jih ni mogoče planirati. Nenaadne izpade je mogoče nadomestiti samo z rezervno skupino. V takšni skupini so delavke, ki imajo 4-urni delavnik, ki so se vrnile z bolniške, vsestransko sposobne šivilje, nadomestovalke in tako dalje. Pri manj kot 300 delavkah je težko zbrati dovolj ljudi za rezervno skupino in takšno skupino ustvariti. Razen tega so za nemoteno proizvodnjo v obratu potrebni še rezervni stroji in mnoge stvari, ki jih je mogoče ustvariti samo v večjih delovnih enotah.

Osnovni pogoji za ustalitev so ustvarjeni. Prihodnje leto bo v LABODU 700 delavcev, če bo potrebno, pa se lahko

LABOD PO IZGRADNJI K USTALITVI

Pogled na nove proizvodne prostore LABODOVEGA obrata v Novem mestu (zgoraj)

Del transportnega traku v likalnici LABODOVEGA obrata v Novem mestu (zgoraj), ki je največja letošnja naložba in bo veliko pripomogel k temu, da bodo zmogljivosti najsodobnejših likalnih strojev gospodarno izkoriščene. — Velika proizvodna dvorana šivalnice obrata v Krškem (spodaj), v kateri je nameščenih več proizvodnih trakov, omogoča takšen razmah, kakršnega so si pri LABODU dolga leta zamažali želeli.

z manjšimi naložbami poveča število zaposlenih tudi na 1000. Proizvodne zmogljivosti so zdaj dograjene, zato se kolektiv odloča za povečanje obratnih sredstev. V prihodnjih petih letih ne bodo več vlagali denarja v povečevanje proizvodnje.

Ne več v naložbe, pač pa v povečanje produktivnosti

Zaradi uvajanja sodobnejše strojne opreme (kupili jo bodo z amortizacijo) in strokovne usposobitve delavk bodo produktivnost povečali: vsako leto za 6 odst. V petih letih se bo torej povečala za 30 odst. To pomeni, da bo vrednost LABODOVE proizvodnje 1. 1975 dosegla 70 milijonov din.

Ob tako povečani produktivnosti bodo osebni dohodki porasli od zdajšnjih 830 din (povprečje za I. polletje 1966) na 1200 din v letu 1975. Osnova za to bosta razen povečane produktivnosti tudi večja rentabilnost in gospodarnost poslovanja.

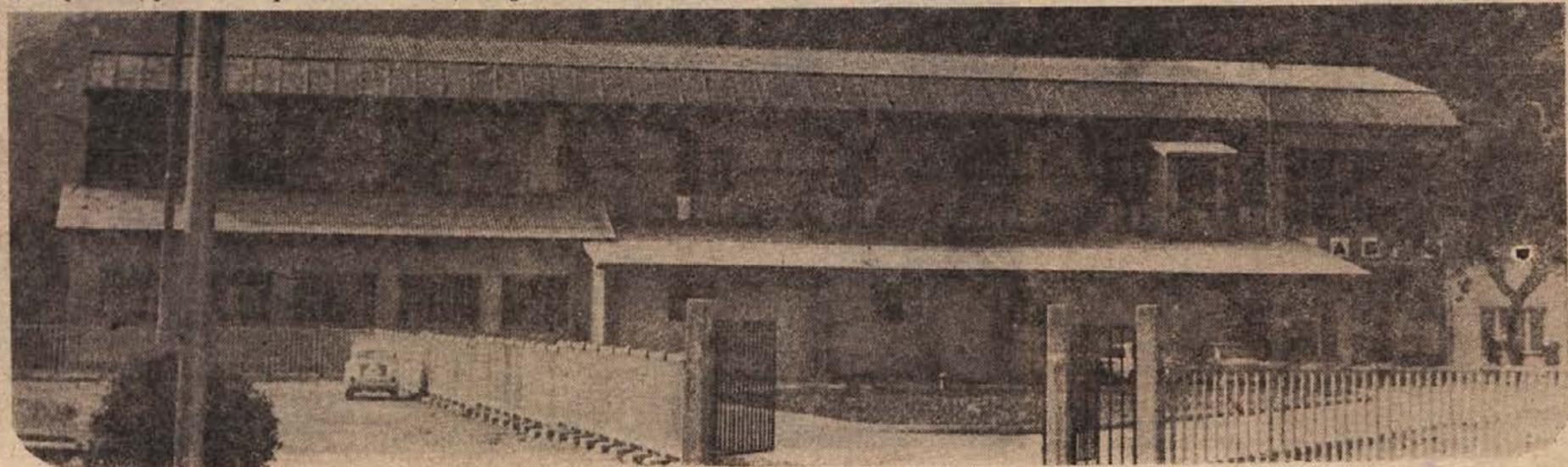

Čestitamo za praznik novomeške občine

V prihodnjih petih letih bodo ustvarili za 5 milijonov din amortizacije, kar bo zadostovalo za popolno obnovo strojne opreme. Ostanek dohodka — tega bo 10 milijonov din — bodo namenili za obratna sredstva.

Izvoz je že zdaj pomembna postavka v LABODOVI proizvodnji. Letos bodo izvozili za 700.000 dolarjev svojih izdelkov, delu za izvoz pa je še namenjenih okoli 40 odst. LABODOVIH proizvodnih zmogljivosti. Leto 1975 bo LABOD izvozil za 1 milijon dolarjev izdelkov.

V tej stavbi na spodnji sliki so novi, sodobno urejeni prostori LABODOVEGA obrata v Krškem

28. oktober - krajevni praznik Semiča

Vsako leto znova oživijo spomini na leto 1941, ko so se na Smuku zbrali najnaprednejši sinovi Bele krajine in ustanovili I. belokranjsko četo. Kolikor z leti bolj bledijo spomini na vojne dogodke, pa toliko bolj stopa v ospredje sedanost. Krajevni praznik postavlja danes na tehtnico tudi uspehe delovnih ljudi za napredek podjetja, kraja in družbe, za katero so prelivali kri naši borci.

Semiška tovarna kondenzatorjev je milijonar, ki ne skopari

Kolektiv semiške ISKRE šteje danes 600 ljudi in šele 18 let je minilo, kar je bilo podjetje ustanovljeno - Vsako leto povečujejo proizvodnjo, zaposlujejo novo delovno silo in tudi vedno več dajejo za napredek vsega semiškega predela

Samo letos so na novo zaposlili 160 ljudi, samo letos so proizvodnjo povečali za 30 odstotkov, tako da bo ob koncu leta tovarna ustvarila za najmanj 46 milijonov dinarjev izdelkov, izvoz, pretežno na zahodno tržišče, pa bo navrgel okoli 700.000 dolarjev.

Iskraši nikdar niso zadovoljni s tem, kar že imajo, in prav to jih vsa leta poganja kvišku. Po nekajkratnih rekonstrukcijah podjetja so se letos lotili novega vzpona. Z lastnimi sredstvi, brez vseh posojil, gradijo spet nove delovne prostore, merilnico in laboratorij za znanstveno raziskovalno delo, kar bo veljalo 4 milijone dinarjev.

Računajo, da bodo povečani delovni prostori zadovoljili do leta 1975, ko se bo proizvodnja po dobro zastavljenem dolgoročnem razvojnem načrtu gibala nad 100 milijonsko vrednostjo, iz-

voz pa bo dotlej narasel na 2 milijona dolarjev.

Proizvodna hala bo odprta še pred koncem letošnjega leta. Nova delovna sila, ki se še pričakuje zahtevnemu delu, bo do takrat že večja opravil, zato že v letu 1970 računajo z nadaljnjim 20-odstotnim porastom proizvodnje v vrednosti 60 milijonov dinarjev.

Iskra je med kolektivi milijonarji, ki ne živijo iz rok v usta in vedno mislijo na

prihodnost. Nikdar niso sproti razdelili, kar so ustvarili, temveč zmeraj dajejo na stran za nadaljnji razvoj podjetja in Semiča. Samo letos je tovarna dala za gradnjo asfaltne ceste do Gradca, za cesto na Smuk in za bencinsko črpalko blizu 700.000 dinarjev. Obenem pa so odprtih rok tudi za mlade ljudi, ki želijo študirati. Letos so razpisali 15 novih štipendij, trenutno pa tovarna podpira 21 visokošolcev, 17 dijakov srednjih šol in 8 slušateljev poklicnih šol.

Ni se še ogrel denar, ki so ga letos namenili boljšim prometnim zvezam s svetom, že v tovarni razpravljajo o tem, kaj bodo prihodnje leto naredili. Pravijo, da asfaltiranja ne bo še konec. Najprej brez prahu do železniške postaje, potem pa... Gotovo se bodo do prihodnjega krajevnega praznika spet odrezali z darežljivostjo!

„Otroka mi komaj verjameta“

Tudi Vidmarjeva Vera je v tovarni kondenzatorjev od vsega začetka. Pravi, da je 15. maja 1951 prvič prestopila prag tovarne in do zdaj ji še nikoli ni bilo žal.

— Bila sem kmečko dekle. Imeli smo kmetijo in

resda nisem bila lačna, sem pa na vsakem koraku srečevala prav bedo. Tudi jaz sem ena tistih, ki smo tovarno gradili. Dekleta smo vozile opeko, zemljo, kopale jame za sadno drevje pa še delale za stroji.

Oba z možem sva zaposlena v tovarni, doma pa imamo še kmetijo. Gradimo novo hišo, imamo televizor, sodobno urejeno kuhinjo, več kmetijskih strojev, pralni stroj, le avtomobila še nisva kupila. Pa upam, da ne bo več dolgo, ko se bova vozila.

Lahko se samo pohvalim. Otrokoma večkrat pripovedujem, kako smo včasih živeli, a komaj mi verjameta. Onadva sta že od malega imela vsega dovolj. Hčerka že študira v Ljubljani na šoli PTT, sin pa je še majhen.

Sem tudi v delavskem svetu podjetja. Zmeraj sem za to, da prispevam za razvoj kraja. Veliko smo za Semič že naredili, veliko pa še bomo!

Letošnji pridobitvi: CESTA IN ČRPALKA

● V okviru praznovanja letošnjega semiškega praznika so 12. oktobra že odprli novo cesto do turistične postojanke na Smuku. Cesta pa ni le turističnega, temveč tudi gospodarskega pomena za gozdno gospodarstvo in zasebne lastnike gozdov. Zgrajena je bila s prispevkom tovarne Iskra in domače krajevne skupnosti ter s pomočjo Gozdnega gospodarstva Novo mesto.

● Zelo pomembna za Semič bo tudi nova bencinska črpalka. Gradnja do praznika sicer ne bo končana, gotovo pa bo začela posloovati še v letošnjem letu. Bencinsko črpalko, edino v kraju, gradijo s pomočjo podjetja Petrol, s pomočjo občine Črnomelj, krajevne skupnosti in tovarne kondenzatorjev. Črpalka bo veljala dobrih 140.000 dinarjev, nudila pa bo potrošnikom vse vrste bencina, nafto in kurilno olje.

ISKRA je pregnala revščino iz naših krajev

Anica Vidmar je bila prva delavka, ki je pred 18 leti stopila v tovarno. »Saj to sploh ni bila tovarna! Ena soba je bila, ki smo jo šele preurejali za delo,« je rekla.

— Izkusila sem revščino semiškega konca. Veliko otrok nas je bilo pri hiši in od 9. leta dalje sem služila. Ko sem kot mlado de-

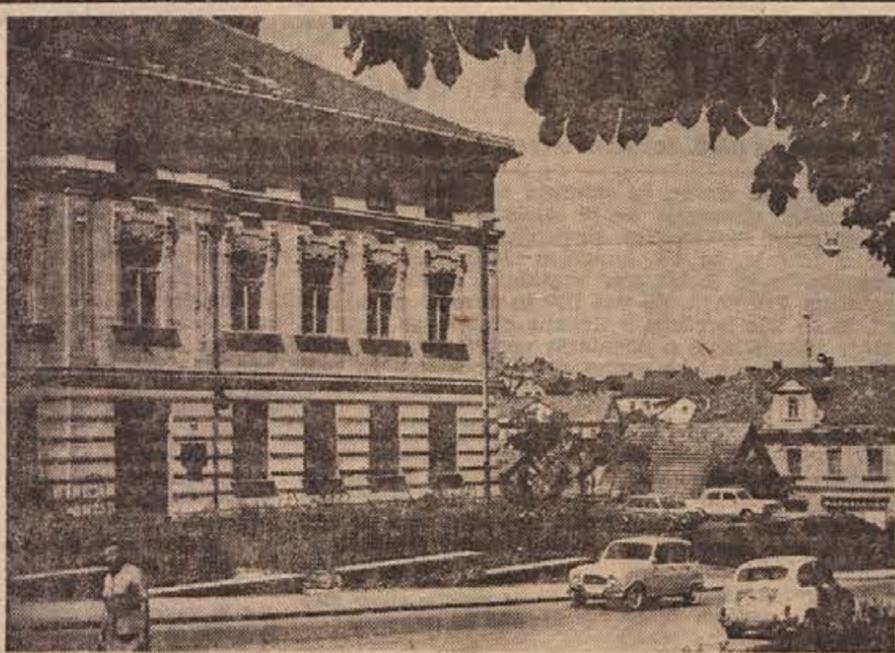
kle v Iskri dobila delo, smo najprej polagali parkete. Ko smo dobili prva dva stroja, sem prve svitke navila jaz. Nikdar pa nisem sanjala, da bo iz tiste revščine kdaj nastala taka sodobna tovarna in da bo meni kdaj tako lepo, kot mi je danes. Sami smo gradili barako, kjer smo imeli nove delovne prostore. Vozila sem leš, postavljala stene, za tovarno smo gradili sadno drevje, zgradili smo rezervoar za vodo itd.

Danes sem preddelavka. Zasluzim več kot 1000 dinarjev na mesec. Imam stanovanje v bloku, novo pohištvo za dnevno sobo in spalnico. Otrokoma sem kupila televizor in radio, zdaj kupujem še pralni stroj. Sin je pri vojaki, hčerka hodi še v šolo. Onadva ne vesta, kaj je revščina. Spita na jogi blazinah, jaz pa sem na slamni.

Mi, kar nas je starejših, znamo ceniti Iskro. Ustvarili smo jo mi, s svojimi rokami. Tovarna je del nas samih! Kadar danes mladi ljudje stopajo v kolektiv, dobijo prvi dan bele rokavice in haljo. Samo usedejo se za stroj in delajo. Privo-

ščim jim, samo pozabiti ne bi smeli, da je bilo nam drugače.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s svojimi poslovnimi enotami

v KRŠKEM, TREBNJEM, IN METLIKI

vam hitro, natančno in zaupno, pod najugodnejšimi pogoji uredi vse denarne posle:

- za hranilne vloge in sredstva na deviznih računih občanov nudimo ugodno obrestno mero od 6 do 7,5 odstotka,
- dajemo kredite za stanovanjsko graditev, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja,
- vodimo žiro račune občanov,
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut,
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite,
- opravljamo tudi vse druge bančne posle.

NE POZABITE: 31. oktober je svetovni dan varčevanja. Pridružite se tudi vi številni družini varčevalcev pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu in njenih poslovnih enotah!

Za občinski praznik občine NOVO MESTO iskreno čestitamo našim varčevalcem, poslovnim prijateljem in občanom!

PISMA UREDNIŠTVU

Hlapčevstvo in šovinizem

Ni dolgo tega, kar je lahko vsakdo opazoval v restavraciji »Dane« na Mirni naslednji dogodek:

Zvečer je bil okoli 22.30 točilni prostor poln gostov. Med njimi so bili tudi štirje iz sosednjih republik, ki so mirno pili svojo pijavo in poslušali glasbo iz jukeboxa. Vstopilo je še nekaj gostov; med njimi so nekateri imeli tudi instrumente in so začeli igrati domače viže. Fantje iz sosednjih republik so se pomaknili v bližino glasbenega avtomata in še naprej poslušali glasbo, ki ni nikogar motila.

Veselo razpoloženje domačih gostov se je nenadoma spremenilo v sovražnost. Slišati je bilo nespodobne opazke in grožnje. Še restavracije je izklopil glasbeni avtomat in dejal štirim fantom, naj odidejo, češ da bodo lokal zaprli. V resnici je restavracija odprta do druge ure zjutraj.

Povsem drugače pa je v sosednji gostilni, kjer so tuji gostje bolj priljubljeni (seveda tisti s tujim denarjem). Neki domačin je hotel kaj toplega za pod zob, vendar je gostinec odgovoril, da nimajo ničesar razen mrzle

govedine. Trenutek zatem je vstopila skupina italijanskih izletnikov, ki so želeli večerjati. Takoj so bili postreženi s toplimi jedmi, čeravno niso bili predhodno naroženi.

To sta zgolj dva drobca iz odnosa naših gostincev. Podobne stvari se dogajajo in sprašujem se, če pri nas ni nikogar, ki bi o tem rekel javno besedo. Je mar res prav, da je zaradi nekaj dni narjave več naš gostinec pripravljen zatajiti domačega človeka?

T. O.
Okrog 15

Odgovor na »Mojster iz Čenturta«

V predzadnji številki lista sem prebral prispevek, v katerem vodjemalci iz Čenturta kritizirajo mesarja v tem kraju. Ker menim, da kritika ni povsem upravičena, moram zapisati naslednje vrstice.

Omenjeni mesar je na splošno pri večini kupcev zelo priljubljen, ker je ustrežljiv in vljuden. Prav zaradi tega je članek presenetil ljudi, ki poznajo mesarja, njegovo delo in o'našnje. Če je bil kdo prazd, ne vem, zakaj se je skrtil za sečino in ni hotel izdati avtorja imena.

Nelogična se mi zdi misel, da mesar odloča, koliko naj kdo kupi mesa. V akto plača meso šele potem, ko je kos že odrezan ter ga prav lahko zahteva manjšega.

Nisem se slišal, da bi se kdo pritoževal, da je bil pri tetanju ogojufan. Glede zmlatega mesa pa naslednje: resda ga mesar nima v zalogi, to pa zato, ker zanj ni nobenega povpraševanja.

Tone Odlazek

Kočevski mladinci so govorili o svojem delu

29. septembra so imeli učenci 8. razredov iz Kočevja prvo mladinsko konferenco. Govorili so o učnih uspehih in svojih dolžnostih do šole. Sklenili so, da bodo prav tako delavni kot lanski mladinci, morda bodo izvedli še več akcij. Sprejeli so delovni načrt in se dogovorili, da bodo zbirali denar za zaključni izlet. Morda jim bodo ob tej priložnosti pomagala tudi kočevska podjetja. Ob praznovanju občinskega praznika so s kratkim kulturnim programom zaključili konferenco.

Jana Klun,
osnovna šola
KOČEVJE

Nešportno na športnem polju

3. oktobra je bila v Krškem nogometna tekma, v okviru delavskih športnih iger za l. 1969. Tega dne so se v malem nogometu pomerili delavci SOP in prosvetni delavci. Vendar pa zaključna tekma med kovinarji iz Splošnega obrtnega podjetja in prosvetnimi delavci ni bila v športnem vzdušju in je spominjala celo na pretepe v ameriških westernih. To ni bil prvi primer na tekmovalju, ko so se posamezni prosvetni delavci obnašali nešportno. Toda tokrat je prišlo do pretepa, ki je imel hude posledice. Predmetni učitelj Rudi Iskra, sicer dober pedagog in odlični igralec, je med tekmo udaril nasprotnega igralca in mu prizadel poškodbo po nosu. Tekmo so prekinili, vendar se tudi po končani tekmi nekateri še niso pomirili, ampak so nadaljevali pretep. Pri tem je bil težje poškodovan še en nasprotni igralec.

Mislim, da takšno nešportno obnašanje posameznih vzgojiteljev škodi naši družbi, predvsem pa mladini, ki jo že tako pritegujejo slabi zgledi.

Bogomil Jurečič,
Gorica pri Krškem

Nerazumljiva prepoved zveznega inšpektorja

Novomeško PIT podjetje je v neljubi zadregi. Zvezni inšpektor za PIT promet je izdal odločbo, da podjetje ne sme priključiti nobene avtomatske centrale in ne povečati števila zasebnih naročnikov. Znano je, da je PIT podjetje nameravalo v svojem nekajletnem programu dela izboljšati telefonske zveze v nekaterih krajih, povečati pa je nameravalo tudi število zasebnih telefonskih naročnikov kar še za 770, kolikor jih čaka na telefon. Odločba in sprejemljiva in je tudi nerazumljiva z ekonomskim pogledu.

Telefonski naročniki, ki bi dobili telefone, so predvsem zaposleni ljudje, ki ne bi obremenjevali telefonskih linij v dopoldanskem času. Novomeško PIT podjetje se bo zaradi te odločbe pritožilo.

Ohmočni posvet gostincev

21. oktobra je bil v Kostanjevici na Krki posvet predstavnikov družbenega in zasebnega gostinstva z območja strokovnih odborov za gostinstvo in turizem Novo mesto in Krško. Razpravljali so o težavah in uspehih obeh panog v minulemu letu ter izvolili nove strokovne odbire in člane sveta pri Gospodarski zbornici SRS.

Sejmišča

V Brežicah 632 pujskov

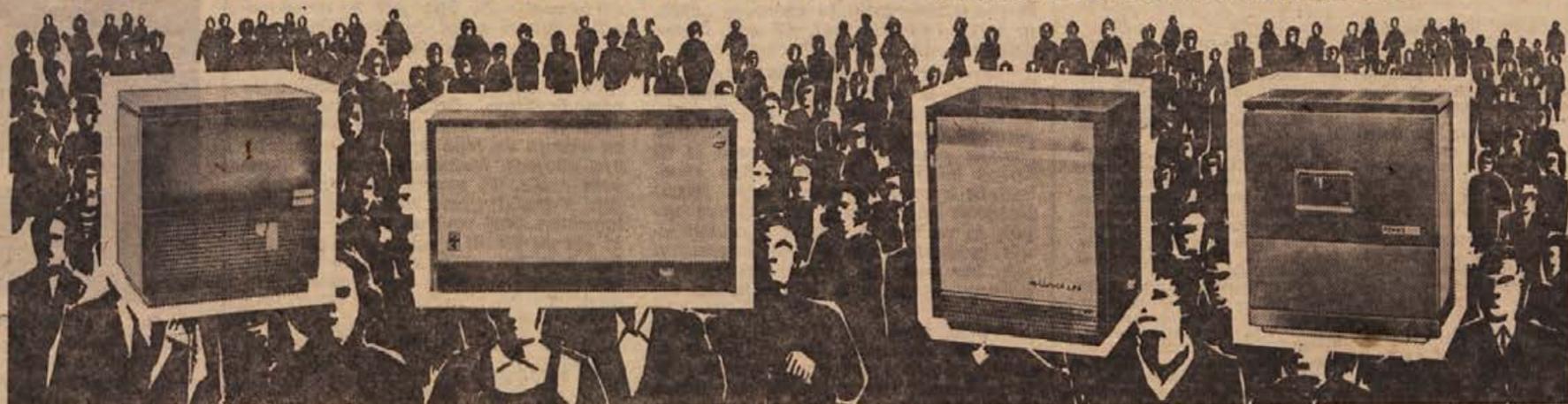
18. oktobra je bil v Brežicah sejem. Na prodaj je bilo 630 večjih in 32 manjših prašičkov. Prodalni so jih 543. Manjši prašički so veljali 10 din kilogram, večji pa 6 din kilogram.

Na sejmišču živahno

20. oktobra je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 724 prašičkov, prodani pa so jih 691. Manjši pujski so šli v denar po 130 do 200 din, večji pa po 210 do 600 din.

VEČ MILIJONOV ZADOVOLJNIH POTROŠNIKOV

S PEČMI ACEC, POTEZ, FENIX, KI JIH
IZDELUJE PO LICENCI »STANDARD«

ZATO V VAŠ DOM PEČI „STANDARD“

Informacije in prodaja: Predstavništvo »STANDARD«, Ljubljana, Poljanska 6, telefon: 313-003

EP »Gospodarski vestnik«

kultura in izobra- ževanje

Novo glasilo »Filter 58«

V Novem mestu se je te dni pojavila v prodaji po 1 din prva številka »polemično-literarnega« glasila (kot je razglašeno v uvodu), ki ima precej nenavaden naslov »Filter 58«. Začela ga je izdajati skupina, ki le težko prodre v revije in časopise zaradi prenizke ravni svojih prispevkov ali pa zaradi zaprtosti kroga ljudi, ki revijo ureja popolnoma po svojem okusu. Prva številka je že taka, da ustreza prvi polovici ugotovitve, citirane prej v narekovaju. Toda list je povabil k sodelovanju nove sodelavce in utegne postati res zanimiv.

Tri univerze, združen program

Delavske univerze Sevnica, Krško in Brežice so se odločile za tesno poslovno sodelovanje. S tem bodo razširile delovno področje in združeni programi bodo imeli več naročnikov. Občine so prejemljive, da bi okrepile zasebno na posameznih delavskih univerzah, zato so bile te večkrat prisiljene živovariti ne le v finančnem, ampak tudi v kadrovskem pogledu.

Občni zbor jerebovcev bo po konferenci

Upravni odbor DPD Dušan Jereb v Novem mestu je na seji minul četrtek sklenil sklicati občni zbor društva po občinski konferenci ZKPO, ki mora biti najkasneje do 9. novembra. Na seji so razpravljali tudi o poročilih posameznih društvenih sekcij.

Veliko zanimanje za filme Grete Garbo!

Za retrospektivo filmov, v katerih igra glavne vloge Grete Garbo in so bili na sporedu od srede do nedelje v novomeškem Domu kulture, je bilo veliko zanimanja. Za te predstave je organizator Zavod za kulturno dejavnost prodal tudi več abonmajev. Zanimivo je, da si je filme ogledalo tudi precej starejših obiskovalcev, ki so veliko igralno gledali v filmih že pred vojno.

Mali kulturni barometer

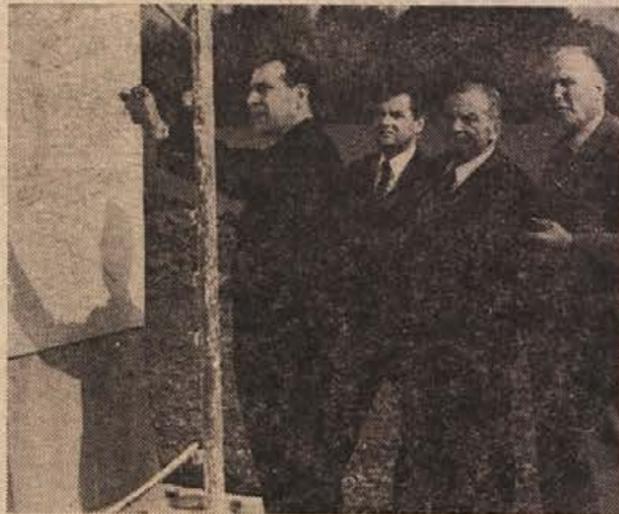
KONCERT KERNJAKOVH PESMI — V Mariboru so priredili koncert pesmi kroškega skladatelja Kernjaka, ki praznuje 70-letnico življenja. Peli so združeni pevski zbori Slovenske zveze iz Celovca.

O KULTURNIH SKUPNO. STIH — Do konca novembra bo v Sloveniji v javni razpravi zakonski predlog o ustanovitvi kulturnih skupnosti in financiranju kulture. Razprava bo v okviru Socialistične zveze.

KONČAN SIMPOZIJ V SECI — Pred kratkim se je v Seči pri Portorožu končal letošnji mednarodni simpozij kiparjev »Forma viva«. Letos so na simpoziju sodelovali štirje kiparji, po eden iz Italije, Japonske, ZDA in Jugoslavije.

OKTOBRSE NAGRADE — Letošnje oktobrskе nagrade Beograda je dobilo 12 posameznikov oziroma skupin. Šest nagrad so podelili za umetniško in šest za znanstveno delo.

RAZSTAVA AMERISKIH KNJIG — V ljubljanski Moderni galeriji so pred kratkim odprli razstavo knjig ameriške založbe McGraw-Hill. Razstavo soane založbe z onkraj Atlantika je organizirala slovenska založba Mladin-

Udeleženci sobotne proslave v šentjernejski ISKRI so se spotoma ustavili tudi na Otoku pri Dobravi, kjer jim je arheolog dr. Vinko Sribar iz Narodnega muzeja v Ljubljani (na sliki: prvi na levi) pokazal dosedanje izsledke pri izkopavanjih in raziskovanjih srednjeveškega freisinskega trga Gutenwertha. (Foto: I. Zoran)

Antropologi v Šentjerneju

V torek dopoldne je prispele v Šentjernej skupina antropologov z ljubljanske univerze, ki bo raziskovala podobnost sedanjega s srednjeveškim prebivalstvom. V skupini so prof. dr. Dolinarjeva, dr. Brodarjeva in doktor Žagar. Raziskave sodijo v okvir raziskav, ki jih oprav-

lja ljubljanski Narodni muzej na Otoku pri Dobravi (Gutenwerth) in v zadnjih dneh tudi v Mihovem. Letos bosta prišli v te kraje na delo tudi skupini etnografov in geografov.

Knjižna razstava o Simonu Jenku

Ob 100-letnici smrti Simona Jenka, pesnika Sorškega polja, je priredila Studijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu večjo knjižno razstavo. Razstava obsega izdaje Jenkovih pesniških in proznih del, literaturo o pesniku, prevode njegovih del v tuje jezike, publikacije, v katerih je Jenko objavljajl svoja dela, ter številne muzikalije, narejene na besedila Jenkovih pesmi. S tem se je knjižnica dostojno spomnila pesnika, ki je nekaj svojih mladih let preživel tudi v Novem mestu.

Filatelisti se zbirajo ob četrtkih

Črnomaljski filatelisti, 18 po številu, so lani pripravili filatelistično razstavo, ki je zlasti med mlajšimi obiskovalci vzbudila veliko zanimanja. Letos gojijo drugačno obliko dela. Ob četrtkih se zbirajo in na vsakem sestanku si ogledajo filatelistično zbirko enega svojih članov. Taki ogledi so koristni predvsem za mlade filateliste, ki se tako marsikaj naučijo.

Črnomaljski filatelisti si bodo ogledali filatelistično razstavo znakm četverkov-verigarjev, ki bo v Novem mestu konec oktobra.

„Slavisti za živ stik z univerzo“

Pogovor s prof. Jožetom Severjem, slavistom na novomeški gimnaziji

Prof. Jože Sever, ki poučuje slovenski jezik na novomeški gimnaziji, se je udeležil izrednega občnega zbora slovenskega slavističnega društva, ki je bil v Kranju, in VI. kongresa slavističnih društev Jugoslavije, ki je bil pred kratkim v Budvi, v črnogorskem Primorju. Za naš list je povedal nekaj misli, ki so bile izrečene v Kranju, ob tem pa razgrnil svoje razmišljanje o nekaterih vprašanjih, pomembnih za srednješolske profesorje. Prosili smo ga tudi za nekaj njegovih vtisov iz Budve.

Ali je slavistični oddelk ljubljanske univerze danes v pomoč srednješolskemu profesorju?

»Univerza živi in dela preveč gama zase, zato tudi nima pravih predstav o tem, kaj tare srednješolskega profesorja. Ne upošteva njegove obremenjenosti; včasih so imeli slavisti dve uri manj pouka na teden kot profesorji za druge predmete, danes pa tega ni več. Univerza bi morala organizirati podiplomsko dopolnjevanje znanja, srednješolski profesorji bi na vsakih toliko let poslušali predavanja ter na kraju opravili izpite, s tem pa ohranjali živ stik s slavistično znanostjo. Dopolnilno znanje bi bilo potrebno organizirati zlasti za najnovej-

šo literaturo, ob kateri je srednješolski profesor dostikrat neobgljen. Znanost je napredovala tudi na jezikovnem področju, zato so rovi učbeniki nujno potrebni.«

Kakšen naj bi bil po vašem mnenju odnos med praktiki in univerzo?

»Deloma sem ga nakazal že v prejšnjem odgovoru. Univerza naj bi predvsem razvijala znanost, poleg tega pa bolj kot do zdaj skrbela, da bi izsledki te znanosti prišli v primerni obliki v roke učenci se mladini. Kot vem, v ta namen že pripravljajo nov primernejši učbenik. Na tem področju ima lahko pomembno vlogo tudi slavistično društvo, ki ima vselej možnost organizirati preda-

vanja prek svojih podružnic.«

Slišati je, da je slovenski slavistični Olimpijski svet, kaj vi mislite o tem? »Udeleženci izrednega občnega zbora slovenskega slavističnega društva v Kranju smo res dobili tak vtis. Opažili pa smo tudi, da je precej dobre volje, da bi se razprtiše oziroma trenja, ki so osebne narave ali pa najo korenine v različnih teoretičnih pogledih, ublažila in odpravila.«

Kakšne vtise pa ste prinesli iz Budve?

»Dobre in slabe. O sprejemu in zaključnem izletu, na katerem so udeležencem kongresa pokazali nekaj znamenitosti, bi mogel izreči le pohvalo. Slabši vtis pa sem dobil o samem kongresu. Govorniki so govorili vsak v svojem materinem jeziku, češar pa tretjina navzočih ni marala sprejeti in je dosledno zapuščala dvorano. Za nas Slovence in Makedonce je bilo to nekaj nerazumljivega, ker smo pričakovali, da se bomo vsaj slavisti med seboj razumeli. V takem vzdušju se je odlično znašel dr. Jože Pogačnik, ki je svoj referat začel v slovenskem jeziku, ga nadaljeval v makedonščini in končal v srbohrvaščini.«

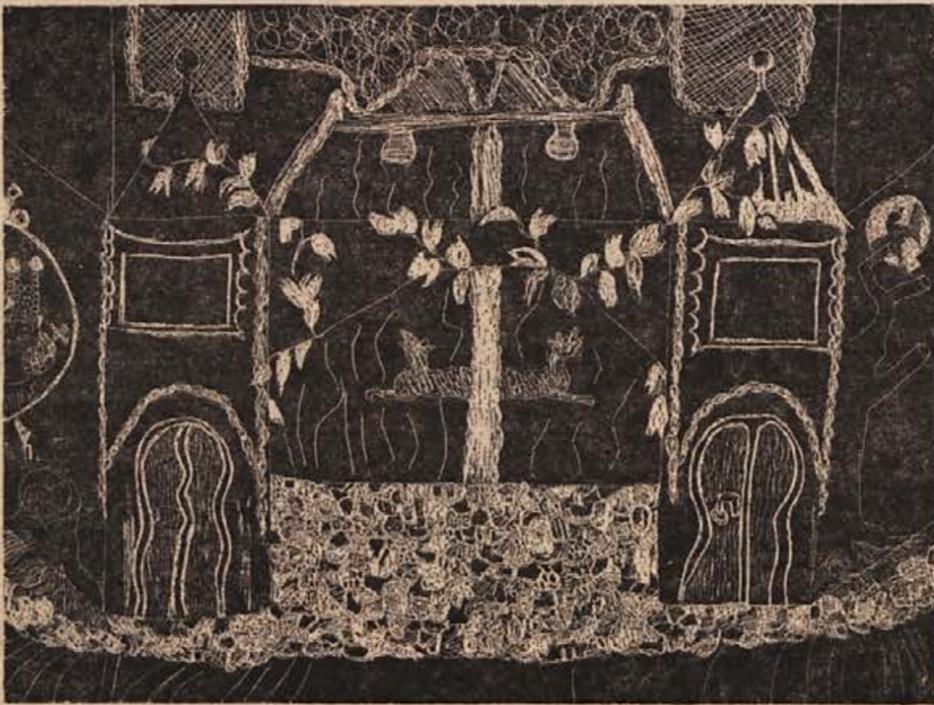
IVAN ZORAN

Glasba ne pozna teme

Ljubljanska revija »Stop« se je odločila organizirati več glasbeno zabavnih prireditev v korist škofjeloškega Centra za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije. Taka prireditev z naslovom »Glasba nen pozna teme« bo tudi v Novem mestu, in sicer 11. novembra v Domu kulture. Nastopili bodo znani pevci zabavne glasbe.

Prenovljeni kulturni dom

Dom kulture so v Kostanjevici zgradili pred 17 leti. Letos so prvič po tistem prepleskali okna in obnovili njegovo notranjost. Kostanjevčani so za to zbrali lastna sredstva. Za dom so prispevali Prosvetno društvo, Turistično društvo, Doležalski kulturni festival in posamezniki. Obnovitev doma je veljala 20.000 dinarjev in je bila dokončana za prireditev v počastitev krajevnega praznika.

SELMA KRZIŠNIK (12 let): Grad iz pravljice (visoka jedkanica)

Draga mladina, dragi pionirji!

Jutri dopoldne ob 9. uri bodo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki slovesno odprli razstavo »GRAFIKA JUGOSLOVANSKIH PIONIRJEV«. Pokrovitelj razstave je tovariš Božidar Jakac, slikar in akademik, ki bo razstavo tudi sam odprl. Uredništvo našega lista ga je naprosilo, da je mladim likovnim ustvarjalcem napisal spodnjo pozdravno besedo.

Kako bi bil jaz presrečen, če bi imel v vaših letih vse te čudovite pojge za likovno izobrazbo kot jo imate vi od vaših prizadevnih učiteljev, ki vas z ljubeznijo in znanjem uvajajo v ta čudoviti svet, ki nam lepša življenje tudi v grenkih dneh.

Vesel sem, da spoznavate prav grafiko, ki je meni najljubša likovna zvrst in ki je imela že v svojih prvih začetkih pomembno pot v najširše ljudske plasti kot mentor časa in likovne misli ter je bila vedno spodbudnik k misli in opazovanju. Njeno tehnično oblikovanje je zahteven napor, ki pa vas tako vodi k razmišljanju, pretehtavanju in večji koncentraciji, kar vam bo tudi v prenesenem pomenu koristno v življenju in pri delu.

Uspehi, ki so se pokazali v nadpovprečnih storitvah, povedo, da je to dobra in prava pot v odkrivanju vaše nadarjenosti, domiselnosti in presejalnih rešitev, dostikrat ne enostavnih zamisli. Kao ve, mogoče bo kdo izmed vas našel svojo življenjsko pot, svoj talent, ki ga bo lahko razvijal do popolnosti. Vsem drugim bo to delo kazalo zelo dragoceno in prijetno pot

k lažjemu razumevanju in spoznavanju tega, kar je človekov duh ustvaril čudovitega v teku tisočletij.

Brez tega direktnega dotika z ustvarjalnostjo bi bila pot k spoznavanju vidnega sveta in žive umetnosti vseh časov mnogo težja, zamotana in počasnejša.

Vesel sem teh vaših rezultatov in vam čestitam! Draga mladina, dragi pionirji, želim vam čimveč intenzivnega veselja do tega lepega dela ob iskranju svojega lastnega izraza v likovnem svetu. Ti uspehi naj vas spodbujajo k nadaljnjemu delu, k še večjim uspehom. Naj vam ne bo žal za trud, ki ste ga vložili v svoje poizkuse. Ne koč vam bo vse to dragocen in prijeten spomin na vašo lepo, prelepo mladost.

B. Jakac

V Ljubljani, 16. oktobra 1969

Takole je 10-letna Marjetka Mahkovec iz II. osnovne šole v Celju videla svojo sošolko: vrezala jo je po svoji predstavi v linolej in odtisnila na papir. Jutri dopoldne bomo nje-no delo videli med 122 otroškimi grafičnimi listi na veliki razstavi »Grafike jugoslovanskih pionirjev« v Kostanjevici na Krki.

Novomeščani peti - kaj pa Metličani?

Končano je košarkarsko tekmovalje v II. republiški ligi — center. Dolenjska predstavnika sta nekoliko razočarala. Novomeščani so po uspešnem startu — nekaj časa so celo vodili — dovolili, da so jih pretekle štiri ekipe. Razlika ni velika, vendar peto mesto ni uspeh! Težje je z Metličani, ki so ostali na predzadnjem mestu z enakim številom točk kot Litija. Ni nam znano, kakšna bo nadaljnja usoda belokranjskih košarkarjev, vsekakor želimo, da bi se vedno bili v družbi najboljših.

Hrastnik : BETI (Metlika) 58:63

Z dobro igro so Metličani v drugem polčasu vodili že s 25 koši razlike. Vendar so kot ponavadi proti koncu spet popustili. Najboljša v metliški ekipi sta bila Ipatve in Polojec, pohvalimo pa lahko tudi vse ostale. Tokrat je bilo sojenje dobro, organizacija pa solidna. Dr. GORANIČ

Končna prvenstvena lestvica:

Ježica	18	15	3	1181:845	30
Trnovo	18	14	4	1146:847	28
Zagorje	18	13	5	1195:979	26
Moste	18	13	5	1203:990	26
Novo mesto	18	11	7	1316:1107	22
Prule	18	8	10	1002:941	16
Sentvid	18	6	12	984:1147	12
Litija	18	5	13	960:1164	10
Metlika	18	5	13	912:1238	10
Hrastnik	18	0	18	669:1292	0

Trnovo : Novo mesto 77:45

Novomeščani se v tem srečanju niso kaj preveč naprezali, saj niso imeli kaj izgubiti. Trnovčani so bili boljši in so zaslužno zmagali.

ZAKLJUČNI ATLETSKI MITING

Atletski klub Novo mesto organizira za soboto, 25. oktobra, ob 14. uri zaključni atletski miting v počastitev občinskega praznika. Moški bodo tekmovali v teku na 100 m, 400 m, 1000 m, v skoku v daljino, višino, v metu krogle, kopja in v štafeti 4x100 m. Ženske: 100 m, 400 m, 4x100 m, daljina, višina, kroglja in kopje. Povabili so tekmovalce iz Karlova, Celja, Ljubljane, Kočevja, Cerknice, Sentjerneja in Trbovelj.

ODBOJKA

Nedeljsko srečanje med Novim mestom in Trebnjem je bilo lepo in zanimivo. Obe ekipi sta se potrudili in številnim gledalcem prikazali zadovoljivo igro. Novomeščani so bili vsekakor boljši in so zaslužno zmagali. Trebnjanci pa so svoje pomanjkljivo znanje nadoknadili z borbenostjo, ki ravno pri Novomeščanih manjka. Kočevski odbojkarji so v srečanju z Ljubljano doživeli pričakovani poraz.

Novo mesto : Trebnje 3:1

V tem zanimivem in lepem srečanju se je spet ponovila običajna slika z novomeške Loke. Domači odbojkarji ponavadi dovolijo gostom, da vodijo, potem pa rešujejo, kar se še račita da. Tako je bilo tudi v srečanju z Trebnjem, ki so zaslužno povedli v prvem nizu z 9:0, vendar niso zdržali do konca. V drugem nizu so Novomeščani brez večjih težav nadigrali goste, ki jih je zaradi spodrsaljaja v prvem nizu kar nekam minila volja. V tretjem nizu imeli obotavljajoč podcenjevanja gostov. Pri vodstvu Trebnjancov z 11:0 se je razvila igra, kakršne že dolgo časa nismo videli na Loki. Vendar se tokrat gostje niso več dali zmanjšati, zaslužno so preveč zaverovanim domačim odnesli niz.

V zadnjem, četrtim nizu so Novomeščani spet vzeli vajeti v svoje roke in hitro opravili z nasprotniki, ki so s prigranim tretjim nizom dosegli več, kot so pričakovali.

V vrstah Novomeščanov sta se

ŠAH

Kočevje : Novo mesto 4:4

Sahovski dvoboj I. republiške lige med Kočevjem in Novim mestom se je končal neodločeno 4:4. Rezultati: Osterman — prof. Penko 0:1 (!), Cimer — Sporar 0:1, Ivič — Udir 0:1, Praznik — Istenič 0:1, Gornik — Milič 1:0, Mestek — Ščap 1:0, Rakovič — Kapš 1:0, Kreže — Istenič 1:0. J. PRIMC

Domžale : Kočevje 4,5:3,5

Kočevski šahisti bi v Domžalah kmalu pripravili presenečenje, saj so z eno najboljših slovenskih šahovskih ekip izgubili z najmanjšo razliko. Rezultati: Ivačič — Osterman 0:1, Vavpetič — Cimer 0:1, Karner — Gornik 1:0, Gizej — Ivič 1:0, Lorbek — Zupan 1:0, Trebušak — Čuk remi, Krizej — Podkoritnik 1:0, Osolnik — Praznik 0:1.

Anhovo : Novo mesto 5,5:2,5

posrebno odlikovala Medic in Berger, pri gostih pa Babnik in Opar. S. DOKL

Kočevje : Ljubljana 0:3

Kočevski odbojkarji so v srečanju z Ljubljano gladko izgubili s 3:0, vendar niso igrali preveč podrejene vloge. V prvem nizu so se Ljubljancem morali kar potruditi, da so ugnali razigrane domače odbojkarje. A. ARKO

Spet pobalinsko obnašanje!

Na odbojkarškem srečanju med Novim mestom in Trebnjem v nedeljo na Loki smo slišali spet precej neotesenih izjav iz ust nekaterih preveč zagrehtih novomeških navijačev. Ne nasprotujemo, če se glasno navija, ne odbravamo pa žaljenje igralcev. Ti namreč niso nikakršni klovni, ampak pravi športni amaterji.

Čas bi že bil, da v Novem mestu takim neotesencem prepovemo, mo vsaj na športno igrišče. Znano nam je, da prav zaradi

Novomeški rokometni vratar Marn s takšno »špago« večkrat prepreči pot žogi v mrežo. (Foto: S. Dokl)

ROKOMET

Preporod v vrstah Ribničanov

Lani smo še trepetali za ribniško ekipo, ki se je rešila skozi šivanjsko uho. Letos pa ti fantje silijo v sam vrh republiške lige, saj so trenutno na petem mestu, česar tudi največji optimisti niso pričakovali. Odlično gre tudi Brežičanom; ti so še hušji, saj so na tretjem mestu. Brežičanke so za las izgubile v Selcah. Krmeljani so v težki igri končno ugnali borbene Sentvidčane. Sevnici in Krčani so osvojili pričakovani točki in čakajo na prekrizanje kopij v nedeljo. Srečanje bo prav gotovo zanimivo, saj sta obe ekipi kvalitetni. Novomeščani so izpustili zmago proti trboveljskemu Rudarju, zaslužno bi zmagali. Dobovčani so lahko opravili z Leskovčani, ki igrajo z najboljšo pomlajeno ekipo.

Medvode : Brežice 16:17

V prvem polčasu so Brežičani zaigrali taktično dobro in so vse vrste delovale brezhibno. Vodili so že z 9:2, vendar so proti koncu srečanja za težavo reševali priligrano prednost.

Brežice: Berglez, Dolenc, Setinec 10, Antolovič 2, Brsic 1, Avsec, Bosina 2, Jurešič 1, Stangelj, Bužančič, Pavlič 1 in Novak. V. PODGORSEK

Ribnica : Izola 28:20

Domačini so z dobro igro zaslužno premagali Izolčane, ki so zelo nevaren nasprotnik. Proti koncu srečanja so celo pričeli loviti Ribničane, vendar jim je zmanjkalo, da bi nadoknadili veliko razliko v zadetkih.

Ribnica: Lovšin, Tanko 1, Mikulin 6, Erčulj, Kersnič 3, Ponikvar II 2, Ponikvar I 3, Silc 6, Radič 7 in Andoljšek.

Selca : Brežice 9:7

Brežičanke se niso sprijaznile z napovedjo, da bodo v Selcah hudo poražene. Tokrat bi gostje skoraj pripravile presenečenje, saj so zaigrale polejno, domiselno in so srečanje izgubile z razliko dveh zadetkov.

Brežice: Božičnik, Bužančič 3, Molan 1, M. Zorko, Bah, A. Mišič 3, Kolar, V. Mišič, Kuhar in Horvat. V. PODGORSEK

Krmelj : Šentvid 17:16

Krmeljani so po omejeni borbi tesno premagali goste, ki so igrali ostro. Domačini so bili ves čas v vodstvu, čeprav so v začetku igrali

takih nekulturnih pobalnov in domišljavih praznoglavcev, ki imajo samo dolg jezik, boječe srce in smrdljivo cigareto v ustih, mnogi pravi ljubitelji športa sploh več ne prihajajo na tekme in druga športna srečanja.

Lojze Babnik, nadarjeni odbojkar Trebnjega, se je v nedeljskem srečanju med Novim mestom in Trebnjem odlikoval z močnimi udarci in požrtvovalno igro v polju. (Foto: S. Dokl)

NOGOMET

Zadetki, ki jih redko vidimo

objemali igralce Bele krajine. Streli so bili: Tone Weiss, Jože Karin in Dobrovj Petrolič. T. LATERNER

Brežice : Zalec 2:0

Vodstvo celjske nogometne podzveze je šele v petek sporočilo nasprotnika breziški ekipi. Tekma se je pričela z enournu zamudo, ker se je gostujoči ekipi pokvarilo vozilo. Brežičani so igrali domiselno in bi morali večkrat spraviti žogo v mrežo. Zastreljani so enajstmetrovko, trikrat zadeli vratnico in šele proti koncu dosegli dva zadetka ter zmagali. V. PODGORSEK

Bela Krajina : Elan 3:0?

Na tekmo 5. kola ljubljanske podzvezne lige Bela krajina : Elan, ki se je končala z zmago Novomeščanov 4:1, se je vodstvo Bele krajine pritožilo. V Ljubljani so srečanje odločili 3:0 v korist Belokranjcev. Vendar se Novomeščani še niso pomirili s to odločitvijo in menijo, da ni utemeljena. (Opomba športnega uredništva!) T. LATERNER

Ljublja : Rudar (Senovo) 4:2

Senovski Rudar je gostoval v Ljubnem in izgubil z istoimenskim klubom s 4:2. Čeprav so imeli rudarji pobudo v svojih rokah, so tekmo zaradi nezanesljivega vratarja izgubili. Zadetka sta dosegla Gaser in Čižmek. J. KODELJA

Celulozar to nedeljo ni igral. Zato so bile vse oči uprte v dolenjski derbi med Novim mestom in Mirno. Srečanje ni bilo posebno lepo, vendar so gledalci lahko videli šest lepih zadetkov. Z dobro igro so nas presenetili Mirenčani. Novomeščani pa so se izkazali s svojimi strelskimi sposobnostmi. Belokranjci so minuto pred dvajseto zastrelji dvakrat mrežo Kamničanov in pobrali vredno zmago. Odprto je še vedno vprašanje srečanja med Belo krajino in Elanom, ki se rešuje za zeleno miljo. Senovčani so doživeli poraz v Ljubnem, čeprav bi lahko tudi zmagali. Brežičani pa so se spet izkazali, saj so zmagali z 2:0. Senovčane je vodstvo celjske nogometne podzvezne lige potegnilo za nos.

Elan (N. m.) : Mirna 5:1

Ključno temu da je padlo na tej tekmi 6 golov, s prikazano igro ne moremo biti zadovoljni. Novomeščani niso pokazali takšne igre, kot jo od njih pričakujemo. Mirenčani so se jim uspešno upirali vse do sredine drugega polčasa. Sicer pa smo na tej tekmi videli nekaj izjemno lepih strelcev in zadetkov, ki sta jih dosegla Maksimovič in Medič. Posebno sta se odlikovala vratarja Retelj in Logar ter branilca Smuc in Kovčič.

Vsa pohvala gre strelcu treh zadetkov Ziki Maksimoviču, ki je dosegel gole, kakršnih ne vidimo niti na srečanjih zveznih ligeštev.

Streli za ELAN: Maksimovič 3, Štefančič in Maerle po enega, za goste Medič.

Bela krajina : Kamnik 4:2

V nedeljo se je v Črnomlju spet ponovila slika z Mirno. Bela krajina je povedla z 2:0, nato pa je dovolila gostom, da so nevarno oblegali vrata domačega vratarja. Kamničanom je uspelo celo izenačiti, vendar so Belokranjci v

zadnjih dveh minutah dosegli dva zadetka in pospravili lepo zmago. Domači navijači so od navdušenja,

Mirenčan Medič je z lepim volej udarcem v nedeljo presentil novomeškega vratarja Retlja. (Foto: S. Dokl)

ŠPORT

Od tu in tam

VAVTA VAS — Na jesenskem krosu je nastopilo 200 tekmovalcev. Steza je bila dolga 500 in 1500 m. V skupini učencev 4. razreda sta zmagala Sonja Drganec in Zdravko Gorše; v skupini 5. razredov Brane Drganec in Irena Pečjak; Andrej Besednjak in Marjana Rakoša sta bila najboljša tekmovalca 6. razredov; Drago Čižmek, Mojca Majer; Jože Dular in Ivica Jakše so bili najboljši med učenci zadnjih razredov. (J. P.)

KRSKO — V prijateljski košarkarski tekmi sta se pomerili ekipi TSS in breziške gimnazije. Zaslužno so zmagali Brežičani. TSS: Dobnik 8, Kupec 7, Jošt 5 in Sepec 4; gimnazija: Geršak 16, Gelb 2, Čargo 2, Ziberna 2, Vrhnjak 2 in Ogorevc 2. (B. G.)

NOVO MESTO — V drugem kolu občinske kroglaške lige so bili doseženi naslednji rezultati: Stari devet — Vseh devet 382:461, Luknja — PIONIR 474:478, Vseh devet — Krka 408:454, Stari devet — ISKRA 325:379 in Sentjerne — Zelezničar 0:50. (J. M.)

NOVO MESTO — Na četrtokategorijskem šahovskem turnirju so odigrali že sedem kol. V vodstvu je Poredoš s 7 točkami. (T. V.)

BREZICE — Končano je prvenstvo sindikalnih podružnic v odbojki. Prehodni pokal so osvojili člani gimnazije, ki so obranili lankoskoletski naslov. Končni vrstni red: 1. gimnazija, 2. VP Celje, 3. Čaške Toplice, 4. osnovna šola bratov Ribar, 5. Vino-Brežice, 6. IMV Brežice. (P. R.)

NOVO MESTO — Končano je občinsko tekmovalje v ženski odbojkarški ligi. Zmagala je Prosveta, ki je premagala vse svoje nasprotnike. Končni vrstni red: 1. Prosveta 10 (15:1), 2. Krka 6 (11:6), 3. PIONIR 6 (10:7), 4. osnovna šola Smibel 4 (9:5), 5. NOVOTEKS 2 (3:12) in 6. NOVOLE 0 (0:15). (S. D.)

BREZICE — Dijaki breziške gimnazije so imeli športni dan. Pomerili so se v košarki in atletiki. Med fanti so zmagali učenci 3. a razreda, sledijo: 2. b, 4. b in 1. b. — V konkurenci dijakov je zmagala ekipa 3. c pred 2. d. Dijaki so nastopili v naslednjih atletskih panogah — daljini, kroglju, višini, teku na 100 m in krosu na 1000 m. Daljina: E. in 2. Zbenar 1:56; 100 m — 1. in 2. Zbenar in Likar 12,4; 1000 m — kros: 1. Serbec; kroglja — 1. Senica 9,85; D. Jakinje so tekmovala na 100 m, v daljini in metu krogle. — 100 m: 1. Berčič 15,2; daljina: Zorko 4,20; kroglja: Cater 9,85. (J. Z.)

VAVTA VAS — Učenci osnovne šole so se pomerili v atletskem troboju, ki je obsegal tek na 60 m, skok v višino in v daljino, suvanje krogle in metanje žogice. Rezultati — mlajši pionirji: 1. Bojan Zelezničar; mlajše pionirke: Marijana Rakuš; starejši pionirji: Milan Ravbar; starejše pionirke: Ivica Jakše. (J. P.)

BREZICE — Solsko športno društvo na osnovni šoli bratov Ribar je aktivno. Organizirali je že več tekmovalj. Pred dnevi je bil končan rokometni turnir osmih razredov. Pri fantih so zmagali učenci 8. c razreda, pri dekletih pa učenci 8. a. Najboljša igralca sta bila Boris Mirkac in Edo Hrevat. (P. R.)

KRSKO — Na občinskem tekmovalju v krosu se je pomerilo 15 tekmovalcev in 5 tekmovalk. Moški so merili moči na 1300 m dolgi progi, ženske pa na 600 m. Rezultati posameznikov: 1. Gorenc (SOP), 2. J. Čižmek (Rudnik), 3. P. Čižmek (Rudnik), 4. Bizjak (Obrtniki), 5. Levčar (SOP) (td. Zensko: 1. Fabjančič, 2. Miklar, 3. Brenec, 4. Fils, 5. Znidarič (vse LISCA — obrat Senovo). Ekipno: 1. Rudnik (Senovo) 48 točk, 2. SOP 45, 3. obrtniki 41. 4. prosvetni delavci 27, 5. delavci tovarne CELULOZA 20. (L. H.)

BREZICE — Breziški dijak in zasavski študentje so se srečali v košarki, rokometu in nogometu. Rezultati: gimnazija — Brežice — zasavski študenti 37:35. Rokomet: gimnazija — zasavski študenti 15:17 in nogomet: gimnazija — zasavski študentje 5:0. (J. Z.)

VAVTA VAS — V rokometnem srečanju deklet 8. razreda proti učenkam nižjih razredov je bil dosežen rezultat 6:0. Z enakim rezultatom so fantje nižjih razredov premagali učence osmih razredov. (J. P.)

NOVO MESTO — V počastitev občinskega praznika novomeške občine bo v soboto ob 15:30 na Loki odbojkarška tekma republiške lige med Mariborom in Novim mestom. Istovestno bo tudi svečani zaključek občinskih delavskih športnih iger. V sredo, 29. oktobra, pa bo po ulicah Novega mesta tradicionalni tek, ki se ga bodo udeležili atleti iz Karlova, Kočevja, Trbovelj, Ljubljane, Sentjerneja, JLA in Novega mesta. (R. V.)

BREZICE — Atletska sekcija na osnovni šoli bratov Ribar je priredila atletski miting za starejše pionirje. Rezultati: 60 m — 1. Perkmann 7,6; daljina — 1. Božič 4,87; višina — 1. in 2. Framin in Novoselec 1,40; 400 m — 1. Perkmann 62,3; kroglja — 1. Suša 10,30. (P. R.)

Sonje Henie ni več

SONJA HENIE, 56-letna Norvežanka, desetkratna svetovna prvakinja in trikratna olimpijska zmagovalka, nenadki, ljubi virtuosno drsanja in kotalkanja, ki je skoraj dve desetletji navduševala mlada in storo po vsem svetu, je pred dnevi umrla.

Njena zmagovalna pot do svetovnega imena je več ali manj znana vsem poznavalcem svetovnega športa. Od skromnih začetkov se je deklica z mrazega severa razvila v veliko umetnico, ki so jo primerjali z Ano Pavlovno, prvo baletko sveta.

Njena uspešna pot se je po končani športni karieri končala na filmskem platnu, kjer je posnela veliko lepih filmov.

Manekenke Alenka Martel, Saša Zajc in Anka Senčar v kopalnih bikinijah za poletje 1970. Videli smo jih v soboto popoldan na modni reviji sevniske konfekcije »JUTRANJKA«, ki je poleg bogate paše otroških konfekcijskih oblačil pokazala tudi prikupen izbor kopalnik za novo plavalno sezono 1970. (Foto: Mirko Vesel)

„JUTRANJKINA“ pomlad in poletje 1970

(Nadaljevanje s 1. strani) mnogih prvinah, ki jih je kolektiv sevniske tovarne znal vnesti v sodobno in

praktično oblačenje otrok. Videli smo vrsto oblek za najmanjše in velikih otrok. Najpovemo za tiste, ki niso bili na reviji, da je nastopila tudi najmlajša manekenka, 22 mesecev stara Zdenka — v prečudovito lepo krojeni enostavni obleki in s kar pogumnimi koraki. Pozornost so vzbujale predvsem ljubke in praktične obleke za najmlajše, kot tudi številne obleke za nočilo kralja in biznisa, dekliske obleke ter kompletne iz poliestra, uroženega batista s potiskanim modnim vzorcem raznih izvedb, pa iz nylon diolen-fofa, polifana in platna za vroče dni, združena s poliestrom. Potiskane piket tkanine in več vrst jerseyja so prav primerna blaga, da ugodimo željam mladih potrošnic in jim priporočimo do okusnih oblačil. Otroški plaščki balonari so poželjivo priznanje, saj smo jih videli v petih otrokom primernih barvah.

Otroške kopalne obleke so zaključile konfekcijski svet mladim, nato pa so Saša Martel in Duša pokazale še bogato izbiro lepo krojenih kopalnik — bikinijev in polbikinijev ter nekaj vrst klasičnih ženskih kopalnik. Kaže, da bodo v poletju 1970 prevladovala enostavna bela in zelena barva. Večina kopalnik je iz poliestra ali uvoženega bombaža, okrasni kot male sponke, polžepki, čipke in še kaj pa kažejo, da gre »Jutranjka« tudi ta v korak z modo. Samostavno, praktično — in lepota tako so glodalci (predvsem moški trgovski svet) ocenjavali bogato izbiro ženskih kopalnik za prihodnje poletje.

Zajc, Anka Senčar, Alenka Martel in Duša pokazale še bogato izbiro lepo krojenih kopalnik — bikinijev in polbikinijev ter nekaj vrst klasičnih ženskih kopalnik. Kaže, da bodo v poletju 1970 prevladovala enostavna bela in zelena barva. Večina kopalnik je iz poliestra ali uvoženega bombaža, okrasni kot male sponke, polžepki, čipke in še kaj pa kažejo, da gre »Jutranjka« tudi ta v korak z modo. Samostavno, praktično — in lepota tako so glodalci (predvsem moški trgovski svet) ocenjavali bogato izbiro ženskih kopalnik za prihodnje poletje.

vsak četrtek

ani ena
ZA MLADE PO SRCU

Okraden pri motelu
Božo Lamovšek, uslužbenec na Otočcu, je 16. oktobra zvečer pustil svoj avtomobil pri motelu na Otočcu, zjutraj pa je ugotovil, da je okraden. Neznanci so mu iz avtomobila odnesli več osebnih predmetov in orodje, skupaj vredno več kot 900 dinarjev.

MNOGO SVATOV NA ZLATI POROKI. Nedolgo tega sta čila in zdrava praznovala 50-letnico skupnega življenja Alojzij Miri in njegova žena Urša, roj. Gracer, oba iz Rožnega 29, p. Brestanica. Miri je delal kot kopač v rudniški jami čez 30 let, njegova žena je na majhnem posestvu opravljala vsa dela, ob tem pa vzgajala 9 otrok, ki so vsi še živi in vsak pri svojem kruhu. V nedeljskem svatbenem sprevodu skozi Brestanico je peljalo kar 12 avtomobilov, polnih svatov in sorodnikov. Obema še mnogo zdravih in srečnih let!

VRATA OKNA
inles POLKNA
NA RIBNICA KREDIT

S pesmijo je izpovedal svojo srčno bol

Pokličem jo, Milka vstan' mi gori, sem fantič tvoj, bi rad s teboj le enkrat še govoril...

Pred mnogimi leti, kdo bi se še spominjal, je ljudski muzikant Franc Potočar Jurjevo doma iz Potočne vasi pri Novem mestu, hodil v vas k dekletu. Vendar takrat še ni vzel meha kot kasneje, ko je s svojo zvesto spremljevalko harmoniko preražal pol sveta, doživel veliko in igral na več kot 300 obeh.

Tudi med revolucijo je bil priljubljen partizanski harmonikar; navduševal je borce za ljudskimi vižami na mitingih.

Kljub temu, da si je našel že šest križev, ga še ni zapustila dobra volja; vedno še igra, poln je življenjske sile, pa tudi za ušesi jih ima precej. Segavi Jurjevc, ki mu ni para daleč naokrog, je tudi oče znane ljudske pesmi »Kadar pa mim' hiš' ce grem«.

Zakaj je napisal to lepo in priljubljeno pesem, je povedal Potočar takole: »Ko sem se pasel, sem na paši rad poslušal Cigane. Igrali so in peli različne ciganske pesmi. Spremljal sem jih tudi sam na piščali, ki sem si jih uredil iz leske.

Ko sem bil star 18 let, sem zahajal v vas k zalemu dekletu. Rad sem jo videl in imel. Vendar pravega uspeha ni bilo. Deklica se je raje oddala za samostan. Odsila mi je. Ko se je odpeljala proti Ljubljani, sem se skrli in jokal. Ta viak sem si zapomnil za vedno, kajti v meni je zapustil žalosten

Ljudski muzikant Franc Potočar — Jurjevo iz Potočne vasi pri Novem mestu (Foto: S. Dokl)

spomin. Dolgo sem se spominjal tega težkega trenutka v mojem življenju.

Nato sem odšel k vojakom in se tam naučil igrati harmoniko. Hrepenel sem po igranju, v notranjosti me je nekaj tiščalo. Boleline nisem mogel izpovedati vse do nekega dne, ko sem sanjal, da fantje pojejo in igrajo na bližnjem domačem hribočku, na Pungerci. V snu sem čutil, da se hriboček guga; vlegel sem se na tla in poslušal muziko, ki je po nekem skrivnem kanalu prihajala iz Češke. Melodija je bila takšna, kot jo poznamo danes.

Bilo je približno okoli ene ure po ponoči. Na vas vžela sem se napejal, da bi me

lodijo obdržal v spomnu. Nisem se zamaral. Zjutraj sem pogruntal, da je žalostinka. Spomnil sem se drage deklince in sem k melodiji pridjal še tekst, ki je v originalu takle:

»Kadar pa mim' hiš' ce grem, kamor sem bil navajen, svoj ljubici, dragici ljubici prvi moji. Pokličem jo: Milka, vstan' mi gori, sem fantič tvoj, bi rad s teboj le enkrat še govoril. A Milica, dragica, ljubca prva moja, zdaj že leži, zdaj mirno spi v hladni in temni zemlji. Zvonovi ji kar pojo, žalostno pesmico, fantje pa jo neso, zdaj v črno zemljo, Bim, bom, bim, bom, žalostno poje zvon. Na grobu pa zdaj raste rožica, iz bela žalostna, iz krvi iz srca nesa meni jo zdaj podajo. Odrngal si bom nežni cvet, nesaš ga bom po celni svet, ker je to je tisti nežni cvet, od njenih mladih let...«

na grob, kjer je pokopana, Milica, dragica, ljubca prva moja, poklekem dol, pokličem jo Milka, vstan' mi gori. Sem fantič tvoj, bi rad s teboj le enkrat še govoril, all Milica, dragica, ljubca, prva moja, zdaj že leži, zdaj mirno spi v hladni in temni zemlji. Zvonovi ji kar pojo, žalostno pesmico, fantje pa jo neso, zdaj v črno zemljo, Bim, bom, bim, bom, žalostno poje zvon. Na grobu pa zdaj raste rožica, iz bela žalostna, iz krvi iz srca nesa meni jo zdaj podajo. Odrngal si bom nežni cvet, nesaš ga bom po celni svet, ker je to je tisti nežni cvet, od njenih mladih let...«

SLAVKO DOKL

Vinko se je znašel v medvedovem objemu

Bila je mesečna noč, v daljavi se je slišal hripavi pasji lajež, rahel veter se je poigraval v osamljenem drevju. — 29-letni kmet Vinko Hočevar z Vrha 15 pri Križih nad Žužemberkom je kot ponavadi tudi zadnjo petkovo noč šel naproti ženi, ki je delala do 10 ure v žužemberški ISKRI, vendar mu je tokrat pot prekržil kosmatinec.

Vinko pripoveduje: »Kdo sem prišel do Canglovega hriba, sem zaslišal v Korenovi koruzi glasno lomstenje. Najprej sem pomislil: to so prašiči. Stopil sem korak ali dva naprej. Tedaj pa, kot bi ustrelil, je skočila vame velika, kosmata mrcina. Padla sva pod breg. Zakričal sem na ves glas in pričel tepati z nogami in rokami. Medved me je mahnil s šapo, vendar sem se spretno izmuznil. Pri drugem posegu pa je močno ugriznil v levo nogo. Vendar ugriza nisem preveč čutil, kajti vse moje misli so bile usmerjene v to, kako bom prišel izpod kosmatinca. Medved se je zaradi kričanja in otepanja verjetno prestrašil, kajti po udarcu in ugrizu me je izpustil. Nisem vedel, ali naj vpiljem naprej ali molčim, ker nisem verjel, da je zares odnehal. Bilo pa je res!

Gorenje je obiskal medved

17. oktobra okoli ene ure zjutraj so začeli v vasi Gorenje pri Kočevju tlatiti vsi psi.

Vaščan Cveto Novak, ki ni mogel spati, je mislil, da je vas obiskal vilmice. Kleči so zdaj namreč polne mošta, žaganja in drugih dobrot.

»Oborožila se je s palico in stopil po vasi. Nenadoma je pri kapelici zagledal senco Junakašo se je bilizal kapelici, ko je v vilmicah prepoznal — medveda!

Takoj je uganil, da medvedu s palico ne bo kos. Odsel je domov, a se je kmalu vrnil s žepno svetilko. Pri kapelici sedečemu medvedu je začel vztrajno svetiti v oči.

Medved je obrčel glavo sem in tja, da bi se izognil slepiči svetilki. Novak pa je bil pri osvetljevanju medveda vztrajen. Kosmatinec je bilo nadlegovanja kmalu dovolj, da sem bil v njegovi koruzi in da sem si nekaj ogledanih storšev vzela za spomin, mi je pokazal najprej sled jelena, ki si je prejšnjo noč privo-

ščil slastno večerjo v njegovi detelji. Nato sem mu pokazal še oglodano koruzo. Tudi je priknal: »To je bil pa mljadec! in me počul: »Ker je bila koruzna skrbna obrana in znesena na kup, je bil to medved, če je polomljena in neobrana, je prašič, jelen pa navadno požre oboje — koruzo in štor.«

Nenavadno srečanje se je torej srečno končalo. Ljudje, ki ugrizajo, zakaj je medved napadel. Večina jih meni, da se je kosmatinec prestra-

Vinko se vedno ne more razumeti, da se je vse tako srečno končalo

Vinko se vedno ne more razumeti, da se je vse tako srečno končalo

šil, planil proti gozdu in slučajno zadel v Vinka ter da ni imel namena napasti, ker bi v nasprotnem primeru gotovo opravil svoje delo do konca. Drugi spet trdijo, da je bila medvedka z večjimi mladici, ki je hotela pridobiti na času za unik svojih varovancev, zato se je zalepela v kmeta. Kakorkoli že je bilo, to bo ostala skrivnost. Kmet Koren ni je povedal, da se tam res potepa medvedka, ki ji sledijo že odrasli medvedki, vendar ni rečeno, da je bila ravno to tista stara mrcina.

SLAVKO DOKL

Spet Slokar in Pušnik

AMD Skofja Loka je v nedeljo organiziralo drugi rally za prvenstvo Slovenije. 76 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v štiri kategorije, je moralo prevoziti 250 kilometrov dolgo progo, opraviti dve hitrostni preizkušnji in izpit spretnosti.

Ključ sorazmerno kratki progi pa je bil rally precej zahteven in težaven. Zvečer je bila kategorija do 700 ccm sta na slabih cestah obe. Diani suvereno spredarili nad tiki in osvobodili prvi dve mesti: 1. Perle, Velenje (Diana 6), 2. Bertok, Koper (Diana 6) in 3. Veruk, Sk. Loka (gastava 750).

V kategoriji do 1150 ccm je prvo mesto osvojil domačin Novinec iz Skofje Loke na avtomobilu Renault 5, 2. Andrejka, Lukovica (NSU 110) in 3. Svetič, Litija (gastava 750).

V kategoriji do 1300 ccm je imel največji favorit Pušnik težavo s gordinjem in se je moral zadovoljiti z drugim mestom. Zmagal je Slokar iz Nove Gorice, ki si je po uspehu na primorskem rallyu in dirki na Gorjanec tako priboril še eno lovoriko.

V kategoriji nad 1300 ccm in hkrati v generalni uvrstitvi je na splošno presenečenje zmagala tekmovalca in vseh ostalih udeležencev rallyja zmagal Horvat iz Ljubljane z BMW 1600.

AMD Skofja Loka zasluzni pohvalo, ker je sploh pripravilo tekmovanje, medtem ko o organizaciji ne moremo govoriti pozitivno. Najboljše priobne tekmovalcev so bile glede merjenja časa in lepota spornosti, za katerega bi bilo bolje, da ga sploh ne bi bilo. Res je, da tudi vasa druga podobna tekmovanja po Jugoslaviji ne minajo brez prestopov, toda pri naši smo, da bi z malo boljšimi pripravami in večjim

RADA BI VAM POVEDALA

Kaj je bilo med očetom in mojo materjo, se ne spominjam prav.

Nikoli se nista glasno prepirala. Med njima je bilo neko tiho sovraštvo, ki pa je moralo segreti globoko v dušo matere, kajti njene oči, njen pogled, v katrem sta se mešala ledeno sovraštvo in pomilovanje obnemem, s katerim je obšla vse, kar je bilo v naši hiši, ne bo niko ti zbledel v meni.

Navajena sem bila, da sem se prebujala sama. Oče je odhajal na delo zjutraj, popoldne ali zvečer. Kam je odhajala mama, mi nista znala nikoli prav povedati. Vselej sta me ob tem vprašavali za nekako odpravila. Čudno te s nobno mi je bilo sami doma, zato sem tedaj navadno odhajala k Vilmi.

Vilma je bila prvi otrok številne družine našega sedeseta, malega kmeta. Težko je bilo razumeti tega človeka, ki se je blagodejnega dežja v sušnih dneh bolj veselil kot rojstva svojega otroka. Človeka, ki ga je hribovska zemlja zelo skopo plačevala. Huda letina ga je prizadela bolj kot smrt v družini. Bil je pač človek, ki mu je sluherna bilka pomenila življenje.

Z Vilmo sva se dobro razumeli. Z mano je delila svoj kruh in ob samotnih večerih je ostajala pri meni, dokler nisem zaspala.

Tisto jesen, ko je mama zopet odšla, je oče postajal vse bolj molčeč in na seneh je začel rahlo sveti.

Vilma je vsak dan prihajala k nama, da je malo pogospodinjila. Če je ni bilo, sem sama stekla pomjo. Tako zelo sem se navezala nanjo, da ob njej mi matero nisem pogrešala. Le tega nisem mogla razumeti, zakaj naju je vendar zapustila. Oče mi je dejal, da nisva bila dovolj dobra z njo.

Danes vem, da jo je imel oče še vedno rad, mati pa ga je sovražila in z njim vred vse, kar je bilo njegovo. Zato je odšla in zahtevala ločitev.

Kmalu po ločitvi je postala Vilma očetova žena in moja mati. Vse bi bilo dobro, ko bi lahko združila doma, toda bila sem navajena na potopepanje in nič na svetu me ni moglo zadržati doma, niti Vilma ne. Tako se je dogajalo, da sem vedno pogosteje postajala kamen spotike ljudem na vasi. Koliko hudega bi prihranili sebi in Vilmi, ko bi ubogala in ostajala doma! Tako se ne bi zgodilo, da bi mi besede, ki so kakor polena udarjale vame, zrušile moj svet o Vilmi, očetu in materi.

Na vasi se je marsikaj šušljalo, nazadnje so začeli kar odkrito govoriti, da je Vilma grda, ker živi z mojim očetom, in da nas bo vse zadela kazen božja, tudi mater, ki naju je z očetom tako brezbožno zapustila in šla greh z drugim. Besede, ki jih nisem še niti prav razumela. Tedaj sem navadno zajokala, stekla domov, se skrila v kot in prestrašena opazovala Vilmo. Ostala je ista. Tudi vse eno sem čutila, da je med naju počasi stopalo nekaj ne razumljivega, kar se je prav tako počasi začelo v meni razraščati, me begati in razdvajati. Tako je iz besed »Kaj jo boš poslušala, saj tako ni tvoja mati! — Boš videla boš že videla potem, ko bo imela svojega otroka, da imamo prav! — Veš, mameca ne reže debelih rezin...«, polarnih na vasi, zrasel plevel v moji duši. Spet in spet sem gledala Vilmo, toda v ničemer ni bila podobna hudobni mačehi iz pravljic. Pa vendar sem jo videla drugačno.

Potem se je res spremenila. Danes vem, zakaj. Bila je noseča, postala je bolj nervozna, težje je delala in težje je prenašala krivične besede, ki so padale nanjo. Res ji ni bilo lahko. Vedela je, da je rojstvo njenega otroka v očeh teh ljudi neodpušljiv greh. Bala se je za še neno otroka, ga ljubila in hkrati že sovražila.

Tedaj se je v meni nekaj premaknilo, nekaj, kar je bilo močnejše od vseh besed, izrečenih na vasi. Spoznala sem, da go grdi ljudje, ne pa Vilma. Bolelo me je njeno trpljenje, njen strah pred otrokom, katerega že sedaj nihče ni maral. Zakričala sem nanjo, morala sem zakričati, da sem vsaj za hip prevpila to, kar nam je vzelo toliko lepega. Ko je Vilma v obupu jokala, sem stekla k njej in zakričala: »Naj, jaz ga bom imela rada in ti in očka!«

Tako, kot sem tedaj sovražila te ljudi, katerih besede so nas bile kot toča, nisem sovražila še nikoli poprej in niti pozneje.

Danes sem odrasla majhni punčki, čas pa je opravi. Svoje. Moje matere ni več, uničilo jo je ravno tisto življenje, od katerega je toliko pričakovala. Ne obojam je, zato nimam pravice.

Ne morem vam povedati, kako zelo rada se vračam domov, kjer me pričakuje Vilma, ki je resnično postala moja mati. Pozabili smo preteklost in danes nam je lepo. Kadar odhajam od doma v dolino, se oziram in Vilma mi maha v slovo.

»Pa kmalu spet priditi!« mi kliče brat Roman. Naše življenje je bilo mnogo lepše, če bi naju vas gledala kot mater in hčer. Ona mi je dala dom in ljubezen.

(Honorar 100 din)

IRMA

Smrt v gozdu

13. oktobra okoli polne so našli v gozdu pod Pšenčevim vrhom na Travnj gorci mrtvega 30-letnega Staneta Dima iz Hudej pri Trebnjem. Domnevajo, da je bil mrtev že dva dni. Pokojnik, ki se je preživljal z delom v gozdovih, se je dogovoril z Antonom Pšenico iz Sodražice, da bo podiral dreve v njegovem gozdu. Vse kaže, da je do nesreče prišlo, ko se je med žaganjem preklala bukev, ga udarila in vrgla 7,5 m daleč. Pokojnika je našel njegov brat Jože, ki ga je iskal s ku paj z Rudetom Arkom iz Sodražice.

Požar v obratu INLES

V ribniškem obratu INLES je 15. oktobra okoli 6. ure v kotlovnici izbruhnil požar. Najprej so ga vnel vrhar. Osvetljeno je pogasili z gasilnim aparatom karjaj Keršič. Približno uro kasneje pa je na istem mestu izbruhnil večji požar, ki so ga hitro pogasili gasilci INLES in gasilci iz Gorice vasi. Zgorela je še značna cev, vredna okoli 4000 din. Pohva liti je treba sosednja gasilska društva, ki so hitro prišla na pomoč in bi tudi pomagala, če bi bilo potrebno.

Iz bolnišnice — v smrt

Martin Kramarič iz Slavnice vasi je 16. oktobra peljal iz novomeške bolnišnice domov 85-letno Barbaro Simončič. Na Gorjančih je osebnim avtomobilom Zastava 750 zdravniki prinesli v jašek. Se prvega ni spet postavil na kolesa. Pri tem se je Barbara Simončič tako hudo poškodovala, da je med prevozom nazaj v bolnišnico podlegla poškodbam. Tudi voznik Kramarič je bil aše poškodovan. Gmotno škodo so ocenili na 3500 din.

POPRAVEK

Zgodbo »Zakaj je morje slano?«, ki smo jo objavili v zadnji številki našega lista, je zapisal Rudi Pirnar in ne Rudi Pintar, kakor je bilo zaradi tiskarske napake pomotoma objavljeno.

Uredništvo

Z naših vrtov

Glasovalni stroj?
Na četrtkovni seji občinske skupščine v Sevnici je po končanem glasovanju eden izmed odbornikov vstal in dejal dobesedno takole: »Prosimo, da nam predsednik še enkrat razloži, za kaj smo glasovali.«
Očitno je bilo še več takih, ki so doignili roko iz nade...

Medved bolj zaščiten kot človek
Na Prevalah so govorili o škodi, ki jo povzročajo divjačina na posestih suhokranjskih kmetov. Ob tej priložnosti je nekdo vprašal, kdaj gredo medvedovi čez Krško na levi breg reke. Znafade se suhokranjski kmet in pripomni: »Saj so bolj zaščiteni kot ljudje, zakaj ne bi hodili kar čez mostove?«

Od Maribora do Sofije ...
Na torkovem posvetu gostinskih in turističnih delavcev v Kostanjevici je nanesla beseda tudi na ceste. Vsi so bili mnenja, da so ceste, enlasti asfaltirane, zelo pomembne za razvoj turizma. K besedi se je oglasil Jože Knez iz sevniske občine in dejal:

— Ceste so res zelo pomembne. Naj povem, da imamo od Maribora do Sofije samo še 13 kilometrov makadamske ceste!
Ko so vsi v dvorani ostrmeli nad tem področjem, je še dodal:

— Teh 13 kilometrov makadamske ceste pa je na območju občine Krško...

Če želite
odgovor ali naslov iz naših oglasov, nam pošljite v pisnu dopisnico ali znamko za 50 par!

UPRAVA LISTA

V soboto konferenca Zveze komunistov

Za soboto, 25. oktobra, je v Brežicah sklicana seja občinske konference ZK. Sekretar komiteja Franc Bukovinški bo v referatu obravnaval družbeno-politično delovanje in naloge komunistov v procesu preobrazbe ZK. Po razpravi je na dnevnem redu še sprejetje statutarnega sklepa o organizacijskih oblikah ZK v brežiški občini. S sklepi bo konferenca seznanila vse krajevne organizacije.

Zanimanje za razstavo »JUTRO«

Po trgovskih in gostinskih podjetjih v Brežicah zbirajo prijave za kolektivne ogledne razstave »Jutro«, ki jo prireja poslovno združenje za trgovino v Celju. Zanimajo se predvsem za prikaz uporabe najnovejših tehničnih pripomočkov v gostinstvu in trgovini; pa tudi za predavanja, ki se bodo vrstila od 4. do 10. novembra.

Obisk pri brežiški mladini

17. oktobra je obiskal občinski komitej ZMS v Brežicah predstavnik republiške konference ZMS Ivan Marolt. Seznaniti se je želel z delom mladih v tej občini. Pohvalil je sodelovanje ZMS z drugimi družbeno-političnimi organizacijami. Po razgovoru na komiteju je odšel še v tovarno povišanja, kjer šteje aktiv ZMS kar 80 članov. Vodstvu organizacije v podjetju je dal napotke za delo in vsem skupaj zaželel veliko uspeha.

Cigančkom šolske potrebščine

Socialnovarstvena služba pri občinski skupščini Brežice je kupila otrokom 16-članske ciganske družine v Cerkljah šolske torbice, zvezke, knjige in vse druge šolske potrebščine. Trenutno je redno zaposlen samo en družinski član, enemu pa so dobili delo v Nemčiji. Vsem dela zmožnim članom so priporočili zaposlitev in jim prepovedali prosjačenje.

Gozdovi in njihovi gospodarji

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Brežicah je za 22. oktober sklical razpravo o kmetijstvu in gozdarstvu. Do konca meseca bodo te razprave v vseh tistih krajevnih središčih, kjer žive lastniki gozdov. Stališča kmetov, predstavnikov gozdnega gospodarstva ter lesne industrije bo konferenca posredovala republiškim organom.

NOVO V BREŽICAH

EN ZOBOZDRAVNIK ALI DVA? Svet za zdravstvo in socialno varstvo je do sedaj ugodil prošnji za opravljanje zasebne prakse v zobozdravstvu enemu kandidatu in mu postavil rok za začetek ordinacije najkasneje junij 1970. Potrebo po zasebni praksi bodo še preučili. Če se bo pokazalo, da za brežiški okoliš eden ni dovolj, bodo omogočili zasebno ordinacijo še drugemu prosilecu.

DRAMSKA SEKCIJA DPD BRATOV MILAVCEV bo v novi sezoni naštvudrala delo Miška Kranjca POT DO ZLOČINA. Zenski in moški pevski zbor, ki ju vodi Elizabeta de Gloria in Franc Bukovinški, bosta novembra gostovala v Slovenskih Konjicah in Oplotnici.

PRITOLŽBE IN PROSNJE NAJPREJ NA OBČINSKO SKUPŠČINO! Iz nevednosti ljudje občajno naslavljajo vloge naravnost na republiške ali zvezne organe, če pa se potem nazadnje ustavijo

Nič več rdeča luč za brežiško gospodarstvo

V brežiški občini hočejo hitrejši gospodarski razvoj, zanj so odgovorni tudi delovni kolektivi — Brez dobrega občinskega razvojnega načrta ne bo šlo več! — Neugoden socialni sestav zavira napredek

S podpredsednikom občinske skupščine v Brežicah, Ivanom Živičem smo se pogovarjali o gospodarskih gibanjih v občini oziroma o nadaljnjem razvoju gospodarstva v Spodnjem Posavju. Na našo pripombo, da gospodarstvo v tej občini počasi napreduje, je podpredsednik odgovoril, da so za to določeni vzroki in bo v bodoče treba iskati vedno novih, sposobnejših metod dela.

Kaj ste si vzeli za programska izhodišča?
Osnova so programska go-

spodarska izhodišča, ki jih je sprejela občinska konferenca SZDL v predvolilnem programu, potrdila pa jih je tudi občinska skupščina. Ta zajemajo dolgoročni načrt naše občine, ki naj utrdi sodelovanje z ostalimi občinami, vključenimi v spodnje posavsko območje oziroma v širšo republiško regijo.

Kakšen pa je prispevek delovnih organizacij pri uresničevanju tega programa?

»Vse delovne organizacije morajo izdelati svoje kratkoročne oziroma dolgoročne

razvojne načrte. Naše delo mora biti usmerjeno v spodbujanje delovnih organizacij, da pridejo do teh dokumentov. Seveda to lahko naredimo prek samoupravnih organov, svetov pri občinski skupščini in zbora delovnih skupnosti. Samo s pomočjo teh organov lahko pride mo do občinskega oziroma regionalnega razvojnega gospodarskega načrta.

Mislite, da so v delovnih organizacijah sposobni izdelati takšne načrte?

»Da uspemo, je treba vključiti vse domače in zu-

Ivan Živič, podpredsednik Obs

nanje strokovnjake; poleg tega pa moramo imeti dobro in strokovno usposobljeno občinsko upravo.

Kako boste uresničili načrte?

»Res je, da se programi ne dajo uresničiti čez noč, vendar bi takšne rešitve potrebovali že danes. Kot prvo si zamišljam resnejše razgovore z vodstvi delovnih organizacij. Imeli smo jih že v tovarni povišnja, v rudniku Globoko, Kovinoplastu na Jesenicah itd. Povsod je prevladovalo mnenje, da je možnost napredka samo v razširjeni reprodukciji z lastnimi sredstvi in z najetjem kreditov.

Ali povsod mislijo tako?

»Nekateri so se zadovoljili s sedanjim stanjem, vendar jih je treba pripraviti do tega, da gredo v razširitev. Le tako bomo lahko dobili nova delovna mesta za mladino, ki se želi zaposliti. Takšna gledanja so lahko zelo nevarna za nadaljnji razvoj nasploh. Nova delovna mesta moramo odpirati tudi zato, da spremenimo socialni sestav, ki ni ugoden. Za izvedbo te naloge so v celoti odgovorni delovni kolektivi! Prepričan sem, da se velika večina zaveda, da nosijo veliko odgovornost pri razvoju in krepitvi gospodarstva ter spremembi socialnega sestava. Če s tem, ko skrbno gospodarijo z družbenimi sredstvi, se povezujejo v sodobne gospodarske in družbene tokove, napovedujejo takšno politiko.

Kakšno stališče imate do tujega kapitala?

RAZISKAVE VLIVAJO UPANJE: NIČ VEČ OD DANES DO JUTRI Odpira se jim novo življenje

V rudniku Globoko pol milijona ton gline za keramične ploščice in milijon ton nepregorljive gline za uporabo v železarnah

Kolektivni rudnika Globoko, o katerem smo že nekajkrat zapisali da išče pot iz životarjenja, so geološke raziskave odkrile nove možnosti. Ze prvi rezultati so presenetljivo ohrabrujoči.

Raziskave bodo zaključene do konca leta. Omogočila jih je občinska skupščina Brežice iz sklada skupnih rezerv. Rudnik Globoko je največji proizvajalec gline v Sloveniji, saj je pridobiva kar 90 odstotkov. Glavna odjemalca te gline sta Železarna Jesenice in Železarna Štore, ki pa sta zaradi nelikvidnosti slaba plačnika. To močno vpliva na gospodarsko trdnost rudnika.

Gospodarska zbornica Slovenije je predlagala, da bi namesto surove gline raje prodajali sušeno glino, ki ima neprimerno večjo ceno od surove. S tem bi se rentabilnost lahko precej povečala. Zaloga te gline so v Globokem ogromne. Ugotovili so, da jih je 1 milijon ton, povprečni letni odkop pa je enajst tisoč ton.

Najnoveše raziskave so pokazale, da bi rudnik lahko koristno uporabil tudi velike rezerve pesčene gline. Do sedaj je niso odkopavali, ker ni bila odporna proti ognju. Ta glina pa je odlična surovina za izdelovanje keramičnih ploščic.

Ker vse kaže, da bo taka tovarna zrasla na Senovem, je to odlična izjava dragoceno. Globoko je oddaljeno od Senovega le 20 km, torej bi imela bodoča senovska

keramična industrija kakovostno surovino v neposredni bližini. Z enim zamahom bi lahko ubili kar dve muhi: rešili bi negotovosti senovsko delavstvo in globoške rudarje.

Za vse to je potrebna pomoč širše družbene skupnosti. Z njeno podporo bi že kmalu lahko zgradili v Posavju mnogo obetajočo industrijo in zaton rudnikov ne bi bil več tako boleč za gospodarstvo te pokrajine.

J. TEPPEY

Vesela novica za študente

Svet za zdravstvo in socialno varstvo je predlagal občinski skupščini Brežice zvečanje socialnih podpor in študijskih pomoči. Uspošteval je priporočili upravnega odbora sklada za borce in upravnega odbora za podeljevanje študijskih podpor, v katerih oba utemeljujeta zahtevo po zvečanju s povečanjem življenjskih stroškov.

OBČINSKI PRAZNIK JE PRAZNIK IZPOLNENIH ŽELJA

Na zdravje, sovaščan!

Pomagaj si sam in drugi ti bodo ponudili roko!

»Pridite k nam, če ne prej, za praznik!« vabijo Pišečani, Dolinci, Sromljani, Artičani, občani s Čateža, Gazič in Vinjega vrha, iz Zakota, Bukošca in drugih krajev. Povsod tam, kjer so med letom trdo delali, bodo slavili sadove skupnega dela za svatovsko mizo. Sosed bo nazdravil sosedu, vas bo nazdravila vasi.

Po krajevnih skupnostih so že od zgodnje spomladaj dalje marljivo popravljali poti, kopali vodovode, urejali igrišča za otroke, postavljali javno razsvetlavo in uresničevali druge skupne načrte. Občinska skupščina je namenila letos za vodovode 60.000 dinarjev.

Krajevne skupnosti so imele letos na voljo več denarja kakor lani. Iz proračunskih virov so doslej prejeli 210.000 dinarjev, kar je tri četrtnine odobrene letne vsote. Vsak dinar je bil med tem neokajkrat oplemeniten, bodisi s prostovoljnimi delom občanov, ki ponekod že mesece niso poznali prostih nedelj.

Na tisoče metrov cevi je speljanih pod zemljo na krajih, ki prej niso

poznali studenčnice. V daljavah vodijo Pišečani. Izvir Gabrnice iz Pišečke gore so razpeljali 18 kilometrov daleč po vaseh. Vrednost tega vodovoda cenijo na 300.000 dinarjev. Za krajevno skupnost in za slehernega občana pomeni to zares veliko delovno zmago.

Drugod po vztrajnosti niso zaostajali za Pišečani, čeravno so bili izviri pitne vode mnogo bližji. Vodo so letos napeljali v hiše prebivalci vasi Vinji vrh, Gaziče, Bukošek, Zakot, Gaj pri Veliki Dolini, v kratkem pa bodo tudi Sromljani namočili dva zaselka. Ni še dolgo, kar so začeli kopati rezervoar in zajetje za vodovod Bojsno—Zupelevec—Vrhje. Vodo bodo dobili drugo leto, toda pohiteli bodo,

kolikor se bo dalo, še to jesen.

Iz denarja, ki ga prispevajo Brežičanji za mestno zemljišče, urejajo v mestu Cankarjevo in Vodnikovo ulico. Obedve bodo asfaltirali, vendar šele po občinskem prazniku, ker je cestno podjetje preobremenjeno z delom. Za ureditev teh ulic bodo porabili 100.000 dinarjev, to pa je skoraj toliko, kolikor steče skupaj v enem letu.

Vaščani s Čateža se tudi že veselijo asfalta skozi vas. Pravijo, da ni bilo več mogoče vzdržati leto in dan v prahu, kajti promet je iz dneva v dan večji. Hiše ob cesti bodo prispelale za asfalt po 2.000 dinarjev, svoje deleže pa so obljubile tudi KS, Restavracija Grič, Čateške toplice in Agraria. Občinska skupščina bo dala zraven 50.000 dinarjev. Še malo in cesta v vasi bo dobila novo obleko.

J. T.

»Vsakogar sprejememo z odprtimi rokami, samo pride naj!«

Tovariš podpredsednik, občutek imam, da ovira še hitrejši gospodarski razvoj premajhna samostojnost nekaterih delovnih organizacij.

»Pri nas imamo 25 obratov, tjeer so matična podjetja v drugih občinah. Ker pa so ti v veliki investicijski izgradnji, pričakujemo, da bo ta povečana izgradnja imela svoj fizični odraz tudi v naših obratih. Naša prizadevanja gredo v smeri, da bo to prisotno tudi v vseh obratih naše občine. Pozdravljamo pripravljenost razširitve dejavnosti v svojih obratih, kot na primer v metliški Beti, Slovenija vinu, Jutranci, Petrolu Ljubljana itd.«

Kakšna je vaša splošna usmeritev?

»Poleg razširitve obstoječe industrijske osnove in z morebitnimi novimi naložbami računamo v glavnem še na turizem — gostinstvo, kmetijstvo, trgovino, obrt in servisno dejavnost.«

Komu bi vi dali glavno besedo?

»Občinski skupščini kot celoti, ki je najvišja oblika samoupravljanja na ravni občine, poseben poudarek pa vzhodu delovnih skupnosti. Ta ima pravico in dolžnost, da razpravlja, sprejema stališča in ustrepa.«

Za kakšno politiko se osebno zavzimate?

Zavzemam se za aktivno, objektivno, jasno in odgovorno delo skupščine in njenih organov v tesni povezavi z vsemi subjektivnimi dejavniki v občini.

SLAVKO DOKL

RADIO BREŽICE

PETEK, 24. OKTOBRA: 18.00 do 18.10 — Naspoved programa in poročila. 18.10—18.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.30 do 19.30 — Glasbena oddaja: Izbrani ste sami.

NEDELJA, 26. OKTOBRA: 11.00 Domače zanimivosti. — Poročila z občinske konference ZB Brežice — Damjan Vahen: S poti po Poljski — II. del — Za naša kmetovalca: Inž. Lojze Pirc — Lastnikom zemljišče, primerih za vinograde in sadovnjake — Zabava vas ansambel Avsenik — Magnetofonski zapisi s svečanosti ob občinskem prazniku — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 28. OKTOBRA: 6.00 do 18.10 — Občani Brežice praznujejo — reportaža. 8.10—9.30 — Delovni kolektivi čestitajo — I. del. 9.30 do 10.30 — Direktni prenos svečane seja občinske skupščine Brežice. 10.30—11.30 — Delovni kolektivi čestitajo — II. del. 18.00—19.00 — Svetujemo vam — Jugoten vam predstavlja — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.00—19.30 — Nove melodije — glasbena oddaja.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Vera Ivnik iz Sevnice — dečka, Majda Kmetič iz Boštanj — Polonco, Ružica Trajkovič iz Brežic — Sladjan, Valerija Hosta iz Podbošja — deklico, Slavica Skrbet iz Bojsnega — deklico, Marija Pungarič iz Brežice — Mitja, Antonija Hakišovič iz Vel. Mačene — Zinko, Marija Furlan iz Črešnjic — Srečka, Marija Tomšič iz Brežic — Danjo, Stanka Zavišek iz Brežic — Stanišlava, Marija Zeljskega — Stanišlava, Marija Bernerk iz Bizelskega — Draža, Ružica Lepšina iz Stare vasi — deklico in Stefica Gregorič iz Drenja — Marija — Čestitamoi!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Franc Keržan, upokojenec iz Artič, je padel po stopnicah in si poškodoval desni kolik; Marjan Omahna, kleparski vajenc iz Lašškega, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo in levo roko; Ivan Erjavce, millenič iz Krškega, padel z mopedom in si poškodoval glavo; Orah Roganovič, traktorist iz Sibice, je padel s kolesom in si poškodoval glavo; Anton Vehle, čevljar iz Gaberja, je padel z mopedom in si poškodoval desno roko; Rozalija Stare, kmetica iz Vel. Dola, je padla s lestve in si poškodovala desno roko in desno nogo.

BREŽIŠKE VESTI

Za Posavje je zdaj pravi trenutek, zaradi meja ga res ne kaže zamuditi

Zakaj v Ljubljano in Celje, če je cilj lahko bliže?

Starši najbrž ne bi bili tako mirni, če bi vedeli, kako množičen je pojav zobnih in čeljustnih nepravilnosti pri otrokih in kako majhen odstotek prizadetih je deležnih zdravljenja. Kdor se bo le malo poglobil v te stvari, bo pozdravil pobude krških zdravstvenih delavcev za ustanovitev specialistične ortodontske ambulante in pokrajinskega ortodontskega centra.

V študiji, ki jo je pripravil za razpravo o tem dr. Matjaž Zupančič iz Krškega pravilna organizacija ortodontske službe lahko prepreči nastajanje novih motenj in reši širok krog mladih ljudi. Do sedaj so bile nepravilnosti, ki spremljajo otrokov razvoj, mnogokrat prepozno zapažene in prerediteljne. Dr. Zupančič ve povedati, da pošiljajo starši otroke na zdravljenje največkrat

šele tedaj, ko sami ugotovijo, da so otrokovi zobje kakor »polomljeni ploti«, ko jih o tem prepriča okolica ali celo otrok sam.

S trenutkom, ko dobe v zdravstvenem domu napotnico, se začne romanja, doiga dve, tri, štiri ali celo pet let. V spremstvu staršev polujejo otroci približno enkrat na mesec v ortodontske ustanove v Celje, Ljubljano in Zagreb.

A vendar bi bil cilj lahko bližji. Prihranili bi čas in denar, pa tudi več otrok bi se lahko zdravilo. Prav oddaljenost, slabe prometne zveze in prezaposlenost staršev so zdaj najpogostejše ovire, zaradi katerih prizadeti otroci ne obiskujejo specialističnih ustanov. Veliko jih tudi začne, potem pa preneha in tako zavrže ves vložen trud.

Pogostnost ortodontskih nepravilnosti v Krškem in okolici je takoj po vojni igravljala prof. Čelesnik, pozneje pa tudi drugi. Ta predel si je izbral zato, ker so otroci preseljenih staršev odraščali v pregnanstvu. Tožret se je pokazalo, da je teh nepravilnosti povprečno 47 odstotkov.

Leta 1956 so pregledi so-

larjev med 7. in 14. letom odkrili povprečno 54 odst. anomalij. Nepravilen razvoj zobovja in čeljusti so igravljali na pregledih še večkrat za tem. Statistični podatki kažejo, da bi morali zdraviti povprečno 39 odst. otrok zaradi zobnih in čeljustnih nepravilnosti.

Celjustna ortopedija je zvrst preventivne medicine. V okvir njenega zdravstvenega varstva sodijo žene med nosečnostjo, predšolski otroci ter šolska mladiča od 7. do 15. leta. V Posavju je 21.470 otrok. Vsako leto zabeležijo še povprečno 1100 porodov. Za tako območje bi ena strokovna ortodontska ekipa komaj zadostovala. Od 27. septembra letos imajo specialistično ambulanto enkrat na teden v Krškem. Prav zdaj je pravi trenutek, da bi jo razširili na vse Spodnje Posavje, Kozjansko in Obsotelje.

J. T.

Delavski svet CELULOZE iz Krškega bo imel jutri slavnostno sejo v počastitev 30-letnice obstoja tovarne. Na sejo so povabljeni tudi vsi tisti delavci, ki trideset let delajo v tej tovarni. Na sliki: jubilarja Jože Grmovšek in Ivan Kolenc; obadva sta prišla v podjetje že 1939. (Foto: Jožica Teppey)

V CELULOZI POOSTRUJEJO DELOVNO DISCIPLINO

Letos je izrečenih manj kazni

Največ opominov zaradi izostankov z dela

Verjetno ni delovne organizacije, ki si ne bi prizadevala, da bi bili zaposleni čim bolj disciplinirani, da bi vestno izpolnjevali naloge itd. Verjetno pa tudi ni podjetja, kjer ne bi kaznovali tistih, ki ne upoštevajo internih predpisov, ki hočejo delati po svoje, ki nočejo delati.

Takih, ki so imeli opravka z disciplinsko komisijo zaradi kršitve delovnih dolžnosti, je bilo včasih v tovarni papirja v Krškem precej. Sedaj jih je veliko manj, vendar še vedno preveč.

Tudi izrekanje kazni zoper kršilce delovnih dolžnosti je del samoupravljanja, menijo v tovarni papirja, kajti proizvodni plan, ki so ga sprejeli v začetku leta, je potrebno realizirati. To ga je mogoče doseči le z dobro tehnologijo, organizacijo dela, disciplino itd.

Čeprav smo navetli, da je kršilcev delovnih dolžnosti v tej tovarni precej manj kot

pred leti, je disciplinska komisija letos izrekla že 73 kazni: 37 opominov, 21 javnih opominov, 11 zadnjih javnih opominov in 4 predloge za izključitev iz delovne organizacije. Po strukturi kršitev je bilo izrečenih največ kazni zaradi neopravičnih izostankov, zaradi odklonitve delovnih nalog, vinjenosti, zaradi neprimerne obnašanja do sodelavcev in drugega.

V primerjavi s številom kršitev v preteklih letih je letos določeno izboljšanje. To izboljšanje je verjetno posledica boljše strukture zaposlenih. Kader, s katerim razpolaga danes tovarna papirja, se je precej ustalil. Kljub temu pa situacija podjetja, zlasti pa še doslednost pri izvajanju poslovne politike, zahteva, da bodo zaostri. V tovarni menijo, režim delovne discipline še da imajo v delovni skupnosti svoje mesto le tisti, ki

bodo imeli vedno korekten odnos do dela in delovne skupnosti. To bo tudi vodilo komisije pri izrekanju kazni tistim, ki jim delo in red v delovni organizaciji nista prva skrb.

Kristijan Pavliha

Poslovali smo se od Alojza Brudarja

Pred dnevi smo se poslovili od Alojza Brudarja iz Malega Mraševega, 70-letnega poštenjaka in trpina. Vse življenje je garal za svojo družino in se trudil, da bi svojih 13 otrok — živi jih še 10 — pošteno vzgojil. Veliko hudih preizkušenj je moral prestati: v stari Jugoslaviji je bil zapostavljen, 1945 so mu ustaši požgali domačijo, na starost ga je prizadela težka bolezen. Ničesar se ni ustrašil, pridno je delal, zase in za svoje otroke. Z velikim trudom si je zgradil hišo. Nekaj mesecev se je boril za življenje, potem pa se je nenadoma poslovil od vseh, ki smo ga poznali in cenili. Najmu bo lahka domača zemlja!

J. S.

Celjani navdušeno sprejeti

Na predvečer krajevnega praznika so prišli v goste celjski gledališčniki. Zaigrali so Jurčičevega »Desetega brata« po Inkretovi dramatisaciji. Kostanjevičani so napolnili dvorano do zadnjega kotička. Na predstavi je bilo 600 ljudi. Igro so sprejeli z velikim navdušenjem.

• novi slovenski mesečnik •

karavana

odkriva

160 strani
3 din

Gostinci v Kostanjevici

Za v torek, 21. oktobra, je bil v Kostanjevici razgovor o gostinstvu. Vabljeni so bili predstavniki družbenih gostinskih obratov in zasebni gostilničarji. Beseda naj bi tekla o vlogi gostinstva v našem gospodarstvu, o vprašanih družbene gostinske dejavnosti, o davčni politiki in drugih zadevah, ki težijo delavce v tej stroki.

J. T.

Prihodnost je tlakovana z glino

(Nadaljevanje s 1. strani)

bo mogel zaposliti več kot 428 ljudi, vseh skupaj pa je nekaj nad 900. Nujno je torej, da izpeljejo celoten načrt in postavijo v kraj še keramično tovarno.

Gradnja keramične industrije na Senovem podpirata tudi laška in brežiška občina. To bo napravilo konec životarjenju rudnika Laško in rudnika glin v Globokem kjer so bogate zaloge

surovin za keramične ploščice. V okolju Globokega je glina izredno kvalitetna. Na leto bi je lahko pridobivali vsaj 10.000 ton in s tem bi krili 35 odst. potreb keramične tovarne na Senovem. Rudnik rjavega premoga Laško bi prav tako oskrboval Senovo s 35 odst. glin, medtem ko bi razne vrste kremenovega peska kopali kar na Senovem. »Glina iz Globokega in Laškega je prvovrstna in omogoča naj sodobnej-

ši tehnološki postopek za izdelovanje keramičnih ploščic.« je na posvetu zadržal predstavnik Zavoda za raziskavo materiala dr. Kacjan iz Ljubljane.

Prizadete občine in rudniki pričakujejo, da bo izvršni svet SRS v razpravi o preusmeritvi Senovega upošteval vse ekonomske in tehnološke utemeljitve za postavitev tovarne keramičnih ploščic v tem kraju.

JOZICA TEPPEY

Jutri v Kostanjevici

V Kostanjevici bodo odprli jutri vrata Lamutovega likovnega salona otroškemu likovnemu ustvarjanju. Razstava nosi naslov Grafika jugoslovanskih pionirjev. Njen pokrovitelj je akademik Božidar Jakac. Uvodni nagovor bo imel docent akademije za likovno umetnost v Ljubljani Marijan Tršar. Po ogledu razstave so vsi udeleženci vabljani v Dom kulture k predstavi Mladinskega gledališča iz Ljubljane, ki bo uprizorilo mladinsko igro CIPEK IN CAPEK.

Jutri srečanje pravnikov

Upravni odbor Društva pravnikov Posavje vabi člane in diplomante višje upravne in pravne šole za jutri na sestanek v Krško. Predsednik okrožnega sodišča Novo mesto Stefan Simončič bo predaval o odškodninski odgovornosti delavcev gospodarskih organizacij in delavcev pri zasebnikih za škodo, ki jo povročijo tretjim osebam. Zatem bodo pravniki obravnavali spremembo temeljnega zakona o delovnih razmerjih.

Da ne bo zamud!

Se ta mesec bo v Krškem posvet s predsedniki sindikalnih organizacij. ObSS bo nanj povabil tudi predstavnik organov upravljanja in vodje služb, ki so v delovnih organizacijah dolžne izpopolniti samoupravno zakonodajo. Sindikat spodbuja s tem delovne kolektive, ki bi pravočasno spravili v red svoje notranje predpise.

Spominska plošča skojevem

21. oktobra so Kostanjevičani slavili krajevni praznik. Ob 12. uri so se zbrali domačini in gostje pred hišo ob mestni tehtnici, kjer so za 50-letnico ZKJ odkrili spominsko ploščo padlim skojevem. Spomin nanje je obudil rojak in prvoborec Karel Vene. Kulturni spored je za to priložnost pripravila osnovna šola Kostanjevica. Slovesnosti so prisostvovali tudi svojci padlih, katerih imena so vklesana na plošči.

Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglasov nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par.

UPRAVA LISTA

KRŠKE NOVICE

■ IZLET ZA ČLANE ZB NOV. Prihodnje nedelje bodo v tovarni papirja organizirali izlet za tiste člane kolektiva, ki so bili borci narodnoosvobodilne vojne. Z avtobusom se bodo popeljali v Kurnovec. Ob povratku si bodo udeleženci ogledali kmetijsko zadrugo Bizeljko, po vsej verjetnosti nasade vinske trte in klet v Orehju.

■ VELIKO JEZE NA RACUN TRGOVINE IN ODKUPA. Letošnja dobra letina ni dala kmetom le veliko dela, ampak je povzročila tudi precej jeze na račun trgovine. Svoji pridelkov, predvsem sadja in krompirja, ljudje nimajo kam prodati, trgovina pa se za njihove skrbi ne zmeni. Tako si vsak kmet pomaga z neorganizirano prodajo manjših količin pridelkov. Zastoji pri jesenskem odkupu se ponavljajo že več let, pa še vedno ni nikogar.

ki bi se potrudili, da bi to vsaj za spoznanje boljše steklo.

■ NOVO VODSTVO V MLADINSKI ORGANIZACIJI. Pretekli petek so se mladinci v tovarni papirja zbrali na letni volilni konferenci ZMS. Za je bil obisk zelo slab, temu primerno pa je telda tudi razprava. Ob zaključku konference so mladi izvolili novo vodstvo — sekretariat organizacije v tovarni. Ta je dolžen čimprej pripraviti delovni program za naslednje obdobje.

■ ČESTNI REFREN SE SE VEDNO PONAVALJA. Prebivalci, ki so doma ob cesti Pohanca—Krško, so ruzočarani, ker njihova dolgoletna želja po asfaltu na tem odseku letos še ne bo izpolnjena. Nihakor ne morejo razumeti, da za tako važno prometno šilo ni denarja. Čutijo se precej prizadete, zlasti zdaj, ko so začeli čisto modernizirati v sosednji brežiški občini.

**Predavanje
Draga Košmrlja**

Krajovna organizacija SZDL v Sevnici vabi prebivalce, naj se v torek, 28. oktobra, ob 18. uri udeležijo letne konference. Razen običajnega dnevnega reda je na sporedu zunanje politično predavanje Draga Košmrlja, komentatorja pri Radiu Ljubljana in letošnjega dobitnika Tomšičeve nagrade za novinarsko delo.

Nova menza v Krmelju

Prilagodni mesec bodo izročili namenu menzo Metalne, kjer bodo delavci prejeli toplote malice. Menza je sodobno urejena, ima lepo jedilnico, kakršne verjetno nima verjetno nobeno drugo podjetje v občini in tudi marsikaj gostinski lokal ne.

B. D.

**Telče: slabo
založena trgovina**

Na zadnjem sestanku SZDL na Primožu so udeleženci zatrjevali, da je trgovina na Telčah zelo slabo založena z osnovnim blagom. Dodajali so tudi, da se je izbira zmanjšala, odkar je bil zamenjan poslovođa, ki se je spoznal na potrebe in želje kmečkega prebivalstva.

V čast darovalcem

Na nedeljski krvodajalski proslavi v Sevnici, največji doslej, so podelili 104 darovalcem krvi 27 zlatih in 77 srebrnih značk, trije najboljši pa so dobili še posebne diplome in knjige. Ta posebna priznanja so dobili Jože Kelnarič, ki je daroval kri 38-krat, in Franc Lombar, ki je dal kri 36-krat. Na slovesnosti je govoril Rudi Lisec, predsednik občinskega odbora RK, v kulturnem delu pa je nastopil pionirski pevski zbor pod vodstvom Viktorja Krenčiča.

S. Sk.

**Studenc: kdo se bo
zavzemal za kmete?**

Kmetje iz okolice Studenca prosijo, naj se občinsko vodstvo potegne za njihove pravice. Kot zatrjujejo, je Elektro Krško pri skropljenju s kemičnimi pripravki naredilo na poljih precejšnjo škodo. Zda ne kaže, da bi se vsak prizadejal potegovati za odškodnino, saj marsikdo ne ve niti poti do nje. To so ljudje govorili na sestanku prejšnje nedelje, ko so pripravljali konferenco krajevne organizacije Socialistične zveze.

Načrti so sestavljeni

Svet krajevne skupnosti Krmelj pričakuje v prihodnje izdatnejšo pomoč občinske skupščine

Krmeljska trajevna skupnost, ki jo vodi Milan Levstek, je za leto 1969/70 sprejela obširen program dela, ki bo terjal tudi precej denarja.

V prihodnje je nujno treba izboljšati položaj krajevnega vodovoda. V ta namen je predpisana obvezna uvedba vodomerov ter nov cenič, ki predvideva nižje cene vode kot v Sevnici in enake sosednjim vodovodom. V delu so tudi načrti za podaljšanje vodovodne napeljavne, ki bi dajala tekočo vodo še 12 vašem. Ker so te vasi tudi na območju krajevnih skupnosti Šentjanža in Tržišča, bo potrebno o tem razpravljati tudi v teh krajevnih skupnostih.

Zadnja leta so postale hude nadloga Krmelja — pod-

gane, ki jih je nujno potrebno redno uničevati. V naselju je slabo urejena kanalizacija, ponekod pa je sploh ni.

Krajevna skupnost ima tudi v načrtu, da bo podaljšala asfaltni trak do šole, na doseganjo asfaltno cesto pa položila zaščitno prevleko. Del denarja v te namene se bo zbralo s prispevkom za uporabo mestnih zemljišč, za pomoč pa bodo zaprosili tudi občinsko skupščino.

B. D.

**Drožanje: vsaj petino
več članov**

Povečati moramo število članov organizacije SZDL, tako da bo v vsaki hiši vsaj en član! To je eden izmed sklepov z letne konference SZDL v Drožanju. Na konferenci so se tudi dogovorili, da bodo nadaljevali nekatere skupne akcije, kot na primer gradnjo ceste Metni vrh — Padež in ceste čez Prešno Loko in Konjsko glavo. Temeljno izobraževalno skupnost so sklenili zaprositi, naj organizira prevoz otrok tudi iz tega kraja, kjer je okoli 30 otrok.

**Krmelj:
odškodnina za hišo**

Ze nekaj let se vleče pravda zaradi škode, ki jo je kopače v rudniških rovih povzročilo hiši, ki je last Ivanke in Jožeta Gorenca iz Krmelja. Te dni je vendar bila sklenjena pogodba, po kateri bosta Metalna iz Krmelja in sevniška občina plačali vsaka po 30.000 novih dinarjev odškodnine. To pogodbo je potrdila tudi občinska skupščina in tako končala zadevo, ki je bila dokaj zapletena.

Danes o podjetjih

Odborniki zbora delovnih skupnosti bodo danes obravnavali poslovanje podjetij v letošnjem letu ter njihovo plačilno zmožnost. Ta seja bi morala biti že v četrtek, vendar je razprava o osebnem kmetijstvu zasedanje obeh zborov skupščine tako zavlekla, da je bilo treba prestaviti posebno sejo.

**Smrtna nesreča
pri Štefanu**

V soboto, 18. oktobra, se je pri Štefanu pri Trebnjem zgodila huda prometna nesreča, ki je terjala življenje 25-letne Evelyn Stritzky iz Hamburga. Peljala se je v avtomobilu Ahrensa Eckeharda iz Münchna, ki je prehitel dva tovornjaka in se zaletel z vso silo v avtomobil Ljubljance na Jožeta Lavriča. Nemec je sicer zavrl, vendar nesreče ni mogel več preprečiti.

Vse se vrtilo okoli istih vprašanj

Razmere lahko izboljšajo le dolgoročni ukrepi, ki jih zdaj skoraj ni

Podatki neizpodbitno povedo, da se zadnja leta dohodek kmetijstva zmanjšuje. Narodni dohodek zasebnega kmetijstva se je v sevniški občini zmanjšal od 15,9 milijona novih dinarjev v letu 1966 na 13 milijonov v lanskem letu. Občinska skupščina ne more biti ravnodušna do tega, kako živi 7300 prebivalcev ali 40 odst. vseh, zato se vedno znova vrača na te probleme, čeprav je vprašanje kaj lahko sama naredi.

Četrtekova razprava je bila obsežna kot malokdaj doslej. Občinski referent za kmetijstvo IVAN DOBRŠEK je v uvodu dejal, da se od lani stvari niso izboljšale, čeprav je že kazalo, da bo republiška skupščina resneje posegla na to pomembno in težavno področje. Pozival je h konkretnim akcijam, zlasti v živinoreji, ki daje dve tretjini kmetovega dohodka, ter opozoril na pomembnost kreditiranja.

MISO KERSIC, načelnik za družbene službe, je s podatki dokazal, da bo občinski proračun moral dati vse več za plačilo stroškov zdravljenja, saj vse več kmetov ni več zavarovanih, ker ne morejo plačati prispevkov. Odbornik ILAS je med drugim ponovil staro

trditev, da v političnem vrhu ni pravega razumevanja za kmetijstvo.

Odbornik NAGODE je menil, da je treba najprej razčistiti, kdo je kmet in kdo ni, saj bi to razjasnilo več vprašanj. Načelnik JERAJ je menil, da je krivično določanje določilo o zdravstvenem zavarovanju kmetov, ko kmet nima pravice do plačanega zdravstvenega varstva za nazaj, če je plačal prispevke šele po predvidenem roku.

Podpredsednik ObS JOŽE

**Impolje: delo gre
h kraju**

Urejanje cestnega odseka pri betonskem mostu pri Lokah gre h koncu. Vaščanom Spod. in Gor. Impolja je pri tem delu pomagal tudi sevniški obrat GG Brežice. Lani vodovod, letos pa še cesta — to so pridobitve prebivalcev vasi, ki spadajo pod KS Primož. Predsednik KS je prizadevalni Leopold K. Z.

Gre zares

Zadnji primeri, ko niti svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve niti skupščina nista dovolila, da bi v Boštajni, Loki ali kje drugje gradili zunaj zazidalnih okolitev, je resno opozorilo, da se ni nihče salil, ko je sprejemal odloke o zazidavi. Graditelji sami vedo, kakšne so posledice, če se ne pokoravajo strokovno obdelani in demokratično sprejeti pravilom gradnje. Pogostji so primeri, ko ljudje kupijo zemljo, potem pa izsiljujejo, ne oziraje se na to, če je na tem zemljišču gradnja predvidena ali ni. Pred nakupom bi se bilo pač treba zanimati, če je zemljišče sploh zazidljivo.

KNEZ je govoril o tem, kaj sta občina oziroma njen proračun sposobna narediti za pomoč kmetijstvu. Ko je primerjal dohodke in izdatke, je ugotovil, da lahko naredi zelo malo, saj že zdaj izdatki za kmečko prebivalstvo presegajo dohodke.

Poslanec inž. JOŽE BUČAR je dejal, da je najpomembnejše, kako smo se sposobni organizirati, da bi obvladovali naravne procese v kmetijstvu. Opozoril je na ustalitev cen, zagotovljen odkup, izboljševanje agrarne strukture, organizacija strokovne službe, ki edino lahko pripomorejo do izboljševanja. Predlagal je tudi, naj bi v občini naredili srednjeročni načrt razvoja kmetijstva.

FRANC MOLAN je med drugim predlagal, naj bi sprejeli vsaj minimalni program, za katerega bi se potem zavzemali vsi dejavniki v občini. Direktor kombinata inž. ZVONE PELIKAN je v enourni razpravi izčrpno pojasnil sedanji položaj kmetijstva, ki je kljub svojim posebnostim postavljen v enak položaj kot druge panoge. Glede odnosov do zasebnega kmetijstva je dejal, da se kombinat ne čuti edini dolžan skrbeti za napredek zasebnega kmetijstva, če trgovci in prekupčevalci izkoriščajo razmere na tržnici in poberejo denar, ki bi ga lahko delno porabili za pospeševanje.

Občinska skupščina je zatem sklenila, da je treba narediti srednjeročni program razvoja kmetijstva, razen tega pa je tudi sklenila predlagati pristojnim republiškim organom, naj delno spremenijo sedanja določila o zdravstvenem zavarovanju kmetov.

M. LEGAN

**Šentrupert: prostor
za upokojence**

Šentruperski upokojenci bi si radi uredili svoj klub, prostor, kjer bi se zbirali ob pomenku, branju časnikov in igranju družabnih iger. V ta namen so zaprosili za dovoljenje, da bi dozdali svoj prostor k dvorani starega prosvetnega doma. Če taka prizidava ne bo dovoljena, bi se lotili tudi gradnje samostojne stavbe.

ŠE ENA PLAT NAŠEGA ŠOLSTVA

Kot bi pozabili nanie

Slabe in oddaljene šole ne dobijo učiteljev — 9 km peš v šolo — Kal je še odrezan od sveta

»Pomanjkanje učnih moči zelo ovira naše delo,« je ob proslavi dneva pionirjev dejal ravnatelj osnovne šole v Šentjanžu Jože Bavec. Šentjanška šola, ki ima dve podružnični šoli, na Kalu in Carniku, bi potrebovala še št učiteljev, vendar jih ne more dobiti. Mladi učitelji in učiteljice si po končanem šolanju raje poiščejo službo v mestu, kjer imajo boljše stanovanja, več razvedrila, pogosto pa tudi boljše osebne dohodeke.

Druga, skoraj nepremostljiva težava je velika oddaljenost nekaterih naselij od šole. Nekateri učenci višjih razredov napravijo vsak dan celo po 18 km v obe smeri zaradi šole v Šentjanžu in razumljivo je, da posebno pozimi ne morejo slediti potu. Kdo je kriv za take raz-

mere, sprašujejo njihovi starši.

Problem zase je podružnična šola na Kalu, ki je najbolj oddaljena od občinskega središča in ima najslabšo povezavo s svetom. Tam že četrto leto vztraja edini prosvetni delavec Jože Bregar, ki bi nujno potreboval pomoč, vendar noče noben učitelj deliti z njim vseh naporov in težav.

20 učencev, njih starši in učitelji si nadvse želijo, da bi vendarle obnovili njihovo šolo, ki je bila med vojno požgana, kasneje pa zelo slabo obnovljena. Pričakujejo tudi družbeno pomoč pri gradnji ceste Primštal—Kal, ki se vleče že deseto leto. Če bi imeli cesto, bi lahko uredili prevoz učencev višjih razredov v šolo v Šentjanžu.

B. DEBELAK

Ob dnevu krvodajalcev so 19. oktobra v Sevnici podelili priznanja najpožrtvovalnejšim darovalcem krvi. Na sliki: predsednik občinskega odbora RK tovariš Lisec podeljuje priznanje Tinetu Klemenčiču iz Sevnice za 38-kratno darovanje krvi.

PREPRIČAJTE SE!

Trgovsko podjetje SEVNICA vam nudi v novi konfekcijski trgovini nasproti Lisce zelo kvalitetno konfekcijo, izdelke tovarn MURA, RIO in VARTEKS

SEVNIŠKI PABERKI

PRIPOROCILA DRUŠTVA NE ZALEZEJO. »Potrebna je akcija, pogledimo kakšno je naselje, kakšno naselje v potokih, na Gmajni, kako je s kanalizacijo. Mi smo brez moči, dajemo lahko le priporočila,« je v imenu turističnega društva na zadnji seji skupščine posval prebivalca Sevnice odbornik Nagode.

V DOMU SE DELAVNICA. V domu počitka na Impolju so začeli urejati še 133 kvadratnih metrov veliko delavnico za delovno terapijo varovancev. To bo nova pridobitev tega lepo urejenega doma.

NI DOVOLILA. Kot je bilo pričakovati, je občinska skupščina zavrnila prošnji Andreja Rusa iz Brega in Jožeta Godca iz Boštajne, da bi gradila zunaj zazidalnih okolitev. Najprej je treba pozidati predvidena zemljišča, nuno je tudi spoštovati urbanistično načrtovanje, zato ni mogoče delati izjem, ki bi takoj dobile dosti poslušalcev.

DRUGIČ PREDVIDNEJE. Gradbeno podjetje Zagorje prav gotovo zadovoljno z izidom zad-

nje javne dražbe za stavbna zemljišča za gradnjo blokov v Sevnici. Ostalo je priznanih rok, ker je novomeško podjetje Pionir ponudilo več za zemljo, te večje stroške pa bo vneslo v stroške stanovanj. Ker občinski odlok ni zahteval ob licitaciji tudi cene stanovanj, je skupščina sklenila, da ga je treba tem smislu takoj dopolniti.

IZLET V DACHAU. Gasilsko društvo zbira prijave za potovanje v München in bližnji Dachau, kjer je bilo zloglasno nacistično taborišče. Stroški potovanja so 260 dinarjev na osebo.

KAJ JE S TEHTNICO? Živinska tehnična pri gostilni Kragl je še vedno pokvarjena, tako da morajo lastniki voditi živino na tehtanje drugam. Kot nekateri zatrjujejo, je gostilničar še sam hotel usposobiti tehnico, vendar za to ni dobil dovoljenja.

POOBLASTILO ZA ZAKOLIČENJE. Komunalno stanovanjsko podjetje je po sklepu skupščine odslej pristojno za zakoličenje, to je prenos močnin na teren

Nič se ne da vsiliti

»Največ pobud za delo krajevne skupnosti mora priti od spodaj,« pravi Jože Klemenčič

Izkušnje učijo, da je akcija uspešna samo, če pride pobuda zanj od spodaj, od ljudi samih. To so dokazala lanska gradnja poti Mrzla Luža - Skovec in druga dela, ki smo jih opravili v sodelovanju s prizadetimi. »Krajevna skupnost, to ni samo skrb za poti, njene naloge so obsežnejše, čeprav je zlasti za manjše vprašanje, če so vse to, kar se jim nalaga, sposobne tudi opraviti. Kako je v Veliki Loki?«

Odbornik, predsednik sveta krajevne skupnosti, predsednik gasilskega društva in še kaj bi lahko naštel, vse to je 28-letni Jože Klemenčič iz Velike Loke, ki mora ob vsem tem vsak delovni dan na delo v Ljubljano.

»Kaj bi odgovoril tistemu, ki bi kritiziral delo krajevne skupnosti?«

»Če bi bil z našega območja, bi mu rekel, da nosi tudi on svoj del krivde, da krajevna skupnost ne naredi še več.

M. L.

V PRIHODNIH LETIH SE VEČJA STISKA. Pred petimi leti zgrajena osnovna šola v Trebnjem ima že zdaj povsem izrabljene zmogljivosti, podatki o rojstvih pa obetajo še mnogo večjo stisko. Po ugotovitvah analize bi bila izhod le dozidava novih prostorov, sicer bo nujno trpela kvaliteta pouka. (Foto: Legan)

PRED RAZPRAVAMI O ORGANIZACIJI ŠOLSKE MREŽE V OBČINI

Kaj bo v šolah v prihodnjih letih

Narejena je analiza, ki bo vplivala na porabo samoprispevka za šolstvo - Kaj predlaga glede šol na Jelševcu, Trebnem in v Knežji vasi?

Te dni je Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela iz Novega mesta izdelal »analizo osnovnega šolstva« v trebanjski občini. Naslov pravzaprav pove preveč, saj delo vsebuje le podatke o gibanju prebivalstva oz. šolskih otrok, napovedi za prihodnjih šest let ter predloge za organizacijo šolske mreže.

Ker bodo zbrani podatki služili tudi javni obravnavi, naj navedemo vsaj najvažnejše ugotovitve.

Ce ločimo po območjih sedanjih osemletk, se je v minulih petih letih število prebivalstva na območju osnovne šole Trebnje povečevalo za 15 promilov na leto, na območju Mirne za 23 promilov, na območju vseh drugih osemletk pa se je zmanjševalo: v Mokronogu za 6,9 promila, Velikem Gabru za 17,7 in Sentrupertu za 12,2 promila.

Se zanimivejši so podatki o gibanju rojstev ter napovedi za število učencev do šolskega leta 1975/76. Na osnovno šolo Trebnje bo v tem času prišlo 89 odst. več otrok kot leta 1959/60, na šolo v Velikem Gabru 87 odst. več, Mirno 30 odst. več in Mokronog 10 odst. več. Vse druge šole z izjemo podružnične šole v Dobrniču, ki bo imela približno tretjino več učencev, bodo imele v letu 1975/76 manj otrok: Sentrupert za 13 odst., Dol. Nemška vas za 23 odst., Sentlovrenc za 20 odst., Trebnje za 40 odst., Jelševce za 13, Sela-Sumberk za 47 odst., Knežja vas za 35 odst., Knežja vas za 51 odst. Na podatke je seveda vplivala reorganizacija šolske mreže in območju šole Trebnje in Mokronog.

Predlog organizacije šolske mreže v občini upošteva predpise in normative, ki veljajo v našem osnovnem šolstvu. Stremi tudi k odpravi kombiniranega pouka ter k uvajanju celodnevnega bivanja v šolah.

Najzanimivejši so seveda predlogi, kako organizirati šolski pouk v krajih, kjer z obstoječo šolsko mrežo in materialnimi razmerami nismo zadovoljni. S podatki je dokazano, da bo v bližnji prihodnosti treba povečati šolo v Trebnjem, saj bi le po tej poti lahko odpravili sedanjostisko, ne da bi trpela kakovost pouka. Prešolanje otrok iz Sentlovrenca stiske ne bi bistveno zmanjšalo.

Na Mirni bo kmalu potrebno začeti graditi drugi del šole, posebno še, če bi del učencev prešolali iz

osemletke v Sentrupertu, kjer se bo število solarjev počasi zmanjševalo. Glede šole na Trebnem in Jelševcu je v analizi rečeno, naj bi ostalo vse tako kot doslej, s tem da bi na Jelševcu ali kje v bližini zgradili novo podružnično šolo ter primerne usposobili šoli na Trebnem in v Mokronogu.

V analizi je tudi predlog, naj bi sčasoma opustili šolo v Knežji vasi, otroke pa prešolali v Dobrnič. Navedeno je tudi, do kod bi morala šole organizirati prevoze otrok, da bi bilo zadostno določilo, po katerem je treba nad 4 km oddaljenim solarjem zagotoviti prevoz.

Kot že rečeno, analiza ni zadostila vsem vprašanjem organizacije šolstva v občini. Res pa je tudi, da nekaj še takih podatkov nismo imeli, in ni čudno, da smo gradili šole, ki danes stoje premalo izkoriščene.

M. LEGAN

Veliki Gaber: prve analize

V nekaj vaseh iz okolice Velikega Gabra, kjer so znani pridelovalci krompirja, so poslali v analizo blizu 200 vzorcev zemlje. Vzorec bodo raziskani po novejši metodi, po kateri se ugotovi tudi dostopnost fosforja v zemlji. Prav oskrba s fosforjem je na splošno najbolj pomanjkljiva. Stroške analiz, ki bodo znašali okoli 3000 novih dinarjev, bo plačal občinski sklad za pospeševanje kmetijstva.

Danes spet od delu RK

Danes popoldne se bo v Trebnjem sestala novi izvršni odbor občinske organizacije Rdečega križa, da bi ugotovil, kaj vse je treba ukreniti, da bi poživili delo te organizacije. Najprej bo potrebno po krajevnih organizacijah izvesti občne zbornice ter marsikje, kjer so bili stari zgolj na papirju, izvoliti nova vodstva. V ta namen bodo člani izvršnega odbora obiskali posamezne krajevne organizacije.

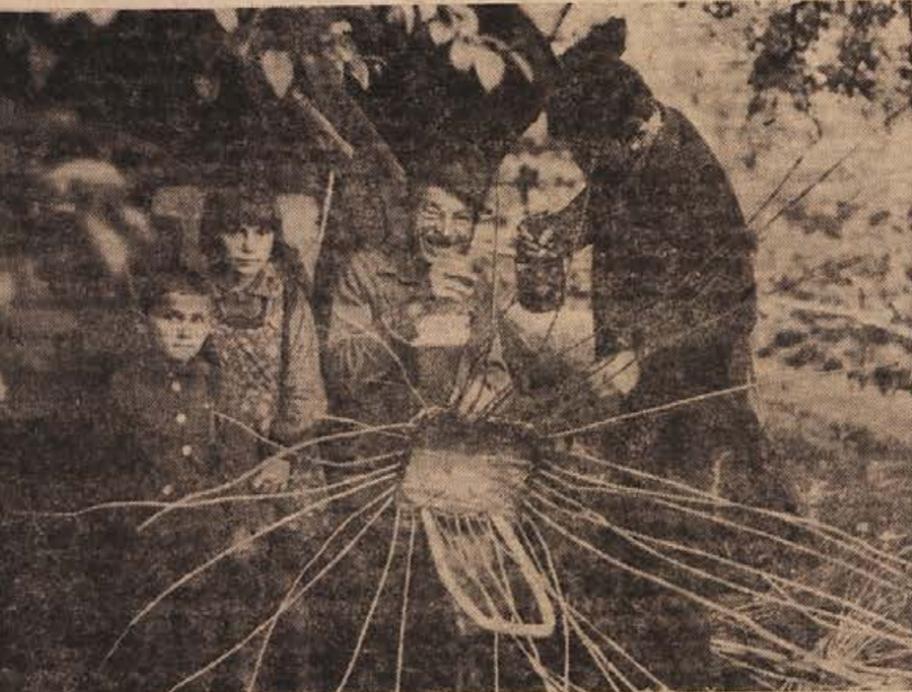
Poziv pred dnem mrtvih

V petek je bil v Trebnjem sestanek predstavnikov družbeno-političnih organizacij iz večjih krajev v občini, na katerem so govorili o žalnih slovesnostih na dan mrtvih. Ob tej priložnosti so pozvali prebivalce, naj pomagajo urediti partizanska grobišča in spominska obeležja, v večjih krajih pa naj se udeležijo žalnih slovesnosti.

Mala Loka: grad so prekrili

Odkar je bila ukinjena nižja kmetijska in gospodinjstva šola na Mali Loki, je slo vse nezadržno pot nazdol. Inventar je bil v glavnem razprodan, stavba, prijazni gradič na pobočju hriba, pa je propadala. Občinska skupščina ga je zato oddala Mestnemu arhivu iz Ljubljane, ki je že pokazal, da misli stavbo vsaj za silo vzdrževati. Čeravno so z arhivskim gradivom napolnili le nekaj prostorov, so te dni vendarle prekrili streho, v načrtu imajo še nekatera druga obnovitvena dela.

Oblašujte v Dol. listu!

ZIVLJENJE NA VASI: mojster Anton Ajdišek iz Ornuške vasi pri Trebnem, ko je pri Francu Zarabcu razpeljal kolce za koš - skoraj tako kot pajek mrežo (Foto: Leopold Pavlin)

OTROCI KMEČKIH STARŠEV RAZMIŠLJAJO O SVOJI PRIHODNOSTI

Zapostavljeni za mestnimi vrstniki

Nekatere ugotovitve mladinske ankete med učenci sedmih razredov

Občinska organizacija ZMS je izvedla med učenci sedmih razredov, katerih starši se ukvarjajo s kmetijstvom, posebno anketo, ki je pokazala nekatere zanimive ugotovitve. Anketa kaže razpoloženje precejšnjega dela mladine trebanjske občine, saj več kot polovico učencev izhaja iz kmečkih družin.

Anketa je potrdila staro ugotovitev, da so kmečke družine zelo velike. Poleg staršev je v družini 4 do 5 otrok. Povprečna starost lastnikov kmetij je blizu 50 let, kmetije pa so v povprečju velike le 3,4 ha. Povečuje se število polproletarcev.

Ce primerjamo življenje delavca v mestu in lastnika ene takih kmetij, moramo priznati, da je precejšnja razlika. Večina anketirancev je zato menila, da je podeželje mladina zapostavljena. Hudo je zapostavljena tudi v kulturnem pogledu. Knjižnica na podeželju skoraj ni več, leposlovnih knjig večina anketiranih sploh ne bere. Le 8 od 47 je odgovorilo, da redno bere tedenski tisk (Dolenjski list, Kmečki glas). Za prostovolje radia je malo

časa, saj je razen šole treba trdo delati tudi na polju. Kmetije je daleč ali pa ga sploh ni.

Večina anketiranih je odgovorila, da piše domače naloge pozno zvečer po končanem delu. Za učenje in ponavljanje skoraj ni časa. Temu primeren je šolski uspeh - kar 62 odst. anketiranih je že ponavljalo razred.

Vsi učenci so se zavzeli za to, da bi uvedli v šole tudi pouk kmetijstva. To so podkrepiili z različnimi izjavami, kot na primer: »Odobili bi nekaj znanja, z njim bi se pomagali pri kmetovanju.« Mi, ki mislimo ostati na kmetiji, bi se seznanili z modernim gospodarjenjem...« »Laže bi si izboljševali po-

ložaj...« »Mestni otroci bi nam bili bližji, bolj bi vzljubili naravo, spoznali bi naše težko delo...« itd.

Kot je razvidno iz drugih odgovorov, mladi na vasi pričakujejo, da bo družba podprla njihova prizadevanja za napredek in da se bo njihov položaj izboljševal. Če se bodo razmere izboljševale, prav gotovo ne bo samo 7 izmed 47 anketiranih želelo ostati na vasi.

TONE OVEN

Veliki Gaber: delo s starši

Osnovna šola v Velikem Gabru ima letos v načrtu štiri roditeljske sestanke, na katerih bodo razen učnih uspehov in vzgojnih žadev obravnavali tudi naslednje teme: družina in vzgoja, duševni razvoj otroka in mladoletnika, kazni in nagrade ter vzgoja delovnih navad učencev. Prvi sestanek s starši bo v nedeljo 26. oktobra.

TREBANJSKE IVERI

■ **VEČ LEZIS... V MOTELU.** V letošnji turistični sezoni je marsikaj znanjalo prostora v Putnikovem motelu. Ker se bo tujski promet še povečeval (vsako leto je približno za polovico večji promet na cesti Ljubljana-Zagreb), so že v delu načrti, po katerih bo motel dobil še okoli 60 ležišč, kar je še dvakrat toliko kot doslej. O dograditvi novih prostorov želijo tudi poletniki zunanost stavbe.

■ **NOVA ZEMLJSKA KNJIGA.** Na območju katastralne občine Trebnje je bilo doslej še toliko sprememb, da je bilo potrebno izdelati novo zemljiško knjigo. Obsejno delo bo kmalu končano.

■ **POCENI GROZDJE.** Tudi letos so nekateri vinogradniki iz okolice Kruševca po žetevih pripeljali večje količine grozda in ga prodajali na železniški postaji. Na drobno so ga prodajali po 1,5 dinarja, v večjih količinah pa še precej ceneje. Ni čudnega, če se bilo zanj precejšnje zanimanje in je bilo grozde v nekaj dneh razprodano.

■ **PRED USTANOVNO LETNO SKUPŠČINO.** V ponedeljek se je socialni iniativni odbor, ki pripravlja ustanovno letno skupščino

organizacije rezervnih oficirjev in podoficirjev. Znano je, da ta organizacija v prihodnje na bo več delala v sklopu Zveze združenj borcev.

■ **KDAJ AVTOBUSNA POSTAJA?** Urbanistični načrt Trebnjega prodvideva, da bi kraj imel avtobusno postajo blizu železniške postaje. Ker bo to terjalo veliko denarja, ki ga najbrž še lep čas ne bo, bi kazalo premisliti tudi o neki drugi rešitvi, saj je ob naraščajočem prometu obratovanje pred stavbo občinske uprave vse bolj težavno. Če bi na primer odkupili nekaj zemljišča, bi lahko naredili postajo med staro šolo in zadrugo, kjer je zdaj malo zasaden parkirni prostor za tovornjake.

■ **SPRICEVALO?** Ze dalj časa leži na tleh ob cesti od Starega trga proti Trebnjemu napisna deska, ki opozarja na Tomosov servis. Menda ni to spricevalo za usluge tega servisa?

■ **SE GOSTISCE.** Zdjaj, ko je kmetijska zadruga v zadrugi stavlja odprla prodajalno tekstila, pohištva in gatanterij, ima v načrtu, da bo v posebnih obokanih prostorih, kjer je zdaj skladišče, uvedla tudi gostišče.

Pred sejo skupščine

Za 28. 10. je sklicana seja občinske skupščine Kočevje. Na njej bodo razpravljali o zasebni obrti v občini, o programu razvoja otroškega varstva do leta 1980, o ciganskem vprašanju, sprejeli bodo plan odstrela jelenjadi in medvedov za leto 1969/70 in sprejeli več odlokov in sklepov. Na dnevnem redu so še personalne zadeve in odborniška vprašanja.

Kmetje o gozdarstvu

Preteklo nedeljo so kmetje iz območja Fare in Oslinice na dobro obiskanih sestankih, ki jih je sklicala SZDL, razpravljali o gozdarstvu. Na obeh sestankih so se zavzemali za svobodnejšo trgovino z lesom, za več samoupravnih pravic pri upravljanju z gozdovi in za razne oprostitve ter olajšave v zvezi s prodajo in lastno porabo lesa oziroma za nižje stroške gozdarske službe. Opozorili so tudi, da so bili kočevski gozdovi v prvih povojnih letih z obvezno oddajo lesa precej izčrpani, zato v njih ni posebno velikih zalog lesa.

Služijo za izlet

Vsi učenci osmih razredov kočevske osemletke bodo šli predvidoma ob koncu šolskega leta na izlet na Dunaj. Nekateri učenci, katerih starši ne bi mogli plačati potovanja na Dunaj, so s pomočjo učiteljev organizirali »servis za pomoč v gospodinjstvu«.

Učenci si bodo z različnimi gospodinjstvi deli (varovanje otrok, čiščenje oken, sekanje drv itd.) prislužili denar za izlet. Kdor torej želi pomoč v gospodinjstvu, naj telefonira upravi osnovne šole Kočevje (po možnosti ob petkih od 8. do 9. ure) ali pa pride naročit »pomoč v gospodinjstvu« kar osebno.

Socialno šibkim učencem bodo pomagali tudi njihovi sošolci, ki zbirajo star papir, steklo, železo, nabirajo zdravilna zelišča, kostanj itd. Vse to prodajo in denar nalagajo na hranilno knjižico, ob koncu šolskega leta pa ga bodo dali svojim sošolcem, ki ne bodo imeli dovolj za izlet.

Rudarji zahtevajo čimprej jasen odgovor

Kočevska občina ni zmožna plačati svojega dela izgube na kočevski progi - Življenje rudnika odvisno od železnice - Program preusmeritve rudnika je izdelan - Za izvedbo potrebnih 45 milijonov kredita

Na razširjenem sestanku organizacije ZK Rudnika rjavega premoga Kočevje, ki je bil sklican na pobudo kolektiva pretekli petek zvečer, so razpravljali o preusmeritvi rudnika in pokrivanju izgube železnice. Sestanek sta se udeležila tudi sekretar občinske konference ZK Stane Lavrič in predsednik občinske skupščine Miro Hegler.

Sestanek je bil sklican za to, ker hočejo člani kolektiva čimprej jasen odgovor, do kdaj bo obstajala kočevska proga (če bi bila namreč ukinjena, bi moral biti hkrati ukinjena tudi rudnik) in kako daleč so priprave za preusmeritev rudnika, ki ima zalogo premoga za 4 leta do največ 5 let.

Strokovne službe rudnika so pošle poročilo o obeh zadevah. V zvezi s pokrivanjem železnice so ugotovili, da občina Kočevje ali delovne organizacije niso sposobne pokriti svoje polovice izgube (drugo polovico krije izvršni svet). Železnica je zagrozila, da bo kočevsko progno z novim letom ukinita, če

izguba ne bo v celoti, z zamučnimi obrestmi vred, plačana. Komunisti rudnika so se strinjali z odločitvijo, sprejeto na sestanku vseh prizadetih gospodarskih organizacij občine, naj čimprej obišče predsednika izvršnega sveta Staneta Kavčiča posebna delegacija in skuša doseči, da bi izgubo na kočevski progi v celoti poravnal izvršni svet.

Program za preusmeritev rudnika je že izdelan in hkrati z zahtevki za kredit predložen Kreditni banki (za 16 milijonov din kredita), republiškem skladu skupnih rezerv (za nadaljnjih 16 milijonov din kredita) in nekemu bodočemu poslovnemu partnerju (za 13 milijonov din kredita za nakup opreme v tujini). Rudnik bi po tem programu preusmerili v izdelavo keramičnih ploščic. Gradnja in oprema nove tovarne bo veljala 49 milijonov din, razen tega pa bo potrebovala za 8 milijonov din obratnih sredstev. Nova tovarna, ki naj bi predvidoma začela obratovati v letih 1972 do 1973, bi že v prvem letu obratovanja ustvarila 9 milijonov din za odplačilo anuitet, 4 milijarde din amortizacije in še 15 milijonov din čiste akumulacije, ki bi jo porabili za gradnjo obrata keramzita.

Od sedanjih 360 članov kolektiva rudnika bi dobilo delo v novi tovarni keramičnih ploščic 200 ljudi okoli 100 bi jih še naprej delalo v

sedanjih obratih (strojnem, zunanjem, na žagi itd.), 30 bi se jih upokojilo, okoli 30 pa jih že zdaj vsako leto zapusti delo (običajni osep).

Komunisti so v razpravi posebno poudarili, da je preusmeritev ali ukinitve manjših rudnikov v Sloveniji problem vse slovenske družbe, ne le rudnikov. Zahtevali so, da mora preusmerjanje potekati na pravični gospodarski, socialni in družbenoekonomski osnovi, ne pa na osnovi bolj ali manj zasebnih razgovorov. Posebno so poudarili, da v zvezi s preusmerjanjem ne zahtevajo zase nobene protekcije, ne bodo pa tudi dopustili, da bi pri preusmeritvi imel prednost kakšen rudnik, ki do nje ni upravičen.

JOZE PRIMC

Novo v knjižnici

V zadnjem času je ljudska knjižnica v Kočevju dobila naslednje nove strokovne knjige: Ačimovič: Subjektivni elementi krivičnega dela, Ogrin: Sirine sveta, Majstorovič: Ledeniški in gejziri, Lopez: Rojstvo Evrope, Frohm: Preprečevanje zanositve, Mikuš-Kos: Kako življa otrok boleznim, Divjak: Vzori in ideali naše mladine, Dhonre: Moderno gledališče, Shirrer: Vzpon in padec tretjega rajha I, II, De Gaulle: Vojni spomini III, Pogačnik: Zgodovina slovenskega slovtva II, III, Barbour: Stopinje na Luni, Domicelj: O pop glasbi, Thomas: Spanija proti Spaniji in še: Jugoslovensko-bugarske odnose ter Ena leva, ena desna (priručnik za pletenje).

V novi osnovni šoli v Kočevju malicajo učenci v dvorani v srednjem traktu šole, kjer je tudi šolska kuhinja. Med malico je ta prostor nabito poln učencev. Nekateri malicajo sede, drugi stojijo; do okencev, kjer izdajajo malice, pa se vijeta dve dolgi vrsti. Skratka: malicanje poteka precej nekulturno. (Foto: Primc)

DROBNE IZ KOČEVJA NAMA daje kredite

■■■ PRIPRAVLJALNA DELA za gradnjo hotela na Jasnici (ob cesti Kočevje-Ljubljana) so se začela. Gradnja ga bo kočevsko podjetje ZIDAR, ki želi lepo in cenovno izkoristiti za betoniranje temeljev. Motel bo stal na zelo lepem kraju v gozdličku. Od njega bo lep razgled na Kočevsko in Ribniško dolino. Motel bo nekako tam, kjer je leta 1797 takratna oblast zapovedala zgraditi hišance za obrambo Kočevja proti Francozom.

■■■ LEPO JE BILA OBIŠKANA numizmatična razstava, ki je bila odprta ob občinskem prazniku. Domači zbiratelji kovancev so s svojimi zbirkami navdušili predvsem mladih. Veliko mladih je predlagalo, naj bi organizirali tudi zbiranje različnih kovinskih značk in odlikovanj. Takih zbiralcev je precej med mladimi, pa tudi odraslimi, zato bi kazalo pri filatelističnem društvu zanje ustanoviti posebno sekcijo. Če bi zimske oddobje koristno porabili, bi za dan mladosti še lahko priredili samostojno razstavo značk in odlikovanj.

■■■ PRED DNEVOM MRTVIH svojci pokojnih pridno urejajo grobove na novem pokopališču, ki je lepo vzdrževano in že kar obsežno. Šele zdaj vidimo, da je bilo staro pokopališče res potrebno opustiti, čeprav je bilo takrat precej negodovanja. V Ko-

čevju je že tako, da ob vsaki novosti veliko modrujemo in kritiziramo, kasneje pa se je privadimo. ■■■ MALO GRE iz občinskega proračuna za kulturo, po obeh izračunih celo manj kot 3 din na leto na prebivalca. Verjetno se tudi drugim delavnostim ne godi bolje, saj o tem le govorimo in pišemo. Preračunajmo, koliko nas veljajo mladoletni prestopniki, ki so v vzgojnih zavodih. Samo na območju krajevne skupnosti Kočevje je 13 takih prestopnikov, vsak pa velja občino na mesec nekaj nad 440 din. Na leto izdamo samo za mladoletne prestopnike na območju mesta več kot za vso kulturno delavnost v občini! Če bi proti mladinskemu kriminalu odločneje nastopili, bi lahko privarčevali denar namenili za koristnejše zadeve.

■■■ IVICA SERFEZI je nastopal z istim programom kot drugod po Sloveniji tudi v Kočevju. Za predstavno je bilo veliko zanimanja. Težava pa so bile spet a stalno skupino mladih, ki si skušajo na slične predstave vedno izsiliti prost vstop. S tem povzročajo hred in zmanjšujejo kulturni pomen prireditve. Kljub vsem prošnjam in opominom ta skupina ne odneha s svojo prakso, zato bo uprava doma za to sezono odklonila vse podobne koncerte. Tako bo manj škode na tomu, manj pa bo trpel tudi kulturni ugled kočevskega občinstva.

V kočevski NAMI smo zvedeli, da prodajajo blago tudi na kredit, in sicer od 6 mesecev do dveh let. Največji kredit, ki ga lahko kupec dobi pri NAMI, je enak osmim mesečnim osebnim dohodkom kupca, vendar pa v nobenem primeru ni večji kot 10.000 din. Tuje in domačini, ki delajo v tujini, imajo za nakupe v devizah imajo 10-odstoten popust. Razen tega imajo v NAMI menjalnico tujih valut.

Uskladiti predpise

17. oktobra je bil v Kočevju seminar o usklajevanju samoupravnih predpisov delovnih organizacij z ustavnimi dopolnitvami. Organiziral ga je občinski sindikalni svet, ki je preskrbel zanj tudi potrebno gradivo. Na njem je predaval predstavnik Zveze delavskih univerz Slovenije. Udeležilo se ga je 26 predstavnikov iz 16 delovnih organizacij. Samoupravna zakonodaja je temelj za vse odnose znotraj delovnih skupnosti, zato bo občinski sindikalni svet vztrajal, da bo usklajena do prihodnjega leta.

ITAS: prekinili so delo in razveljavili pravilnik o nagrajevanju v podjetju

Osebnih dohodkov bodo začasno izplačevali po starem pravilniku, ki določa enako vrednost točke za proizvodnjo in režijske službe - Dosedanji direktor dal odpoved - Za v. d. direktorja imenovan Šilc

V kočevskem podjetju ITAS je prišlo 15. oktobra do nekajurne prekinitve dela, ker delavci v proizvodnji niso bili zadovoljni z novim načinom nagrajevanja. Naslednji dan so na sestanku kolektiva razveljavili novi pravilnik in sklenili, da bodo za oktober izplačali osebne dohodke po starem, se pravi po enotni vrednosti točke za delavce v proizvodnji in režijskih službah. Do 25. novembra bodo sprejeli nov pravilnik o nagrajevanju.

Značilnost spet (začasno) veljavnega pravilnika je, da obračunavajo osebne dohodke na osnovi mesečnih rezultatov fakturirane realizacije, na podlagi katere ugotavljajo dohodek in dobiček podjetja, kar delijo v razmerju 30:70 na sklade in osebne dohodke. Del za osebne dohodke se naprej razdeli na osnovi vrednosti točke in števila doseženih točk. Režijci so imeli vsak mesec enako število točk, delavci v proizvodnji pa

različno (zaradi presejanja norm, načur itd.).

V podjetju smo zvedeli, da po sedaj veljavnemu pravilniku izplačujejo osebne dohodke od julija, ko so znašali povprečni osebni dohodek zaposlenih v proizvodnji 2054,55 din, v režijskih službah pa 2110,35 din. Povprečje za zadnja dva meseca do danes (17. oktobra) se ni izračunano, je pa nižje.

Novi pravilnik, ki mu je bila sojena kratka življenj-

ska doba, je imel za cilj boljše plačati strokovne delavce. Vse pa kaže, da so bili delavci z njim pre malo seznanjeni, čeprav so o njem razpravljali pred sprejemom po vseh obratih.

Zaradi teh dogodkov je dal odpoved direktor inž. Franc Rudl. Delavski svet je za vršilca dolžnosti direktorja imenoval dosedanjega sekretarja podjetja Franca Šilca.

Značilno za ITAS je, da se menjajo direktorji nekoliko hitreje kot v drugih delovnih organizacijah. Vprašanje je, če je to za kolektiv najbolj koristno. Kljub temu pa ITAS, ki je ena največjih delovnih organizacij v občini, dosega tepe proizvodne uspehe. JOZE PRIMC

Na sestanku kolektiva ITAS 16. oktobra so razveljavili novi pravilnik o nagrajevanju. Kolektiv je bil seznanjen, da je dal direktor odpoved in da je delavski svet imenoval za v. d. direktorja Franca Šilca. (Foto: Primc)

KOČEVJSKE NOVICE

INLES je prvič razstavljal na Beograjskem sejmu

Nova cesta od Loškega potoka do Loža

Od 4. do 12. oktobra je bil v Beogradu sejem pohištva in lesne gradbene opreme. Med več kot stotimi razstavljalci iz naše države in tudi tujine se je letošnjega sejma udeležil tudi Inles iz Ribnice. Za sejem je vladalo veliko zanimanje tako med posameznimi potrošniki kot tudi množični domačimi in tujimi podjetji. Lahko pa rečemo, da so s svojimi kvalitetnimi izdelki na njem prednjačila prav slovenska podjetja, kot npr. Brest iz Cerknice, Marles iz Maribora, Meblo iz Nove Gorice in Stol iz Kamnika. Njihovi paviljoni so bili najbolj obiskani, zato pa tudi ni izostal finančni uspeh razstavljanja. To velja zlasti za Brest iz Cerknice, ki je na sejmu prikazal nekaj povsem novih modelov kuhinjske opreme in sobnega pohištva. Prednosti tega sejma pa so bile tudi v tem, da so individualni potrošniki lahko naročili razno pohištvo tudi na obroke.

ske tvrdke ABCO.

Ta vrata niso popolnoma plastična, vendar so obložena s pol milimetrsko folijo, ki prekriva smrekov les in je zelo odporna proti temperaturnim in fizikalnim spremembam. To pa vsekakor predstavlja novost na svetovnem tržišču, kar je pokazal tudi beograjski sejem. Zanje so se zanimala razna tuja gradbena podjetja in to predvsem iz Madžarske in FREA iz Frankfurta. Izostala pa niso tudi domača gradbena podjetja, kot npr. Inpros, Kongrap, direkcijska za rekonstrukcijo mesta Beograda, vojaško gradbeno podjetje iz Sarajeva ter tovarna Rade Končar iz Zagreba, ki bi hotela svoje poslovne prostore opremiti z njimi. Nič manjše pa ni zanimanje tudi privatnih potrošnikov. Mnoga gradbena podjetja pa bi želela z njimi

opremiti tudi razne bolnišnice, samo če bi jim podjetje izdelalo vrata z nekoliko večjo širino.

O kvalitetni izdelavi in novosti ribniškega Inlesa pa priča še drugi podatek. Za postopek se zanima tudi Zavod za raziskavo materiala iz Beograda. Njegov predstavnik inženir Davidović pa jih je celo zaprosil, da bi strokovnjaki Inlesa demonstrirali študentom gradbene in gozdarske fakultete način obdelave in izdelave tega novega artikla.

tudi k boljši prodaji njihovih izdelkov za veliko in malo potrošnje. Vsekakor pa je uspeh na letošnjem beograjskem sejmu pokazal, da bi moralo podjetje tudi vnaprej sodelovati na takšnih manifestacijah.

MIHA MATE

Pokopali smo Franca Riglerja

Ortnek. — Pred kratkim smo na pokopališču v Velikih Poljanah pokopali priljubljeno in cenjeno domačino Franceta Riglerja, ki je sodeloval v vseh društvi in organizacijah ter pri vseh delih za napredek domače vasi in skupnosti. Posebno vmeto je delal v Turističnem društvu, za katerega ustanovitev se je posebno prizadeval in bil več let tudi njegov predsednik. Bil je tudi prvi upravnik turističnega doma na Grmadi. Za nesebično in poštovno delo bi moral biti prav letos odlikovan, žal pa ga je smrt prehitro iztrgala iz naših vrst. Vedno nam bo ostal v lepem spominu!

V. PREZELJ

Ponujajo prostore

Prebivalci Malega loga v

Loškem potoku so tik pred vojno zgradili s prostovoljnimi delom gasilski dom. Po vojni so ga obnovili in uredili njegovo okolico. Občinski odbornik tega območja Jože Anzelj nam je povedal, da so lastniki doma pripravili odstopiti prostore kakšnemu podjetju, ki bi v njem odprlo svoj obrat. Stavba je namreč velika in bi zato kljub temu ostalo še dovolj prostora za gasilsko orodje. Tako bi dobili kruh mladi ljudje, posebno dekleta, za katere je najtežje najti zaposlitev.

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložene najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

Zaslužni občani pa so brez priznanj

Le redke organizacije in organi predlagajo svoje zaslužne člane za odlikovanje - V ribniški občini še ni pravega vzdušja za redno spremljanje delatistih posameznikov, ki so posebno prizadevni

V ribniški občini je podeljevanje odlikovanj zaslužnim posameznikom in organizacijam prava redkost. Občani se sprašujejo, če v njihovi občini res ni prizadevnih ljudi, ki bi odlikovanja dobili, kot jih dobivajo v drugih občinah. Za odgovor na ta in še nekatera druga vprašanja smo zaprosili predsednika občinske skupščine Boga Abrahamsberga, ki nam je povedal:

— Komisija za odlikovanja pri občinski skupščini je v sodelovanju z občinsko konferenco SZDL pripravila in posredovala kabinetu predsednika republike že marca letos predlog za odlikovanje 22 zaslužnih občanov. Med predlaganimi so člani delovnih organizacij, družbeno-političnih organizacij in društev. Odlikovanja bodo podeljena, ko bomo

dobili potrjene predloge. Predvidoma bo to za 29. november ali za občinski praznik, 22. marec.

Naša komisija si je že v letih 1967/68 prizadevala, da bi delovne organizacije, krajevne skupnosti, sindikalne podružnice in društva temeljito proučili delo svojih članov in jih predlagali za odlikovanje. Tega žal mnogi niso storili, zato so še vedno ostali neopazni nekateri zelo prizadevni občani. Vse to kaže, da v občini še ni ustvarjeno vzdušje za redno spremljanje dela tistih posameznikov, ki se pri delu posebno prizadevajo. Samo s skupnim prizadevanjem občinske komisije za odlikovanja in celotne javnosti bi lahko zbirali predloge in nagradjevali najzaslužnejše občane.

Posledica naše ohiplnosti je tudi, da doslej ni še nihče razmišljal o ustanovitvi občinskega sklada, ki bi tudi s denarjem nagradjeval in spodbujal najbolj prizadevne občane, ki so nujno potrebni za uspešno delo društev, delovnih organizacij itd. Pro-

učiti bomo morali prakso nekaterih drugih slovenskih občin, ki take sklade že imajo in iz njih nagradjujejo svoje najbolj prizadevne kulturne, javne in druge delavce ter organizacije. V ta sklad, če ga bomo ustanovili, bo za nagrade prispevala občinska skupščina in verjetno tudi delovne organizacije.

Največ sporov zaradi žalitev

Ljudje so vedno bolj občutljivi za vse, posebno pa za svojo posest - Največ sporov med sosedi nastane zaradi žalitev in motenja posesti

Ribniški poravnalni svet obravnava največ sporov zaradi osebnih žalitev in motenja posesti. Vsi ti spori, do katerih pride običajno med sosedi, nastanejo velikokrat brez pravega vzroka. Verjetno prihaja do njih zato, ker postajamo ljudje zaradi drugačnega in hitrejšega načina življenja bolj občutljivi in tako tudi bolj dovtetni za prepire.

Sosedje se sprejo že zato, če en izmed njih prežene otroke s svoje posesti, kjer pa otroci niti niso naredili škode, vsaj pomembnejše ne. Sosedi se spro, stepejo in pridejo pred poravnalni svet.

Vedno bolj so ljudje občutljivi za svojo lastnino, saj sosed ne pusti soseda, da bi zapeljal voz na njegovo parcelo, čeprav tam ne bo naredil nobene škode. Seveda pa se včasih hoče kakšen sosed napraviti še bolj močnejša in ti zapelje z vozom na sosedovo parcelo, čeprav je očitno, da bo napravil škodo.

Precej sporov je tudi zaradi meje. Taki spori so dolgotrajnejši.

Na zasedanjih poravnalnega sveta je pogosto zelo vroče. Sprte strani ne izbirajo izra-

zov za dokazovanje pravice in obtoževanje nasprotnika. Vendar se sprte strani v večini primerov poravnajo, za kar pa je odločilna spretnost predsednika poravnalnega sveta. Zanimivo je, da le redki pridejo ponovno pred poravnalni svet, kar dokazuje, da ima ta svet res pomembno vlogo pri pomirjevanju in sporazumevanju sprtih strani.

V. P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

■ ■ ■ KOLESA SE NISO UMAKNILA iz javnega prometa, čeprav se vse bolj uveljavlja motorizacija. Za številne ljudi, predvsem delavce, uslužbence, gospodinjice in šolarje je kolo edino prevozno sredstvo. Čeprav je koles veliko, v občini ni obrtnika, ki bi jih popravil. Menda je s tem delom malo zaslužka, zato se ga nihče ne loti. Tako so kolesarji prepuščeni le svoji iznajdlivosti, če se jim kolo pokvari.

■ ■ ■ OZIVELA SO pota na Slemenca v zadnjih dneh. Tod raste kostanj, ki je letos dobro obrodil. Številni nabiranci pridejo sem od blizu in daleč.

■ ■ ■ MEDVEDJE STRASILJO po Slemenih. Ljudje povedo, da se potika okoli kar pet kosmatincev, ki plaše domačine, še posebno pa otroke, ki obiskujejo šolo. Z divjadjo imajo Slemenci sploh precej težav, saj jim dela na poljih občutno škodo.

■ ■ ■ LETOS SI lahko Ribničanje prvič kupijo pečen kostanj. Na tržnem prostoru si je prodajalec kostanja postavil lečo barako za peko kostanja. Vse to je v redu in prav, ni pa prav, da je tam okoli polno papirja, ki ga mečejo jedci kostanja.

■ ■ ■ KONCANE SO konfe-

rence krajevnih organizacij ZK, do 1. novembra pa bodo končane tudi konference aktivov ZK. V kratkem bo seja sedanje občinske konference, okoli 15. novembra pa seja nove občinske konference, v katero so izvolili nove člane na minulih konferencah krajevnih organizacij. V teh organizacijah so ali bodo razpravljali raven o svojem delu v preteklem obdobju še o položaju po razširjeni seji sekretariata CK ZKS in 8. plenumu, o nalogah komunistov pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja, o organiziranosti in delovanju ZK v občini, o spremembi pravilnikov o delovanju ZK v občini in drugem.

■ ■ ■ SEMINAR ZA OBRATNIKE občinske skupščine bo predvidoma v novembru organizirala delavska univerza Ribnica. Trajal bo dan ali dva. Na njem se bodo obratniki seznanili s svojimi nalogami in odgovornostmi v občinski skupščini, s metodami dela občinske skupščine in njenih teles, s postopkom predlaganja, sprejemanja in izvrševanja odločitev občinske skupščine, opredelitvijo osebne odgovornosti, integracijsko funkcijo občinske skupščine, z odnosom med občinsko skupščino in krajevnimi skupnostmi in podobnim. Na seminarju bodo predavali domači in zunanji predavatelji.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici veljale naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje: (cena v din za kg)	Ribnica: (cena v din za kg)
krompir	0,78	0,80
svetlo zelje	1,10	0,90
kislo zelje	2	2
cvetača	5	5,30
fižol v fižlu		
zrnju	7,05 7,35	7
čebula	3,40	3,70
česen	10,30	10,60
solata	2,60	4,80
kaprika	3,40	3,50
paradižnik	3,70	2,70
korenje	3	2,50
petušji	2,60	—
jabolka	1,40 1,80	2
hruške	2 in 3,40	3,50
grozdje	3,30	3,20
limone	6,80	6,70
banane	6,20	6,20
Jajca (cena za kos)	0,64 do 0,73	0,77

Pozlačena Grmada

Ortnek. — V jesenskih jutrih je naša Grmada v vencu orumenelih gozdov kot pozlačena. Tako so 12. oktobra videli tudi ljubljanski planinci, ki so spešili proti njej iz meglene doline prek živobarvnih košenic. Grmada je bila prva postaja njihovega izleta v Dobropoljsko dolino. Navdušeni so bili nad njeno lepoto in so obljubili, da bodo o tej lepotici dolenske narave povedali tudi drugim.

Pred dnevom mrtvih

Tudi letos, kot vsa leta doslej, bodo krajevne organizacije ZB NOV v ribniški občini poskrbele, da bodo partizanska grobišča in spomeniki okrašeni. V vseh večjih krajih bodo na pokopališčih in pri spomenikih spominke svečanosti, na katerih bodo obudili spomin na padle borce in žrtve fašističnega terorja. Največ teh svečanosti bo 1. novembra dopoldne.

Predlog: asfalt do Loškega potoka

Potočani že živahno razpravljajo o možnosti za asfaltiranje ceste od Sotražice do Loškega potoka - Ta cesta je dolga okoli 10 km

Lepa asfaltna cesta je že dolgo sen Potočanov. Črni asfaltni trak sega že do Sotražice, od koder je do Loškega potoka le še okoli deset kilometrov. To ni dosti, verjetno pa bo preteklo le precej časa, preden bodo želje Potočanov uresničene.

Modernizacija te ceste je vsekakor upravičena, vprašanje pa je, kdaj bo zanjo na razpolago tudi denar. Na območju Loškega potoka živi okoli 2000 prebivalcev, ki jih povezuje s svetom le cesta. Dobra cesta bi pomenila za te kraje hitrejši gospodarski razvoj. Predvsem bi oest pripomogla k hitrejšemu napredku industrijskih obratov na tem območju. Loški potok pa bi bil tudi bolj odprt proti svetu, se pravi za

turizem. Asfaltna cesta bi olajšala tudi prevoz lesa, ki ga je tu precej.

Razprava bo kmalu končana

Do te nedelje bo v ribniški občini končana javna razprava o gozdarstvu, ki jo je organizirala Socialistična zveza. Razprav po vaseh se udeležujejo tudi predstavniki občinske skupščine, kmetijskih zadrug, ZKGP-obrat Ribnica, nanje pa so vabljani tudi poslanci. Prve razprave so bile razmeroma dobro obiskane, saj vprašanja v zvezi s cenjo lesa, upravljanja z zasebnimi gozdovi, vzdrževanja gozdnih cest in poti ter drugo, kar zanima vse gozdne posestnike.

Od Loškega potoka do Čabra ni daleč. Hrvatje nameravajo modernizirati cesto do meje z ribniško občino. S temi modernizacijami cest pa bi ribniška občina dobila ugodno zvezo z morjem in Notranjsko.

Potočani že živahno razpravljajo o možnostih za asfaltiranje ceste, do katerega mora po njihovem mnenju priti najkasneje v dveh do treh letih. Za uresničitev teh načrtov se bodo zavzemali z vsemi močmi.

Asfaltirana cesta do Loškega potoka bi bila koristna tudi za druga območja. Tako bi se bolj odprla Travno goru, kjer je znani turistični dom, hkrati pa bi odprla svetju tudi Goro, kjer je pet vasic. K. ORAZEM

V sredo seja skupščine

Oba zbora občinske skupščine Črnomelj bosta na zasedanju v sredo, 29. oktobra, razpravljala o šolstvu, kulturi in telesni vzgoji v domači občini. Sprejeli bodo tudi nekaj odlokov. Seja se bo kot po navadi začela ob 8. uri.

Pokopališče že urejajo

Vrtnarji so te dni začeli urejati novi del pokopališča v Vojni vasi, komunalno podjetje pa je nabavilo pesek, ki ga prodaja zasebnikom za urejanje. Tudi gradnja mrliške mrtvih bo pokopališče lepo urejeno. Tudi granja mrliške veže se je le premaknila z mrtve točke. Gradbeno podjetje v Črnomlju je prevzelo gradnjo, ki bo še letos do III. faze končana.

Preloka: fantje so se vrnili

Preloška mladina je trenutno brez predsednika, a vseeno dela. Ze pripravljajo igro, da bodo z njo vaščane razveselili za novo leto, prav tako nameravajo ustanoviti orkester. Večina mladih sodeluje tudi pri folklori. Odkar so se vrnili od vojakov vaški fantje, je na vasi sploh bolj živahno. Mladina se sestaja in vadi v prostorih bivše trgovine, želijo pa, da bi predsedništvo organizacije prevzela Anica Starešinič.

Spet pomagajo šolski kuhinji

Krajevne organizacije Rdečega križa so se letos spet lotile zbiralne akcije za pomoč šolski kuhinji na Vinici. Po vseh vaseh na viniškem koncu zbira RK sadje in zelenjavo ter krompir, nakar zbrano blago z vozovi pripeljejo v šolo. Člani RK ter stariši otrok v vseh vaseh z razumevanjem prispevajo za šolske malice, akcija je manj uspešna v vasi Hrast.

Mladinski klub ima nov prostor

Vse od novembra lani črnomaljska mladina ni imela svojega kluba, ker je bila ob sobo v stavbi družbeno-političnih organizacij, ki jo je kupila banka. Pred dnevi je mladina dobila nov klubski prostor v eni izmed sob nekdanje gostilne Kolbezen. Gostinsko podjetje je odstopilo prostor mladim, uporabljali pa ga bodo tudi občinska zveza za telesno kulturo, šahisti in strelici. V kratkem bodo mladinski klub opremili.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **UPRAVNI ODBOR ZSAM** podružnice v Črnomlju je na seji 18. oktobra sklenil pomagati svojim članom in poklicnim šoferjem, ki se nimajo predpisane kvalifikacije. Če bo od 25 do 30 prijavljenih, bodo v okviru Zavoda za kulturno-prosvetno dejavnost organizirali šolo za šoferje. Kdor do maja 1970 ne bo imel zahtevane kvalifikacije, ne bo mogel več opravljati šoferskega poklica. Interesenti se lahko prijavijo do 1. novembra pri Zavodu za kulturno-prosvetno dejavnost, kjer dobe tudi vsa pojasnila.

■ **DELAVCI, KI SKRBJO ZA ČISTOČO ULIC**, se pritožujejo, da je za kioskom pred gradom zmeraj velik lup smeti. Veter smeti raznaša in delo je zamudno. Predlagajo, naj si kioski nabavi posodo za smeti.

■ **PRED LETI JE POTOCAR** vedno pekel in prodajal kostanj, zdaj pa še več let ni nikogar, ki bi se lotil tega dela. Zato počene-

Cesta na Smuk je odprta

Slavje ob otvoritvi nove gozdne ceste, obenem je lovška družina razvila prapor

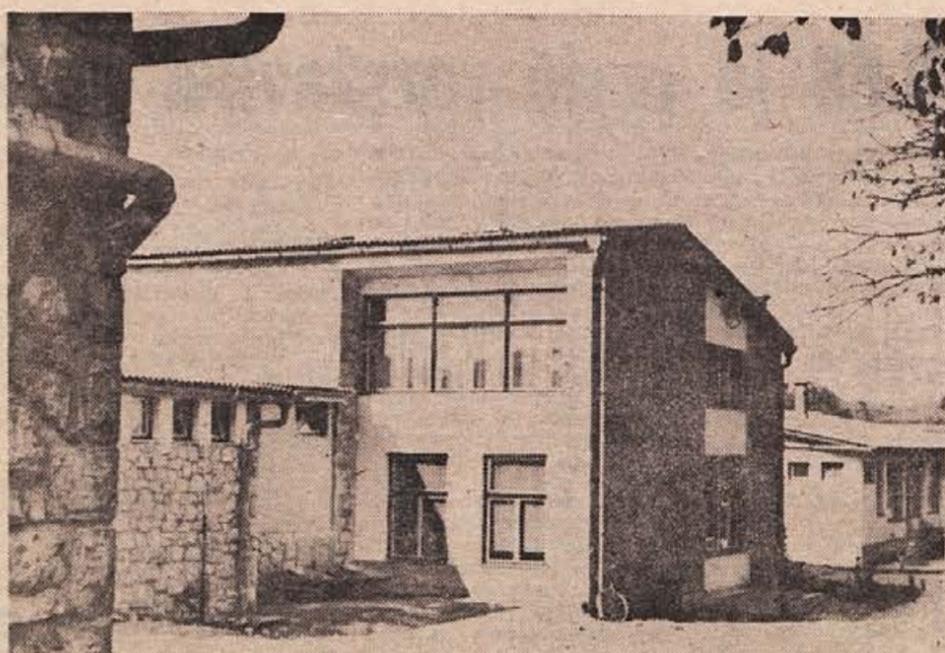
Prejšnjo nedeljo se je pri Tajčbirtu zbrala množica domačinov in kolona vozil, dve dekleti v narodnih nošah pa sta čakajočim na uradno otvoritev ceste ponujali šilce žganja. Slovesnosti so se udeležili tudi predsednik občinske skupščine inž. Martin Janžekovič, direktor tovarne Iskra Franc Košir, predstavnik GG — obrata Črmošnjice tov. Šebenik in predsednik krajevene skupnosti Semič Jule Kočevar, ki je imel otvoritveni govor.

Nova cesta je dolga 2 km, vanjo je bilo vloženi 160.000 dinarjev, zgrajena pa je bila v slabih treh mesecih. Pri

gradnji so veliko pomagali GG Novo mesto, podjetje Pionir in Iskra Semič, lela sta vodila Jule Kočevar in Nande Kapš. S to cesto se je odprla možnost izkoriščanja gozdov na Semeniču in Smuku, obenem pa je precejšnjega turističnega pomena.

Kolona vozil in pešcev je krenila na Smuk, kjer so imeli slavje še lovci. Lovska družina Semič je razvila svoj prapor, ki sta mu botrovala Tončka in Franc Košir. Semiško lovsko društvo je v nagovoru pohvalil tudi predsednik lovske zveze Črnomelj Janez Zunič. Pri slovesnosti je sodeloval še semiški oktet. Izletniki so se na Smuku lepo zabavali, postregli pa so jim celo z jelenovim golažem.

JOŽE HUTAR

Letos je bila dograjena osnovna šola na Vinici. Dograditev je z opremo vred veljala 550.000 din. Šola je zdaj ena najbolj sodobnih osemletk na Dolenjskem, le preskrba z vodo ni urejena. Prav pred kratkim so nastale velike težave, ker je v premajhnem vodnjaku zmanjkalo vode. (Foto: Ria Bačar)

RAZPRAVE O GOZDOVIH

Občinska konferenca člane na razprave o predlogu novega sistema gospodarjenja z gozdovi in o analizi stanja gozdov v občini. Razprave bodo v nedeljo, 26. oktobra, ob 10. uri v naslednjih krajih:

na Vinici v osnovni šoli, v Adlešičih v združenem domu,

v Semiču v prosvetnem domu, v Črnomlju v sejni sobi Obs.

Iz Preloke bo odpeljal avtobus na Vinico ob 9. uri, s Sinjega vrha ob 9.30. Občani iz Črešnjevca se bodo lahko odpeljali v Semič z avtobusom ob 9.15 in iz Štrekljevca ob 9.30. Prevoz nazaj bo organiziran po končanih sestankih.

Zakonskih barometrov je zmanjkalo

V turistični pisarni v Črnomlju so šli v poletnih mesecih spominki zelo dobro v denar. Zanje so iztržili kar po 5000 din mesečno in še več. Med kupci so bili najpogostejši Nizozemci, ki so letovali v Metliki. Največje povpraševanje je bilo po belokranjskih prtičjih, pisanih, pletenih košaricah in zakonskih barometrih, ki so, kot kaže, postali nepogrešljivi spremljevalci vzušja v marsikateri družini. Baje so zakonski barometri že v avgustu zmanjkali in jih ni bilo moč kupiti.

Letos je obiskalo turistično pisarno tudi precej ribičev. Drugo leto bodo poskrbeli tudi zanje, pravčasno bodo namreč nabavili dovolj ribiških palic.

Po številu strokovnjakov med najslabšimi

Gospodarstvu v občini Črnomelj bi lahko boljše šlo, če bi imeli več strokovnjakov - Namesto da bi naraščalo, število visoko izobraženih ljudi še upada - Kje je vzrok in kdo je temu kriv?

15. oktobra je bil v Črnomlju posvet, ki ga je sklical predsednik občine inž. Martin Janžekovič z vsemi direktorji podjetij ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Razpravljali so o gospodarskem položaju občine in o vzrokih, zakaj uspehi niso boljši, obenem pa o izdelavi razvojnega programa do leta 1975.

Na posvetu so dali pod drobnogled vsa podjetja, zlasti pa tista, ki so imela ob polletju izgubo ali so izkazala poslovanje na meji donosnosti. Veliko so govorili o stanju v zadrugi, mesnici, Beltu, Belsadu, obrtnem komunalnem podjetju itd.

Belt, ki je bil še pred kratkim v hudih težavah, se finančno popravlja. Odprodali so že veliko zalog, kolektiv pa se je zavzelo lotiti ureditve sanacijskega programa. Prav tako kot Belt pa imajo tudi druga podjetja težave zaradi odhajanja delavcev v tujino. To je eden izmed razlogov, da črnomaljskemu gospodarstvu ne gre tako, kot bi želeli.

Navzoči so se zavzeli za pospešitev raznih oblik sodelovanja ali celo za združitve sorodnih podjetij v občini in navzven, poudarjali pa so, da je treba čimprej v vsakem podjetju izdelati razvojni načrt do leta 1975.

Med glavnimi vzroki za gospodarske težave je pomanjkanje strokovnega kadra, kar je lahko ugotoviti iz analize, ki jo je za posvet pripravila občinska konferenca SZDL. Po številu strokovnjakov občina Črnomelj daleč zaostaja za slovenskim, še bolj pa za jugoslovanskim povprečjem. Leta 1967 je bilo v Jugoslaviji na 1000 prebivalcev povprečno 7,2 študenta visokih šol, v občini Črnomelj pa je leta 1969 na 1000 ljudi komaj 2,6 študenta.

Da je trenutno v kolekti-

Sprememba naslova!

Naročniki se spreminjajo svoj stari naslov naj sporočijo oba naslova Doga je da sporočijo samo novega ker pa imamo pri nas vsaj več naročnikov z enakim imenom in imenom seveda ne moremo vedeti čigav naslov je treba spremeniti

Vojaki!

Vsi vojaki ki naročajo Dolenjski list, naj napišejo tudi točen domač naslov da bomo vedeli ali naj jim pošljemo belokranjsko-kočevsko izdajo (z dvema zvezdicama) ali posavsko-trebanjsko (z eno zvezdico)

vih porazno stanje, pove podatek, da je imela Jugoslavija leta 1967 na 100 zaposlenih povprečno 4,5 visokošolsko izobraženih ljudi, medtem pa je še letos v Čr-

nomlju na 100 zaposlenih komaj 1,6 izobraženca. Črnomelj bi lahko ujel jugoslovansko povprečje iz leta 1967 šele čez 12 let, če ne bo takoj sprememb v kadrovske politiki.

Navzoči so sklenili, da se bodo v svojih delovnih organizacijah zavzemali za povečanje števila študentov, da bodo pri študiju bolj podpirali svoje izredne študente, razen tega bodo skušali privabiti domov razne belokranjske strokovnjake, ki služujejo drugod.

Zlasti je treba takoj spremeniti odnos do strokovnjakov, ki so že zaposleni, tako so sklenili na posvetu. Bojijo se namreč, da bi se odhajanje nadaljevalo. V zadnjih štirih letih je odšlo 21 visoko izobraženih ljudi, na novo pa jih ni toliko prišlo v občino. Na posvetu so sklenili, da je treba strokovnjakom dati taka delovna mesta, za katera so študirali, in da je treba spremeniti tudi politiko do njihovih osebnih dohodkov. R. B.

Več pravic lastnikom gozdov

Iz enega sklada usmerjati sredstva tja, kjer je za družbo najbolj koristno - Sveti gozdnih posestnikov naj soodločajo!

V črnomaljski občini so imeli že več razprav o novem sistemu gospodarjenja z gozdovi, ki ga predlaga republiški izvršni svet. Občani se strinjajo z ugotovitvijo, da sedanji sistem ni primeren, ker imajo premalo vpliva na gospodarjenje z goz-

dovi in na promet z lesom. Menijo, da je potrebno usmerjati poseben republiški sklad, v katerega naj bi se stekala sredstva vseh gozdnih območij, dajali pa naj bi jih tja, kjer imajo pogoje za razširitev gozdnih površin. Tak primer so veli-

ke stelnjske površine v Beli krajini, ki so zelo primerne za pogozdovanje. Medtem ko domače gozdno gospodarstvo nima dovolj denarja za vlaganje, pa nekaterim gozdnim območjem denar ostaja.

Kmetje se strinjajo, da se biološka amortizacija še nadalje odvaja, vendar samo od lesa za prodajo, ne pa od lesa za domačo porabo. Prav tako smatrajo, da je treba tudi v novem sistemu gospodarjenja z gozdovi obdržati strokovno gozdarsko službo in družbeni nadzor, zahtevajo pa, naj to službo opravljajo samo strokovno usposobljeni delavci.

Na sestankih, ki so bili na svetu lastnikov zasebnih gozdov, na izvršnem odboru občinske konference SZDL in v nekaterih krajevnih organizacijah SZDL želijo, da bi dobili sveti gozdnih posestnikov več pravic pri odločanju o načrtih, delitvi sredstev, določanju cene, pri trošenju biološke amortizacije in podobnih vprašanjih, kjer zdaj kmetje niso imeli dosti besede, saj je bilo njihovo zastopstvo v organih gozdnega gospodarstva zelo majhno.

Razprave o gozdarstvu bodo na območju občine končane do konca oktobra.

V BELTU se stanje popravlja

Na sestanku celotnega kolektiva so obravnavali položaj podjetja in sanacijski načrt

Pred dnevi se je sestel celoten Beltov kolektiv in razpravljali o vzrokih neukvidnosti, obenem pa o nalogah, ki jih je še treba opraviti, da bo podjetje dokončno splavalo iz težav.

Ugotovili so, da sanacijski načrt poteka po predvidevanjih, na nekaterih področjih celo hitreje, kot so računali, zato vse kaže, da bodo v kratkem prebrodili težave. Delavci so z velikim zanimanjem poslušali poročilo direktorja inž. Vladimira Lončarja, v razpravi pa so se zavzemali za še boljše organizacijo dela, za nabavo nekaterih nujno potrebnih strojev, predvsem pa za boljše odnose znotraj podjetja.

Obravnavali so tudi povečan odhod delovne sile v Nemčijo, zaradi česar imajo v podjetju dodatne težave. Vendar menijo, da bodo z ljudmi, ki vztrajajo pri svojem delu, lahko dosegli planirano letno proizvodnjo in

celoten razvojni program. Nikjer pa ni rečeno, da bodo spet zaposlili delavce, ki zapuščajo podjetje v najtežjih časih, če bodo znova hoteli priti v kolektiv, ko bodo težave mimo.

Delovni kolektiv Belta je želel, da bi bilo obveščanje o stanju podjetja stalno, obenem pa so z velikim razumevanjem sprejeli zastavljene naloge pri ureditvi sanacijskega načrta. Proizvajalci so na tem sestanku postavili zahtevo, naj za delo v pisarni ne jemljejo več ljudi iz proizvodnje, temveč naj sposoben pisarniški kader dobijo od drugod.

V naši poslovalnici kupujejo tekstilno blago in konfekcijo tudi kupci izven Bele krajine, zato bomo skrbeli še naprej za to, da Belokranjci ne bodo imeli razloga, da ne bi tudi v bodoče kupovali pri

„Beletekstil“ ČRNO MELJ

NOVICE
črnomaljske Komune

Ponoči v Gradcu ne bo več teme

Krajevna skupnost se letos ukvarja s pokopališčem in z javno razsvetljavo, za kar bodo porabili okoli 20.000 dinarjev

Ko se bo letos za dan mrtvih množica ljudi zgrnila na gradaško pokopališče, bodo ljudje prijetno presenečeni nad prizadevnostjo krajevne skupnosti. Približno 15.000 din so porabili za nov zid okoli pokopališča, nabavili pa so tudi nova železna vhodna vrata in opravili še nekaj vzdrževalnih drugih del.

V kratkem bo krajevna skupnost poskrbela še za izboljšanje javne cestne razsvetljave. V predalih od Šobarja do Suštaršiča, pri Klobučarju, pri prosvetnem domu in v vasi Klošter bodo

namestili 7 novih cestnih svetilk.

Letos je krajevna skupnost dobila od občine 40000 din dotacije, s čimer si res ne bi mogli dosti pomagati. K sreči so prodali stavbo krajevnega urada in zanjo dobili 18.000 din.

Gradčani so stavbo prodali zato, da bi jo preuredili v sodobno mesnico, izkazalo pa se je, da prostor za javen lokal ni primeren, ker je stavba tik ceste. Na eni strani naj bi se postavila krajevna skupnost, na drugi strani pa bi bil za mesnico primeren prostor, za katerem stoji zdaj žaga.

Nekdaj so hoteli na tem mestu postaviti perišče, vendar to zdaj gospodinjam ni več tako potrebno, ker imajo že pri mnogih hišah pralne stroje, drugje pa si jih še nabavljajo.

Razen tega ima krajevna skupnost še en predlog: da bi ji občina dovolila razpolagati z grajskim parkom. Preuredili bi ga v turistične namene in prepričani so, da bi se ljudje radi ustavljali na klopih pod orjaškimi cipresami. Park ni daleč od glavne ceste, vseeno pa tako mirnega in prijetnega kraja zlepa ni lahko najti.

Komaj so dražiški vinogradniki pospravili grozdje, že jih je čakalo novo delo. Pretekli teden so bili vsi na njivah in so vozili domov koruzo. Jože Bajuk (na sliki) je rekel, da si bodo oddahnilli šele takrat, ko jih bo debel sneg prisilil ostati v hiši. (Foto: Ria Bačar)

V vinski kleti bo 70 vagonov vina

Odkup grozdja v vinski kleti ni bil tolikšen, kot so računali - V kleti pa bo letos zasedena polovica zmogljivosti, kar se doslej še ni zgodilo - Vino v steklenicah prodajo sproti

Kmetijska zadruga Metlika je bila pripravljena odkupiti od zasebnikov najmanj 20 vagonov grozdja, vendar so vinogradniki odprodali le nekaj več kot 12 vagonov modre portugalka, modre frankinje in zametne črnine. Vseeno pa se bo z lastnim pridelkom zadruga letos v kleti nabrala 70 vagonov belega in črnega vina, kar je naj več, odkar klet obstaja.

Da vinska klet zelo naglo povečuje proizvodnjo, dokazuje podatek, da je še pred tremi leti promet z vinom pri metliški zadrugi dosegel komaj 10 vagonov. V štirih letih bodo vse zmogljivosti kleti čisto zasedene, dotlej pa prazen prostor in po-

sodo v kleti oddajajo v najem trgovskim podjetjem, ki se ukvarjajo s prodajo vina, a nimajo primernih skladišč.

Vinska klet ureja tudi lastno polnilnico in proizvodnjo za stekleničenje vin. Letos so prvič dali na trg 1 vagon stekleničene črnine v dvoilitrskih steklenicah. Kupci so tako rekoč razgrabili metliško vino. Naročila še vedno prihajajo, a jih težko izpolnjujejo, ker bo polnilnica šele januarja 1970 dokončana.

V načrtu je, da bo iz metliške vinske kleti v letu 1970 odšlo na slovenski trg že 10 vagonov vina v steklenicah, potrošnikom pa ga bo-

do nuditi tudi v manjših količinah. Vino bo na razpolago tudi v litrski embalaži ter v steklenicah po 7 del. Sploh ni bojzani, da ne bi mogli stekleničenega vina prodati, saj so samo ljubljanska podjetja pripravljena odkupiti 10 vagonov črnine, veliko zanimanje pa je tudi na Gorenjskem.

Stekleničenja vin se lotevajo postopoma tudi zato, ker embalaža veliko stane. Letos so porabili za nakup steklenic in zabojev za prevoz okoli 200.000 din, prihodnje leto pa bo v te namene že več denarja na razpolago.

Ko bo v letu 1970 polnilnica dograjena, bodo metliško črnino zaščitili.

S honorarci ne gre več

Pred kratkim je obiskal Metliko član republiške konference ZMS Ivo Marolt. S člani občinske mladinske konference ter s predstavniki vseh drugih družbeno-političnih organizacij je razpravjal o problemih mladine. Ugotovili so, da je glavna ovira za še uspešnejše delo mladih to, da v občinski

konferenci ni plačanega delavca. Honorarci, ki so zdaj v vodstvu, ne morejo opraviti vsega dela, ker so preveč zaposleni že na rednem delovnem mestu. Vse te in še druge težave so povezane z dejstvom, da ni dovolj denarja, razen tega tudi ne prostora. Občinska konferenca v Metliki dobi na leto le 8000 din dotacij, mladina nima svojih prostorov itd. Razveseljivo pa je, da mladina kljub slabim delovnim pogojem dela in snuje načrte za ustanovitev še novih sekcij, kakor tudi za prenovitev starega vrta.

Šola je prepleškana

Šolarji s Suhorja so novo šolsko leto začeli v lepših prostorih. Med počitnicami so celotno šolsko stavbo prepleškali, razen tega so namestili parket v edino učilnico, ki je imela star ladijski pod. Otroci iz vse šole bodo te dni potovali v razne kraje. Šolski izlet bo namreč ob začetku šolskega leta. Bojijo se, da bo veselje skazilo vreme. Druge šole prirejajo izlete že septembra, na Suhorju pa si tega niso upali, ker so imeli starši prvi mesec šole prevelike izdatke.

Začenjajo se konference ZK

Po 20. oktobru se bodo na vsem metliškem območju začele krajevne konference Zveze komunistov v osnovnih organizacijah in aktivih, medtem ko bo občinska konferenca ZK sredi novembra. Ker bo na občinski konferenci izvoljeno tudi novo vodstvo, se s kadrovske problematiko že nekaj časa ukvarjajo.

V pripravi na občinski praznik

Metlika se že pripravlja na občinski praznik, ki ga vsako leto slavijo 26. novembra. Poseben odbor bo te dni sestavil točen program prireditelj. Računajo, da bo v okviru občinskega praznika več otvoritev in prireditev, medtem ko športna tekmovanja že potekajo.

Na prvi seji samo kmetiistvo

Na občinski skupščini v Metliki že zbirajo gradivo za prihodnjo občinsko sejo, ki bo verjetno konec oktobra in na kateri bodo obravnavali samo kmetiistvo. O položaju zasebnega in družbenega kmetiijstva bo na voljo kopolca zanimivih podatkov. Obenem bodo razpravljali tudi o ustanovitvi občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva.

Orlando Poian razstavlja v Metliki

V soboto, 25. oktobra, bo v Belokranjskem muzeju odprta razstava italijanskega slikarja Orlando Poiana, doma iz Monfalcona - Tržiča pri Trstu. Razstava je prirejena v okviru sodelovanja med Metliko in pobratenimi Ronchi in bo ob otvoritvi navzoča tudi večja delegacija italijanskih gostov.

Orlando Poian je znano ime v italijanski slikarski umetnosti, saj je umetnik do zdaj sodeloval na več kot 80 krajevnih, pokrajinskih in državnih kolektivnih razstavah, priredil pa je tudi več samostojnih razstav, tako doma kot v tujini. V letošnjem oktobru je razstavil svoja olja v Novem mestu, do 20. novembra pa bo s svojimi umetniškimi deli gost Belokranjskega muzeja.

Prebivalce vabimo na otvoritev razstave, ki bo to soboto ob šestih zvečer.

Luč v metliško temo

Metliško temo od Cara do samopostrežbe in ob stanovanjskih blokih bo kmalu pregnala javna cestna razsvetljava. Živosrebrne svetilke bodo skušali namestiti že do občinskega praznika. Dela bo opravilo podjetje Elektro, vejlaja pa bodo okoli 80.000 din.

Posojila za dograditev in popravilo hiš

Danes objavljamo približno polovico imen borcev, ki jim je bilo odobreno posojilo iz občinskega sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev - Prihodnjič še dokončni seznam posojiljemalcev

METLIKA: Marija Pirko - 15.000 din, Trifun Popovič - 10.000 din, Danica Orič - 10.000 din, Martin Stefančič - 15.000 din, Jože Škof 10.000 din, Jože Vrtačič - 5000 din, Pepi Prus - 5000 din, Janez Bevk, 5000 dinarjev, Slava Jagodič - 3000 din, Anton Rus - 3000 dinarjev, Janez Vraničar - 5000 din, Jure Flajnik - 3000 dinarjev, Slivo Mihelič - 4000 din, Anton Part - 5000 dinarjev, Anton Pezdirc - 10.000 din, Jože Zorn - 5000 dinarjev, Marija Rajkovič - 5000 din, Anton Stariha - 5000 din, Leopold Klemenčič - 5000 din, Jože Stariha - 5000 din, Janko Badovinac - 3000 din, Anton Rus - 3000 dinarjev, Anton Jaklič - 10.000 din, Ignac Molek - 5000 din, Jože Pečarič - 3000

dinarjev, Rudolf Ramuta - 4000 din, Alojz Lindič - 4000 dinarjev, Miloš Tancik - 3000 din, Dušan Tancik - 3000 din, Anton Slobodnik - 5000 din, Anton Rus - 4000 dinarjev, Jožica Dular - 4000 dinarjev, Ivan Ciglar - 4000 dinarjev, Ivan Jerina - 4000 dinarjev, Slavo Zugelj - 10.000 din, Nada Kopinič - 5000 din, Frančiška Kopinič - 5000 din, Marko Matjašič - 5000 din, Ara Nemančič - 5000 din, Alojzija Vrtačič - 5000 din, Martina Gornik - 5000 din, Janko Rahija - 5000 din, Marija Kompare - 5000 din, Anton Ivec - 5000 din, Janko Stipančič - 4000 din.

CURILE: Franc Zugelj - 10.000 din, Terezija Znidaršič - 5000 din, Martin Radoš - 20.000 din, Jože Bajuk - 3000 dinarjev.

SVRŽAKI: Jože Jaklič - 5000 dinarjev, Jože Vukšinič - 5000 din.

ROSALNICE: Tončka Damjanovič - 5000 din, Niko Matjašič - 5000 din, Jože Vraničar - 5000 din, Janko Slanc - 8000 din, Danica Brodarič - 4000 din, Jože Humljan - 8000 din, Julij Brinc - 4000 dinarjev, Anton Brinc - 4000 din.

RADOVIČI: Franc Zegna - 3000 din, Anton Nemančič - 4000 din, Jurij Kozjan - 4000 din, Martin Bajuk - 4000 din, Janez Kočvar - 5000 din.

ZEMELJ: Anton Rus - 5000 din, Janez Gregorič - 4000 din, Niko Jurejevčič - 3000 din, Anton Pezdirc -

5000 din, Jakob Strucelj - 5000 din.

PRIMOSTEK: Neža Muc - 5000 din, Anton Tomc - 7000 din, Jože Križan - 3000 dinarjev, Julij Bajuk - 7000 dinarjev, Jože Bajuk - 7000 dinarjev.

KRASINEC: Marija Zupančič - 3000 din, Anton Pezdirc - 7000 din, Anton Pezdirc (št. 35) - 5000 din, Jože Klepec - 5000 din.

PODZEMELJ: Ivan Pezdirc - 3000 din.

OTOK: Matija Novak - 5000 din, Jože Križan - 5000 dinarjev.

GRM: Angela Judnič - 5000 din.

BORST: Anton Jaklič - 5000 din.

GRADAC: Milan Bajc - 5000 din, Emil Skabar - 5000 din, Janez Pezdirc - 5000 din, Milka Udovč - 3000 din, Marija Kristan - 3000 din, Rudi Dim - 5000 dinarjev, Ferdo Potočnik - 5000 din, Franc Dolžar - 5000 din, Janez Štampohar - 50000 din, Julij Marentič - 15.000 din, Ciril Novak - 7000 din, Jože Novak - 10.000 din, Jože Nemančič - 3000 din, Franc Šober - 5000 din, Marica Lozar - 10.000 din, Antonija Zupančič - 4000 din, Milan Kovačič - 8000 din.

KLOSTER: Anton Šober - 5000 din.

KRIVOGLAVICE: Ivanka Zunič - 4000 din, Janez Tomc - 3000 din.

DOBRAVICE: Jože Matkovič - 5000 din, Miha Hudorovac - 4000 din, Anton Zugelj - 5000 din, Neža Mak - 3000 din, Jože Stefančič - 3000 din.

GERŠIČI: Ivan Šimec - 7000 din.

KRIZEVSKA VAS: Jože Pavlovič - 5000 din.

SPREHOD PO METLIKI

VELETRGOVSKO PODJETJE KOKRA iz Kranja, ki ima dve prodajalni tuji v Metliki, je za mesec oktober pripravilo posebno reklamno prodajo pod naslovom »Jesen v KOKRI«. Kateri kupijo vsaj za 50 novih dinarjev blaga, bodo lahko ob šrobanju deležni denarnih nakazil ali pa praktičnih daril. Uslužbenici obeh trgovskih podjetij upajo, da Metličani in okolčani ne bodo zamudili te izredne prilikožnosti.

LOV NA DIVJE ZAJCE je bil s tem mesecem odprt in člani metliške lovske družine so v nedeljo, 5. oktobra, lovili na odseku Bojanski kal-Gabrovac. Tisti dan so padli štirje zajci, naslednje nedeljo pa so lovci v okolici Radovice uplenili še dva. Obakrat je bil uspešen šef gospodarstva pri metliški občini tov. Niko Zupančič. Minulo nedeljo so se lovci odpravili v okolico Krmačine.

SVET ZA URBANIZEM in komunalne zadeve pri metliški ob-

činski skupščini je imenoval posebno komisijo, ki naj bi predlagala poimenovanje novih ulic in poskrbela za oštevilčenje novo zgrajenih hiš.

KMETIJSKA ZADRUGA V METLIKI je že predelala vse letošnje grozdje v vino. Odkup grozdja pri kmetih je bil slab. V lastnih novih trtnih nasadih kmetijske zadruge pa je bil pridelok skoraj dvakrat večji kot lani.

METLIŠKI UPOKOJENCI so se sprlo lepega vremena, ki drži še več kot tri tedne, le odločili, da napravijo izlet po Belt krajini in sosednji Hrvaški. Poln avto bvo izletnikov je minulo nedeljo s jutraj odinil v Črnomelj, kjer so se sestali s tamkajšnjimi upokojenci in položili venec pred spomenik na Griču. Nato so se na Vinici rasporežili ob janju in odločili ter se prek Bosiljevega in Karlova zadovoljni vrnili v Metliko.

Sekcija za kmetiistvo pri občinski konferenci SZDL Metlika
razpisuje

tekmovanje vinogradnikov s področja občine Metlika za najbolj kvalitetno vino

1. Na razpis se lahko prijavi vsak vinogradnik s področja občine Metlika, ki ima najmanj 20 arov vinogradov.
2. Vinska klet Metlika lahko prijavi za tekmovanje svoja vina, vendar izven konkurence.
3. Vino je lahko belo ali črno, imeti pa mora najmanj 9 stopenj alkohola.
4. Rok prijave je 5. november 1969. Prijave sprejema občinska konferenca SZDL Metlika, Trg svobode 10.
5. Pridelovalci prvih treh najboljših belih in črnih vin bodo nagrajeni s 500, 300 in 200 Ndin. Drugi bodo dobili diplome.
6. Vina bodo ocenjevali priznani slovenski enologi s Kmetijskega inštituta iz Ljubljane.
7. O datumu in času odvzema vzorcev vin bodo vsi prijavitelji pravočasno pisмено obveščeni.

Predsednik sekcije za kmetiistvo inž. Janez Gačnik, I. r.

Danes seja skupščine

Danes bo občinska skupščina razpravljala na 5. skupni seji obeh zborov o socialnem zavarovanju in zdravstvu, o razvoju PTT v obdobju od 1969 do 1975, o poročilu o delu davčne uprave, o poročilu o delu Dolenjskega letalskega centra, o podelitvi domicila I. slovenski brigadi VDV, o najvišjih prodajnih cenah in maržah za nekatera živila, o imenovanju šole Smihel ter o nekaterih finančnih in upravnih ter gospodarsko-pravnih zadevah.

Za boljšo telefonijo

PTT podjetje Novo mesto polaga telefonske kable z večjo zmogljivostjo od pošte do Kandije, kjer se kabli razcepijo v smer proti Ragojemu, Zabji vasi in Grmu. Z novimi kabli bo zmogljivost telefonije povečana za 350 odst. Ko bodo povečane tudi zmogljivosti avtomatske telefonske centrale v Novem mestu (konec prihodnjega leta) bo lahko pošta ponudila naročnikom 600 novih telefonskih priključkov, že spomladi prihodnje leto pa bo lahko na kandijem območju montiranih 100 novih priključkov v podjetjih in pri zasebnikih. Kabli, ki jih polagajo, imajo zmogljivost za več kot 1000 novih priključkov, vendar pa je to vezano na povečanje zmogljivosti avtomatske telefonske centrale.

RADIJSKI SPREJEMNIKI

V ELEKTROTEHNI v Novem mestu imajo izbiro radijskih sprejemnikov. Vsi sprejemniki imajo tudi UKW področje, kar omogoča kvaliteten sprejem radijskega programa. Od Elektronske industrije Niš imajo na zalogi sprejemnike MAJOR, DAJANA, SIMFONJA F 69, SIMFONJA AFC in druge, od ISKRE pa sprejemnike s vgrajenim gramofonom ROBERT in PORTOROZ.

Te dni so dobili cenene tranzistorne sprejemnike CAPRICE, ki stanejo samo 120 din. Tudi japonske magnetofonske trakove imajo po zelo ugodni ceni.

PO ZADNJI GIMNAZIJSKI KONFERENCI ZVEZE MLADINE

Ne samo kritika — tudi pomoč!

Premalo pripravljena konferenca je dala večji poudarek nepotrebnim razpravljanjem, kot pa oceni uspehov v preteklem šolskem letu in načrtom za prihodnje

Prof. Zdenka Jeras, mentorica mladinske organizacije, in dijak Andrej Veber, dosedanji predsednik ZM na novomeški gimnaziji, sta sodelovala v našem pomenku o delu, pomanjkljivostih in načrtih mladih na šoli. (Foto: S. Dokl).

Te dni so novomeški gimnazijci izvolili svoj novi mladinski komite. O delu mladinske organizacije na gimnaziji v preteklem šolskem letu sta pripovedovala njen mentor prof. Jerasova in dijak 4. razreda Veber, lanskoletni predsednik.

Bilo je sončno ponedeljkovo dopoldne. Ob zeleni mizici v tajništvu novomeške gimnazije je prijetno potekal moj pogovor s prof. Zdenko Jerasovo in z dijakom Andrejem Vebrom.

— Kakšno je bilo delo mladinskega aktiva v lanskem letu? — sem ju vprašala, da bi dala okvir našemu pogovoru.

Prof. Jerasova: »Že eno leto sem mentor aktiva mladinske organizacije na gimnaziji in moram priznati, da sem — mimo nekaterih pomanjkljivosti — zelo zadovoljna z njenim delom. Večina programa, ki si ga je mladinska organizacija zastavila ob začetku lanskega šolskega leta, je izpolnjena. Takrat smo sklenili, da bo delo potekalo predvsem v obliki krožkov in v razredih samih, ker je to željo pokazala tudi anketa med dijaki, ki jo je že prej izpeljal mladinski komite. Tako so nekateri krožki delali z velikim uspehom, na primer biološki krožek pod vodstvom prof. Fabjana, v okviru katerega je dijak Jenko dobil celo drugo nagrado — potovanje v Ameriko — na tekmovalni znanost mladini (prva nagrada ni bila podeljena). Pohvala gre tudi športnemu društvu, saj so posamezni tekmovalci šli v počitnicah celo na tekmovalne v Nemčijo.«

Veber: »Dramatski krožek pod vodstvom tov. Podergajsove pa je izpeljal vse šolske proslave.«

Prof. Jerasova: »Tudi drugi krožki — OZN, humanistični, matematični, literarni, Počitniška zveza — so pokazali uspehe svojega dela. Seveda nekateri bolj, drugi manj, kakršno je bilo pač zanimanje dijakov.«

Veber: »Mladinski komite je tudi organiziral predavanja o različnih zadevah, na primer o zunanji in notranji politiki, o študentskih gibanjih v Evropi in podobno. 11 dijakov so sprejeli tudi v Zvezo komunistov. Vendar je zanimanje za politično dejavnost med dijaki še vedno majhno.«

Prof. Jerasova: »Mladinski komite se je lotil tudi samoupravnih problemov in izdelal tri predloge, ki jih je sprejel svet šole in jih vključil v statut. Vendar je kritika dijakov na zadnji konferenci pokazala, da je bilo premajhno sodelovanje med njimi in krožki in da so bili dijaki premalo obveščeni o delu komiteja. Saj bi o tem dijake dobro obveščal v časopisu. »Steziček«, ki je postal že kar kvalitetno glasilo novomeških gimnazijcev.«

Veber: »Morda potem nekateri dijaki ne bi iskali samo napak in ne bi samo kritizirali, ampak bi tudi koristno sodelovali.«

— Kaj pa delo v razredih?

Veber: »Mislil, da je to odvisno predvsem od razrednega predsednika, od njegovih sposobnosti in avtoritete. Dober predsednik lahko k delu pritegne ves razred. Program tega dela naj bi vseboval predvsem predavanja in seminarje o tem, kar dijake zanima. Nekaterim razredom je to lepo uspelo s predavanji o letalstvu, električni kitari, glasbi in podobno.«

— In kako je bilo na zadnji konferenci?

Prof. Jerasova: »Konferenca ni us-

pela, kot bi morala, saj je bilo delo mladinske organizacije čez leto res zadovoljivo.«

Veber: »Do sedaj so bile take konference vedno zelo pripravljene in so se dijaki pritoževali, da je vse preveč zrežirano in že vnaprej določeno. Zato je letos komite samo okvirno pripravil njen potek, ker smo želeli, naj bi na njej prišla do izraza mnenja in kritike dijakov. Toda zaželenega uspeha ni bilo. Če je bilo prej vse preveč načrtano, je bilo letos premalo in je bilo na konferenci prav zato dosti nepotrebnega razpravljanja. Izvolili smo novi 9-članski komite, ki pa ni preveč posrečeno izbran, ker so v njem dijaki, ki skoraj nimajo izkušenj pri delu v mladinski organizaciji. Zato bo potrebna pomoč.«

Prof. Jerasova: »Predvsem vaša, čeprav niste poželi priznanja, ki ga zaslužite. Toda treba je iti mimo tega in predvsem obveščati dijake o uspehih in neuspehih.«

Veber: »Pomagaj bom, dokler bom tudi meni pomagal, predvsem to-mogel in dokler bo treba. Saj so varši Slapnik z občinskega komiteja, tovariš ravnatelj in vi, tovarišica profesorica.«

— Kaj priporočate novemu komiteju?

Prof. Jerasova: »Naj spodbuja delo v razredih, ga popularizira in obvešča dijake o napakah in uspehih.«

Veber: »Predvsem veliko optimizma!«

Novi komite je imel medtem tudi že prvi sestanek, kjer so v prisotnosti tov. ravnatelja, prof. Jerasove in predstavnikov občinskega komiteja ZM izvolili za novega predsednika Dušana Dularja in uredniški odbor »Steziček«.

ANA VITKOVIC

Danes seminar za sindikaliste

Danes se je v Dol, Toplicah začel seminar za vodstva sindikalnih organizacij. Delavci občinskega sindikalnega sveta bodo skupaj z vodstvi organizacij razpravljali o glavnih nalogah sindikata v sedanjem obdobju. Najvažnejše naloge so: usklajevanje notranje zakonodaje delovnih organizacij z ustavnimi spremembami, nadaljnji razvoj samoupravljanja, gospodarjenje v delovnih organizacijah in skrb za življenjsko raven delavcev.

Denar je, prostora pa ni

Tolikokrat smo že pisali, kako zelo potrebujejo na smihelski Posebni šoli primerne delavnice, v katerih bi si njihovi učenci urili ročne spretnosti. Najbolj žaostno pa je, da bi dobili denar za ureditev teh delavnic, le da nimajo primerne prostora. Društvo za pomoč duševno prizadetim bi jim nudilo potrebne denar za opremo in preureditev delavnic, če bi le imeli prostor in ustrezne strokovnjake za tehnični pouk. In tako oo, kot kaže, vse ostalo pri starem.

Za kvalifikacijo se zanima le 5 deklet

V »Labodu« so pred kratkim razpisali roke za prijave izpitov za kvalifikacijo industrijskih šivilj. Čeprav je povprečna starost zaposlenih (Labod je predvsem ženski kolektiv) nekaj nad 22 let, se je za izpite prijavilo le 5 kvalificiranih delavk. Vse kaže, da ni zanimanja za pridobitev kvalifikacije v tej stroki. Tudi vodstvo aktiva ZMS, ki bi moralo skrbeti za izobraževanje svojih članic, najbrž ni naredilo dovolj. V »Labodu« trdijo, da bodo postali izpiti mujni pogoj, če ne bo šlo drugače.

Kemična čistilnica

GALEB

ANTON OBERČ
Novo mesto

čestita za občinski praznik in se priporoča za naročila!

Center

za socialno delo
Novo mesto

išče
primerne

REJNIŠKE DRUŽINE

za oskrbo otrok in starejših ljudi v Novem mestu in okolici.

Prijave sprejema Center za socialno delo Novo mesto, Glavni trg 7.

SEKCIJA za kulturo — njeni člani so gojenci Dijaškega doma Majde Silc — bodo 29. oktobra v počastitev občinskega praznika s krajšim programom razveselili svoje vrstnike.

NA NOVOMESKEM MOSTU urajajo delavci Komunalnega podjetja nov lesen pod. Stare deske so bile že preperole in prava past za pote ženskih čevljev.

S PRILICNOSTIM POST. NIM ZIGOM je novomeško PTT podjetje odprenjalo v torek, 21. oktobra, vse poštne pošiljke, poslana med 14. in 16. uro popoldne. Tako so prišli na račun tudi filatelisti iz drugih krajev. V prilicnostnem žigu je silhueta Kapitlja in datum otvoritve filatelistične razstave v Novem mestu.

NA TRGU je bilo tudi v ponedeljek zelo živahno. Cene so se gibale takole: paradiznik 3,5, grozdje 2,8, paprika 2 in 4, jabolka 3 in 2, krompir 1, cvetaka 4,5, fižol 6,5, hruške 4, banana 6, ohrovt 3,5, zelje 1,2, korenček 3, čebula 2,8, pesa 2, kostonj 2 in orehi 4 dinarje za kilogram. Jajca so bila po 90 par, na izbiro je bilo tudi dovolj cvetja.

M. P.

NOVO MESTO V PODOBI

Novomeški Glavni trg ob koncu prejšnjega stoletja

Se en pogled na novomeški Glavni trg ob koncu prejšnjega stoletja. Očitno je prizor posnet v nedeljski opoldanski uri; nekateri trgovci so svoje lokale že zaprli, nekateri še čakajo zapoznelega

kupca. Le malo je še ljudi — nekaj odraslih in otrok — ki so se nastavili fotografu. Kmalu se bo oglasil zvon, porazgubili se bodo še ti in trg bo sameval v vsej svoji prostranosti...

Ogenj gasimo, ko je prepozno

Za preprečevanje mladinskega prestopništva daje družba premalo denarja — Novomeški odborniki bodo morali govoriti tudi o teh težavah

Na nedavnem posvetovanju o mladinskem prestopništvu — v Novem mestu ga je organizirala občinska konferenca ZMS — je vse udeležence presenetila tale vest: za mladinskega prestopnika, ki ga prevzajajo v vzgojno-popoljševalnem zavodu v Radečah, plačuje družba 1.200 din na mesec, prav ta družba pa daje za specializirane organizacije, v katere je v večjem številu vključena tudi mladina, 2.000 do 4.000 dinarjev letno.

Vsaka beseda je najbrž odveč. Vsa zadnja leta, odkar je mladinsko prestopništvo v porastu, razmišljamo, kako bi ga zajezili. Kljub trdnim sklepom, da bomo nudili mladini več denarja, je ostalo vse pri starem. Za zdravljenje dajemo še vedno precej več kot za preprečevanje.

Mladina se je naveličala obljub. Njeni predstavniki so tudi na tem posvetovanju spet in spet ponavljali: »Če bi imeli denar, bi lahko s pomočjo starejših organizirali celo vrsto akcij, v katere bi vključili tudi tiste, ki jim za dolžnosti in delo ni mara. Vzgoja se prične v zibelci, so menili pedagoški delavci, ki so morali priznati, da tudi tu nimajo moči. Otroško varstvo, predšolsko in šolsko, je silno neurejeno, domača vzgoja pa je marsikje hudo pomanjkljiva. Na posvetovanju so menili, da morajo o teh stvareh spet govoriti tudi odborniki, kajti v navado je prišlo, da ogenj gasimo, ko je že prepozno.

„Kako gledate na razvoj mesta v zadnjem obdobju?“

Tako smo vprašali šest novomeških občanov, predstavnikov različnih gospodarskih dejavnosti, da bi zvedeli, kaj o tem menijo tisti, ki se neposredno ne ukvarjajo z načrtovanjem gospodarstva, pa vendar zelo dobro sledijo dogajanju okoli sebe.

IVANKA FISTER — SPELCA, gospodinja iz Jerebove ul. 20:

»V zadnjih letih se je mesto kar razcvetelo. Živiljenjska raven Novomeščanov se je močno dvignila. Občina je rešila mnogo vprašanj, ne pa tudi otroškega varstva. Za to bi morala poskrbeti tudi večja podjetja. V trgovinah se je zelo povečala izbira blaga. Samopostrežne trgovine so posebno za gospodinjice velika pridobitev. Težave pa so z mesom, ker so cene visoke, izbira pa ni velika. — Imam občutek, da je politično delo med ženami zamrlo. K temu bi jih moralo pritegniti prizadevno vodstvo. Preveč mislimo nase in pozabljamo na skupne dobrine. — Šole naj se bolj posvetijo kmečki mladini. Kdaj bo zgrajena nova šola?«

SLAVKO KAVSEK: delavec v Novoteku:

»V zadnjem obdobju se je dvignil predvsem osebni standard prebivalstva, kar dokazujejo nova naselja v bližnji okolici Novega mesta, ki so zrasla skoraj čez noč. Za to imajo velike zasluge tudi podjetja. Družbeni standard pa je zastal v razvoju. Treba bo zgraditi še več vrtcev, ker je še dosti otrok brez varstva. Mladina poseđa v kavarnah in baru, ker nima svoje dvorane ali kluba. Novomeščani bi radi gledali boljše filme in videli kdaj pa kdaj tudi kakšno operno predstavo. Če bi popravili kandijski most, bi bilo manj nevarnosti za pešce — posebno pa za ženske pešce.«

OLGA GOLOB, predmetna učiteljica na osnovni šoli:

»Veliko ljudi iz okolice je dobilo zaposlitev v vedno močnejših podjetjih. Zasebne hiše, ki rastejo na vseh straneh mesta, kažejo, da se je zelo dvignila živiljenjska raven Novomeščanov, ne pa tudi okoliških kmetov. Kulturno življenje se je zelo zboljšalo, vendar še premalo. Treba je tudi ustanoviti mladinski klub in urediti Ragov log, kamor Novomeščani radi zahajamo. — Dohodki prosvetnih delavcev so še vedno problematični. Podjetja naj bi prispevala več denarja za otroško varstvo. Zgraditi je treba več vrtcev. Nujno potrebne bi bile tudi jasli za dojenčke.«

JOZE KRAVEC, kmet iz Jelš pri Lešnici:

»Davki so preveliki in jih težko plačujem. Prodati nimam kaj, dohodki iz kmetije pa so majhni. Oblast zahteva čim večjo obnovo. Dovoljenje za gradnjo dobimo, posojila ne, svojega denarja pa nimamo. K zdravniku grem le v skrajni sili, pa še takrat moram plačati, ker mi zaradi neplačanih davkov ne potrdijo zdravstvene knjižice. Davki pa so zame res previsoki in jih ne zmorem.«

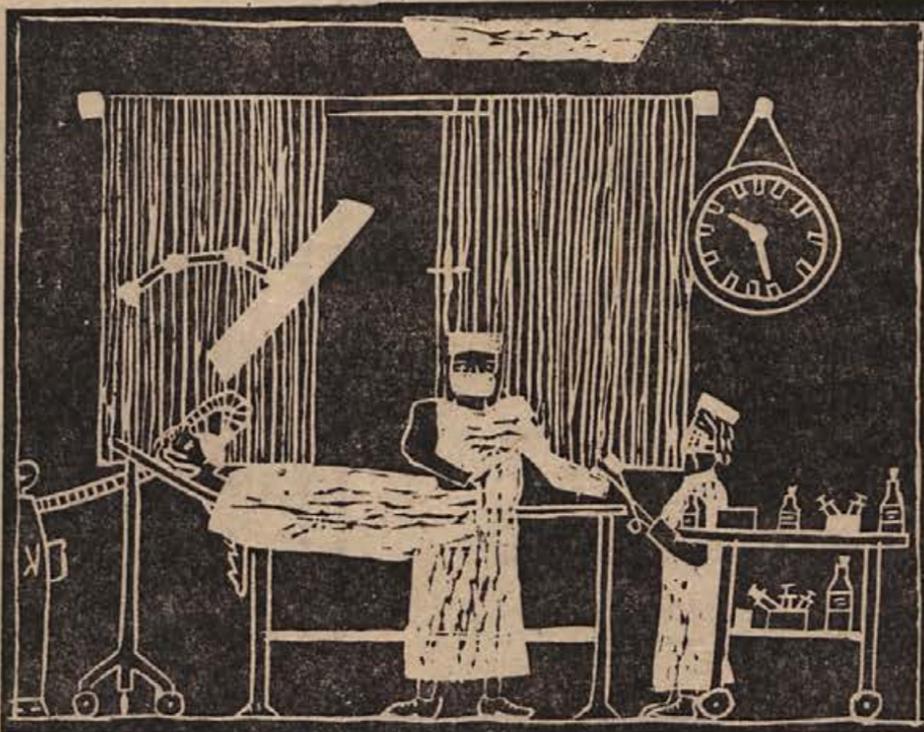
KARLO SMID, upokojenec:

»Tudi stari del mesta se je občutno razvil v zadnjih dveh letih. Samoprispevek smo pravilno uporabili za urejanje ulic in ugled mesta. Tudi ljudje iz okolice bi radi plačevali samoprispevek, da bi uredili tudi vaške ceste. Treba bi urediti še okolico muzeja in galerije. Posebno ta kaže na kulturni dvig, saj je skoraj vedno zasedena. Krajevna skupnost bi morala dati občanom obračun o samoprispevku, o tem, koliko je porabljenega in za kaj. Odborniki bi morali imeti več stikov z volivci. — Cigani, ki brskajo po posodah za smeti, kvarijo podobo lepo urejene tržnice. To bi jim morali prepričati ali spravljati posode v zaprt prostor! — Po stranskih ulicah je velik promet in malo opozorilnih znakov, zato so v nevarnost: zlasti otroci.«

DR. BOZO OBLAK, zdravnik v Zdravstvenem domu:

»Marsikaj se je izboljšalo. Mesto se je kulturno dvignilo prav v zadnjem času. Gospodarski razvoj je izredno napredoval, komunalni pa samo tam, kjer so zgrajene nove ceste. Tako pešci hodijo bolj po asfaltiranih cestah kot po pločnikih, ker jih še marsikje ni. Meščani naj bolj upoštevajo urbanistični načrt, ko gradijo. V mestu se ni plesne dvorane za mladino, je pa preveč pijancev. Čistoča je pogoj tudi za lepoto mesta.«

Borut Usenik, učenec 6. b razreda osnovne šole »Katja Rupena« iz Novega mesta, je urezal v linolej gornjo podobo in ji dal naslov »OPERACIJA«. — Tudi Borutova risba bo na veliki razstavi »Grafika jugoslovanskih pionirjev«, ki jo bodo slovesno odprli jutri dopoldne v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki. Razstavo bo odprl njen pokrovitelj slikar Božidar Jakac, naš novomeški rojak.

OD DANES DALJE ŠE 17 SLOVESNOSTI ZA OBCINSKI PRAZNIK

Trdinova nagrada in austin IMV

Najbolj zanimive prireditve bodo v Dolenjski galeriji, Dolenjskem muzeju, tovarni IMV in v Straži — Slavnostno sejo ObS bodo pozdravili pionirji ob koncu pohoda po poteh XII. slovenske udarne brigade

Tri slavnosti v okviru proslav za občinski praznik so mimo. V soboto so v Sentejnerju odprli prenovljene prostore ISKRE, v Novem mestu pa je študijska knjižnica »Miran Jarc« pripravila razstavo »Simon Jenko — ob 100-letnici pesnikove smrti«. V torek zvečer so v Dolenjski galeriji odprli filatelistično razstavo ob jubileju novomeškega filatelističnega društva in znanke »Verigar«. Potujoči kino bo začel danes na podeželju predvajati slovenski barvni film »Peta zaseda«.

Naslednja slovesnost bo v soboto, 25. oktobra, v Zavodu za izobraževanje kadrov ob 10-letnici ustanovitve. Po polnoči ob 15.30 se bo na Lokici pričela odbojkarstva tekma med Mariborom in Novim mestom. Tekma bo za konec delavskih športnih iger.

V ponedeljek, 27. oktobra zvečer bodo v Dolenjski galeriji odprli zanimivo razstavo ilustracij za Trdinove bajke, ki jih je ustvaril akademski slikar Boris Kobe.

Naslednji dan dopoldne bodo v Zužemberku slovesno izročili namenu ljudsko knjižnico. S tem bo tudi matična knjižnica — SK Miran Jarc — izpolnila svoje obljube žužemberškim bralcem.

Zvečer bodo očj javnosti

odborniki ogledali v IMV montažo osebnih avtomobilov AUSTIN 1300 in v novi dvorani, ki bo tega dne odprta. Zatem bo iz Novega mesta krenila kolona osebnih avtomobilov na ogled asfaltirane ceste proti Sentejnerju.

V počastitev občinskega praznika bo nekaj prireditev in slavnosti še v novembru. 6. novembra bodo v Dolenjskem muzeju odprli arheološko razstavo »Najnovejše najdbe v Novem mestu leta 1969«, za katero bodo pora-

■ V DELIKATESI na Glavnem trgu, kjer Novomeščani posebno radi pijejo kavo, je od ponedeljka naprej skodelica kave dražja za 10 par. Lokal je vsako dopoldne poln gostov in je le težko

Rangus zmagal v Kronovem

Na nedeljskem ribiškem tekmovanju, ki so ga priredili ribiči iz Kronovega v Krki, je nastopilo malo ribičev, vendar je kljub temu uspelo. V konkurenci je zmagal Franc Rangus z 220 točkami, sledijo Jože Zorko 190, Jurij Teropišič 80 itd. Izven konkurence je zmagal Branko Suhly s 60 točkami.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Vera Arh iz Velikega Podloga — Ivanko, Anica Novak iz Melič — Suzano, Fani Zabukovec iz Zalovca — Silva, Anica Sinkovec iz Goriške vasi — Jožico, Ana Balkovec iz Vlnice — Damjana, Marija Resnik iz Kršiča — Francina, Marija Brezgar iz Dolenje vasi — Tadejo, Jožica Omerzel iz Kalisevca — Jožico, Milena Markovič iz Rogarje vasi — Rosando, Tončka Jankovič iz Vinje vasi — Francina, Ana Marinič iz Rožnega vrha — Vladimirja, Justina Zaidaršič iz Jezera — deklico, Olga Plantan iz Vavte vasi — 2 dečka, Marija Kozole iz Lokov — dečka, Težica Gosena iz Radovive — deklico, Jožefa Zoran iz Goriške vasi — deklico, Roza Urbančič iz Zužemberka — dečka, Rozalija Blatnik iz Sabovca — dečka, Marija Bebič iz Irče vasi — deklico, Marija Režen iz Gradšča — deklico Vladimirja Skof s Suhorja — Igorja. — Čestitamo!

bili najdbe in izsledke, ki jih je pri raziskovanju novomeške pradednine odkril kustos Dolenjskega muzeja, arheolog Tone Knez.

7. novembra bo večja slovesnost v Straži, kjer bodo odprli novo samopostrežno trgovino DOLENJKA, isto pa bo ogled obratov lesnega kombinata NOVOLES. V prvih popoldanskih urah bo proslava tudi v Dolenjskih Toplicah. Slovesno bodo izročili namenu hiše, v kateri bo pošta in postaja milice. Prireditve v počastitev občinskega praznika bo sklenila študijska knjižnica »Miran Jarc« z otvoritvijo razstave »100 let slovenskega satiričnega in humorističnega tiskarstva«.

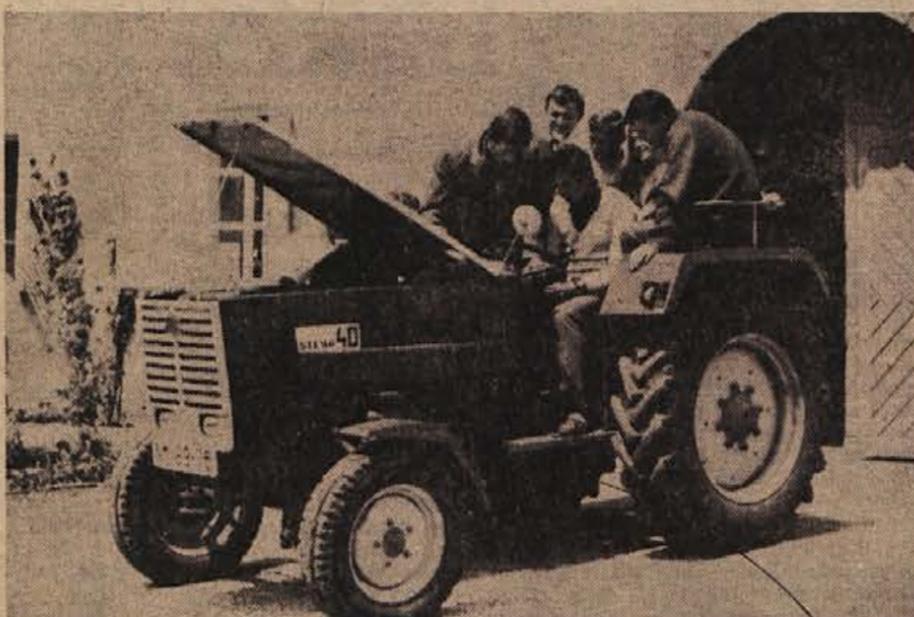
■ V DELIKATESI na Glavnem trgu, kjer Novomeščani posebno radi pijejo kavo, je od ponedeljka naprej skodelica kave dražja za 10 par. Lokal je vsako dopoldne poln gostov in je le težko najti prazen prostor za mizo. Pogostni gostje so predvsem mladi ljudje, ki žal ne znajo ceniti prijetnega vzdušja. Da je to res, so dokaz v moltoprenom oblaču, klopi, ki so za popolnoma razrezane in jih morajo kar naprej popraviati.

■ DELAVCI Cestnega podjetja so prejšnji teden za nekaj dni prekinili asfaltiranje v naselju Nad mlina. Prej so morali namreč izravnati zemljo v bližini blokov in urediti pločnike. Kot kaže, bodo ceste v naselju še ta teden asfaltirane, pred njo bodo nasadili okrasno drevje, na sponlad pa bodo zelente in nasade dokončno uredili.

■ KUPCI, ki so kupovali v komisijiški trgovini, se upravičeno jezijo, ker bo trgovina nehala poslovati. Ker bodo uredili podhod na Glavnem trgu, se bo ASTRA odselila v lokal, kjer je zdaj bila komisijiška trgovina. Čeprav v omenjeni trgovini nimajo več bogate izbire (blago vračajo strankam), se kupci še vedno radi oglašajo. Komisijiška trgovina je v Novem mestu prav gotovo potrebna, saj v njej lahko ljudje prodajo stvari, ki jih ne potrebujejo, revnejši prebivalci pa pomeni kupijo obleko ali obutev. Vse kaže, da premalo mislimo na nepetne kupce, ki se v novih trgovinah redkeje oglašajo, ker nimajo denarja.

IZGUBLJENO

20. oktobra sem na poti od Glavnega trga do Zable vasi izgubila zlato napetnico. Poštenega najditelja vladno prošim, da jo proti nagradi vrne na upravo Dolenjskega lista.

SODOBNA KMETIJSKA MEHANIZACIJA TUDI ZA KMETA! V začetku novembra se bo na kmetijski šoli Grm začel pouk v zimski šoli za kmetovalce, kjer bodo obiskovalci lahko spoznali tudi to, kako se uporabljajo kmetijski stroji. Prijave bo šola sprejemala do konca oktobra. Na sliki: učenci pri vajah iz kmetijskega strojništva

KMETOVALCI — bliža se čas kolin!

nudimo vam

BOSCH

skrinje za globoko zmrzovanje, v katerih lahko hranite sveže meso 6 do 12 mesecev.

BOSCH

skrinje za globoko zmrzovanje ohranijo vaše poljske pridelke daljšo dobo sveže.

BOSCH

skrinje za globoko zmrzovanje dobite pri zastopstvu

avtotehna LJUBLJANA, Celovška 38

250-litrska skrinja stane 535 DM in cca. 1.200 din

320-litrska skrinja stane 635 DM in cca. 1.300 din

KIK „POMURKA“

Murska Sobota, obrat za kmetijstvo Rakičan

razpisuje prosta

DELOVNA MESTA:

1. UPRAVNIKA EKONOMSKE ENOTE BENICA
2. UPRAVNIKA EKONOMSKE ENOTE KRAMAROVCI
3. ELEKTROMECHANIKA V EKONOMSKI ENOTI MEŠALNICA KRMIL V MURSKI SOBOTI

Poleg splošnih pogojev za nastop dela mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1. da je dipl. kmetijski ing. z 2-letno prakso, ali kmetijski ing. s 3-letno prakso;

pod 2. da je kmetijski ing. z 2-letno prakso ali kmetijski tehnik s 3-letno prakso;

pod 3. da je kvalificirani elektromehaničnik z 2-letno prakso in da ima odslužen kadrovski rok.

Kandidati bodo sprejeti na delo za nedoločen čas. Nastop dela po dogovoru.

Prijave, katerim je treba priložiti dokazilo o strokovni izobrazbi in seznam dosedanjih zaposlitev v obliki izpisa iz delovne knjižice, je potrebno oddati v 10 dneh po objavi razpisa.

OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN

miss - eleganten ženski pulover iz najnovejše kolekcije GOLF, izdelan iz 100-odstotnega LAMBSWOOLA, je primeren za vsako priložnost. V njem boste večno mladi.

Maloprodajna cena je 127 din in ga dobite v vseh boljših trgovinah.

DELOVNI KOLEKTIVI NOVOMEŠKE

**PROMETNE SEKCIJE,
SEKCIJE ZA VLEKO
IN SEKCIJE ZA VZDRŽEVANJE PROGE**
(enote Transportnega podjetja v Ljubljani)

ISKRENO ČESTITAJO VSEM OBCANOM ZA LETOSNJI 29. OKTOBER — PARTIZANSKI PRAZNIK NOVOMEŠKE OBCINE!
Pozdravljamo nove delovne uspehe in zmage tovariških kolektivov in jim želimo kar največ zadovoljstva in napredka pri uresničevanju gospodarske reforme.

39

Zoprni ji je bil, skoraj bala se ga je. Njegove vodene oči pa so blodile za Marijo: imela je občutek, da ji trgajo obleko s telesa.

Zdajci so se razmaknile glave okrog domačina, ki je zapri in zavezal mapo, vstal in jo položil na lepo rezljano skrinjo. Pogledal je na dragoceno stebričasto uro in dejal:

»Privoščimo si koncert — ali ne gospoda? Kod pa hodi danes Grajžar, naša prva violina? Marija, stopi po gospoda očeta! Naj prinese violino s seboj. Jerneju pa naroči, naj pripravi vse druge inštrumente!«

Marija je molče odložila delo in odšla. V pred-sobi, dolgi in svetli, s širokim dvojnimi oknom, je stal sluga in snažil velike vojaške pištole.

»Jernej! Gospod baron želijo, da znosite inštrumente v sprejemnico!«

Stekla je po dolgem, ozkem, odprtem hodniku mimo kuhinje, stopila v poslopje, ki ga je bil Valvasor prizidal, in odprla vrata poslednje sobe. Trošt ni bil sam. Sedel je pri oknu in sukaj svinčnik nad papirjem. Sredi sobe pa je stal naslonjen ob mizo mož visoke rasti. Držal je v rokah gosli in lok in tiho poizkušal žalostno zatleglo melodijo... »Stoji, stoji jaboln.«

Grajžar!

Mariji je zastal dih. Obličje se ji je stemnilo.

— Tu je. In k Valvasorju ni prišel, ker — da — ker je vedel, da je ona tam. Ona čuti, da se je izogibljive. Čemu? Kaj mu je storila? Kako se je veselila, da ga zopet vidi! Po dolgih letih! In on! On je sicer sleherni dan v Valvasorjevi hiši — baron ga vabi, da muzicirajo skupaj. A malokdaj je govoril z Marijo. Včasih jo je gledal nepremično, z zagonetnim pogledom, ob katerem je čutila prijetno toploto po

vseh udih. Drugikrat zopet se ji je zdelo, da jo gleda s trpkim nasmeškom. Poslednje dni pa se je Marije vidno izogibal. Čemu?

»Gospod oče! Gospod baron želijo, da pridejo k muziciranju.«

Trdo so zveneje besede. Stari Trošt se je zdrznil in pogledal izza očal izpod čela proti hčerki. Grajžarjeve gosli so zahreščale v rezki disonanci.

»Kako si naju prestrašila! Prav nič nisva čula, kdaj si vstopila. Kar pojdi naprej, pridem kmalu za vama; še tole končam.«

Odšla sta, Marija je skoraj tekla.

V prazni predsobi jo je Grajžar dohitel.

»Marija! Nekaj vam moram povedati.«

»Ali je zelo zanimivo?« se mu je nasmehnila.

Srce ji je močno utripalo.

»Morda vas bo vendarle nekoliko zanimalo, ker se že dolgo poznavam.«

»Šest let.«

»Točno. Petnajstletno dekletce ste bili, ko sem prišel k Valvasorju na Bogenšperk.«

»Ali ste mi hoteli to povedati?« se je norčevala.

»Ne. Vi ste prva, ki ji povem — da vstopim že prihodnji teden v — samostan očetov kapucinov.«

Naslonila se je ob zid. Udarec je bil prestrašen in je prišel popolnoma nepričakovano.

— In ona je v najskrivnejšem kotičku svojega srca sanjala — »O — zakaj — zakaj to — —?«

Njene velike temne oči so ga pogledale, kakor pogleda umirajoča srna neusmiljenega lovca.

A že se je osvestila in se vzravnila.

»Ha, ha! Saj tja spadate. Samostanski zid — najboljše kritje za takšne — bojzljivec!«

Smeje se je stekla po hodniku.

Da si je skrivaj z roko obrisala dve svetli kaplji iz oči, tega mladi mož ni opazil. S temnim obrazom in stisnjenih usten je stopal za njo.

— Bojzljivec! — zato ker je rajši s trdo roko raztrgal lastno srce in zatrl lastno življenje, nego da bi njeno mlado življenje potegnil v bedo in pomanjkanje...

Bilo mu je bridko, da si je želel smrti.

»Halo! Kaj je z gospodom očetom?« ju je sprejel Valvasor.

»Pridejo takoj.«

»Dober dan, Grajžar. Prav, da ste prišli.«

Razvrstili so se z instrumenti. Za Marijo je sluga postavil v kot harfo. Valvasor je vzel v roke fagot, gvardjan je prijel lepe nove diplo, Valvasorjeva hči Ivana je sedla za harmonij, pater Jurij pa je še neodločen prekladal po mizi kratke francoske piščali in druge instrumente ter se napolned odločil za poštni rog. Grof Strassoldo ni bil muzikaličen in se je kot poslušalec pridružil baronici.

Zdaj je vstopil Trošt, ob njegovi strani pa mestni sodnik — starikav debeluhast možiček, oblečen po modi prejšnjega desetletja, z velikimi rdečimi pentljami na ramih in ob kolenih. Za njima se je prikazal na vratih stasit in lep mlajši mož, oblečen po zadnji francoski modi v rumeno svileni obleko z bogatimi srebrnimi pošivki na dolgi plahutasti suknji, ki mu je trdo podložena, v bokih štrlela od telesa.

Gume so presunljivo zacvilile po asfaltu. Vozilo, ki je že bilo v škarjah, je pri zaviranju zaneslo še bolj v levo. Ob trčenju je bilo slišati zamolkel pok. Kolona avtomobilov, ki se ji je še trenutek prej neznansko mudilo, se je ustavila. Ljudje hitijo k razbitinam, ki so zaprle cesto. Zdrobljeno steklo neprijetno hrustlja pod nogami. Slišati je krike ponesrečencev. Prisotni stojijo razburjeni in pretreseni ob prizorišču nesreče. Marsikdo komaj prenaša to, kar vidi. Najprisrebnejši skušajo pomagati in zavarovati cesto do takrat, ko bodo glas siren in utripajoče luči naznanili prihod reševalcev in miličnikov.

PLAN SMRTI JE PRESEŽEN

■ **PREDEK PREHITEVATE**, upoštevajte, da je to dovoljeno samo, če s tem ne boste ovirali normalne vožnje naproti vozečih vozil in če imate na cesti dovolj prostora, da lahko zanesljivo prehitite (35. člen temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah).

■ **HITROST** vašega vozila mora biti prilagojena stanju ceste, vozila in vsem drugim prometnim razmeram ter takšna, da lahko pravočasno ustavite pred vsako oviro. Hitrost vožnje pa tudi ne sme biti tako majhna, da bi s tem ovirali normalni promet (29. člen temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah).

■ **RAZDALJA** med vašim vozilom in drugimi vozili mora biti tolikšna, da ne ogrožate drugih vozil. To velja med vožnjo v koloni, pa tudi med prehitovanjem in srečavanjem (16. in 56. člen temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah).

■ **UTRUJENOST** ni opravičilo, ker morate med vožnjo ves čas popolnoma obvladati vozilo (12. člen temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah).

■ **VINJENOST** je oteževalna okoliščina: kdor je pod vplivom alkohola ali drugih mamil, ne sme voziti vozila v cestnem prometu in tudi ne tega poskušati (12. člen temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah).

Najbrž ne veste, v kakšno nevarnost se podajate - Vsak dan povprečno 26 kilometrov dolga kolona vozil - Ne bodite neučakani in ne tvegajte - raje vozite previdno! - Cesta ni dirkališče, ker je preozka in je nevarnosti preveč

Takšnemu dogodku pravimo prometna nesreča. Čeprav zapusti veliko sledov na cesti in še več na prizadetih in vozilih, poznamo le nekaj vzrokov nesreč. Zato lahko rečemo le to, da vozimo premalo previdno in da premalo vemo o tem, kako je treba voziti.

NAJBRŽ NE VESTE, V KAKŠNO NEVARNOST SE PODAJATE

Ste kdaj pomislili, ko ste zavili s priključka na avto cesto, v kakšno nevarnost se podajate? Najbrž niste! Ali ste pomislili, da je od tega, kako boste vozili, v veliki meri odvisna tudi varnost drugih? Varnost stotin vozil, s katerimi se boste srečavali, jih prehitavali in celo vozili, ki bodo vozila za vami?

Od priključka pri Radohovi vasi do mostu čez Breganščico pri meji s SE Hrvatsko je 75,5 km asfaltne in betonskega traku. To je del avto ceste, ki nosi uradni naziv: cesta I/1 E-94. V 9 mesecih letos je bilo na teh 75 kilometrih 295 prometnih nesreč. Pri tem je izgubilo življenje 23 ljudi, poškodovanih je bilo 170 ljudi, na vozilih pa je bilo za 1.949.000 din škode.

Po teh 75 kilometrih avto ceste je bilo leta 1967 prepeljanega na dan povprečno po 13.564 ton tovora (skupaj s težo vozil), lani pa že 16.216 ton. Že nekaj let narašča promet vsako

leto za 15 do 20 odst.

Avto cesta postaja preozka. »Zakaj je pa potem ne razširijo?« vprašujete. To bi bilo zelo potrebno, toda dokler je takšna, kot je, lahko veliko pripomoremo k zmanjšanju nesreč z oprezo in varno vožnjo. Tako lahko pomagamo vsi, ki dan za dnevno sedamo za krmilo avtomobila. Sedamo za krmilo in premalo razmišljamo o tem, v kakšno nevarnost se podajamo. Ne pozabljajmo: boljše je priti na cilj 15 ali 20 minut pozneje, kot sploh ne priti (kot se zbuditi v bolnišnici v povojih ali pa se ne zbuditi več)!

VSAK DAN POVPREČNO 26 KILOMETROV DOLGA KOLONA VOZIL

Lani je v 24 urah peljalo po našem delu avto ceste povprečno po 3989 vozil. Od tega je bilo 27 motornih koles, 2816 osebnih avtomobilov, 108 avtobusov, 180 tovornjakov do 4 ton nosilnosti, 554 težjih tovornjakov brez prikolic in 303 težji tovornjaki s prikolicami. Če bi ta vozila postavili v strnjeni vrsti drugo za drugim, bi bila kolona dolga 26 kilometrov!

Takšna je avto cesta z nevarnostmi, ki jih ponuja na vsakem kilometru že zaradi prevelike gostote prometa. Povejmo še to, kje so nevarnosti največje.

Najpogostejše so nesreče na odseku od 99. do 108. kilometra na območju občine Trebnje (znani odsek smrti pri Jezeru). Tam je bilo letos že 57 prometnih nesreč (na posamičnih kilometrih tudi po 9 nesreč!). Nič manj nevaren ni odsek od 156. do 164. kilometra na območju občine Brežice (med Prilipami in Mokricami), kjer je bilo letos že 54 nesreč (na posamičnih kilometrih tudi po 10 nesreč!).

NE BODITE NEUČAKANI IN NE TVEGAJTE - RAJE VOZITE PREVIDNO!

Kje je bilo največ smrtnih žrtev? Na delu avto ceste, ki pelje skozi občino Trebnje, je bilo letos 5 smrtnih žrtev, na delu, ki pelje skozi občino Novo mesto 4, na delu, ki pelje skozi občino Krško, 9 in na delu, ki pelje skozi občino Brežice, 5 smrtnih žrtev. Smrt je torej povsod enako na preži!

Največ nesreč je bilo letos v avgustu: kar 71 ali povprečno več kot dve na dan! Največkrat pride do nesreč na vzponih in v ovinkih, v obeh primerih pa je najpogostnejši vzrok neprevidno prehitovanje. V ovinkih je slaba preglednost, na vzponih pa postanejo vozniki neučakani, ko se za počasnim tovornjakom nabere kolona. Drzni se odločijo za prehitovanje, ki se nemalokrat konča v razbitinah in krikih...

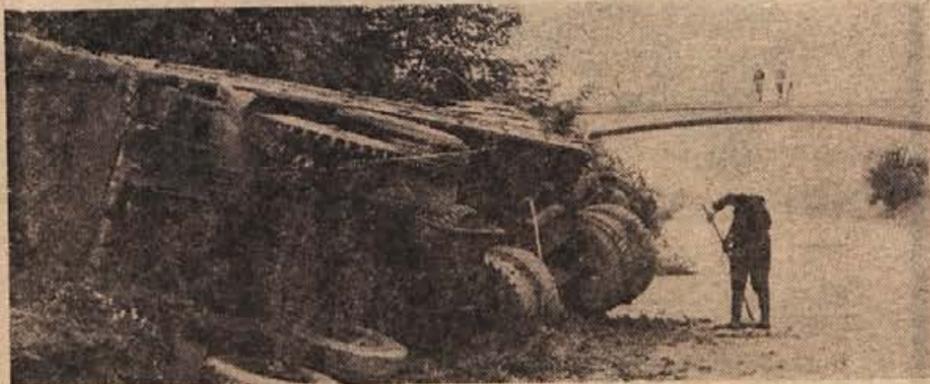
Največ nesreč je v deževnem vremenu, ko je cesta spolzka in se zavorna pot podaljša, vozila pa raje zanaša kot sicer. Večina prometnih nesreč se primeri med 4. uro zjutraj in 20. uro zvečer, največ pa med 12. in 14. uro.

CESTA NI DIRKALIŠČE, KER JE PREEZKA

Vzroki, ki so letos najpogostejše botrovali nesrečam,

M. JAKOPEC

Najbrž je bil utrujen pa je zaspal za krmilom (slika levo, foto: S. Dokl) — Dve razbiti vozili in na robu ceste s prtom prekrito truplo. Deževalo je in cesta je bila spolzka... (slika desno iz arhiva Prometne postaje Novo mesto)

V blagovnici kmetijske zadruge Trebnje je še posebno dobro založen oddelek za žensko in moško perilo.

BLAGOVNICA V TREBNJEM

Odpri jo je kmetijska zadruga v združnem domu v Trebnjem

Prejšnji teden so v Trebnjem odprli lepo urejeno trgovino, ki je prva večja prodajalna v tem kraju. Kmetijska zadruga Trebnje je v blagovnici organizirala prodajo TEKSTILA, GALANTERIJE in POHISTVA

V pritličju je oddelek za prodajo ženske, moške in otroške konfekcije, perila, odev, pregrinjal, nogavic in podobnega blaga. V pritličju je še oddelek, kjer nudijo kozmetiko, usnjeno in drugo galanterijo, otroške igrače, zlatnino, ure, gumbce, zadrge itd.

V zgornji etaži je velik lepo urejen prostor, kjer imajo razstavljeni pohištvo. Tu lahko dobite spalnice, dnevne sobe, opremo za kuhinje, vzmetnice in

drugo. Tudi televizijske in radijske sprejemnike imajo v tem oddelku.

Kmetijska zadruga Trebnje nabavlja blago pri trgovskem podjetju CENTROMERKUR v Ljubljani, ki je znano po veliki izbiri

ri kvalitetnega blaga in po ugodnih konkurenčnih cenah. Centromerkur je uvoznik raznega blaga, ki ga bodo prodajali tudi v Trebnjem.

Posebna ugodnost, ki jo je zadruga uvedla v svoji novi prodajalni, je ta, da bodo potrošniki lahko kupovali večino blaga na potrošniški kredit. To, da bo blagovnica odprta tudi ob nedeljah, bodo pozdravili predvsem ljudje iz okoliških krajev, ki med tednom nimajo časa za v trgovino.

Obiščite novo BLAGOVNICO kmetijske zadruge Trebnje v združnem domu, kjer boste našli veliko blaga in tudi z nakupom boste prav gotovo zadovoljni!

**BLAGOVNICA
JE ODPRTA
NON-STOP**

**vsak dan od
7.30 do 17. ure,
ob nedeljah pa
od 7.30 do 10.30**

Blagovnica v trebanjskem združnem domu je že prvi dan privabila številne kupce

Ugodna priložnost za zaposlitev!

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Šteje danes 3400 delavcev in še širi svojo dejavnost,

ZATO SPREJME NA DELO

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV IN
KVALIFICIRANIH RUDARJEV
KVALIFICIRANIH ELEKTRIČARJEV, KVALIFICIRANIH
KLJUČAVNIČARJEV in KVALIFICIRANIH
VODOVODNIH INŠTALATERJEV

STALNO DELO, DOBER ZASLUŽEK, RAZNE
UGODNOSTI

Pogoj:

Telesno in duševno zdrave, starost od 18 do 28 let. Kvalificirani rudarji morajo imeti dokazila o kvalifikaciji.

Pišite ali pa se zglasite osebno v Rudniku lignita Velenje — kadrovsko-socialni sektor.

NOVO NA TRŽIŠČU!

OSEBNI AVTOMOBIL ŠKODA, MODEL 1970

z novo obliko karoserije in novim zavornim sistemom.

Na razpolago so naslednji tipi vozil:

- ŠKODA Š 100 cena din 21.200.—
- ŠKODA Š 100 L cena din 22.200.—
- ŠKODA Š 110 L cena din 23.200.—

Vse informacije in dinarska vplačila sprejema

VOLAN, Ljubljana, Kersnikova 6, tel. 311-734

ali za PODROČJE DOLENJSKE TRGOPROMET, KOČEVJE,
poslovalnica TEHNIKA, tel. 86-423.

Odobravamo potrošniški kredit.
Roki dobave do 30 dni po vplačilu.

VEČ KOT PETDESET LET

Gorenjka

JEDILNA ČOKOL

vodi v
kvaliteti!

ZDRAVSTVENI
DOM
NOVO MESTO

Čestitamo
za praznik občine!

TRGOVSKO
PODJETJE

TOBAK
Ljubljana,
skladišče
NOVO MESTO

Za občinski praznik
občine NOVO MESTO
toplo čestitamo!

MIZARSTVO
PODGORJE
ŠENTJERNEJ

Izdelujemo spalnice,
jedilnice
in drugo pohištvo.

Za občinski praznik
čestitamo!

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

s svojimi obrati čestita za občinski praznik
občine NOVO MESTO in BREŽICE
vsem prebivalcem in jim vošči kar največ
novih delovnih uspehov!

Tovarna čevljev

ALPINA ŽIRI

nudi v svoji poslovalnici
v NOVEM MESTU

izbiri modne obutve za sezono
JESEN-ZIMA.
Obiščite našo prodajalno
in prepričajte se!
Za praznik novomeške občine
iskreno čestitamo!

ŽIVILSKI KOMBINAT „ŽITO“, LJUBLJANA

PEKARIJA IN SKLADIŠČE
NOVO MESTO

Priporočamo naš kruh in pecivo, mlevske izdelke, teste-
nine, SUMI čokolado, bombone in drugo.

Za praznik novomeške občine iskreno čestitamo!

OBIŠČITE HOTEL

GRAD OTOČEC,
MOTEL,
RESTAVRACIJO,
BIFE delikateso
in RIBJO
RESTAVRACIJO,

v Novem mestu
Za praznik občine
čestitamo!

SPLOŠNA
VODNA
SKUPNOST
DOLENJSKE
NOVO MESTO

Čestitamo za praznik
občine Novo mesto
in občine Brežice!

Vsem občanom
naše iskrene pozdrave,
združene z najlepšimi
željami!

AVTOPROMET
IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA

Gorjanci

NOVO MESTO - STRAŽA

Poslužujte se naših solidnih
in zanesljivih prevozov!

Za občinski praznik novomeške občine
pošiljamo iskrene pozdrave!

FRANC KLOBASA
CVETLIČARNA Brežice in VRTNARIJA Brestanica

Na zalogi imamo vrtnice in razno lepotično grmičevje. Na željo vam urejamo
parke, vrtove in naselja.
Naša telefonska številka v Brežicah je 72-002, v Brestanici pa 75-116.
Za 1. november nudimo košarice, sveže cvetje in drugo.
Naše cene so konkurenčne! Za občinski praznik brežiške občine čestitamo
in se priporočamo!

DINOS

Ljubljana
poslovna
enota
NOVO MESTO

Odkupujemo vse vrste
odpadnih surovin.
Nudimo uporabni
reprodukcijski
material.

Za občinski praznik
čestitamo!

ZDRAVILIŠČE
**Gateske
Toplice**

Obiščite naše gostinske obrate
in kopalne bazene!

Za občinski praznik brežiške občine
čestitamo in želimo veselo praznovanje!

KNJIGOTISK
TISKARNA -
KNJIGOVEZNICA -
KARTONAŽA
NOVO MESTO

Priporočamo naše usluge
in hkrati čestitamo
za praznik občine!

TOBAČNA TOVARNA
LJUBLJANA
SKLADIŠČE
NOVO MESTO

Priporočamo naše
renomirane proizvode
in čestitamo
našim odjemalcem
za praznik občine!

KOMUNALNO PODJETJE

VODOVOD NOVO MESTO

čestita občanom za občinski praznik!

LEKARNA NOVO MESTO

z lekarniškima postajama
Dolenjske Toplice in Sentjernej

čestita prebivalcem novomeške občine
za praznik!

OMP „INSTALATER“ NOVO MESTO

napelje vodovodne instalacije,
centralno kurjavo in strelovod
ter opravlja vsa kleparska dela.

Za občinski praznik čestita!

KOVINAR NOVO MESTO

IZDELUJEMO KOVINSKO OPREMO VSEH VRST
IN ŽELEZNE KONSTRUKCIJE!

Za praznik občine iskreno čestitamo!

ISKRA NOVO MESTO

tovarna usmerniških naprav v združenem
podjetju ISKRA Kranj,

čestita prebivalcem novomeške občine
za občinski praznik!

ELEKTRO Ljubljana enota NOVO MESTO

čestita prebivalcem
za praznik občine!

OBRTNO PODJETJE

ELA NOVO MESTO

izdeluje elektrokonfekcijo
za avtomobilsko industrijo
in industrijo
gospodinjskih aparatov
ter za telekomunikacije

Za občinski praznik
čestitamo!

INDUSTRIJA OBUTVE NOVO MESTO

Priporoča svoje izdelke,
hkrati čestitamo
vsem delovnim ljudem
in jim želimo še veliko
delovnih uspehov!

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

Čestitamo za praznik
občine Novo mesto!

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

Poslužujte se naše
mehanične delavnice —
servis za mopede TOMOS!

Za občinski praznik
čestitamo!

KMETIJSKA ZADRUGA

KRKA NOVO MESTO

vabi v svoje dobro
založene trgovine.

Posebno priporočamo
ozimnico.

Za praznik čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE

HMELJNIK NOVO MESTO

Nudimo alkoholne
in brezalkoholne pijače.

Za praznik čestitamo!

OPEKARNA ZALOG - NOVO MESTO

Nudimo vse vrste opečnih
izdelkov!

Za praznik iskreno
čestitamo!

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim ljudem in občanom
čestitamo in želimo prijetno praznovanje občinskega praz-
nika občine Novo mesto ter se priporočamo!

ZAVAROVALNICA SAVA poslovna enota NOVO MESTO

KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

s svojimi proizvodnimi okoliši in gostilno »NA TRGU«

Za občinski praznik občine NOVO MESTO čestita vsem
svojim članom, gostom, kmetovalcem in občanom!

SPLOŠNO MIZARSTVO

DVOR pri Žužemberku

priporoča svoje usluge in čestita
za praznik novomeške občine!

ZAVOD ZA POŽARNO VARNOST NOVO MESTO

Popravljamo vso gasilsko opremo,
polnimo gasilske aparate in opravljamo
SERVIS vozil NSU

Za praznik občine čestitamo!

KROJAŠKO PODJETJE

KROJAČ NOVO MESTO

Izdelujemo po meri moške in ženske
obleke in sprejemamo večja naročila!

Za občinski praznik čestitamo
in se priporočamo za naročila!

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

čestita prebivalcem za praznik občine Brežice in priporoča svoje proizvode po dnevnih konkurenčnih cenah!
Nekatere proizvode prodajamo tudi na potrošniški kredit.

GOSTINSKO PODJETJE

GRAD MOKRICE JESENICE na Dolenjskem

vabi goste na obisk gradu, kjer nudi kvalitetne gostinske usluge.

Za praznik občine BREŽICE čestitamo in želimo veselo praznovanje!

SLOVENIJA VINO LJUBLJANA poslovna enota BREŽICE

Čestitamo za občinski praznik!

RESTAVRACIJA

NA GRICU - motel Cadež BREŽICE

vabi goste v svoj lokal in čestita za praznik!

OBRTNO KOVINSKO PODJETJE DOBOVA

Izdelujemo kovinsko opremo in konstrukcije.
Za praznik brežiške občine čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE LJUDSKA POTROŠNJA BREŽICE

vabi v svoje dobro založene trgovine in čestita za praznik občine!

ŽELEZNIŠKO PODJETJE ZA POPRAVILO VOZ DOBOVA

čestita občanom za občinski praznik občine Brežice!

TRGOVSKO PODJETJE

KRKA BREŽICE

s svojimi poslovalnicami v Brežicah in drugih krajih čestita občanom za praznik in jih vabi v svoje prodajalne, kjer bodo solidno postreženi in zadovoljni z nakupom!

AVTOTRANSPORTNO SERVISNO PODJETJE

PREVOZ BREŽICE

priporoča svoje kvalitetne prevozne usluge in mehanične delavnice.
Za občinski praznik iskreno čestitamo!

STANOVANJSKO
KOMUNALNO PODJETJE

BREŽICE

čestita občanom za praznik občine!

SPLOŠNO LIVARSTVO DOBOVA

Odlični bron, aluminija, bakra in sive litine.
Za občinski praznik čestitamo!

PETROL Ljubljana POSLOVNA ENOTA BREŽICE

čestita prebivalcem brežiške občine in vsem voznikom, ki se poslužujejo Petrolovih bencinskih servisov in črpalk!

vabi v svoje trgovine in obrate, kjer nudi najboljše pridelke in ostalo blago!
Za občinski praznik čestitamo!

OPEKARNA BREŽICE

Nudimo vse vrste opečnih izdelkov!
Za občinski praznik čestitamo!

ONPZ METAL JESENICE na Dolenjskem

čestita občanom brežiške občine za praznik!

AGROSERVIS BREŽICE

obrat
AGROTEHNIKE
Ljubljana

Čestitamo za praznik občine in priporočamo svoje usluge!

PROJEKTIVNI BIRO

REGION BREŽICE

čestita za občinski praznik vsem delovnim organizacijam in občanom!

DEKORLES BREŽICE

priporoča svoje izdelke in čestita za praznik občine!

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

Čestitamo za praznik brežiške občine in priporočamo naše izdelke!

**GRADBENO IN OBRTNO
PODJETJE
NOVO MESTO**

GRADIMO:
stanovanjske hiše,
poslovne in manjše
industrijske objekte
ter opravljamo
vsa druga
gradbena dela

Gradbeno in obrtno podjetje Novo mesto s svojimi obrati: zidarskim, ključavničarsko-kleparskim, mizarskim, pleskarskim, vulkanizerskim in šiviljskim čestita vsem poslovnim prijateljem in občanom za novomeški občinski praznik!

Upravni odbor podjetja

„KRKA“

TOVARNA ZDRAVIL — NOVO MESTO

razpisuje
v smislu zakona o štipendijah in posojilih za izobraževanje
(Uradni list SRS št. 26/67)

posojila za študij

na naslednjih šolah:

- FNT - oddelek za farmacijo - 3 študijska posojila
- FNT - oddelek za kemijo - 1 študijsko posojilo
- elektrotehnična fakulteta (šibki tok) - 1 študijsko posojilo
- ekonomska fakulteta - 1 študijsko posojilo
- srednja tehnična šola - oddelek za farmacijo - 4 študijska posojila

Posojilo lahko prejmejo kandidati, ki izpolnjujejo naslednja pogoja:
— najmanj prav dober uspeh v šoli,
— dohodek na družinskega člana na mesec ne sme presegati 500 Ndin.
Prednost imajo moški prosilci iz višjih letnikov ustrezne šole in otroci članov kolektiva, če izpolnjujejo navedena pogoja.
Prošnje, ki jih je prejelo podjetje že pred razpisom, bodo obravnavane skupaj s prošnjami, ki bodo prispele po objavi razpisa. Prosilci, ki so prošnje že oddali, morajo te dopolniti z dokumentacijo, ki jo zahteva razpis.
Prošnje z dokazili o uspehu v šoli in potrdilo o premoženjskem stanju naj prosilci pošljejo v roku 14 dni od dneva razpisa kadrovskega oddelku tovarne.

Agraria

BREŽICE

**LASTNIKI MOTORNH VOZIL
POZOR!**

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

**Svet osnovne šole
ŽUŽEMBERK**

razpisuje
delovno mesto

VZGOJITELJICE

za vzgojnovarstveni oddelek za predšolske otroke (za nedoločen čas).

Rok prijave 15 dni.

OBVESTILO

V dopisno ekonomsko, administrativno, tehniško (strojno, elektro, lesno, kemijsko), osnovno, poklicno kovinarsko in delovodsko (strojno) šolo ter tečaje

vpisujemo
do 1. novembra 1969.

Učna pisma smo že začeli pošiljati. — Uvodne razgovore in seminarje bomo organizirali tudi že v tem mesecu.

DOPISNA
DELAVSKA UNIVERZA,
LJUBLJANA, Parmova 39
telefon 316-043, 312-141 —
poštni prečal 106.

**PTT PODJETJE
NOVO MESTO**

- Sprejemamo vezane in nevezane hranilne vloge
- Na poštah in pri vseh dostavljajih lahko kupite poleg vseh poštne vrednot tudi kvalitetne razglednice
- Pri dostavljajih širših poštne okolišev lahko oddate knjižene pošiljke
- Uporabnikom ptt storitev se priporočamo ter jim želimo veliko delovnih uspehov in prijetno praznovanje občinskega praznika občine NOVO MESTO

naši razgledi

nr

IZBOR NAJZANIMIVEJŠIH
ČLANKOV IZ PREKO 100
SVETOVNIH REVIJ IN ČASOPISOV
LIST SLOVENSКИH IZOBRAZENECV

razgledi po svetu

BREZOBVEZNO IN BREZPLAČNO VAM POŠLJEMO NA
OGLED NOVO ŠTEVILKO NASIH RAZGLEDOV

IZPOLNITE IN ODPOŠLJITE NA NASLOV NASIH RAZGLEDI LJUBLJANA
CANKARJEVA 5

Pošljite mi na ogled novo številko
NASIH RAZGLEDOV

Ime in priimek _____

Naslov _____

Podpis _____

Ce vam jih v 6 dneh vrnem, nimam do vas
NOBENIH OBVEZNOSTI.

Ce vam jih v 6 dneh ne vrnem, me smatrajte
za naročnika.

Ob bridki izgubi naše drage žene, mame
in stare mame

**ALOJZIJE ZUPINA
IZ VEL. BRUSNIC**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence ter izraženo sožalje. Posebno se zahvaljujemo podjetju KREMEN in Cestnemu podjetju iz Novega mesta za podarjena vence, gospodu župniku in proštu za obred pri pogrebu, sosedom za vso pomoč v teh težkih dneh in vsem, ki so jo spremili na njem zadnji poti.

Zalujoči: mož Rudi, sinova z družinama
in drugo sorodstvo.

**Združenje šoferjev in avtomehaničev
podružnica KRŠKO**

razpisuje v sodelovanju s poklicno šolo
za voznike motornih vozil Ljubljana-Ježica

**TEČAJ za kvalificirane
voznike motornih vozil**

Pogoji:

- 1. popolna osemletka
- 2. enoletni staž voznika C kategorije.

Tečaj se bo pričel v začetku decembra 1969.

Prijave sprejema do 20. 11. 1969 IZLETNIK, Krško,
Hočevarjev trg, telefon 71-142.

**LOVCI IN
ŠPORTNIKI!**

**PRAVKAR
PRISPELO!**

Krogelni naboji vseh kalibrov - tudi 7 x 57 R in šibreni naboji. - Oglejte si tudi drugo lovsko, ribiško in športno opremo ter lovske obleke slovenskega kroja v preurejeni poslovalnici

LOVEC NOVO MESTO,
Cesta herojev 8

**OPREMALES
NOVO MESTO**

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

1. **LESNO-INDUSTRIJSKI TEHNIK**
za delo v pripravi dela;
lahko je tudi začetnik — pripravnik
2. **VODJA NABAVE REPROMATERIALA**
s srednjo ekonomsko šolo ali trgovski pomočnik
Prednost imajo lastniki osebnega avtomobila
3. **LESNO-INDUSTRIJSKI DELAVCI**
za strojna in montažna dela
4. **UČENCI V GOSPODARSTVU**
za strojna, površinska in montažna dela
Nastop dela takoj ali po dogovoru.

UPRAVNI ODBOR PODJETJA

»KREMEN« — Novo mesto

razpisuje prosto delovno mesto

**vodje razvojne
službe podjetja**

Pogoji: poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še posebne pogoje, in sicer: imeti mora visoko strokovno izobrazbo rudarske smeri in odsluženo vojaško obveznost.

Praksa na podobnih delovnih mestih zaželena. — Poskusno delo bo trajalo tri mesece. — Osebnih dohodkov po pravilniku podjetja. — Dvosobno stanovanje v Novem mestu zagotovljeno.

Upoštevati bomo prijave, ki bodo na naslov podjetja prispele v 15 dneh po objavi razpisa. — Ponudbe z dokazili o izobrazbi in s kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo na naslov podjetja.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 19.00, 22.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 24. OKTOBRA: 8.08 Operna matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milica Koman: Kaj bi za slovensko kmetijstvo pomenila ureditev porečja Save? 12.40 Nastop moškega zbora iz Hodiš na Koroskem. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Rad imam glasbo (studio Ljubljana). 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Dorka Skoberne. 20.00 Prenos koncertov iz New Yorka, Bukarešte in Zeneve ob praznični dnevi Združenih narodov. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

■ SOBOTA, 25. OKTOBRA: 8.06 Glasbeni matineja. 9.35 Čez travnike zelene z domačo pesmijo. 9.50 »Naš avtostop«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Branko Korbar: Pospesevanje turizma v gorskem gozdnem svetu. 12.40 Z ansambli domačih napevov. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Melodije za razvedrilo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.45 Jezikovni pogovori. 18.45 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Kovačiča. 20.00 Spomnimo svet in domovino. 22.15 Oddaja za naše izselence.

■ NEDELJA, 26. OKTOBRA: 8.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Srečanje v studiu 14. 10.05 Se pomnite, tovariši... a) Aleš Stanovnik-Izok: Pokol na Vrzdencu, b) Ljudmila Burkeča-Planinka: Dekle, daj mi rož rdečih, c) Jožica Atešek: Rešili ste mi življenje. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov. 14.50 Z ansambliom Klaus Wunderlich. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Nedeljski operni stereo. 17.30 Radijska igra — Vitomil Zupan: »Upor črvo«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.15 Zaplešite z nami.

■ PONEDELJEK, 27. OKTOBRA: 8.08 Glasbeni matineja. 9.05 Za mlade radovedneše. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janez Poscagar: Razmerje med mlečarstvom in pitovnostjo v gospodarstvu govedorj. 12.40 Igra pihalni orkester Ljudske milice iz Ljubljane. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Operni koncert. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Intereza 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Mksa Kumra. 20.00 Koncert ansambla »Missica« iz Ljubljane. 22.15 Za ljubitelje jazz.

■ TOREK, 28. OKTOBRA: 8.08 Operna matineja. 9.35 Deset minut z ansambliom Atija Soosa. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Veterina. 12.40 Od vas do vas. 13.30 Priporočajo vam... 14.05

Glasbeno udeleževanje mladih (3. oddaja). 14.40 Mladinska reportaža: Na poti s kitaro. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 V torku na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Borisa Franka. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra — Manfred Bieler: »Missica«. 22.15 Jugoslovanska glasba.

■ SREDA, 29. OKTOBRA: 8.06 Glasbeni matineja. 9.25 Iz glasbenih sol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Raoul Jenčić: Vtisi s svetovnega prvenstva oračev v Jugoslaviji. 12.40 Priljubljeni pevi slovenskih narodnih pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert za oddih. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Rad

imam glasbo. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »Ti in operna«. 22.15 S festivalov jazz.

■ ČETRTEK, 30. OKTOBRA: 8.08 Glasbeni matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — Glasbeni klasični. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Marko Jelenc: Presajanje grmovnic in dreva. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih grič«. 14.40 »Enajsta solas«. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne. 18.15 »Morda vam bo všeča«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z pevko Majdo Sepe. 20.00 Četrtekovo večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer s pesnikom Lojzotom Krkarjem. 21.40 Glasbeni nočno. 22.15 Večer skladb Danila Švara.

TELEVIZIJSKI SPORED

Nedelja, 26. oktobra
9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADŽARSCINI (Pohorje, Pie. Sivec) Beograd
9.30 NARODNA GLASBA Zagreb
10.00 KMETIJSKA ODDAJA Ljubljana
10.45 PROPAGANDNA ODDAJA Ljubljana
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Piščki brez gnezda in Risanka Ljubljana
11.40 TV KAZIPOT (do 12.00) Ljubljana
18.20 PEKEL ZA MOZA V SEDLU — ameriški film Ljubljana
19.45 CIKCAK Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.35 MUZIKANTI — humoristična oddaja Beograd
21.20 VIDEOFON Zagreb
21.35 ŠPORTNI PREGLED JRT
22.05 NEOBVEZNO — dokumentarna oddaja Beograd
22.45 TV DNEVNIK Beograd

Drugi spored:
20.00 TV DNEVNIK Zagreb
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

Ponedeljek, 27. oktobra
9.35 TV V SOLI Zagreb
10.30 ANGLESCINA Zagreb
10.45 NEMSCINA Zagreb
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE Beograd
14.45 TV V SOLI Zagreb
15.40 NEMSCINA Zagreb
15.55 ANGLESCINA Zagreb
16.10 FRANCOSCINA Zagreb
17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) Beograd
17.45 TIKTAK; F. Bevk; PESTERNA — nadaljevanje Ljubljana

18.00 PO SLOVENIJI Ljubljana
18.25 PROPAGANDNA ODDAJA Ljubljana
18.30 PRVA POMOČ V NESREČAH Ljubljana
18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA Beograd
19.20 ZNANOST IN MI Ljubljana
19.45 CIKCAK Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.35 Dimitar Solev: NAVADNI OSLEZ — ali Hibiscus Esculentus — drama TV Skopje Ljubljana
21.40 Leo Weiner: SONATA V FIS, MOJU Ljubljana
22.05 POROCILA Ljubljana

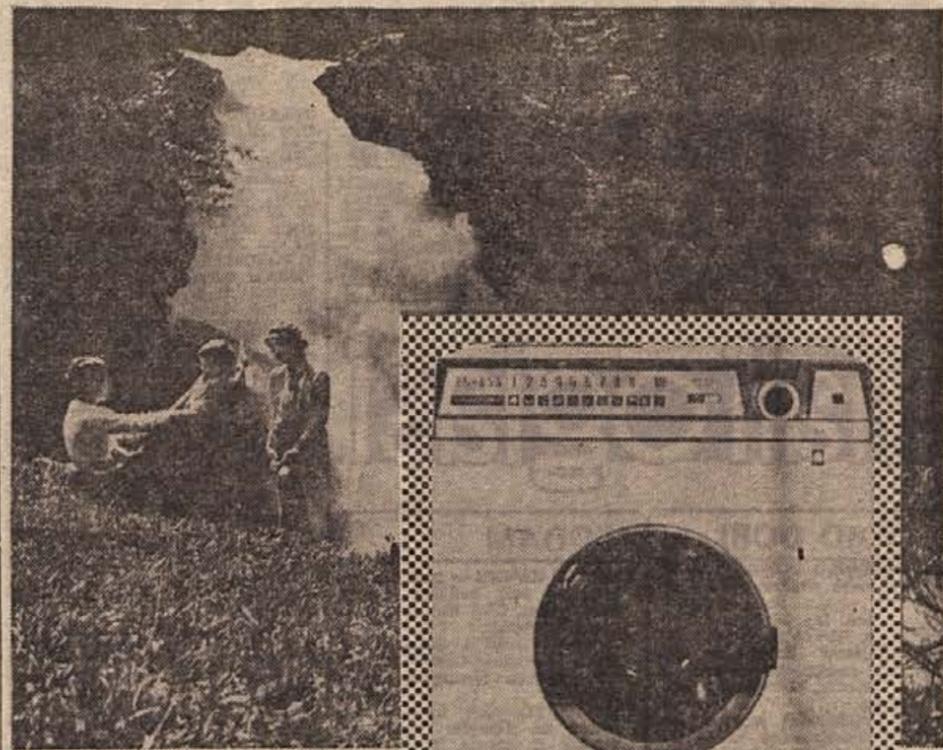
Torek, 28. oktobra
9.35 TV V SOLI Zagreb
10.30 RUSCINA Zagreb
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE Beograd
14.45 TV V SOLI Zagreb
15.40 RUSCINA Zagreb
16.10 ANGLESCINA Beograd
17.00 RISANKA Ljubljana
18.00 LUTKOVNA ODDAJA Zagreb
18.20 OBREZJE — oddaja za italijansko narodno skupino Ljubljana
18.40 TORKOV VEČER S STARI MI GODCI — II. del. Ljubljana
19.05 OBISCI TE Z NAMI SKOPJE Ljubljana
19.50 CIKCAK Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.35 VELIKA IMENA SODOBNEGA FILMA — Don Owen: Kako se je Ernie šel živjeti — kanadski film Ljubljana

21.35 MEDNARODNI ORKESTER JANEZA GREGORJA Ljubljana
22.00 POROCILA Ljubljana

Drugi spored:
17.25 POROCILA Zagreb
1.30 KRONIKA Zagreb
17.45 RISANKA Beograd
18.00 LUTKOVNA ODDAJA Skopje
18.20 ODDAJA O PROMETU Zagreb
19.15 REPORTAŽA Sarajevo
19.45 TV PROSPEKT Zagreb
20.00 TV DNEVNIK Zagreb
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

Sreda, 29. oktobra
9.35 TV V SOLI Zagreb
16.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) Beograd
17.05 TRAPOLLO HH 33 — II. nadaljevanje Ljubljana
17.45 PRENOS ŠPORTNEGA DOGODKA Zagreb
19.15 POPULARNA GLASBA Sarajevo
19.45 CIKCAK Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.35 KONCERT OB DNEVU VARČEVANJA Ljubljana
21.35 ČLOVEK S KAMERO — Človek iz Luizijane Ljubljana
POROCILA Ljubljana

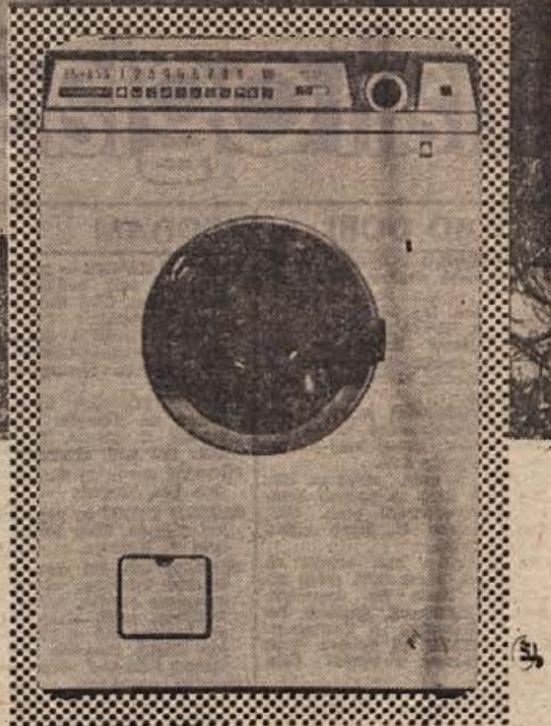
Četrtek, 30. oktobra
9.35 TV V SOLI Zagreb
10.30 NEMSCINA Zagreb
10.45 ANGLESCINA Zagreb
11.00 FRANCOSCINA Beograd
14.45 TV V SOLI Zagreb
15.40 NEMSCINA Zagreb
15.55 ANGLESCINA Zagreb
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE Beograd
17.15 VESELI TOBOGAN — I. oddaja Ljubljana
17.45 PO SLOVENIJI Ljubljana
18.15 MOSKI ZBOR IZ PTUJA (JRT) Ljubljana
18.45 TV KOMEDIJA Zagreb
19.45 CIKCAK Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.35 William Thackeray: SEMENJ NICEVOSTI — nadaljevanje Ljubljana
21.20 PROBLEMI DRUŽBOSLOVNE LITERATURE — oddaja iz cikla Kulturne diagonale Ljubljana
21.55 SMART — serijski film Ljubljana
22.00 POROCILA Ljubljana

PRIJATELJ, KI NE RAZOČARA SUPERAVTOMAT PS 653

10 programov misli in dela za vas **gorenje**

TEHNIČNA IN OBLIKOVNA DOGNANOST - GARANCIJA TRAJNOSTI, VARČNOSTI IN ZANESLIVOSTI

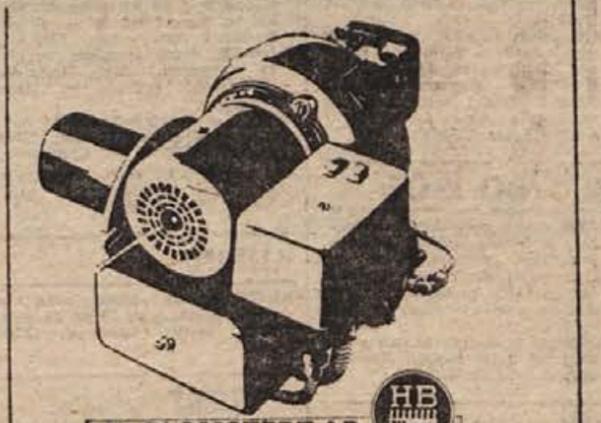
Drugi spored:
17.25 POROCILA Zagreb
17.30 KRONIKA Zagreb
17.45 DALJNOGLED Beograd
18.15 PEVSKI ZBOR Ljubljana
18.45 GLASBENA ODDAJA Zagreb
19.45 TV PROSPEKT Zagreb
20.00 TV DNEVNIK Zagreb
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

Petek, 31. oktobra
9.35 TV V SOLI Zagreb
11.00 ANGLESCINA Beograd
14.45 TV V SOLI Zagreb
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE Beograd
17.50 NOVE DOGODIVSCINE HUC. KLEBERVJA FINA — serijski film Ljubljana
18.15 GLASBENA ODDAJA Beograd
19.00 SVET NA ZASLONU: Kaj je vredno (nekaj problemov iz nevrščenega in nerazvitega sveta) Ljubljana
19.50 CIKCAK Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.35 POVELJE ZA UMOR — angleški film Ljubljana
22.25 ZIVLJENJE V VESOLJU — II. oddaja Ljubljana

Drugi spored:
17.25 POROCILA Zagreb
17.30 KRONIKA Zagreb
17.45 ODDAJA ZA OTROKE Skopje
18.15 GLASBENA ODDAJA Beograd
19.00 PANORAMA Zagreb
19.50 TV PROSPEKT Zagreb
20.00 TV DNEVNIK Zagreb
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

Sobota, 1. novembra
9.35 TV V SOLI Zagreb
17.45 GLASBENA ODDAJA Ljubljana
18.15 OTROCI EVROPE — mladinski spored Beograd
19.15 SPREHOD SKOZI ČAS: I. svetovna vojna Ljubljana
19.40 PET MINUT ZA BOLJSI JE. ŽIK Ljubljana
19.45 CIKCAK Ljubljana
20.30 VIJAVAJA Ljubljana
20.00 TV DNEVNIK Ljubljana
Kosovel-Srebotnjak: ZA SMRTI Ljubljana
20.35 REZERVIRAN ČAS Ljubljana
TV KAZIPOT Ljubljana
POROCILA Ljubljana

avtomatski oljni gorilniki S KROŽNIM PLAMENOM

- ZMOGLJIVOST 16.000 DO 450.000 kcal/h
- KURILNO OLJE ZA GOSPODINSTVO DO 1,6° E NA VSEH BENČINSKIH ČRPALKAH

NORDIJSKA IZVEDBA KONKURENČNE CENE ŠVEDSKA KVALITETA

GENERALNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO **Terromoto** MARIBOR

1894
1969
75 LET EMO

VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagradjenec IVAN OČEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3
sobna peč na olje
3000-4000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h
z AET prižigalcem

KAMIN EMO 5
sobna peč na premog 5000 kcal/h

1. nagrada RENAULT 16 TS
2-26. nagrada POTOVANJE V TUJINO za dve osebi
27-60. nagrada IZDELKI „EMO“
Žrebanje meseca decembra v Beogradu

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREC

TEDENSKI LEDAR

Petek, 24. oktobra — Rafael Sobota, 25. oktobra — Darijan Nedelja, 26. oktobra — Lucijan Bonedeliček, 27. oktobra — Sabina Tork, 28. oktobra — Simon Sreda, 29. oktobra — Ida Četrtek, 30. oktobra — Souja

KINIO

Brežice: 24. in 25. 10. ameriški film GOSPODU Z LJUBEZNLJO. 26. in 27. 10. amer. film DVOJNIK V SKRIPCIH. 28. in 29. 10. angl. film STOJ, STRELJAMI. Črnomelj: od 24. do 26. 10. angleški barv. film DR. SYN ALI

STRASILO 28. 10. švedski barvni film ELVIRA MADIGAN. 30. 10. angl. barv. film JASTREB IZ KASTILJE.

Kočevje — Jadran: 24. 10. franc. barv. film ZIVETI ZARA. 25. in 26. 10. angleški barv. film SMESNE STVARI SO SE DOGODILE NA FOTI V FORUM. 26. in 27. 10. REVOLVERASI APASKEGA KLANCA. 28. 10. ital. film NASI MOZJE. 29. 10. ital. barv. film SKRIVNOST BENGALSKE DZUNGLE. 30. 10. amer. barv. film VRAZJI FANT JE V LETECIH SKATLAH.

Kostanjevica: 26. 10. ameriški barv. film LJUBEZEN NA PESKU. 29. 10. jug. film NOZ.

Metlika: od 24. do 26. 10. franc. barv. film SVETNIK PRIPRAVLJA ZANKO. Od 27. do 29. 10. ital. franc. barv. film VSTANI IN STRELJAJI. 29. in 30. 10. franc. barv. film TOPLI PLEN.

Mirna: 25. in 26. 10. amer. film POKROČNIK INDIJSKE BRIGADE.

Mokronog: 25. in 26. 10. franc. ital. španski barv. film — ČRNI TULIPAN.

Novo mesto: od 24. do 26. 10. angl. barv. film JAMES BOND 007 CASINO ROYALE. 27. in 28. 10. slovenski film PETA ZASEDA. 29. in 30. 10. ital. barv. film PAS NEDELJNOSTI.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 24. do 28. 10. špan. barv. film KRALJICA SANCACLER.

Ribnica: 25. in 26. 10. angleški barv. film MOZ, KI NI ZNAL LJUBITI.

Sevnica: 25. in 26. 10. ameriški film HOMBRE. 29. 10. ital. film TRI LJUBEZENSKE NOČI.

Sodražica: 25. in 26. 10. angl. barv. film LADJA ZA IZPOSOJANJE.

Trebnje: 25. in 26. 10. franc. barv. film — NORČJE VITEZA PARDAILLANA.

ČESTITKE

Hčerki Marinki Novak, ki je na delu v Nemčiji, želimo za 17. rojstni dan mnogo sreče, veselja, največ pa zdravja; ate, mama, sestre in brat Lojze za ženo Marijo. — Franceta pa lepo pozdravljamo.

PREKLECI

Opozorjamo tistega, ki bo širil neresnične govore o mojemu sinu Francu Papežu z Potovega vrha 8 Novo mesto, da ga bom sodno preganjal. Ivan Papež.

Pri prekletu Antona Pluta iz Grma 1, Gradac, je bilo nepravilno objavljeno, da prepoveduje vojnijo in pašo kokoši Jožetu Kuzetu, namesto pravičnega: Jožetu Kuretu.

Izletniki iz Bukovca pri Brežicah preklicujemo žaljive besede, ki smo jih pisali na razglednici sestrama Lah iz Bukovca pri Brežicah dne 23. julija 1969.

NE DO GOVORJE

PAVLJAN

OBVESTILA

Obveščamo cenjene stranke, da je naš redno obratovalec novi pnevmatski mlin v Mihalovcu pri Dobovi. Izdelujemo kvalitetno moko. Priporočila se Volovec — Račič.

DOMAČI ČAJI IN MAZILA IZ ZDRAVILNIH ZELJES — Vse vrste čajev in izdelkov iz zdravilnih zelišč za razne težkoče, npr. čaje pri življenjski, kot tudi celotnemu zdravniškemu in strojnemu osebu se prisrčno zahvaljujem in se jim še nadalje priporočam. Alojz Zagore, Nova res 10, Krško.

Dr. Minki Maležič iskrena hvala za ves trud. Srečna mamica Mari Bojano

iskrena javna zahvala tov. dr. Tonetu Kovaršču iz Semiča za njegovo vestno slušbovanje in obiskovanje bolnikov. Še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu mu šeli Polde Pintarič, Tanča gora 1.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

malio glasi

SLUŽBO DOBI

GOSPODINJSKO POMOČNICO 16-čle 4-članska družina. Plača zelo zelo visoko. Inf. Mezgolič, Dolomitska 21, Ljubljana.

DEKLE IN FANTA za kneco dela sprejemem. Preskrbim tudi službo, nudim stanovanje in hrano. Babnik, Vodnikova c. 123, Ljubljana.

TAKO SPREJMEM vajenca. Do- bravec, dimnikarstvo, Litija. Os- krcba v hiši. Po vsaj 6 raz- redov osnovne šole.

DRUŽINA z enim otrokom išče deklet ali ženo za varstvo otro- ka v dopoldanskih urah. Will, Cesta herojev 41, Novo mesto (pr. Labodu).

DEKLE, katero ima veselje za gostinstvo, lahko dobi takoj za- poslitev. Plača po dogovoru. Angela Mencinger, gostilna Ze- lenica, Zirovnica — Gorenjsko.

ISČEM DEKLE za varstvo dveh otrok. Naslov v upravi lista (2009/69).

GOSPODINJSKO POMOČNICO, pridno in pošteno, iščem za mo- derno gospodinjstvo pri 4 ose- bah. Cerne Vizmarje 66, Ljub- ljana — Sentvid.

NEMCLJA — priložnost za deklet za zdravniško gospodinjstvo z dvema osebam iščem prijazno mlado deklet za kuhinjo in go- spodinjstvo (za kuhanje potrebo- je tisto, kar je najnujnejše). Po- goji: čistost, nenasiljevo in sa- mostojnost. Najkrajša možna do- ba za zaposlitev je 8 do 12 me- secev. Voljna plačana. Zasluge 31.000 Sdin poleg hrane in sta- novanja. Možnost izučitve za zdravniško sestro. Ponudbe s fo- tografijo na oglasni oddelk Dol. lista pod »Bodoča sestra«.

SLUŽBO DOBI deklet za delo v gospodinjstvu in v aranžerski de- lavnici Stane Kolman, araršer, Bled.

SPREJMEM DEKLE, ki bi se ra- da zaposlila v Ljubljani. Zadra- vce, Galjeva 88, Ljubljana.

SPREJMEM pohitrenega mizarja iščem. Samsko stanovanje pri- skrbeno. Lokar, Ljubljana — Stegne 4 (za Celovsko 204).

SLUŽBO IŠČE

ISČEM mesto gospodinjke pomoč- nice v bližini Novega mesta ali Ljubljane, pripravljena pa sem tudi pomagati v gospodinjstvu, če mi kdo preskrbi primerno stalno zaposlitev. Naslov v upra- vi lista 2931-69

VZAMEM v varstvo otroka v sta- rosti od 2 let naprej. Naslov v upravi lista (2024/69).

STANOVANJA

ISČEM sobo in kuhinjo ali več- jo sobo v Novem mestu. Pla- čam vnaprej za leto dni. Na- slov v upravi lista 2036-69

ZAKONCA BREZ OTROK (dip. inš. — študentka) iščeva manj- še stanovanje ali sobo s sou- porabo kopalnice v Novem me- stu, lahko za omejen čas. Po- nudbe pod »Mira«.

ODDAM sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista 2045-69

ZAMENJAM 3-sobno stanovanje v Kočevju za enako v Ljubljani. Naslov v oglasnem oddelku.

ISČEM opremljeno sobo v Brežicah. Marinka Bandelj, Gozdno gospodarstvo, Brežice.

ZAKONSKI PAR brez otrok nujno potrebuje neopremljeno sobo, po možnosti tudi kuhinjo, v No- vem mestu. Plača dobra. Ponud- be pod šifro »40.000«.

ODDAM opremljeno sobo. Naslov v upravi lista (2013/69).

MOTORNÁ VOZILA

PRODAM moped T-12. Naslov v upravi lista 2037-69

PRODAM brechiben VW 1300, pre- voženih 30.000 km. Jože Pod- goršek, Brežice

PRODAM dobro ohranjen avto NSU 110 SC, letnik 1967 — 30.000 km. Inš. Božo Kočevar — Kandijaka 13, Novo mesto.

PRODAM

MLINSKE KAMNE — naravne, od- lične za belo maljavo, skoraj nove, proda Ciril Kovačič, Hrib 1 pri Stopičah.

UGODNO PRODAM dobro ohran- jeno osemdeset-letno harmo- nično Violeta. Naslov v upravi lista 2046-69

PRODAM montažno barako, pri- merno za shrambo orodja pri gradnji ali garaži. Ponudbe na Dol. list pod »Pocenik«.

PRODAM stroje in orodje. Kolar- sivo Les, Brežice.

PRODAM STROJ za popravilo naj- lon nogavic. Stefi Lavrič, Kidri- čeva 2, Kočevje.

PRODAM oca 400 elektrofiltrskih sidakov Trbovlje, oca 400 kosov cementne strešne opeke odlične kvalitete, malo rabljen 100-litr- ski hrastov sod in televizor »Pa- lase CSSR. Ponudbe pošljite na upravo lista pod »Črnomelj«.

POCENI PRODAM polavtomatski pralni stroj znamke AEG in cen- trifugo. Jožica Jenkole, Krško, Ulica 4. julija 48.

PRODAM ovič z mladičema. Na- slov v upravi lista (2005/69).

PRODAM 1150 kosov opeke (bo- brovec). Stane Rozman, Parti- zanska 23, Novo mesto.

PRODAM krojaški šivalni stroj, premično kopalno kad in kuhinjs- ko kredenco. Ogled v popoldan- skih urah. Bršlin 56, Novo me- sto.

POCENI PRODAM hladilnik EKA. Ogled po 14. uri. Novo mesto, Kosova 1.

POCENI PRODAM kombiniran otroški voziček. Usnik, Parder- šičeva 33, Novo mesto.

PRODAM veliko lepih malo pono- šnih oblek, plaščev in bund za starost 9 — 18 let in ženske pla- šče za starost od 20 — 40 let. Naslov v upravi lista (2025/69).

PRODAM desni štedilnik na dr- va »Gorenje«. Jože Horvatin, Mirna peč, gostilna pri Milki Ogulin.

KOTEL za žganjekuho (50 l), nov, na 2 ovi, poceni prodam. Alojz Solinc, Resljeva 36, Ljubljana.

PRODAM revolversko strelnico. Vprašajte pri Medvedu, ključ- čavničarstvo, Trebnje.

KUPIM

KUPIM hrastove deske, suhe in sveže, debeline od 25 do 40 mm. Franc Medic, Jelševnik, Črno- melj.

POSEST

POCENI PRODAM staro hišo (za adaptacijo) z nekaj semije, pri- merno za vikend, na lepem in mirnem kraju med Sentlovren- com in Vel. Loko na Dolenjskem. Informacije pri Kotarju, Kukučnik 3, Velika Loka.

KUPIM ali zamenjam okoli Treb- njega (imam enostanovanjsko hišo, 18 arov zemlje, voda in elektrika v hiši). Franc Urič, Mokronog 15.

PRODAM HIŠO z vrtom na Dr- novem pri Krškem, Amalije Germek, Krško, Aškerčeva ul. 7.

KUPIM HIŠO z vrtom ali z vino- gradom v Semiču ali v bližini. Ponudbe na upravo lista pod »Boljša hiša«.

PRODAM manjše posestvo v Gr. movljah. Naslov v upravi lista 2038-69

RAZNO

NUJNO OTREBUJEM 300.000 S din posojila za dobo 18 mesecev. Nudim 10-odst. obresti pri zad- njem obroku. Naslov v upravi lista 2040-69

ZAHVALA

Zahvala kirurškemu oddelku

Kirurškemu oddelku v novomeški bolnišnici, še posebej pa dr. Cepudru za uspešno opravljeno zahtevno operacijo, s katero mi je ročil življenje, kot tudi celotnemu zdravniškemu in strojnemu osebu se prisrčno zahvaljujem in se jim še nadalje priporočam. Alojz Zagore, Nova res 10, Krško.

Dr. Minki Maležič iskrena hvala za ves trud. Srečna mamica Mari Bojano

iskrena javna zahvala tov. dr. Tonetu Kovaršču iz Semiča za njegovo vestno slušbovanje in obiskovanje bolnikov. Še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu mu šeli Polde Pintarič, Tanča gora 1.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, tete, tašče in svakinje

ANTONIJE POKIKVAR
se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi pevcom, posebno pa gospodu župniku za spremstvo in za ganljive poslovične besede ob odprtjem grobu.

15.000 din škode

17. oktobra ob 18. uri sta med srečavanjem na pregledni cesti v Ložinah pri Kočevju trčila tovornjak, ki ga je vozil Boris Klančar iz Kočevja, in osebni avtomobil, ki ga je vozila Angela Oražem iz Dolenje vasi. Pri nesreči je bil hudo poškodovan potnik v osebnem avtu Rudolf Oražem, ki so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na vozilih je za okoli 15.000 din škode. Alkotest je pokazal, da je bila Oražemova trolca, Klančarja pa so zaradi suma, da je vozil vinjen, odpeljali na odvzem krvi.

Vranoviči: z avtom se je prevrnil

Anton Kralj iz Vranovičev je 18. oktobra zvečer peljal staljo iz gozda. Pred Vranoviči je naproti z dolgimi lučmi pripeljal neki avtomobilist in zaslepil Mirka Jeleniča iz Semiča, ki se je pripeljal za vozom. Jelenič je treščil z avtomobilom v voz in ga prevrnil v dolino. Kraljev vol se je splasil in zbil na tla. Anto Kralj, da si je pri padcu poškodovala roko in nogo.

Ruhna vas: avtomobilist treščil v nasip

18. oktobra ponoči je pri Ruhni vasi zaneslo s ceste Novomeščana Jožeta Knafelca. Zadel je nasip avtomobilske ceste in se prevrnil. Škoda so ocenili na 3.000 din.

Čatež: tovornjak na njivi

Miroslav Jelen s Malega Vrha pri Globokem je 17. oktobra vozil tovornjak od Čateža proti Zagrebu. Prehitel ga je Rafael Konta s tovornjakom brežiške AGRARIE. Ker je naproti drvel avtomobil, je Konta zvil na desno in odri- nil Jelenov tovornjak s ceste, ki se je zatem tudi prevrnil na nji- vo. Škoda so ocenili na 10.000 din.

Poljane: Tržačan zadremal za krmilom

17. oktobra ponoči se je pri Poljani prevrnil z mesom naložen tovornjak, ki ga je vozil Tržačan Claudio Vouk. Voznik je za krmilom zadremal. Škoda so ocenili na 30.000 din.

Metlika: trčenje mopedistov

15. oktobra se je na Cesti brat- stva in enotnosti v Metliki mope- dist Jože Geršič zalezel v mopedi- sta Alojza Veseliča, ko je le- ta- zaviral na levo. Oba sta padla, Geršič pa si je poškodoval glavo.

Drnovo: štirje ranjeni!

19. oktobra zjutraj je Bogdan Svab iz Ljubljane na avtomobil- ski cesti pri Drnovem zapeljal na levo stran ceste, ko je naproti pri- drel z osebnim avtomobilom Zlatko Mužič iz Zagreba. V strahovit- tem trčenju sta se poškodovala oba voznika, ranjeni pa sta tudi Mužičevi sopotniki. Škoda so oce- nili na 15.000 din.

Pripeljal je po levi strani

Franc Zibert iz Brezovega pri Sevnici se je 18. oktobra popoldne

peljal z osebnim avtom proti Smedniku. Pri Podlipi mu je pri- peljal naproti s osebnim avtomobilom Dragutin Reich iz Zagreba, ki je v ovinku pred srečanjem pre- hitel mopedista in zapeljal na levo stran ceste. Med njima je prišlo do trčenja in na vozilih je nastalo za okrog 1.000 dinarjev škode.

Kolesar je zavozil v jarek

17. oktobra zvečer se je Josip Adamič iz Sevnice peljal s kole- som proti Govovci in zavozil s ce- ste v približno 30 cm globok jarek ter se prevrnil. Zaradi poškodb so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

Trčenje v gosti megli

Janez Kodrič iz Vel. Podloga je 18. oktobra zjutraj vodil vprego proti Brežicam. Z njim je sedela na vozu tudi Ljudmila Stokar iz Vel. Podloga. V Cerkljah je za vprego pripeljal osebni avtomobil Marjan Zevnik iz Gornje Pirešice in v gosti megli trčil v vprego. Vo- znik vprego in njegova sopotnica sta padla z voza in se laže poškodo- vala. Na vozilih je za okrog 1000 din škode.

Na križišču sta trčila

Voznik osebnega avtomobila Ivan Kostevc iz Brežice je 19. oktobra zjutraj pripeljal iz smeri Dobrave v križišču v Globokem pri Brežicah v trenutku, ko je z njegove desne strani s precejšnjo hitrostjo pripel- jal mopedist Franc Rihl iz Dednje vasi in trčil v osebni avtomobil. Mopedist in sopotnik sta padla, na osebnem avtomobilu pa je za o- krog 1.000 din škode. Mopedist je vozil brez izpita.

Trčenje na ovinku

Voznik osebnega avtomobila Ivan Lah iz Brežice je 19. oktobra popoldne pripeljal iz smeri Bušče vasi v nepregledni ovinki pri Dol- ni P